

Universitätsbibliothek Wuppertal

Lexicon Taciteum

Gerber, Arnold

Lipsiae, 1903

O

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-2950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-2950)

retque *tabulas* nuptiales. 15, 37, 19 *faces n. cf. denique a.*

nurus. *dat.* 6, 23 *nuru.* 4, 12, 54 *nurui.* — a) G 18, 13, 5, 3, 10, 5, 1, 6, 23, 12, 24, 14 *cf. nepos.* 1, 42, 7 *interfecta Tiberii* *nurus.* 12, 4, 5 *Calvina . . Vitellii* *nurus* fuerat. 3, 23, 8 *destinata . . Augusto* *nurus.* 4, 54, 7 (*Tiberius*) *poma . . laudans nurui* *sua manu tradidit. 13, 13, 1 *Agrippina . . nurum ancillam . . fremere.* 14, 1, 11 *si nurum Agrippina non nisi filio infestam ferre posset.*

b) i. q. *pronurus* 4, 12, 19.

nusquam. a) A 10, 24 *n. latius dominari mare.* 13, 57, 5 *preces mortalium a deis n. propius audiri.* — 4, 34, 16 *Scipionem, Afranium . . n. latrones et parricidas . . nominat* (*Livius*).

b) I, 76, 6 *n. fides aut amor: metu ac necessitate huc illuc mutabantur.* 1, 7, 18 (*Tiberius*) *n. cunctabundus nisi cum in senatu loqueretur.* 3, 16, 16 *quatenus . . innocentiae meae n. locus est, deos immortales testor . .*

nutatio. III, 49, 1 *dum hac totius orbis nutatione fortuna imperii transit, . .*

nuto. A) *propr.* II, 35, 5 *nec perinde nutantes e navibus quam stabili gradu e ripa vulnera derigebant.* IV, 30, 7 *suspensum et nutans machinamentum* *cf. mach.* 4, 55, 11 *mille . . per annos nullo motu terrae nutavisse sedes suas.*

B) *transl. a) in univ.* III, 18, 8 *nutantem aciem victor equitatus incursat.* IV, 52, 15 *tanto discrimine urbs nutabat, ut . .* 1, 17, 4 *novum et nutantem adhuc principem precibus vel armis adirent i. q. noch nicht fest auf dem throne sitzend.*

b) *spec. i. q. dubium esse* I, 56, 14 *occupari nutantem fortunam et offerri principem placuit i. q. dubitantem, quo se verteret.* 31, 18 *legio*

classica nihil cunctata praetorianis adiungitur; . . Germanica vexilla diu nutavere. II, 9, 7 *trierarchi, nutantes seu dolo, adloquendos sibi milites . . firmaverunt.* 76, 1 *his pavoribus nutantem (Vespasianum) . . amici firmabant.* 98, 2 *primo . . legatus studia provincialium cum fide iuvit; mox nutabat, palam . . edictis Vitellium, occultis nuntiis Vespasianum fovens i. q. dubius erat, utrum Vitellium foveret an Vespasianum.* III, 40, 4 *si coeptum iter properasset, nutantem Caecinam praevenire . . potuisset.* 61, 2 *terrore famaue aucti exercitus Vitellianae cohortes* *nutabant, nullo in bellum adhortante, multis ad transitionem. I, 2, 5 *turbatum Illyricum, Gallicae nutantes (sc. in fide adversus Romanos).* IV, 49, 8 *profugi ostentabant Pisoni nutantes Gallias, paratam Germaniam.*

nutrio. *transl.* G 36, 2 *Cherusci nimiam ac marcentem diu pacem inlaccessiti nutrierunt.* III, 53, 22 *inde graves simultates, quas Antonius simplicius, Mucianus callide eoque inplacabilis nutriebat.*

nutrix. *propr.* D 28, 15 *filius . . non in cella emptae nutricis, sed gremio ac sinu matris educabatur.* G 20, 3 *sua quemque mater uberibus alit, nec ancillis aut nutricibus delegantur.*

nutus. A) *propr.* 13 23, 8 *nihil unquam se domi nisi nutu aut manu significasse, vel si plura demonstranda essent, scripto usum, ne vocem consociaret.*

B) *transl.* 14, 61, 17 *in urbem *ipsa pergeret, ad cuius nutum absentis tumultus cierentur.* 15, 21, 5 *nunc colimus externos et adulamur, et quo modo ad nutum alicuius grates, ita promptius accusatio decernitur.*

O

o. 1, 43, 2 *cur . . ferrum illud . . detraxistis, o improvidi amici?* 3, 65, 11 *Tiberius . . eloqui solitum (esse) 'o homines ad servitutem paratos!'* 11, 34, 4 *non aliud prolocutum Vitellium quam 'o facinus! o scelus!'*

ob. *Collocatio.* I, 88, 3 *nullum ob crimen, sed.* 1, 22, 12 *nullum ob scelus, sed.* 6, 39, 11 *nullam ob eximiam artem, sed.* IV, 50, 15 *proprias ob simultates.* 1, 3, 26 *dignum ob praemium.* 2, 45, 5 *non aliam ob causam, quam quia.* 3, 27, 7 *aliaque ob prava.* 4, 44, 10 *easque ob res.* 5, 9, 5 *quod ob delictum.* (4, 15, 13 *ob quam ultionem.*)

Significatio. A) *exprimit a) causam externam* G 5, 13 *proximi ob usum commerciorum aurum et argentum in pretio habent.* 17, 16 (*pauci*) *non libidine, sed ob nobilitatem pluribus nuptiis ambiuntur.* I, 2, 15 *nobilitas, opes, . . honores pro crimine et ob virtutes certissimum exitium.* 30, 23 *perinde a nobis donativum ob fidem quam ab aliis pro facinore accipietis.* 44, 11 *praemium (exposcebant) ob aliquam notabilem illa die operam.* 70, 6 *a Nerone, ut in Aegyptum praemitterentur, exciti et ob bellum Vindicis revocati . .* 3, 14, 10 *cf. infra.* I, 88, 3 *sepositus (est) . . Dolabella . . nullum ob crimen, sed vestito nomine . . monstratus.* 2, 42, 15 *non ob crimina quae fingebantur, sed angore, simul*

fessus senio et quia regibus aequa . . insolita sunt, finem vitae . . implevit. II, 36, 9 *laeto *milite ad mutationem ducum et ducibus ob crebras seditiones tam infestam militiam aspernantibus.* 65, 14 *profugerat Britannia ob iracundiam militum.* 66, 7 *placuit . . Batavorum cohortes una tendere ob veterem adversus quartadecumanos discordiam.* III, 30, 5 . . . *quod defensoribus auxilium ob multitudinem (menschenzahl), obpugnantibus incitamentum ob praedam erat. Aliter 'ob praed.' cf. B.* 4, 27, 12 *cf. infra.* 55, 18 *Tyrrhenum Lydumque . . ob multitudinem divisisse gentem.* III, 36, 13 *praefectum ob amicitiam Caecinae vinciri iubet.* 4, 22, 9 *quod . . creditum (est), quasi principis monitu (factum esset), ob amicitiam Augustae cum Urgulania.* 68, 3 *tracto in carcerem . . Sabino ob amicitiam Germanici.* 5, 6, 6 *cf. infra.* III, 86, 13 *ob pavorem magistratum senatorumque, qui . . semet occultabant, vocari senatus non potuit.* IV, 9, 4 *eam curam consul . . ob magnitudinem oneris et remedii difficultatem principi reservabat.* 3, 40, 1 *Galliarum civitates ob magnitudinem aeris alieni rebellionem coeptavere.* 6, 11, 10 *rerum potitus (Augustus) ob magnitudinem populi ac tarda legum auxilia sumpsit e consularibus qui coer-*

ceret servitia. 11, 26, 14 nomen matrimonii concupivit ob magnitudinem infamiae. 13, 41, 10 nec teneri poterant (Artaxata) sine valido praesidio ob magnitudinem moenium. IV, 45, 11 ob saevitiam cf. infra. 6, 41, 14 Artabanum . . ob saevitiam execrati come Tiridatis ingenium R. per artes (bildung) sperabant. 11, 12, 3 matris . . miseratio augebatur ob saevitiam Messalinae, quae . . 16, 7, 2 cf. infra. IV, 46, 30 quibus . . iusta stipendia, dimissi cum honore, alii ob culpam. 1, 16, 6 ob iustitium intermiserat munia cf. b. 22, 12 interfectos nullum ob scelus, sed quia utilitati legionum consulebamus, hi sepeliant. 2, 3, 4 cf. infra. 16, 12, 8 Torquati ob scelera interfecti . . 1, 45, 2 haud minor moles supererat ob ferociam . . legionum. 53, 1 Iulia . . ob impudicitiam olim a patre . . Pandateria insula . . clausa. 3, 24, 5. 16, 7, 2 cf. infra. 1, 61, 3 permoto ad miserationem . . exercitu ob propinquos, amicos, denique ob casus bellorum et sortem fortunam. 75, 10 praetorio, veniam ordinis ob paupertatem petenti, deciens sestertium largitus est. 2, 2, 1 post finem Phraatis . . ob internas caedes venere in urbem legati. 4, 3 is Ariobarzanes . . ob insignem corporis formam et praeclarum animum . . Armeniis praefecit. 3, 34, 19 porro ob unius aut alterius inbecillum animum male eripi maritis consortia rerum secundarum adversarumque. 12, 16, 4 (oppidum) desertum a Mithridate ob ambiguos popularium animos. 2, 6, 11 insula Batavorum in quam convenirent praedicta ob faciles ad pulsus accipiendisque copiis . . opportuna. 7, 4 neque Silio ob subitos imbres aliud actum quam ut . . 57, 2 cuncta socialia prospere composita non ideo laetum Germanicum habebant ob superbiam Pisonis, qui . . 73, 3 erant qui formam, aetatem, genus mortis (Germanici) ob propinquitatem etiam locorum, in quibus interit, magni Alexandri fati adaequarent. 4, 62, 10 cf. infra. 2, 85, 15 si ob gravitatem caeli interissent, vile damnum. 3, 5, 9 corpus ob longinquitatem itinerum externis locis . . crematum (esse). 17, 23 concessa Paulinae incoluitate ob preces Augustae. 18, 9 ob externas ea (signum aureum et aram ultionis) victorias sacrari dictitans, domestica mala tristitia operienda. 18, 11 Tiberio et Augustae . . ob vindictam Germanici grates agendas (esse). 38, 12 (liberis) ob infantiam tutor erat Trebellenus. 40, 7 ob egestatem cf. b. 59, 4 decretas ob tribuniciam Drusi potestatem caerimonias temperavit. 62, 5 Caesaris ob vetusta in partis merita . . decretum adtulere. 11, 36, 13 Caesonino et Plautio mors remittitur, huic ob patris egregium meritum: Caesoninus *vitiis protectus est*. 4, 13, 7 de vi publica damnatus, ob atrocitatem *morum* . . deportatur. 15, 13 reus . . damnatur. ob quam ultionem et quia . . in Silanum vindicatum erat, decrevere . . templum Tiberio. 21, 2 cessurum se urbe ob factiones accusatorum. 21, 11 neque peractus (est reus) ob mortem opportunam. 33, 21 reperies qui ob similitudinem morum aliena malefacta sibi obiectari putent. 44, 10 Albim transcendit, longius penetrata Germania, quam quisquam priorum, easque ob res insignia triumphii adeptus est

cf. 1, 72. 3, 11. 13, 9. 4, 31 infra. 6, 5, 6 cum quibus ob rem pecuniariam disceptabat. 4, 44, 12 Antonio ob adulterium Iuliae morte punito. 13, 11, 5 (Plautium) ob adulterium Messalinae ordine demotum reddidit senatui. 5, 9, 5 crebro (filia interrogabat), quod ob delictum et quo traheretur. 6, 11, 7 durat simulacrum, quotiens ob ferias Latinas praeficitur qui consulare munus usurpet. 39, 11 Sabinus . . maximis provinciis . . inpositus, nullam ob eximiam artem, sed quod par negotiis . . erat. 47, 14 ficta (esse) pleraque ob inimicitias Macronis notas in Aruntium. 12, 23, 1 Galliae . . ob egregiam in patres reverentiam datum (est), ut . . 52, 11 laudati . . qui ob angustias familiares ordine senatorio sponte cederent. 13, 56, 5 Boiovalo ob memoriam amicitiae (sc. Romanae) daturum (se esse) agros. Aliter ob memor. 15, 28, 7 cf. b. 15, 66, 9 qui (miles) ob insigne corporis robur adstabat. 16, 10, 6 quem ob flagitia vinctum a Vetere . . exsolvit Nero cf. infra 2, 48 ob flagitia egentes. — IV, 45, 11 damnatur . . exilio ob saevitiam. 13, 30, 1. 16, 21, 9. 4, 42, 5 *postulari* cf. infra. 5, 6, 6 miserius sit ob amicitiam *accusari* an amicum accusare, haud disceverim. 6, 10, 2 quia occupandae rei p. argui non poterant (feminae), ob lacrimas *incusabantur*. 40, 17 (Lepida) a delatoribus *corripitur* ob servum adulterum. — 2, 45, 5 ni . . ad Maroboduum per fugisset, non aliam ob causam, quam quia . . parere dedignabatur. 82, 7 neque ob aliud interceptos (esse filios), quam quia . . agitaverint. 86, 6 praelata est Pollionis filia, non ob aliud quam quod mater eius in eodem coniugio manebat. 2, 35. 66. 3, 42. 75. 6, 8. 9. 25. 14, 60 ob id. 2, 87. 11, 25 ob ea cf. p. 703^b. 2, 30, 16 ob quae posterum diem reus petivit. 4, 52, 14 (Pulchra) oblita Sosiae ob eadem addictae. 12, 65, 3 obiecta sunt, quod . . petivisset quodque . . turbaret. ob haec mors indicta (est). 13, 41, 17 ob haec consalutatus (est) imperator Nero. 14, 64, 11 dona ob haec templis decreta . . — 1, 3, 26 *infamia* ob cf. infra. 14, 10 missi legati qui . . *maestitiam* eius ob excessum Augusti solarentur. 50, 2 *iustitium* ob cf. infra. 4, 56, 10 gravissimo in *discrimine* exercitus ob asperitatem hiemis et penuriam vestis. — I, 31, 8 legioni . . diffidebatur, *infestae* ob caedem commlitonum. II, 4, 13 *arduo* opere ob ingenium montis et perversitatem superstitionis, quam quo satis virium obseisis ad tolerandas necessitates superesset. 10, 1 in civitate discordi et *ob crebras principum mutationes inter libertatem ac licentiam *incerta*. 56, 9 Valens ob luca et quaestus *infamis* (erat). 13, 30, 9 Rebilus . . ob libidines muliebriter infamis. 1, 2, 13 *suspecto* senatus populique imperio ob certamina potentium et avaritiam magistratum. 23, 15 habebatur *idoneus* ob promptum ingenium. 64, 9 Germani ob prospera *indefessi* . . 2, 3, 4 Armenia . . *infida* ob scelus Antonii, qui . . 21, 8 *inprompto* iam Arminio ob continua pericula, *sive* illum . . *vulnus tardaverat*. 3, 48, 11. 4, 15, 19 cf. infra. 2, 48, 11 prodigos et ob flagitia *egentes* . . movit senata. 6, 7, 5 qui (Cotta) nobilis quidem, set egens ob luxum, *per* flagitia infamis, . . 2, 52, 26 decrevere patres triumphalia insignia, quod

Camillo ob modestiam vitae *impune* fuit. 58, 11 (Pisoni) *gratissimus* erat ob plurima officia et dona, quibus . . . 4, 15, 19 aderant iuveni modestia ac forma principe viro digna, notis in eum Seiani odiis ob periculum gratiora. 3, 14, 10 *inplacabilis* cf. infra. 20, 3 vagis . . . populationibus et ob pernicitatem *inultis*. 24, 5 Augusto . . . fortuna . . . domi *inprospera* fuit ob impudicitiam filiae ac neptis. 48, 11 *lactus* cf. infra. 12, 8, 9 Agrippina . . . veniam exilii pro Seneca . . . impetrat, laetum in publicum rata ob claritudinem studiorum eius. 16, 7, 2 mortem Poppaeae . . . laetam ob impudicitiam eius saevitiamque . . . 3, 63, 6 ceteros *obscuris* ob vetustatem initiis niti. 4, 27, 12 ducem . . . in urbem traxit, iam *trepidam* ob multitudinem familiarum. 47, 8 sanguine barbarorum *modico* ob propinqua suffugia. 6, 12, 6 tribunum increpans *ignarum* antiqui moris ob iuventam. 4, 62, 10 adfluxere avidi talium . . . ob propinquitatem loci *effusius*. 6, 45, 13 quos (honores) omiserit receperitve, in *incerto* fuit ob propinquum vitae finem. — 1, 44, 4 reditum Agrippinae excusavit ob *imminentem* partum et hiemem. 44, 15 veterani . . . in Raetiam mittuntur, specie defendendae provinciae ob *imminentis* Suebos, ceterum ut avellerentur castris trucibus. Müller übersetzt. Hamburg 1765, Roth, Gerber 1871 p. 22 expl. 'gegen', sed cf. Greef philol. anzeiger IV p. 300. — 1, 3, 26 abolendae infamiae ob *amissum* cum Varo exercitum cf. Wölfflin archiv I, 167. 50, 2 laeti . . . Germani agitabant, dum iustitio ob amissum Augustum, post discordiis attinemur. 72, 2 decreta . . . triumphalia insignia . . . Apronio, Silio ob res cum Germanico gestas. 3, 11, 2 cf. infra. 13, 9, 18 ob res a Quadrato et Corbulone prospere gestas laurum fascibus imperatorii *addi. 2, 41, 1 arcus propter aedem Saturni ob recepta signa cum Varo amissa (dicatur). 60, 3 condidere id Spartani ob sepultum illic rectorem navis Canopum. 3, 11, 2 patres (censuerunt) ob receptum Maroboduum et res priore aestate gestas ut ovans iniret. 14, 10 iudices *per* diversa *inplacabiles* erant, Caesar ob bellum provinciae inlatum, senatus numquam satis *credito* sine fraude Germanicum interisse. 36, 12 neque ipse audeat ius experiri ob effigiem imperatoris oppositam. 48, 11 ceteris haud laeta memoria Quirini erat ob intenta . . . Lepidae pericula sordidamque et praepotentem senectam. 4, 42, 5 postulato Votieno ob contumelias in Caesarem dictas. 6, 39, 3 Paconianus . . . ob carmina . . . in principem factitata strangulatus est. 12, 9, 8 arte eorum, *quis *ob accusatam Messalinam ultio ex filio timebatur. 13, 30, 1 damnatus . . . Vipsanius ob Sardiniam provinciam avare habitam. 16, 21, 9 Antistius ob probra in Nerone composita ad mortem damnabatur. — 1, 79, 1 actum in senatu . . . an ob *moderandas* Tiberis exundationes verterentur flumina. Dräger, al. vi finali accipiunt, sed haec notio in gerundivo inest. 4, 31, 11 (Suillus) convictus pecuniam ob rem iudicandam cepisse. 11, 5, 10 (lege Cincia) cavetur antiquitus, ne quis ob causam orandam pecuniam donumve accipiat.

b) *causam internam* A 5, 7 (Agricola) nihil adpetere in iactationem, nihil ob formidinem re-

cusare. 24, 4 partem Britanniae . . . copiis instruxit, in spem magis quam ob [A; B in] formidinem. G 2, 20 ut omnes primum a victore ob metum (sc. Gallorum ex Germanis) . . . Germani vocarentur. Alii vi finali accipiunt. II, 49, 18 quidam militum . . . interfecerunt se, non *noxa* neque ob metum, sed aemulatione decoris et caritate principis. 65, 12 hunc Tiberius Caesar ob metum, Vitellius Cluvium *nulla formidine* retinebat. 1, 1, 12 cf. infra. 68, 8 raro . . . milite et quasi ob metum defixo. 3, 40, 7 quibus ob egestatem (cf. a.) ac metum *ex* flagitiis maxima peccandi necessitudo (erat). [Loc. mutil. 5, 6, 2 orationes . . . habitae, ex quis ob metum paucae, plures aduetudine**.] 12, 51, 3 coniunx . . . fugam ob metum hostilem et mariti caritatem toleravit. 15, 73, 4 vulgi rumore lacerabatur, tamquam viros *claros et insontes ob invidiam aut metum extinxisset. 1, 76, 19 libertus . . . epulum plebi ob laetitiam recentis imperii obtulerat. 1, 16, 6 (Blaesus) fine Augusti et initiis Tiberii auditis ob iustitium (cf. a.) aut gaudium [non recte Muret, Nipp. del. aut gaud.] intermiserat solita munia. II, 85, 13 misso (ab Aponio) centurione ad interficiendum . . . legatum ob simultates. IV, 50, 15 praefectum . . . vinciri iussit proprias ob simultates. 2, 63, 17 consenuit multum imminuta claritate ob nimiam vivendi cupidinem. 6, 4, 15 (Haterius) somno aut libidinis vigiliis marcidus et ob segnitiam . . . principem non metuens. 12, 39, 6 ob iram cf. B. 14, 59, 14 posito metu nuptias Poppaeae ob eius modi terrores dilatas maturare coepit. 15, 28, 7 cum barbaris (locus) delectus *esset ob memoriam laetioris sibi rei. Aliter ob memor. 13, 56, 5 cf. a. — II, 101, 10 *lubrica* ad mutandam fidem classe ob memoriam recentis pro Othone militiae. 1, 1, 12 Tiberii Gaique . . . res florentibus ipsis ob metum *falsae*, postquam occiderant, recentibus odiis compositae sunt.

B) vi finali I, 63, 4 raptis . . . armis ad caedem innoxiae civitatis, non ob praedam aut *spoliandi cupidine*, sed furore et rabie et causis incertis eoque difficilioribus remediis. [M cupidinē et.] 12, 39, 6 crebra hinc proelia . . . temere proviso, ob iram (cf. A. b.) ob praedam, iussu et aliquando ignaris ducibus. Aliter ob praedam III, 30, 6 cf. A. a. V, 22, 15 Cerialis alibi noctem egerat . . . ob stuprum Claudiae. 1, 3, 27 bellum . . . adversus Germanos supererat, *abolendae* magis *infamiae* ob amissum cum Varo exercitum (cf. A. a.) quam *cupidine* proferendi imperii aut dignum ob praemium. 58, 15 quieti turbidis antehabeo, neque ob praemium, sed *ut* me perfidia exsolvam. 20, 2 manipuli . . . Nauportum missi ob itinera et pontes et alios usus . . . Dräger ad A. a trahit. 3, 27, 7 leges etsi aliquando in maleficos *ex* delicto, saepius tamen *dissensione* ordinum et *apiscendi* illicitos honores aut *pellendi* claros viros aliaque ob prava per vim latae sunt. 14, 14, 18 et eius flagitium est, qui pecuniam ob delicta potius dedit, quam *ne* delinquerent. 13, 5, 5 (patres) in Palatium ob id vocabantur, *ut* adstaret (Agrippina) . . . velo discreta, quod . . . Ad usum finalem, quamquam ceteri ad A. a trahunt, refero haec

exempla 2, 83, 8 (Germanicum) mortem ob rem p. obisse. 3, 6, 2 multos inlustrium Romanorum ob rem p. obisse. 6, 15, 11 flexit ad . . offensiones ob rem p. coeptas. — [Non recte Nipp. 6, 17, 3 'ob hoc' pro 'ad hoc' cf. I, 48, 4. 13, 9, 12 Weissenborn per, M om., al. ob.]

obaeratus. 6, 17, 11 quanto quis obaeratio, aegrius distrahebant. — plur. *subst.* 3, 42, 5 vulgus obaeratorum aut clientium arma cepit. 60, 5 cf. recepto.

[**obdo.** Falso coni. Lipsius 13, 5, 6.]

obduco. 4, 70, 5 trahebatur damnatus, quantum obducta veste et adstrictis faucibus niti poterat, clamitans . . 13, 35, 12 obducta (sc. humo) *glacie* cf. hiems B. b.

obeo. A) *intrans.* i. q. *mortem obire* 3, 6, 3 monuit edicto multos inlustrium Romanorum ob rem p. obisse. 75, 1 obire eo anno viri inlustres . . 4, 44, 1 obire eo anno viri nobiles . . 44, 10 obiit et Antonius. 6, 27, 13 obiit eodem anno et Lepidus. 15, 70, 5 carmen . . , quo vulneratum militem per eius modi mortis imaginem obisse tradiderat. — 6, 10, 12 per idem tempus Piso pontifex, rarum in tanta claritudine, *fato* obiit. 14, 62, 19 in Sardiniam pellitur, ubi . . *fato* obiit. 12, 14, 19 Gotarzes morbo obiit. 15, 59, 21 obiit *abruptis* brachiorum *venis*.

B) *trans.* a) A 13, 2 Britanni *dilectum* ac *tributa* et *inuncta* imperii *munera* impigre obeunt. I, 77, 3 Otho ut in multa pace *munia* imperii obibat, quaedam ex dignitate rei p., pleraque . . II, 92, 4 inter discordes Vitellio nihil auctoritatis. *munia* imperii Caecina ac Valens obibant. 2, 26, 17 consulatum (obtulit), cuius *munia* praesens obiret. 6, 8, 8 videram (Seianum) . . urbis et militiae *munia* simul obeuntem. 3, 34, 10 *bella* plane accinctis obeunda (esse). 1, 53, 1 eodem anno Iulia *supremum diem* obiit. 2, 83, 8 *mortem ob rem p.* obisse (Germanicum). 16, 16, 1 etiam si bella externa et obitas *pro re p.* mortes . . memorarem, . . 4, 71, 17 per idem tempus Iulia mortem obiit. 5, 1, 2 Rubellio et Fufio consulibus . . Iulia Augusta mortem obiit. 14, 47, 1 eo anno mortem obiit Regulus. 16, 6, 1 post finem ludicri Poppaea mortem obiit, *fortuita mariti iracundia*. 13, 33, 3 Celerem . . Caesar traxit, *senecta* donec mortem obiret.

b) II, 29, 9 vetitis obire *vigilias* centurionibus. [*margo* circuire.] — [1, 35, 10 Ernesti, Nipp. suppl. cf. neve l. c.]

oberro. *intrans.* 1, 65, 4 cum . . (Romani) passim adiacerent vallo, oberrarent *tentoriis*.

obex. cf. obnix.

obicio. A) *propr.* a) G 3, 7 adfectatur . . fractum murmur, obiectis *ad os scutis*. II, 61, 8 *feris* obiectus . . non laniabatur. — 2, 20, 5 pars (peditum) obiectum *aggerem* enterenturi. q. entgegenstehend, vorliegend. 6, 44, 14 *anne* obiecto . . fortunam temptarent. 11, 8, 14 (urbs) munimentis obiecti *annis* muroque (firmata). 12, 35, 2 obiectus *annis*, additum vallum . . terrebat.

β) III, 71, 11 fores penetrassent (hostes), ni Sabinus revulsas undique *statuas* . . in ipso aditu vice muri obiecisset. IV, 16, 17 (pars remigum) *puppis* hostili *ripae* obicere i. q. kehren dem feindl. ufer zu. 2, 17, 14 incubuerat *sagittariis*, illa rupturus, ni . . Gallicae cohortes

signa obiecissent. 3, 42, 8 *legiones* . . , quas Vissellius et Silius adversis itineribus obiecerant, arcuerunt.

B) *transl.* a) i. q. *preisgeben* I, 58, 13 ut piaculum obicitur centurio Crispinus sc. militum furori vel his tamquam feris bestiis. II, 18, 4 certum erat Spurinnae . . coercere intra munimenta militem nec tris . . *cohortes* et mille *vepillarios* cum paucis equitibus *veterano exercitui* obicere. 40, 4 Celso et Paulino abnuentibus *militem* itinere fessum, sarcinis gravem obicere *hosti*. 47, 2 hunc . . *animam*, hanc *virtutem* vestram ultra *periculis* obicere nimis grande vitae meae pretium puto. 2, 15, 7 quorum (Romanorum) pars onusta vulneribus *terga*, pars fluctibus . . fractos *artus* infensus rursus *hostibus*, adversis *dis* obiciant, nulla boni spe. 13, 38, 10 *equiti* sagittarum usu exercito si *detecta corpora* obicerentur, nihil profuturam multitudinem. 14, 49, 16 ne *principem* obiecisse *invidiae* viderentur. I, 85, 8 maligna cura in omnes, quos *nobilitas* aut *opes* aut aliqua insignis *claritudo rumoribus* obiecerat.

b) i. q. *offerre* 4, 60, 13 Drusum traxit in partes, *spe* obiecta principis loci.

c) i. q. *exprobrare* 1) a) c. acc. 2, 30, 5 Vibius . . singillatim *se crimina* obiecturum professus. 3, 12, 23 vos oro ne . . obiecta crimina pro adprobatis accipiatis. 13, 1 biduum criminibus obiciendis statuitur. 13, 21, 23 desunt . . mihi accusatores, qui non *verba* . . , sed ea crimina obiciant, quibus . . 52, 5 absolvit Caesar Camerinum adversus privatos . . , saevitiae magis quam captarum pecuniarum crimina obicientes. 4, 67, 25 *eaque* spreta ab illis, velut parentem, obiciebantur. 6, 24, 2 invectus in defunctum *probra corporis, exitiabilem* in suos . . *animam* obiecit. 11, 30, 7 nec nunc *adulteria* obiecturum ait. 12, 22, 3 Agrippina . . molitur crimina et accusatorem, qui obiceret *Chaldaeos, magos interrogatumque* Apollinis *simulacrum*. 14, 7, 6 sive ad senatum et populum pervaderet (Agrippina), *nausfragium et vulnus et interfectos amicos* obiciendo. c. dat. D 4, 4 ego, cui *desidium* advocatum obicis, . . G 37, 15 *quid enim aliud* nobis quam *caedem* Crassi . . infra Ventidium deiectus Oriens obiecerit? II, 63, 6 *id* ei Varus . . *apud* Sabinum . . obiecit, tamquam . . ducem se victis partibus ostentasset. IV, 27, 12 *proditionem* . . Hordeonio obiecit. 4, 36, 5 obiecta (est) publice (i. e. civitati) Cyzicenis *incuria* caerimoniarum divi Augusti, additis violentiae criminibus adversum cives R. 42, 12 Caesar obiectam sibi adversus reos *inclementiam* eo pervercius amplexus . . 11, 4, 5 nocturnae *quietis species* alteri obiecta (est ab accusatore criminis loco), tamquam vidisset . . 14, 60, 5 quendam ex ministris Octaviae impulit *servilem* ei *amorem* obicere. 15, 60, 5 manu Statii tribuni trucidatur, plenus constantis silentii nec tribuno obiciens eandem *conscientiam*. 16, 29, 7 quid Agrippino obiectum (esse) nisi *tristem* patris *fortunam*?

β) c. acc. *praedic.* I, 16, 19 desinat videri *senex, quod nunc mihi* unum obicitur. 15, 55, 16 quia *cetera* palam vana obiecisset (Milichus), adiungere crimen, cuius . .

γ) *seq. inf.* 14, 52, 7 variis criminationibus

Senecam adoriuntur, tamquam . . . obiciebant etiam eloquentiae laudem uni sibi adsciscere et carmina crebrius factitare.

δ) seq. acc. c. inf. 3, 13, 7 Veranius et Vitellius consimili studio, et multa eloquentia Vitellius, obiecere . . . Pisonem vulgus militum . . . corrupisse . . . contra in . . . amicos Germanici saevisse; postremo . . . 15, 35, 5 iussi accusatores obicere (Torquato) prodigum largitionibus (sc. eum esse), neque aliam spem quam in rebus novis esse: *quin eum inter libertos habere, quos . . .

ε) seq. quod II, 60, 13 obiectum (est) . . . in senatu *Simplici*, quod eum honorem pecunia mercari . . . voluisset. 1, 73, 5 *Falanio* obiciebat accusator, quod . . . adscivisset quodque . . . mancipasset. 12, 65, 1 obiecta sunt, quod coniugem . . . petivisset quodque . . . pacem Italiae turbaret.

2) neut. plur. subst. 13, 21, 2 itur ad Agrippinam, ut nosceret obiecta *dissolveretque* vel poenas lueret. 15, 57, 5 illam non verbera . . . pervicere, quin obiecta *denegaret*. 16, 24, 4 *Thrasea* . . . codicillos ad *Neronem* composuit, *requirere* obiecta et *expurgaturum* adseverans, si notitiam criminum . . . habuisset.

obitus. de morte 3, 19, 11 *Vipsania* . . . excessit, una . . . liberorum *miti* obitu.

obiaceo. II, 32, 22 obiaceri *flumen Padum*. V, 6, 2 a meridie *Aegyptus* obiacet, ab occasu *Phoenices* et mare cf. *lātus b. β.*

obiecto. transl. a) II, 33, 10 ne principem obiectare *periculis* videretur. 2, 5, 4 ut . . . Germanicum . . . novis provinciis inpositum *dolo* simul et *casibus* obiectaret.

b) i. q. *exprobrare c)* c. acc. III, 31, 23 *superbiam saevitiamque* . . . etiam *perfidiam* obiectabant (sc. *Caecinae*). 13, 43, 11 *saevitiam* cf. infra. 1, 44, 22 ubi *avaritiam* aut *crudelitatem* consensu obiectavissent (sc. *centurioni*), solvebatur militia. 2, 55, 7 etiam *vetera* obiectabat (sc. *Atheniensibus*), quae . . . violenter in suos fecissent. 4, 52, 6 *crimen* *impudicitiae*, adulterum *Furnium*, *veneficia* in principem et *devotiones* obiectabat (sc. *Pulchrae*). 12, 42, 17 is *crimina* maiestatis et *cupidinem* imperii obiectabat. 59, 6 legatus is *Tauri* . . . pauca repetundarum *crimina*, ceterum *magicas superstitiones* obiectabat (sc. *Tauro*). 6, 29, 20 ab . . . accusatoribus *adulterium* *Liviae*, magorum *sacra* obiectabantur (sc. *Scauro*). 11, 2, 4 auditur . . . *Suillio corruptionem* militum, quos pecunia . . . obstrictos arguebat, exim *adulterium* *Poppaeae*, postremum *mollitiam* corporis obiectante. 16, 22, 1 quin et *illa* obiectabat, principio anni vitare *Thraseam* sollempne ius iurandum; . . . 3, 66, 4 *Silanum* . . . corripunt obiectantque *violatum* *Augusti numen*, *spretam* *Tiberii maiestatem*. I, 74, 6 quasi rixantes *stupra* ac *flagitia* in *vicem* obiectavere, neuter falso. c. dat. I, 60, 6 *Trebellius seditionem* et *confusum ordinem* disciplinae *Caelio*, *spoliatas* et *inopes legiones* *Caelius Trebellio* obiectabat. II, 44, 11 proditoreum increpant, nullo proprio crimine eius, sed more vulgi suum quisque *flagitium* aliis obiectantes. 30, 17 (duces) crebris epistulis sine respectu *veniae probra* *Othoni* obiectantes. IV, 72, 25 edictum per manipulos, ne quis in certamine iurgiove *seditionem* aut

cladem commilitoni obiectaret. 1, 74, 12 cum ex moribus principis *foedissima quaeque* deligeret accusator obiectaretque reo. 3, 33, 16 cogitent . . . *plura* uxoribus obiectari. 4, 33, 22 reperies qui ob similitudinem morum aliena *malefacta* sibi obiectari putent. 5, 3, 9 non *arma*, non rerum novarum *studium*, *amores* invenum et *impudicitiam* nepoti obiectabat. 8, 4 illum indices arguebant . . . pecuniam rebus novis obtulisse; huic a *Considio* . . . obiectabatur *Aelii amicitia*. 16, 18, 15 crudelitatem principis . . . ad creditur, *amicitiam* *Scaevini* *Petronio* obiectans. 6, 38, 9 atrocia in . . . praecipuos libertorum *Caesaris* composuit, ipsi *fluxam* senio *mentem* et continuo abscessu velut *exilium* obiectando. I, 60, 6 cf. supra. 13, 43, 11 in acerbitate accusationis *Pomponium* ad necessitatem belli civilis *detrusum*, *Iuliam* . . . *Sabinamque* *Poppaeam* ad *mortem actas* et *Asiaticum*, *Saturninum*, *Lupum circumventos*, iam equitum *R. agmina damnata* omnemque *Claudii saevitiam* *Suillio* obiectabant. — 4, 11, 14 neque quisquam scriptor tam infensus extitit, ut *Tiberio* obiectaret (sc. *caedem Drusi*), cum omnia alia conquirent intenderentque. — IV, 68, 28 *cuncta magnis imperiis* obiectari solita . . . effudit.

β) c. acc. praed. 4, 52, 6 adulterum *Furnium* cf. α.

γ) seq. inf. 3, 49, 3 *Clutorium* . . . corripuit delator, obiectans aegro *Druso* composuisse (carmen).

δ) seq. acc. c. inf. IV, 42, 12 ut . . . datam interfectori *Pisonis* pecuniam a *Regulo* adpetitumque morsu *Pisonis* caput obiectaret. Sed fortasse pertinet ad exempla s. α allata.

ε) seq. quod 16, 7, 9 missa ad senatum oratione . . . obiectavit *Cassio*, quod . . . coluisset.

obiectus. a) G 8, 2 acies inclinatas iam . . . a feminis restitutas (esse) constantia precum et obiectu *pectorum* et monstrata comminus captivitate. — i. q. das *vorliegen* III, 9, 5 tutus loco, cum terga flumine, latera obiectu *paludis* tegerentur i. q. obiecta palude. V, 14, 9 addiderat *Civilis* obliquam in *Rhenum molem*, cuius obiectu revolutus amnis adiacentibus superfunderetur. 4, 67, 10 caeli temperies hieme mitis obiecta *montis*, quo saeva ventorum arcerent.

b) concret. 14, 8, 3 vulgato *Agrippinae* periculo . . . decurrere ad litus. hi *molium* obiectas, hi proximas scaphas scandere i. q. obiectas moles.

obiex. propr. a) III, 30, 2 saxae turres, *ferati portarum* obices i. q. riegel.

b) IV, 71, 20 locum . . . insederat, montibus aut *Mosella* amne saeptum; et addiderat fossas obicesque *saxorum* i. q. steinbarrikaden. 13, 39, 21 nudati propugnatoribus muri, obices *portarum subversi* (sunt) i. q. verrammelungen cf. *Nipp*.

oblectamentum. D 14, 19 quae (disputationes) . . . *eruditionis* ac *litterarum iucundissimum* o. . . vobis . . . adferunt. 14, 21, 3 maiores non abhorruisse *spectaculorum* oblectamentis. 16, 18, 2 (*Petronio*) dies per somnum, nox officis (aufwartungen) et oblectamentis *vitae* transigebatur. 14, 52, 9 oblectamentis *principis* palam iniquum (*Senecam*) detrectare vim eius equos regentis, inludere voces, quotiens caneret. 16, 9

nec deerant qui ore vultuque tristi (ernst) inter oblectamenta regia (i. e. Neronis) spectari cuperent.

oblectatio. G 33,7 oblectationi oculisque ceciderunt i. q. zur augenweide cf. oculus d. 4,14, 13 Oscum quondam ludicrum, *levissimae* apud vulgum oblectationis, eo flagitiorum . . venisse, ut. . . 33,12 ut profutura, ita minimum oblectationis adferunt.

oblecto. a) II, 50,6 *factis* oblectare legentium animos. 13, 54, 15 neque *ludicris* ignari oblectabantur.

b) i. q. *cum oblectatione degere* D 10, 12 in hac studiorum parte oblectare *otium* et nomen inserere possunt famae. 12, 49, 4 cum privatus olim (Claudius) **conversazione* scurrarum iners otium oblectaret.

oblido. 5, 9, 9 oblisibus faucibus.

obligo. a) *propr.* 6, 9, 9 **obligat venas.* 16, 19, 4 incisas venas, ut libitum, obligatas aperire rursus (Petronius). 12, 51, 14 obligant *vulnus.* 15, 64, 3 obligant *brachia*, premunt sanguinem.

b) *transl.* α) G 8, 5 ut efficacius obligentur *animi* civitatum, quibus . . 21, 14 gaudent (Germani) *muneribus*, sed nec data imputant nec *acceptis* obligantur. I, 8, 4 Galliae . . obligatae (erant) recenti **dono* R. civitatis et in posterum tributi *levamento.* D 9, 8 quis ideo domum defensus et *tibi* obligatus redit?

β) G 31, 4 votivum (geweiht) obligatumque *virtuti* oris *habitum* i. e. crinem barbamque i. q. verpfändet cf. habitus b p. 514^b.

oblino. *propr.* 1, 65, 6 Varum *sanguine* oblitum . . cernere . . visus est. 2, 17, 15 pervasit, oblitus *faciem* suo *cruore*, ne nosceretur. 69, 14 reperiebantur . . semusti cineres ac **tabo* oblitum.

obliquo. *propr.* G 88, 5 crinem.

obliquus. a) *propr.* V, 11, 14 duos colles . . claudebant *muri* per artem obliqui aut introrsus sinuati i. q. vor- u. einspringende winkel bildend. 14, 8 addiderat Civilis obliquam in Rhenum *molem.* 12, 63, 8 vis piscium . . obliquis subter undas *saxis* exterrita.

b) *transl.* 14, 11, 8 **o. insectatione* cf. *insec.* — *adverb.* *oblique.* *transl.* 2, 55, 3. 5, 2, 7. 11, 3 *o. perstringere.* 3, 35, 2 Tiberius per litteras, *castigatis* o. patribus quod . .

oblittero. *transl.* 2, 83, 18 pleraque (honorum in Germanicum) *manent: quaedam* statim omisa sunt aut vetustas oblitteravit. 6, 32, 21 *bona iuventae* senectus flagitiosa oblitteravit. 1, 51, 17 Caesar . . hoc illud tempus oblitterandae *seditionis* clamitabat. 3, 34, 24 vix praesenti custodia manere inlaesa *coniugia:* quid fore, si per plures annos in modum discidium oblitterentur? 6, 4, 10 Regulus manere tempus ultionis, seque . . *exsecuturum* (ultionem); Trio *aemulationem* inter collegas et *si qua* discordes *icicissent* melius oblitterari respondit. 11, 15, 10 ne ritus sacrorum inter ambigua culti per prospera oblitterarentur. 16, 21, 12 *quae* oblitterari non sinebat Capito. c. *abl.* II, 66, 20 pars . . *coloniae* ambusta, *quod damnum*, ut pleraque belli *mala*, maioribus aliarum urbium *cladibus* oblitteratum (est). — *part. perf.* D 8, 3 libentius *novis* et *recentibus* quam *remotis* et oblitteratis

exemplis utor. 22, 23 *quaedam* procul arceantur (ab oratione) ut iam oblitterata et olentia. I, 55, 14 senatus populique R. oblitterata iam *nomina* sacramento advocabant. 13, 23, 12 oblitterata aerarii **nomina* (forderungen) retrahebat. 11, 14, 16 Claudius tres *litteras* adiecit, quae usui imperitante eo, post oblitteratae, aspiciuntur etiam nunc in aere . . — *subst.* 15, 73, 14 neu composita aut oblitterata *mansuetudine* principis novam ad saevitiam retraheret.

oblivio. c. *oppos.* A 46, 19 oppon. *manere, superstitem esse* cf. maneo B p. 805^a. I, 21, 14 mortem omnibus ex natura aequalem oblivione *apud* posteros vel *gloria* distingui. IV, 9 oppon. *meminisse* cf. infra. — c. *gen. subi.* 11, 38, 9 iuvit oblivionem *eius* (sc. Claudii) senatus censendo nomen et effigies (Messalinae) . . demovendas i. q. der senat kam ihm zu hülfe, sie zu vergessen. Non recte Roth, Georges, Klotz explic. vergesslichkeit. — c. *gen. obi.* D 28, 7 *o. moris antiqui* cf. infra. A 13, 8 longa oblivio *Britanniae* etiam in pace (erat). 2, 62, 11 *o. patriae* cf. infra. 15, 67, 6 interrogatus (Flavus) a Nerone, quibus causis ad oblivionem *sacramenti* processisset. — A 13, 8 *longa* o. III, 36, 6 *par* o. — D 28, 7 artes descivisse ab illa veteri gloria . . inscientia praecipientium et *oblivione* moris antiqui. I, 21, 14 cf. supra. III, 36, 6 (Vitelius) praeterita instantia futura pari oblivione dimiserat. 3, 54, 9 illae (leges) oblivione, hae . . contemptu abolitae. 6, 14, 10 mansit incolumis, oblivione magis quam clementia. — A 46, 19 multos veterum velut inglorios et ignobilis *oblivio* **obruit.* IV, 9, 10 eam sententiam modestissimus quisque silentio, deinde oblivio transmisit: fuere qui et meminissent. Non recte Madvig, Nipp. oblivione cf. F. Meyer, Göttingen 1884 p. 20. Prammer, al. non recte pro *abl.* accipiunt cf. Wölfflin, Philol. 25 p. 101. 2, 62, 11 quos (negotiatos) . . oblivio patriae suis quemque ab sedibus hostilem in agrum transtulerat. 12, 37, 10 supplicium mei oblivio sequeretur: at si incolumem servaveris, aeternum exemplar clementiae ero. — 11, 38, 9 oblivionem *iurare* cf. supra. 14, 50, 8 (libros) lectitatos, donec cum periculo parabantur: mox licentia habendi oblivionem *attulit.* — 15, 67, 6 ad oblivionem procedere cf. supra.

obliviscor. a) in *unio.* α) c. *oppos.* D 2, 3 tamquam in eo tragoediae argumento sui (i. q. seiner eigenart cf. etiam Andersen in ed. Teubn. Aliter Hess, al.) oblitus tantum Catonem *cogitasset.* II, 48. III, 63 oppon. *meminisse* cf. δ. IV, 77, 17 vos Gallici foederis oblitos *redisse in memoriam* Romani sacramenti temere credidi.

β) *absol.* A 2, 14 memoriam quoque ipsam cum voce perdidissemus, si tam in nostra potestate esset oblivisci quam tacere.

γ) c. *gen.* A 43, 5 nec quisquam audita morte Agricolae aut laetatus est aut statim oblitus (sc. mortis). [codd. oblitus est.] — D 15, 4 cum oblitus et tuae et fratris tui *eloquentiae* neminem hoc tempore oratorem esse contenderes **parem* antiquis. I, 29, 5 quidam minora vero (sc. referentes), ne tum quidem oblitum *adulationis.* 64, 12 ni Valens animadversione paucorum oblitos iam Batavos *imperii* admonisset.

II, 1, 21 obliviscendum (esse) *offensarum* de bello agitantibus. 67, 10 numquam ita ad curas intento Vitellio, ut *voluptatum* oblivisceretur. IV, 77 *foederis* cf. *a.* 1, 51, 22 fidens recentibus ac *priorum* oblitus miles in hibernis locatur. 5, 4, 5 *imminentium* oblitus incerta pavet. 14, 63, 2 Nero . . *incusatae* paulo ante *sterilitatis* oblitus, abactos partus . . memorat. D 2, 3 *sui* cf. *a.* 4, 52, 14 (Pulchra), oblita *Sosiae* ob eadem *adfectae*.

δ) seq. *acc. c. inf.* II, 48, 18. III, 63, 16 cf. *memini* ε. ββ. 6, 27, 12 oblitus Arruntium . . atineri.

ε) seq. *enunt. interrog.* 4, 59, 15 insectarentur Neronem . . quid in praesentiarum conduceret oblitum.

b) *spec. i. q. desuesco c. gen.* I, 88, 10 *segnis* et oblita *bellorum nobilitas*, ignarus militiae eques. III, 2, 24 superfundent oblitos *proeliorum equites equosque* cf. *operio*. IV, 64, 22 integer et *servitutis* oblitus *populus*. 64, 13 etiam fera *animalia*, si clausa teneas, *virtutis* obliviscuntur.

[**oblivium.** Non recte IV, 9, 10 cf. *oblivio*.]

oblongus. A 10, 10 o. *scutula* cf. *adsimulo*.

obnitor. a) *propr.* 16, 9, 11 centurio quamvis inermem . . premi a militibus iubet. nec omisit Silanus obniti et intendere ictus. *c. dat.* 1, 21, 5 Blaesus paucos . . claudi carcere iubet; . . illi obniti trahentibus. II, 5, 3 Vespasianus . . *consilio* ac, si res posceret, *manu* hostibus obniti.

b) *transl.* 13, 12, 6 ignara matre, dein frustra obnitente, penitus inreperat (Acte in amorem Neronis). *c. dat.* 15, 11, 10 ne dux quidem obniti *adversis*, sed cuncta militiae munia deseruerat. 14, 53, 23 *muneribus tuis* obniti non debui i. q. recusare.

obnoxius. A) i. q. *unterwürfig, abhängig, knechtisch ergeben* α) *absol.* II, 56, 7 milites . . dites dominos in praedam aut . . ad exitium destinabant, obnoxii ducibus (sc. militibus) et prohibere non ausis. — *subst.* 1, 1, 10 ita neutris (sc. scriptoribus) cura posteritatis inter infensos vel obnoxios.

β) *c. dat.* 11, 7, 4 ne quis inopia advocatorum *potentibus* obnoxius sit. Potest etiam ad B referri. V, 13, 2 gens (Iudaeorum) *superstitioni* obnoxia, religionibus adversa. 3, 34, 13 magistratum nonne plerosque variis *libidinibus* obnoxios? i. q. fröhnen. 58, 16 summum pontificum etiam summum hominum esse, non *aemulationi* [Muret; M, Walther -tione], non odio aut privatis *adfectionibus* obnoxium. 13, 45, 14 neque *adfectui* suo aut alieno obnoxia (Poppaea), unde utilitas ostenderetur, illuc libidinem transferebat. III, 55, 17 in castra venit (Vitellius), incertus animi et infidis *consiliis* obnoxius i. q. eorum auctoribus obn., ex eis pendens. 11, 36, 3 reminisceretur vocis, qua se obnoxium *iussis* Messalinae dedisset. 14, 1, 6 pupillum (vocabat Neronem), qui *iussis* alienis obnoxius non modo imperii, sed libertatis etiam indigeret. 12, 1, 3 deligeret uxorem Claudio, caelibis vitae intoleranti et coniugum *imperii* obnoxio. 16, 6, 5 (Nero) liberorum cupiens et *amori* uxoris obnoxius erat.

B) i. q. *ausgesetzt, preisgegeben* α) *absol.* 15, 38, 11 incendium . . anteit remedia velocitate mali et obnoxia *urbe* (sc. malo, incendio) artis itineribus i. q. der gefahr ausgesetzt.

β) *c. dat.* II, 93, 8 Gallorum obnoxia *morbis* corpora i. q. empfänglich. V, 4, 8 *scabies* . . , cui id animal (sc. sus) obnoxium. — 3, 14, 2 neque provinciam *peissimo cuique* obnoxiam . . infitari poterat. D 10, 28 tamquam minus obnoxium *offensae* [codd., Peter offendere] postarum quam oratorum studium. 14, 55, 13 tua erga me munera . . aeterna erunt: quae a me habes, horti et faenus et villae, *casibus* obnoxia sunt. 2, 75, 7 (Agrippina) anxia sui et infelici fecunditate *fortuna* totiens obnoxia. 14, 40, 4 Balbus . . , simul longa senecta, simul orbitate et pecunia *insidiis* obnoxios.

oboedio. *c. dat.* 1, 17, 3 interrogabat (militis), cur paucis *centurionibus* . . in modum servorum oboedirent. 15, 6, 15 copiis ita divisus, ut . . auxilia *Paeto* oboedirent, . . legiones . . apud Corbulonem manerent. 14, 39, 10 mirabantur (Britanni), quod dux et exercitus . . *servitiis* (i. e. libertinis) oboedirent. 11, 35, 2 *omnia liberto* oboediebant. 12, 7, 10 versa ex eo civitas et *cuncta feminae* oboediebant.

obruo. A) *propr.* α) de *hom.* 1, 29, 15 intra tabernaculum ducis obrutos (esse terra) i. q. verscharrt. 70, 12 ore tenuis exstantes (fluctibus), aliquando subtracto solo disiecti aut obruti. 4, 59, 6 eius (specus) os lapsis repente saxis obruit quosdam ministros. in *re milit.* II, 21, 16 Othoniani sudes et immensas lapidum ac plumbi aerisque moles perfringendis operibus [Halm add.] obrundisque hostibus expediunt. 22, 11 praetoriani . . molares ingenti pondere . . provolvunt. pars subeuntium obruti (sunt), pars confixi et exsanguis aut laceri. III, 29, 6 ballistam in subeuntes propulere, quae . . disiecit obruitque quos inciderat i. q. begrub unter sich. II, 15, 6 praefecti sustentata diu acie *telis* obruuntur. III, 71, 6 in . . tectum egressi *saxis tegulisque* Vitellianos obruebant. IV, 23, 12 *sudibus* et *pilis* obruuntur.

β) I, *2, 10 hausta (sc. mari) aut obruta (sc. eiectionis Vesuvii) fecundissima Campaniae ora i. q. verschüttet. 1, 64, 12 (aquis) mersa (überschwemmt) humo et obruto (verschüttet) *quod effectum operis* duplicatus militi labor. — part. perf. *subst.* 4, 63, 1 coepere dimoveri obruta i. q. rudera, ruinae.

B) *transl.* a) in *univ.* III, 67, 1 obruebatur animus (Vitellii) *miseratione* (rührung) curaque i. q. übermannen.

b) *spec. α*) A 46, 19 multos veterum velut inglorios . . *oblivio* obruit [Haupt; codd. obruet].

β) D 38, 13 *causae* centumvirales, quae nunc *primum optinent locum*, adeo *splendore* aliorum iudiciorum obruebantur, ut . . A 17, 8 Cerialis . . alterius successoris *curam famamque* obruisset.

obsaepio. *propr.* III, 8, 10 interiectus exercitus *Raetiam Iuliasque Alpes*, [ac] ne pervium illa Germanicis exercitibus foret, obsaepserat. 12, 31, 18 obsaepitis *effugiis*. 15, 27, 2 iter Lucullo quondam penetratum, *apertis quae* vastas obsaepserat, pergit.

obscenus. 15, 37, 12 gestus motusque obsceni.

obscuritas. a) *propr.* III, 11, 13 (eripuit) Saturninum obscuritas latebrarum. b) *transl.* I, 84, 19 ordinem, cuius splendore et gloria sordes et obscuritatem Vitellianarum partium *praestringimus i. q. humilitas cf. obscurus B. c. β.

obscurus. a) *propr.* 14, 12, 10 sol repente obscuratus. b) *transl.* 16, 23, 10 ut ad externa rumoribus intestinum scelus obscuraretur i. q. in den hintergrund trete.

obscurus. A) *propr.* 1, 28, 7 prout splendidior obscuriorve (luna), lactari aut maerere (miles). 50, 5 saltus obscuros permeat. — *subst.* i. q. das dunkel II, 14, 23 victorem exercitum attinuit obscurum noctis cf. obtentus. IV, 50, 3 obscurus adhuc coeptae lucis domum . . inrumpunt i. q. beim morgengrauen, in der morgendämmerung. 2, 39, 15 ipse adire municipia obscurus diei i. q. wenn es dunkel wurde.

B) *transl.* I) a) i. q. unverständlich, undeutlich, unklar, unsicher 1, 11, 10 Tiberio suspensa semper et o. verba cf. oculo b. 3, 63, 6 consules . . apud Pergamum Aesculapii conpertum (i. q. indubitatum) asylum rettulerunt: ceteros obscuris ob vetustatem initis niti i. q. nicht mehr zu ermitteln. 6, 7, 17 neque discerneres . . quid repens ant vetustate obscurum. 28, 14 antiquitas o. (est). D 33, 22 si cui obscuriora haec videntur. 42, 4 si qua tibi obscura in hoc meo sermone visa sunt. — *subst.* I, 22, 17 cupidine ingenii humani libentius obscura credendi i. q. das geheimnisvolle: Her. 4, 58, 10 patuit . . vera quam obscuris tegerentur i. q. wie in dunkel gehüllt die wahrheit ist. II, 3, 14 ratio (grund, bedeutung) in obscurus (est). 15, 16, 9 reliqua non in obscurus habentur.

b) de notitia 1, 53, 8 (Iuliam) tabe longa peremit, obscuram fore necem longinquitate exilii ratus.

c) i. q. unbekannt, unberühmt α) D 41, 12 minor oratorum *honor obscuriorque gloria est inter bonos mores. II, 32, 19 senatum et populum, numquam obscura nomina, etiam si aliquando obumbrentur i. q. bedeutungslos, gering gehalten. IV, 2, 6 ceteri modestia vel ignobilitate ut in bello obscuri, ita praemiorum expertes i. q. unbemerkt geblieben, die sich nicht bemerklich gemacht hatten. — *subst.* III, 32, 14 ceteri duces in obscurus: Antonium fortuna famaque omnium oculis exposuerat i. q. im hintergrunde, galten nichts. β) de origine I, 72, 2 Tigellinus obscuris parentibus. . . 3, 23, 6 cuius (Quirinii) . . obscurissimae domui (Lepida) destinata quondam uxor L. Caesari . . dedere. 66, 12 Seiani potentia senator (Otho) obscura initia impudentibus ausis *propolluebat. — I, 88, 2 sepositus . . Dolabella in coloniam Aquinatam, neque arcta custodia neque obscura i. q. homine obscurus loco nato digna. Böttcher expl. geheim.

II) i. q. tectus, occultus, versteckt a) A 42, 7 primo occultius quietem . . laudare, mox . . postremo non iam obscuri suadentes simul terrentesque pertraxere (Agricolam) ad Domitianum cf. infra III, 9. IV, 24, 9 aperta odia armaque palam depelli: fraudem et dolum obscura eoque inevitabilia i. q. meiden das tageslicht. 1, 3, 16 (Nero) per exercitus ostentatur,

non obscuris, ut antea, matris artibus, sed palam hortatu. b) de natura moribusque A 42, 16 quo obscurior (Domitiani natura) cf. lenio. 1, 33, 10 iuveni . . mira comitas et diversa ab Tiberii sermone vultu, adrogantibus et obscuris. 4, 1, 12 Tiberium . . devinxit, adeo ut obscurum adversum alios sibi uni incautum intectumque efficeret (Seianus) cf. 1, 16 obtegens. 6, 24, 18 callidum olim et tegendis sceleribus obscurum (Tiberium) huc confidentiae venisse, ut . . — **adverb.** obscure. I, 73, 5 famem populo R. haud o. molita (Calvia). — III, 9, 24 Caecinam non o. ad transitionem hortabantur i. q. mit unzweideutigen Worten cf. A 42 non obscuri. 4, 70, 3 ultionem haud o. posebat (Tiberius).

obsecratio. in univ. i. q. das flehentliche bitten IV, 81, 12 (Vespasianus) obsecratione ipsorum (sc. aegrotorum) et vocibus adulantium in spem induci.

obsequium. Varia huius vocabuli genera iam digessit Andresen, jahresbericht 1875 p. 25: addas D 40, 11. 41, 13. A 30, 16. 42, 20. — i. q. gehorsam, fügsamkeit a) I) *sing.* α) c. oppos. et sim. D 40, 11 est magna illa . . eloquentia alumna licentiae, . . effrenati populi incitamentum, sine o., sine *veritate, contumax, temeraria, adrogans. IV, 74, 24 ne contumaciam cum pernicie quam obsequium (sc. in populum R.) cum securitate malitis (Treveri et Lingones). 4, 20, 16 liceat inter abruptam contumaciam et deforme o. (erniedrigende fügsamkeit sc. in principem) pergere iter ambitione ac periculis vacuum. A 30, 16 Romani, quorum superbiam frustra per o. ac modestiam effugeris. 42, 20 sciant . . posse etiam sub malis principibus magnos viros esse, obsequiumque ac modestiam, si industria ac vigor adsint, eo laudis *escendere, quo . . I, 15, 24 fidem, libertatem, amicitiam . . tu quidem eadem constantia retinebis, sed alii per o. imminuent i. q. fügsamkeit. 19, 4 patrum favor aderat: multi voluntate, effusius qui noluerant, medii ac plurimi obvio o. 3, 75, 9 Labeo incorrupta libertate, et ob id fama celebratior, Capitonis obsequium dominantibus magis probatur i. q. schmiegsamkeit. 6, 8, 19 tibi (Tiberio) summum rerum iudicium di dedere, nobis obsequii gloria relicta est. 4, 46, 11 misere (Thraeces) legatos amicitiam obsequiumque memoraturos. 6, 37, 22 obsequium in regem, reverentiam in nos . . retinerent (primores Tiridatis). 14, 13, 2 an obsequium senatus, an studia plebis reperiret anxius (Nero). β) c. gen. obi. D 41, 13 minor oratorum *honor . . est inter bonos mores et in obsequium regentis paratos. — c. gen. subi. I, 76, 16 idem Africae obsequium (sc. erat erga Othonem), initio Carthagine orto. 15, 21, 3 mittebantur, qui provincias viserent et quid de cuiusque obsequio videretur referrent. IV, 71, 9 auxit ea res Gallorum obsequium (sc. in populum R.). 3, 19 nec senatus obsequium deerat (sc. in Vespasianum). 14, 13, 2 cf. α. 3, 75, 9 Capitonis o. cf. α. — III, 50, 10 ducebat Silvanus consularis; vis consiliorum penes Bassum legionis legatum. is Silvanum socordem . . specie obsequii regebat. IV, 86, 1 intellegebantur (a Domitiano) artes (Muciani), sed pars obsequii in eo (fuit), ne deprehende-

rentur i. q. gefügigkeit. 6, 8, 19 gloria cf. a. — 3, 16, 24 per . . *quadraginta annorum* obsequium (sc. erga te, Tiberium) . . salutem infelicis filii rogo. 13, 55, 7 Boiocalus . . referens . . Tiberio, Germanico ducibus stipendia meruisse, et quinquaginta annorum obsequio id quoque adiungere, quod gentem suam dicioni nostrae subiceret. — III, 5, 9 trahuntur in partes Sido atque Italicus reges Sueborum, quis *vetus* obsequium erga Romanos (erat). 5, 3, 3 Tiberio *inveteratum* erga matrem o. (erat). III, 59, 5 Samnis Paelignusque et Marsi . . ut in *novo* o. ad cuncta belli munia acres erant i. q. regierung. I, 19, 4 *obvio* o. cf. a. III, 78, 17 *praepostero* o. cf. infra. 4, 20, 16 *deforme* o. cf. a. 3, 55, 16 obsequium inde in principem et aemulandi amor *validior* quam poena ex legibus. — III, 53, 3 nec sermonibus temperabat (Antonius in Mucianum), inmodicus lingua et *obsequii insolens*. 2, 43, 10 praefecerat (Tiberius Suriae) Pisonem, ingenio violentum et obsequii *ignarum*. 4, 72, 2 Frisii . . pacem exuere, nostra magis avaritia quam obsequii *impatientes*. — G 29, 8 est in eodem o. (sc. in populum R.) et Mattiacorum gens. II, 97, 7 legati, pares iure et prosperis Vitellii rebus certaturi ad obsequium (sc. in Vitellium). IV, 8, 6 nihil evenisse, cur . . principis honor in cuiusquam contumeliam verteretur; sufficere omnes obsequio i. q. zur huldigung. 13, 55, 7 cf. supra. — III, 78, 17 Antonius praepostero o. (in Mucianum) . . crimen meruit. 14, 31, 2 rex Icenorum . . Caesarem heredem . . scripserat, tali o. ratus regnum . . procul iniuria fore. 16, 33, 3 quo o. florentem Soranum celebraverat, labentem non deseruit i. q. anhänglichkeit, ergebnheit. — A 30 superbiam frustra per o. effugere cf. a. G 40, 2 plurimis . . nationibus cincti (Langobardi) non per o., sed proeliis ac periclitando tuti sunt. I, 15 cf. a. 13, 26, 15 nec grave manu missis per idem o. (sc. erga dominos) retinendi libertatem, per quod adsecuti sint. — A 42, 20 obsequium eo laudis **escendit*, quo cf. a. III, 5, 9. 5, 3, 3 *cui est* o. erga qm cf. supra. IV, 3, 19 nec senatus o. *deerat*. — IV, 71, 9 *auxit* ea res Gallorum obsequium. 74, 24 *malle* cf. a. 3, 12, 7 si legatus officii terminos, o. erga imperatorem *exiit* (Piso). 13, 13, 5 donec . . (Nero) exueret o. in matrem seque Senecae permetteret. 6, 37, 22 o. in regem *retinerent* cf. a. 14, 24, 17 nec quicquam urbi (Tigranocertae) detractum, quo promptius o. integri retinerent. 13, 2 *reperire* cf. a. 12, 47, 2 Radamistus . . *simulare* o. (in Mithridaten), socerum ac parentem appellare. 3, 75, 9 *probare*. 4, 46, 11 *memorare* cf. a. — G 44, 5 omnium harum gentium insigne rotunda scuta . . et erga reges obsequium. III, 5, 9. 3, 12, 7. 5, 3, 3 erga qm. 3, 55, 16. 6, 37, 22. 13, 13, 5 in qm.

2) plur. II, 87, 11 adgregabantur e plebe *flagitiosa* per o. (in Neronem) Vitellio cogniti, scurrae, histriones i. q. unterhänigkeit. 3, 65, 6 primores civitatis, quibus claritudo sua obsequiis (erga Tiberium) protegenda erat i. q. füg-samkeit. 2, 55, 27 quibusdam etiam bonorum militum ad mala o. (sc. in praepositum, ducem Germanicum) promptis. 12, 11, 2 incipit ora-

tionem Caesar de fastigio R. Parthorumque obsequiis.

b) in *re milit.* 1) *sing.* a) c. *oppos.* et *sim.* 4, 18, 7 suum militem in obsequio duravisse, cum alii *ad seditiones prolaberentur*. II, 19, 13 provisiva parataque non arma modo, sed obsequium et *parendi amor*. I, 83, 23 si, cur inbeantur, quaerere singulis liceat, pereunte obsequio etiam *imperium* intercidit. III, 15, 3 antequam ducibus *auctoritas*, militi obsequium . . rediret. 1, 19, 9 cur contra morem obsequii, contra fas *disciplinae* vim meditentur? β) 1, 19 mos obsequii cf. a. 28, 24 redire paulatim amor obsequii. — IV, 27, 17 mixtus obsequio furor, ut contineri non possent qui puniri poterant. I, 82, 19 miles compositus in obsequium auctores seditionis ad supplicium . . postulabat. 6, 44, 11 disiectos . . ne animo quidem satis ad o. coaluisse. 13, 40, 18 decurio . . ceteros ad o. exemplo firmaverat. 4, 18, 7 in obsequio durare cf. a. — I, 83 *perit* obsequium. III, 15 *redit* cf. a. — II, 19 *providere* et *parare* cf. a. IV, 19, 10 obsequium *abnuentes* vi coerceret. 56, 8 missi per Gallias concitatores belli; *simulatum* ipsis o. (sc. in Voculam), quo incautiorem Voculam opprimerent. 1, 43, 14 si legatos senatus, obsequium imperatori, si mihi coniugem . . *redditis*, . .

2) plur. I, 80, 13 obsequia *meliorum* nox *absulerat*. 1, 40, 2 ad superiorem exercitum pergeret (Germanicus), ubi obsequia et contra rebellis auxilium.

obsequor. a) 1, 65, 8 Varum . . audire visus est (in somnis dux R.) velut vocantem, non tamen obsecutus et manum intendentis reppulisse. — A 8, 3 Agricola . . peritus obsequi (sc. praeposito duci) eruditusque utilia honestis miscere. 8, 11 ita (Agricola) virtute in obsequendo, verecundia in praedicando extra invidiam nec extra gloriam erat. 15, 25, 16 scribitur tetrarchis ac regibus praefectisque et procuratoribus . . *iussis* Corbulonis obsequi.

b) in *re milit.* 1, 84, 6 ne miles *centurioni*, ne centurio *tribuno* obsequatur, . .

obsero. 4, 28, 4 ab exilio retractus *inluvie* que ac *squalore* obsitus . . 6, 43, 8 repertus est, *inluvie* obsitus.

observantia. *spec.* V, 26, 8 erga Vespasianum *vetus* mihi o. (erat), et cum privatus esset, amici vocabamur i. q. ehrerbietung, hochachtung.

observatio. i. q. *beobachtung* G 10, 18 est et alia observatio *auspiciorum*, qua gravium bellorum eventus **explorant*. I, 22, 7 clarum Othoni annum observatione *siderum* adfirmant (mathematici). — i. q. *beachtung* 15, 55, 10 tabulas testamenti saepius a se et incustodita *dierum* (sc. fausti an infausti essent) observatione signatas (esse).

observo. A) I, 87, 13 curam navium Moschus libertus retinebat ad observandam honestiorum fidem i. q. zur controlle.

B) a) a) i. q. *beobachten* G 10, 1 *auspicia sortites*que ut qui maxime observant. 10, 15 *hinnitus* ac *fremitus* (equorum) observant β) i. q. *beachten*, *in obacht nehmen* G 27, 1 funerum nulla ambitio: *id* solum observatur [b observant], *ut* corpora clarorum virorum certis lignis crementur. I, 18, 3 observatum *id* antiquitus

comitiis dirimendis non terruit Galbam. 86,7... insolitos animalium partus, et *plura alia* rudibus saeculis etiam in pace observata, quae nunc tantum in metu audiuntur. 4,37,12 qui omnia *facta dictaque* eius (Augusti) vice legis observem (Tiberius).

b) i. q. *in überlegung ziehen, erwägen* 14, 6, 4 (Agrippina) observans... Acerroniae *necem* cf. 6,1 *reputans*.

c) i. q. *verehren, hochachten* 11,3,3 Antoniam principis matrem pariter observavissent.

obses. G 8, 5 (civitates), quibus inter obsides puellae quoque nobiles imperantur. IV, 28, 2 Civilem... universa Germania extollebat, societate *nobilissimis* obsidum firmata. 13, 9, 5 ut aemulationis suspectos per *nomen* obsidum amoveret, tradit nobilissimos ex familia Arscidarum. A 20, 10 civitates... *datis* obsidibus iram posuere. 11, 19, 4 natio Frisiorum... *datis* o. consedit apud agros a Corbulone descriptos. 12, 17, 10 Zorsines... *datis* o. apud effigiem Caesaris procubuit. 13, 9, 2 (Vologeses) *datis* o... reverentiam in populum R. continuaret. 37, 15 cur *datis* nuper o. redintegrataque amicitia... depelleretur. 11, 24, 26 Tuscis obsides dedimus. A 38, 14 in fines Borestorum exercitum deducit. ibi *acceptis* o... G 20, 11 in accipiendis o. magis (quam filios) exigunt (sororum filios Germani). 12, 28, 7 (Chatti) legatos in urbem et obsides *misere*. 13, 9, 9 *reciperare* obsides. 9, 16 conversum (esse) regem ad *offerendos* o. 9, 11 arbitrium rei obsidibus legatisque, qui eos *ducebant*, permissum. II, 1, 18 se Vitellio sive Othoni obsidem fore. 14, 26, 8 diu obses apud urbem fuerat (Tigranes). 1, 44, 3 rediret legionum alumnus neve opses Gallis traderetur. 15, 30, 7 obsidem... filiam tradit. 2, 1, 5 is fuit Vonones, obses Augusto datus a Phraate. 12, 10, 12 ideo regum liberos obsides [Draeg.; M. Pfitzn. obs. lib. i. q. als g. für die kön. ihre k.] dari, ut... 11, 16, 9 illum (Italicum) primum Romae ortum nec obsidem, sed civem ire externum ad imperium. 15, 1, 12 eo contemptationis descensum, ut ne duce quidem R. incursarentur, sed temeritate obsidis (Tigranis) tot per annos inter mancipia habiti.

obsessor. in *re milit.* III, 73, 1 aedes cremabatur. sed plus pavoris *obsessis* quam obsessoribus intulit. IV, 37, 12 discesserant obsesores. 2, 7, 6 neque Caesari copiam pugnae oppressores fecere, ad famam adventus eius dilapsi. 4, 50, 17 hostis clamore... incertos obsesores effecerat.

obsideo. A) *propr.* a) A 45, 1 non vidit Agricola obsessam *curiam* et clausum armis senatum. 2, 70, 2 si *linen* (sc. suum, Germanici) obsideretur, si effundendus spiritus sub oculis inimicorum foret, quid... liberis eventurum? 16, 10, 16 quia aditu Neronis prohibebatur, *egressus* obsidens, audiret insontem... clamitabat i. q. lauerte sie auf ihn, wenn er ausging. II, 49, 5 atrocissima in Verginium vi (militum), quem clausa domo obsidebant. 1, 28, 16 quo usque *filium* imperatoris obsidebimus? i. q. umlagern, eingesperrt halten. 14, 42, 7 concursu plebis... usque ad seditionem ventum est *senatusque* obsessus [Iacob add.; Her. voca-

tus], in quo ipso erant studia... severitatem aspernantium. [Lips., Nipp. senatuque in ipso.]

b) in *re milit.* a) III, 73 cf. *obsessor.* II, 21, 6 amphitheatrum opus... conflagravit, sive ab *oppugnatoribus* incensum, dum faces et glandes... in obsessos iaculantur, sive ab obsessis, dum *retorta *ingerunt. III, 71, 17 ambigitur, ignem tectis oppugnatores iniecerint, an obsessi... dum nitentes ac progressos *depellunt. IV, 22, 14 hinc... cohortium signa, inde... ferarum imagines... mixta belli civilis externique facie obstupescerant obsessos. et spem *obpugnantium* augebat amplitudo valli. 23, 2 illis hibernis obsideri premique Germanias Augustus crederat, neque unquam id malorum (fore), ut obpugnatum ultro legiones nostras venirent. 14, 32, 17 templum... biduo obsessum *expugnatumque* (est). β) I, 65, 8 obsessam (esse) ab illis (Viennensibus) *coloniam* suam. III, 72, 8 *Capitolium* obsessum (est) cf. nunc I. A. bb. 78, 22 donec obsessi Capitolii fama cunctos... exciret. 2, 7, 3 audito *castellum*... obsideri. 14, 32, 17 *templum* cf. α. 3, 34, 6 neque, ut olim, *obsideri *urbem* bellis. 12, 55, 5 *obsessa* (est) *civitas* Anemuriensis. V, 25, 14 cum obsiderentur *legiones*. IV, 35, 16 addit exercitui suo Vocula mille delectos e... legionibus apud Vetera *obsessis* i. e. quae *obsessae* fuerant. 15, 28, 5 locus, in quo nuper *obsessae* cum Paeto legiones erant. 11, 23, 16 quorum avi... divum *Iulium* apud Alesiam obsederunt. IV, 23, 2 illis hibernis obsideri *Germanias* i. q. in schach halten cf. α. — *obsessi*, *subst.* III, 71 cf. α. IV, 34, 9 temptaverat Civilis *obsessorum* animos. V, 13, 13 multitudinem *obsessorum* omnis aetatis, virile ac muliebre secus, sescenta milia fuisse. II, 4, 14 satis virium *obsessis* ad tolerandas necessitates (supererat). III, 73 cf. *obsessor.* 15, 16, 1 *obsessis* adeo suppeditavisse rem frumentariam... ut horreis ignem inicerent. IV, 22 obstupescerant *obsessos* cf. α. 60, 1 *obsessos* hinc fides, inde egestas inter decus ac flagitium distrahebant. 12, 16, 10 eductae altius turres facibus atque hastis turbabant *obsessos*. 15, 13, 1 eo intentius Vologeses premere *obsessos*. II, 21 cf. α. IV, 34, 24 redintegrata acie manus ad *obsessos* tendere, ne tempori deessent. 59, 17 *Classicus* corruptissimum quemque e deditis pergere ad *obsessos* iubet, veniam ostentantes (sc. *obsessis*), si... — *obsidentes*, *subst.* 1, 57, 12 *pugnatum* in *obsidentis*, et ereptus Segestes magna cum... clientium manu. 3, 39, 6 dissensione orta apud *obsidentes*.

B) *transl.* D 29, 12 quibus occupatus et *obsessus animus* cf. occupo B. b.

obsidio. a) I, 33, 7 egregius imperator cum fortibus amicis ianua ac limine tenus domum cludit, *obsidionem nimirum *toleraturus.

b) in *re milit.* A 22, 8 adversus *moras* obsidionis annis copiis firmabantur. — c. *gen. obi.* 11, 8, 13 o. *urbis* cf. infra. 15, 29, 16 magnis apud cunctos animorum motibus, quos angebat insita adhuc oculis *exercituum* R. caedes aut obsidio. — I, 68, 4 *intuta* (erat) obsidio dilapsis vetustate moenibus. — 3, 20, 6 illam o. (castelli) flagitii ratus. 12, 30, 1 *lazyges* obsidionis impatientes. 11, 8, 13 *implicatur* obsidione urbis

validae. 14,24,8 qui primam vim depulerant, obsidione (castelli) *coguntur*. 13,40,1 Tiridates pudore et metu, ne, si *concessisset obsidioni* (geschehen lassen), nihil opis in ipso videretur, si *prohiberet*, inpeditis locis . . copias inligaret, statuit . . ostendere aciem. [Halm *fort. conc.* obsidio, sed cf. Wölflf., philol. 25, 101.] 15,5,4 *omitteret* . . obsidionem (Tigranocertae Vologeses). *plur.* 15,4,10 Partho ad *exsequendas* obsidiones nulla comminus audacia (est). — [M 12,38,11 copiarum obsidione: sed totus locus nondum sanatus.]

obsidium. in *re milit.* 6,34,3 (Pharasmaenes) adequitare castris (Orodis), infensare pabula; ac saepe *in *modum* obsidii stationibus cingebat. — c. *gen. subi.* II,23 o. *exercitus* cf. *infra.* — c. *gen. obi.* IV,24,1 Flaccus cognito *castrorum* obsidio . . 4,73,5 **castelli.* IV,37 *Mogontiaci.* 12,15,14 obsidia *urbium.* IV,28,12,34,8 o. *legionum* cf. *infra.* — II,23 *longius* o. V,12,6 providerant conditores . . crebra bella: inde cuncta *quamvis* adversus *longum* o. 15,5,10 *inritum* o. — 4,51,18 reliquis, quo minus vi aut *obsidio subigerentur*, . . saeva hiems subvenit. 13,41,2 Corbulo . . expeditis legionibus . . Artaxata pergeret obsidioque *circumdaret.* 12,46,12 ut Hiberi obsidio *decendant* expostulat. 15,14,12 placuit *liberari* obsidio legiones. — IV,34,30 *Vocula* . . vallum turrisque castrorum angebat, tamquam rursus obsidium *immineret.* — II,23,5 diffusus paucitati cohortium, ne longius o. (Placentiae) et vim Germanici exercitus parum *tolerarent.* IV,58,13 tolerant cum maxime inopiam obsidiumque apud Vetera legiones. III,69,19 *subierunt* obsidium etiam feminae. IV,28,12 Civilis obsidium legionum *urquebat,* intentis custodiis. 34,8 *solvere* obsidium legionum eodem impetu potuit i. q. obsidio liberare. 4,24,8 Dolabella . . primo sui incessu solvit obsidium. 73,5 soluto iam castelli [Rhe-nanus; M castello] obsidio. 3,39,4 robur peditum ad *exsolvendum* o. ducit i. q. ad urbem obsidio liberandam. IV,37,11 (primani) ad *liberandum* Mogontiaci o. ducebantur i. q. ad Mogontiacum obsidio liberandum. 4,49,3 (Sabini) obsidium *coepit* per praesidia (castelle). 12,45,13 Radamistus . . cum damno temptatis munitioibus obsidium *incipit.* *plur.* 3,21,12 Tacfarinas percussis Numidis et obsidia *aspernantibus* spargit bellum. 12,15,14 pepigere, equestribus proeliis Eunos certaret, obsidia urbium Romani *capesserent.*

obsidium. (*obses.*) 11,10,19 inclinabant . . ad Meherdaten prolem Phraatis, obsidio nobis datum.

obsido. a) 16,27,3 *aditum* senatus globus togatorum obsederat non occultis gladiis cf. *insido* p. 652.

b) in *re milit.* III,55,3 Vitellius . . Priscum et Alfenum cum . . cohortibus et . . alis obsidere *Appenninum* iubet. 15,11,1 Vologeses, quamvis obsessa a Paeto *itineria* hinc peditatu inde equite accepisset, . .

obsigno. A) in *univ.* 3,15,14 relatus domum . . pauca conscribit obsignatque et liberto tradit. 16,19,14 flagitia principis . . et *novitatem cuiusque stupri perscripsit atque obsignata misit Neroni.

B) *spec. a)* 11,27,4 adhibitis qui obsignarent (sc. tabulas nuptiales). 14,40,11 Fabianus *tabulas* (testamenti) *ascitis quos memoravi et aliis minus inlustribus obsignat. 15,54,5 regressus domum *testamentum* obsignavit. 16,14,22 inter . . damnatos . . Anteius Ostoriusque habebantur, adeo ut testamentum Antei nemo obsignaret.

b) 14,6,12 testamentum Acerroniae requiri *bonaque* obsignari iubet i. q. unter siegel legen.

obsisto. a) *propr.* I,79,12 nihil ad pedestrem pugnam tam ignavum (quam Sarmatae): ubi per turmas advenere, vix ulla acies obstiterit. IV,20,5 si nemo obsisteret (sc. sibi, Batavis), innoxium iter fore: sin arma occurrant, ferro viam inventuros. 1,38,8 exterritis (sc. militibus seditiosis) qui obstiterant, raptum vexillum ad ripam vertit (castrorum praefectus). 41,13 (milites seditiosi Agrippinam) orant obsistent, rediret maneret. c. *dat.* I,82,4 vulnerato . . tribuno et . . praefecto legionis, dum ruentibus obsistent. 16,32,6 in amplexus occurrentis filiae ruebat, nisi interiecti lictores utrisque obstitissent. — *propr. et transl.* 2,76,8 si regrederetur (Piso in provinciam), obsistente Sentio civile bellum incipi. III,31,23 ubi Caecina . . consul incessit, exarsere victores: superbiam . . etiam perfidiam obiectabant. obstitit Antonius. IV,36,11 veterem in Hordeonium iram renovant (militis seditiosi), nec ullo legatorum . . obsistere auso . . protractum . . interficiunt. 1,66,7 Caecina . . cum neque *auctoritate* neque *precibus*, ne *manu* quidem obsistere (sc. militi exterrito et ruenti ad portas) aut retinere militem quiret, proiectus in limine portae . . clausit viam. c. *dat.* III,68,19 in aede Concordiae positurus insignia imperii domumque fratris petiturus discessit. maior hinc clamor obsistentium penatibus privatis, in Palatium vocantium i. q. introitum in domum fratris prohibere i. e. in privatam vitam concedere.

b) *transl. c. dat.* 1,69,16 compressam (esse) a muliere seditionem, cui *nomen* principis obsistere non quiverit i. q. einhalt thun. 2,82,20 nec obstitit falsis Tiberius. — 4,31,22 *quo minus* senatu pelleretur, non obstitit (Tiberius). — seq. *acc. c. inf.* G 34,10 obstitit Oceanus in se . . inquiri.

obsolesco. 4,26,2 ne Blaesi . . laus obsolesceret.

obstino. II,84,9 ipso Vespasiano . . ad optinendas iniquitates haud perinde obstinante i. q. hartnäckig streben nach, bestehen auf. — *obstinatus.* V,5,5 apud ipsos (Iudaeos) *fides* obstinata. 15,21,10 quaedam . . virtutes odio sunt, *severitas* obstinata, invictus adversum gratiam animus. 3,15,11 Tiberium sine miseratione, sine ira, obstinatum clausumque vidit (reus). II,101,8 Caecina . . centurionum militumque *animos* obstinatos *pro* Vitellio variis artibus subruebat i. q. hartn. ergeben. III,29,3 obstinatos *inter* se cum sustinere Vitelliani nequirent i. q. die im gegenseitigen wetteifer hartn. kämpfenden. 56,14 acerrimum militem et *usque in* extrema obstinatum trucidandum . . tradidit (hostibus) i. q. bis zum äussersten fest entschlossen.

obstinatio. V, 13, 15 obstinatio (sc. resistendi et pugnandi) viris feminisque par. II, 46, 16 eandem o. adventantis *exercitus* . . nuntiabant i. q. obstinatum pro Othone pugnandi consilium. III, 39, 7 Blaeso super . . elegantiam morum *fidei* obstinatio fuit i. q. fides obstinata, ut in marg. adscr.

obsto. a) *propr.* I, 86, 10 (Tiberis) strage obstantis *molis* refusus. — *subst.* 1, 32, 11 Casius . . inter *obstantes* (sc. milites seditiosos) et armatos ferro viam patefecit. IV, 81, 16 vim luminis (die sehkraft) reductorum, si pellerentur *obstantia* i. q. die hindernisse beseitigen. 1, 50, 11 Caecina cum expeditis cohortibus praere et obstantia *sive* *arum* amoliri iubetur.

b) *transl.* I, 62, 3 non obstare *hiemem* neque ignavae *pacis* *moras* (sc. quominus bellum inciperent). IV, 63, 4 cupidine praedae ad excidium civitatis trahebantur (Civilis et Classicus): obstabat *ratio* belli et . . clementiae *fama*. V, 21, 10 ne tum quidem R. classis pugnae adfuit, ut iussum erat, sed obstitit *formido* et *remiges* . . *dispersi*. c. dat. IV, 69, 6 constat obstitisse Treveris . . *apud* Gallias, *quod* . . cum Verginio *steterant*. 78, 13 obstitit vincentibus pravum inter ipsos *certamen* omisso hoste spolia consecrandi. V, 17, 6 suam illic *victoriam* Germanis obstitisse, dum omissis telis praeda manus impediunt. 6, 46, 6 (Tiberio) de Claudio agitanti (rem p. tradere) . . *inminuta* *mens* eius obstitit. — G 28, 3 quantum *annis* obstabat *quo minus* . . cf. occupo A. a. a.

obstrepo. i. q. *dicentem* obturbare 4, 42, 7 testis Aemilius . . quamquam inter obstrepentes (sc. senatores) magna adseveratione nititur, audivit Tiberius probra, quis per occultum lacerabatur. 11, 6, 1 patres legem Cinciam flagitant . . deinde obstrepentibus iis, quibus ea contumelia parabat, . . Silius acriter incubuit. 34, 9 clamitabat audiret . . matrem, cum obstrepere [Acidal.; M obstreperet] accusator. c. dat. I, 85, 21 quidam vera probra (in Vitellium) iacere, in clamore tamen et ubi plurimae voces, aut tumultu verborum *sibi* ipsi obstrepentes i. q. sich selbst überschreien. — [I, 72, 19 al. cf. strepo.]

obstringo. *transl.* A) in *univ.*, *obstrictus* c. dat. i. q. *eng verbunden mit*, *ergeben* III, 30, 3 obstrictus *Vitellianis* partibus Cremonensis populus. 12, 25, 2 (Pallas) obstrictus *Agrippinae* ut conciliator nuptiarum et mox stupro eius inligatus.

B) a) i. q. *verbindlich machen*, *verpflichten* α) II, 37, 17 neque . . legatos ac duces . . scelere sibi conscios nisi pollutum obstrictumque (sc. sibi) *meritis* suis principem passuros (fuisse) i. q. verpflichtet, in abhängigkeit gerathen. IV, 55, 12 quos idoneos rebantur *conscientia* obstrinxere (sc. sibi) i. q. versicherten sich derer durch mitwissenschaft. 13, 18, 6 principe . . veniam sperante, si *largitionibus* validissimum quemque (amicorum) obstrinxisset (sc. sibi). 14, 57, 4 Tigellinus malas artes . . gratiores (Neroni) ratus, si principem *societate* scelerum obstringeret (sc. sibi) IV, 76, 15 legiones, *foederibus* Galliarum obstrictas (sc. Galliis) i. q. durch bündnisse an G. geknüpft. 2, 26, 13 sic

Sugambros in deditionem acceptos, sic Suebos regemque Maroboduum *pace* obstrictam (sc. esse populo R.). 14, 48, 16 *nulla necessitate* obstricto senatui i. q. gebunden. — c. dat. I, 70, 8 (decuriones) Othonis ignari, *Vitellio* obstricti i. q. anhänglich an. 14, 7, 13 praetorianos toti Caesarum *domui* obstrictos (esse) . . respondit. 15, 53, 20 absurdum videretur . . Pisonem notum amore uxoris *alii matrimonio* se obstrinxisse i. q. eine verpflichtung eingegangen habe zu. — I, 76, 6 ne Aquitania quidem, quamquam ab Cordo in *verba* Othonis obstricta, diu mansit (in fide). — *obstringi* vi *medioli* I, 54, 12 obstringuntur *inter se* tacito *foedere* legiones. 12, 34, 9 *gentili* quisque *religione* [Lips.; M religioni] obstringi non telis, non vulneribus cessuros.

β) i. q. *affirmo* α) seq. acc. c. *inf.* 1, 14, 14 hortante senatu ut augetet (numerum candidatorum ab Augusto traditum Tiberius), *iure iurando* obstrinxit, se non excessurum. Alii intelleg. 'obstr. se, (se) non exc.' 4, 31, 13 amovendum (Suillum) . . censuit (Tiberius), tanta contentione animi, ut *iure iurando* [Ritter; M ut eiurando] obstringeret e re p. id esse. β) c. acc. 13, 11, 7 (Plantium) ordine demotum reddidit (Nero) senatui, clementiam suam obstringens crebris orationibus i. q. zusichernd, sancte pollicitans: Orelli.

b) in *malam* partem i. q. *verstricken* 11, 2, 3 Suillio corruptionem militum, quos *pecunia* et *stupro* in omne *flagitium* [Rhenan.; M in omni flagitio] obstrictos (sc. ab Asiatico) arguebat, . . obiectante.

obstruo. a) *propr.* I, 86, 18 id ipsum, quod paranti expeditionem *Othoni campus Martius* et *via Flamini* iter belli esset obstructum. Fortasse autem 'via F.' i. q. in via F. II, 44, 2 obstructae (erant) *strage* corporum *viae*. III, 1, 3 agitavere placeretne obstrui Pannoniae *Alpes*, donec . . sc. durch besetzung und verammlung der pässe. 1, 79, 9 *lacum*, *qua* in Narem effunditur, obstrui recusantes.

b) *transl.* III, 21, 6 is terror obstructas *mentes* consilii ducis *aperuit* i. q. verstockt. IV, 69, 16 restitit . . Valentinus obstruxitque civitatis suae *aures* i. q. verstopfte, machte taub.

obstupefacio. IV, 72, 17 nec perinde periculum aut metus quam pudor ac dedecus obstupefecerat (sc. legiones), *attonitis* etiam legionibus. A 25, 12 Britannos . . *visa* classis obstupefaciebat, tamquam . . perfugium clauderetur. IV, 46, 14 illos primus statim aspectus obstupefecerat, cum . . 22, 14 signa, imagines mixta belli facie obsessos cf. obsideo b. 12, 35, 1 obstupefecit ea alacritas ducem R.; simul obiectus *annis* . . terrebat. A 18, 23 obstupefacti hostes cf. mare p. 811^b.

obtego. A) a) *propr.* 12, 68, 3 vota . . nuncupabant, cum iam exanimis (Claudius) *vestibus* et *fomentis* obtegeretur.

b) *transl.* i. q. *occulere*, *celare*, *velare* 1, 76, 5 censuit Gallus ut libri Sibyllini adirentur. renuit Tiberius, perinde *divina humanaque* obtegens. 6, 51, 16 (Tiberius) intestabilis saevitia, simul obiectis *libidinibus*, dum Seianum dilexit, timuit: postremo in scelera . . *prorupit*. — 4, 1, 16 (Seianus) *sui* obtegens, in alios eriminator i. q. verschlossen

über sich cf. 1, 12 obscurus. — c. abl. 13, 33, 5 Celer interfecto. . . Silano pro consule *magnitudine* sceleris cetera *flagitia* obtegebat i. q. zudecken sc. sententia Neronis (aux yeux de Néron: Louandre), ita ut tulus a damnatione et poena esset. 4, 19, 9 proprium id Tiberio fuit *scelera* nuper reperta *priscis verbis* obtegere i. q. zudecken, bemänteln. 12, 4, 1 Vitellius, *nomine* censoris serviles *fallacias* obtegens.

B) *transl.* i. q. *protegere, tueri* 16, 5, 18 Vespasianum . . aegre meliorum *precibus* obtectum.

obtempero. 1, 34, 11 (*iubet* Germanicus) vexilla praeferrī . . . tarde obtemperavere (militēs). 2, 34, 9 vocata in ius Urgulania . . . nec . . . Urgulania obtemperavit. 15, 61, 15 tribunum flexisse ad Faenium praefectum, et expositis Caesaris *iussis* an obtemperaret interrogavisse. 14, 45, 4 praevaluit pars (senatus), quae supplicium decernebat. sed obtemperari non poterat, conglobata multitudine et saxa . . . minante i. q. folge leisten. c. *dat.* 3, 26, 15 Servius Tullius sanctorum *legum* fuit, quis etiam reges obtemperarent. 12, 5, 18 non . . . voluptatibus adsuefactus, sed qui prima ab iuventa legibus obtemperavisset. 16, 4, 9 (Nero) ingreditur theatrum, cunctis *ctharae* legibus obtemperans. 13, 6, 11 Claudius . . . servilibus *iussis* obtemperaturus. 1, 54, 7 indulserrat ei ludiero Augustus, dum *Maecenati* obtemperat effuso in amorem Bathylli i. q. dem M. zu liebe. D 20, 21 horum (poetarum) *auribus* et *iudiciis* obtemperans nostrorum oratorum *aetas* pulchrior et ornatior extitit i. q. als massgebend annehmen, huldigen. Locus mutil. 12, 54, 5 haud obtemperatum esset.

obtendo. A) I) *propr.* c. *dat.* de loco A 10, 7 Britannia in orientem *Germaniae* obtenditur i. q. erstreckt sich hin, liegt G. gegenüber. G 35, 4 Chaucorum gens . . . omnium quas exposuit gentium *lateribus* optenditur.

II) *transl.* a) c. *dat.* III, 36, 2 Vitellius . . . *curis* luxum obtendebat i. q. liess die geschäfte vor der schwelgerei in den hintergrund treten: Her.

b) α) 1, 26, 5 ad ea Drusus cum arbitrium senatus et patris obtenderet, clamore turbatur i. q. ihnen entgegenhielt, sie verwies auf; alii ad Drusi mores minus apte expl. vorschützen cf. β.

β) i. q. *praetendere, praetexere* IV, 80, 2 Mucianus Vitellii filium interfici iubet, mansuram discordiam obtendens, ni . . . 3, 17, 5 pro Planina cum pudore et flagitio disseruit (Tiberius), matris preces obtendens. 35, 6 intentius excusante se Lepido, cum valetudinem corporis, aetatem liberum, nubilem filiam obtenderet. 4, 19, 3 paternas inimicitias obtendens. 11, 17, 7 falso libertatis vocabulum obtendi ab iis, qui. 12, 45, 17 multitudinem hostium Pollio, iussa patris Radamistus obtendebant. 15, 5, 15 metu abstruso mitiora obtendens. 12, 8 quos (militēs) diversae fugae causas obtendentes redire ad signa . . . monebat.

B) i. q. *velare* III, 56, 2 tantum . . . volucrum supervolitavit, ut *nube atra* diem obtenderent i. q. lucem abscondere, obscurare.

obtentus. a) i. q. *deckung* II, 14, 24 deletae omnes copiae forent, ni victorem exercitum attinisset obscurum noctis, *obtentui fugientibus i. q. quod praesidio fug. erat.

b) i. q. *praetextum, deckmantel, vorwand* I, 49, 15 claritas natalium et metus temporum *obtentui* (erat), ut, quod segnitia erat, sapientia vocaretur. 1, 10, 2 pietatem erga parentem et tempora rei p. *obtentui sumpta* (esse): *ceterum* (in wahrheit aber) cupidine dominandi concitos per largitionem veteranos. . . 12, 7, 14 cupido auri immensa *obtentum* habebat, quasi subsidium regno pararetur.

obtero. *propr.* i. q. *aufreiben, zermalmen* 4, 63, 5 quinquaginta hominum milia *eo casu* (i. e. ruina amphitheatri) debilitata vel obrita sunt. 12, 43, 3 *trepidatione* vulgi invalidis quisque obriti (sunt) i. q. zertreten; Roth expl. erdrückt: eodem modo 16, 5, 10 plerosque equitum, dum per angustias aditus (theatri) et ingruentem multitudinem enituntur, obritis (esse). in *re milit.* A 18, 6 Ordovicum civitas . . . alam . . . prope universam obriverat. 15, 11, 3 Vologeses . . . *vi* ac minis alares exterruit, *legionarios* obrivit. IV, 76, 3 opperendas Transrhenaorum gentes, *quarum terrore* fractae populi R. *vires* opterentur.

obtestatio. i. q. *inständiges bitten* 1, 12, 1 senatu ad *infimas* o. procumbente.

obtestor. A) i. q. *als zeugen anrufen* 1, 21, 9 probra in legatum cumulant (militēs seditiosi), *caelum ac deos* obtestantur. 2, 65, 12 Rhescuporis . . . Cotyn postquam dolum intellexerat, *sacra* regni (die heiligkeit der königswürde), eiusdem familiae *deos* et hospitalis *mensas* obtestantem catenis onerat. Eodem sensu huc pertinet 13, 44, 8 Octavius . . . modo conqueri, modo minitari, *famam perditam, pecuniam exhaustam* obtestans i. q. sich berufend auf.

B) a) i. q. *beschwören, anflehen, inständig bitten* IV, 46, 22 (Vitelliani) modo *Mucianum*, modo absentem *principem*, postremum *caelum ac deos* obtestari. seq. *imperat.* 4, 8, 22 preces ad vos converto disque ac patria coram obtestor (sc. vos): Augusti pronepotes . . . suscipite, regite. seq. *ne* 5, 6, 9 vos obtestor, ne memoriam nostri per maerorem . . . retineatis. 12, 45, 14 avaritiam praefecti emeretur (Radamistus), obtestante Casperio, ne socius rex, ne Armenia . . . vertentur.

b) i. q. *versichern, bethuern* seq. *acc. c. inf.* III, 10, 21 opposuit sinum Antonius stricto ferro, aut militum se manibus aut suis moriturum obtestans. IV, 57, 5 proprio vallo castra sua circumdant, obtestante Vocula non adeo turbatam . . . rem R., ut . . . 12, 5, 11 summam rem p. agi obtestans veniam dicendi ante alios exposcit. 14, 7, 4 (Nero) pavore exanimis et iam iamque adfore (matrem) obtestans vindictae properam . . .

obtimeo. A) i. q. *in besitz haben, inne haben* a) in *univ.* α) *propr.* 12, 56, 12 in ratibus . . . turmae adstiterant . . . *reliqua lacus* classiarum tectis navibus obtimebant. *ripas* . . . multitudo innumera complevit.

β) *transl.* 11, 21, 15 *consulare imperium, triumphum insignia* ac postremo Africam obtinuit cf. 21, 10 quaesturam et mox . . . praeturam adsequitur. 6, 32, 14 Hiberum Mithridates . . . conciliat . . . Pharasmani, qui *gentile imperium* obtimebat. 14, 53, 5 octavus (annus est, Caesar),

ut imperium obtines. 12, 48, 2 Quadratus cognoscens proditum Mithridaten et regnum ab interfecto optineri, . . 6, 51, 11 Rhodo regressus (Tiberius) vacuos (sc. liberis) principis *penates* duodecim annis, mox rei R. *arbitrium* tribus ferme et viginti obtinuit. — IV, 74, 22 pacem et *urbem* (sc. Romam), quam victi victoresque eodem iure obtinemus, amate colite i. q. gleiches anrecht haben. — D 8. 25. 34. 38. III, 8 *minimum, primum*, sim., *magni momenti locum* cf. b. 2 p. 781^a. I, 73, 6 (Calvia) totius postea civitatis *gratiam* obtinuit.

b) *spec. 1*) i. q. *incolere* G 38, 3 maiorem Germaniae partem optinent (Suebi).

2) i. q. *administrare, praeesse* I, 46, 7 urbi Sabinum praefecere (milites), iudicium Neronis secuti, sub quo eandem *curam* obtinuerat i. q. amt bekleiden. III, 75, 5 septem annis quibus Moesiam, duodecim quibus *praefecturam urbem* obtinuit (Sabinus). — A 39, 15 etiam tum Agricola *Britanniam* obtinebat. I, 10, 2 *Suriam* et quattuor *legiones* obtinebat Mucianus. 11, 2 *Aegyptum copiasque*, quibus coereretur, iam inde a divo Augusto equites R. obtinent loco regum. III, 75 *Moesiam* cf. supra. 4, 13, 15 ni Lamia et Apronius, qui *Africam* obtinuerant, insontem protexissent, . . 11, 21, 15 cf. a. β. 15, 20, 5 proconsulibus, qui *Cretam* obtinuissent. I, 79, 24 Aponius *Moesiam obtinens* i. q. der statthalter in M., Moesiae rector II, 85, 12. IV, 48, 6 Gains Caesar . . Silanum obtinentem *Africam* metuens, ablatam *proconsuli* legionem . . legato tradidit. V, 9, 11 a Varo optinente *Suriam* punitus. 2, 47, 15 consulari obtinente *Asiam*. 3, 48, 7 (Quirinius) datus rector Gaius Caesari *Armeniam* optinenti. 15, 31, 5 ne . . complexu *provincias* optinentium arceretur (Tiridates). 2, 43, 7 decreto patrum permissae (sunt) Germanico provinciae, quae mari dividuntur, maiusque imperium, quoquo adisset, quam iis, qui sorte aut missu principis obtinerent. 13, 31, 13 edixit Caesar, ne quis magistratus aut procurator in provincia, *quam obtineret, . . ludierum ederet. 6, 42, 15 litteras Phraatis et Hieronis, qui validissimas *praefecturas* optinebant, accipit. 14, 29, 9 tum Suetonius obtinebat *Britannos* (sc. legatus). — de *regibus* 12, 44, 6 genti Parthorum Vologeses *imperitabat* . . ; *Hiberos* Pharasmanes vetusta possessione, *Armenios* frater . . optinebat opibus nostris. 50, 3 Vologeses casum invadendae *Armeniae* obvenisse ratus, quam a maioribus suis possessam externus rex flagitio optineret, contrahit copias. — I, 11, 2 *copias* i. q. befehligen. 10, 2 *legiones* cf. supra. II, 4, 16 tres . . Vespasiano *legiones* erant . . : quattuor Mucianus obtinebat in pace. 2, 44, 4 Tiberius se tutiorem rebatur utroque filio *legiones* obtinente.

3) II, 18, 1 (Spurinna) *Plagentiam* optinebat i. q. militärisch besetzt halten, befehligen in. IV, 19, 16 scripsit Gallo legionis primae legato, qui *Bonnam* obtinebat, ut . . II, 82, 16 Titum instare Iudaeae, Vespasianum obtinere *claustra Aegypti* placuit. III, 8, 14 quando *Aegyptus*, *claustra annonae, vectigalia* opulentissimarum provinciarum obtinerentur, posse Vitellii exercitum egestate stipendii frumentique ad dedi-

tionem subigi. 'claustr. ammon.' est appositio ad 'Aegypt.', aliter Her. II, 24, 15 equites in sinistro locantur; *aggerem viae* . . cohortes altis ordinibus obtinere; dextra fronte prima legio incessit. IV, 22, 8 Civilis *medium agmen* cum robore Batavorum obtinens . . Rheni ripam . . catervis complet i. q. einnehmen. 4, 35, 5 armatis Cassio et Bruto ac Philippenses *campos* optinentibus.

B) i. q. *behaupten, festhalten a*) in *univ.*, *transl.* 1, 32, 13 non tribunus ultra, non castrorum praefectus *ius* (sc. suum) obtinuit: *vigilias, stationes* . . ipsi partiebantur (milites). 3, 17, 8 *quod* pro omnibus civibus leges obtineant (sc. ut interfectores morte puniantur), uni Germanico non contigisse i. q. gewähren.

b) *spec.*, in *re milit.* A 23, 1 quarta aestas obtinendis *quae* percucurrerat insumpta. 15, 8, 7 percursando quae obtineri nequibant, . . reduxit exercitum. A 24, 14 legione una . . debellari obtinerique *Hiberniam* posse. III, 14, 9 quas (legiones) Caecina ad obtinendam *Cremonam* cum parte equitum praemiseraat. 12, 16, 5 (oppidum) desertum a Mithridate . . optineri relicto ibi praesidio visum. 13, 34, 10 prolatatum inter Parthos Romanosque de obtinenda *Armenia* bellum . . resumitur. 15, 24, 3 se . . totiens iactata super optinenda *Armenia* nunc omittit, quoniam di . . possessionem Parthis non sine ignominia R. tradidissent. 14, 7 Paetus Lucullus, Pompeios et si qua Caesares optinendae donandae *Armeniae* egerant, Vasaces (praefectus Parthorum) imaginem *retinendi* largiendive (*Armeniam*) penes nos, vim penes Parthos memorat.

C) i. q. *in besitz nehmen, besetzen, erlangen a*) *propr.* V, 3, 16 pulsus cultoribus optinere *terras* (Iudaei).

b) *transl. α*) in *univ.* I, 10, 11 cui (Muciano) expeditus fuerit tradere *imperium* quam obtinere. 13, 21, 21 vivere ego Britannico potente rerum poteram? ac si Plautus aut quis alius *rem p.* iudicaturus obtinuerit, desunt scilicet mihi accusatores, qui . . 3, 15, 5 ut . . Augustae precibus *veniam* obtinuit, . . dividere defensionem coepit. β) i. q. *erlangen, durchsetzen* II, 84, 8 Vespasiano . . ad optinendas *iniquitates* (ungerechte forderungen) haud perinde obstinante. 1, 19, 16 necessitate expressa (esse) *quae* per modestiam non obtinuissent. 3, 52, 14 pensitato . . quam indecorum (sibi esset) adrectare *quod* non obtineret vel *retentum* . . infamiam virorum inlustrium posceret. 13, 5, 5 *quod* adversante Agrippina . . obtinere patres. 21, 28 *ultionem* in delatores et *praemia* amicis obtinuit. 16, 21, 10 die, quo praetor . . ad mortem damnabatur, *mitiora* censuit obtinuitque (Thraesea). seq. ut 3, 10, 6 ille dimissa eius causae delatione, ut priorem vitam accusaret obtinuit.

obtingo. 11, 21, 3 (Rufus), sectator quaestoris, cui *Africa* obtigerat.

obtrectatio. i. q. *missgünstige herabsetzung* A 1, 11 nec id (sc. suam vitam narrare) Rutilio et Scauro citra fidem aut obtrectationi fuit. I, 1, 11 o. et livor pronis auribus accipiuntur cf. livor. — c. *gen. obi.* D 41, 27 bono saeculi sui quisque citra obtrectationem *allerius* (sc. sae-

culi) utatur. — III, 37, 8 *nulla* in oratione cuiusquam *erga* Flavianos duces obtrektoratio.

obtrektor. i. q. *missgünstiger widersacher* D 18, 20 constat ne Ciceroni quidem obtrektatores defuisse, quibus inflatus et tumens . . videretur. 4, 33, 17 antiquis scriptoribus rarus obtrektor (est). 35, 3 maxime solutum et sine obtrektatore fuit prodere de iis, quos mors odio aut gratiae exenisset. 13, 49, 4 nisi Thrasea contra dixisset praebissetque materiem obtrektoribus arguendae sententiae. 16, 28, 11 (Thrasea) *principis* obtrektatores protegere solitus.

obtrecto. i. q. *aus missgunst herabsetzen* c. acc. D 25, 25 invicem se [Nipp., Halm del. se cf. p. 596^b] obtrektaverunt (oratores) cf. invidio α. 1, 17, 23 non obtrektari a se urbanas excubias.

obtrunco. I, 80, 15 resistentem seditioi tribunum et severissimos centurionum obtruncant (milites). III, 12, 10 paucis resistentium obtruncatis [M obiubris, quod retin. Walther, Bach; L. Schiller obtrubatis] ceterum vulgus . . in Vespasianum inclinabat. 73, 13 pauci militarium virorum . . pugnam ausi obtruncantur. IV, 1, 6 si quem procerum habitu . . conspexerant, obtruncare nullo militum aut populi discrimine cf. 1, 4 *trucidatis*. 50, 9 servus . . se Pisonem esse respondit ac statim obtruncatur. nec multo post Piso *interficitur*. V, 12, 18 missis . . qui Eleazarum manumque eius obtruncarent. — [III, 33, 10 Heinsius cf. trunco.]

obtundo. *obtus* a) *propr.* 15, 54, 6 pugionem . . vetustate obtusum increpans, *asperari saxo* et in *mucronem ardescere* iussit.

b) *transl.* A 9, 6 castrensis iurisdicatio obtusior cf. calliditas.

obturbo. a) *propr.* α) i. q. *occurrente turbare* III, 25, 6 postquam *impulsos (Vitellianos) sensit Antonius, denso agmine obturbabat. laxati ordines abruptuntur. Nipp. ad 1, 66, Wolff interpret. warf nieder. β) i. q. *occurrente prosternere*, niederrennen 1, 66, 2 equus . . clamore territus quosdam occurrentium obturbavit.

b) *transl.* i. q. *obstreperere, turbulentis vocibus obloqui* α) *absol.* 6, 24, 16 obturbant . . patres specie detestandi. β) *qm* III, 10, 14 obturbatur militum (seditiosorum) vocibus Aponius, cum loqui coeptaret i. q. entgegen-, über-toben. γ) *seq. acc. c. inf.* 3, 34, 1 paucorum haec *adsensu* audita: plures obturbabant, neque relatum de negotio neque Caecinam dignum tantae rei censorem. — [III, 12 Schiller cf. obtrunco.]

obumbro. *transl.* II, 32, 19 senatum et populum, numquam obscura nomina, etiam si aliquando obumbrentur. — [III, 12 cf. obtrunco.]

obvenio. *transl.* α) 6, 7, 27 nobis *pleraque* digna cognitu obvenere, quamquam ab aliis incelebrata i. q. ist entgegengetreten, hat sich dargeboten als. 12, 50, 1 Volages casum (i. q. occasionem) invadendae Armeniae obvenisse ratus. β) A 6, 16 (Agricolae) idem praeturae *tenor et silentium; nec enim *iurisdicatio* obvenerat. V, 18, 10 Cugernos, quibus custodia obvenisset, parum intentos. 20, 9 quibus obvenerat castra decumanorum, obpugnationem legionis arduam

rati . . 3, 33, 2 censuit, ne quem magistratum, cui provincia obvenisset, uxor comitaretur. 4, 56, 15 Lepido, cui ea provincia obvenerat.

obversor. a) *propr.* 3, 37, 5 ab eo (Druso) in urbe, inter coetus et sermones hominum obversante, secreta patris mitigari.

b) *transl.* II, 80, 3 *animo* spes timor, ratio casus obversantur. 3, 18, 17 *mihi*, quanto plura recentium seu veterum revolve, tanto magis ludibria rerum mortalium cunctis in negotiis obversantur. V, 17, 5 quocumque oculos Romanus intenderet, captivitatem clademque et dira *omnia obversari. 14, 10, 12 obversabatur (sc. Neroni) maris illius . . gravis aspectus. 63, 7 meminerant adhuc quidam Agrippinae a Tiberio, recentior Iuliae memoria obversabatur a Claudio pulsa. 15, 54, 17 cum secum servilis animus praemia perfidiae reputavit simulque immensa pecunia et potentia obversabantur, cessit fas. 16, 29, 5 altior pavor manus et tela militum cernentibus. simul ipsius Thraseae venerabilis species obversabatur.

obverto. non nisi *obvertor* A) sensu *pass.*, *propr.* IV, 16, 10 directa . . acies . . obversis in hostem navibus.

B) sensu *med.* a) *propr.* 4, 54, 9 obversus ad matrem . . ait cf. coram A. 28, 10 reus . . obversus in filium quater vincula. 67, 11 *aestas in favonium obversa* . . peramoena. — *part. perf. subst.* 12, 14, 12 donec Carenem profligatis obversis longius evectum . . globus circumveniret i. q. die sich gegen ihn gewandt hatten.

b) *transl.* III, 11, 17 obversis (sc. in eum) *militum studiis i. q. die sympathie der s. hatte sich ihm zugewandt. 83, 6 milite ad sanguinem et caedes obverso spolia in vulgus cedebant. — [Locus mutilus 16, 35, 10 obversis in Demetrium**]

obviam. non nisi *o. ire*, *propr.* et *transl.* D 41. A 18. II, 33. III, 18. 70. IV, 13. 44. 46. 1. 32. 3. 34. 54. 4. 6. 64. 6. 16. 11. 32. 12. 31. 13. 2. 5 cf. p. 349/50.

obuius. A) *propr.* a) *adi.* I, 29, 4 ex tota urbe, ut quisque obuius fuerat, alii . . 2, 82, 16 ut quisque obuius, quamvis leviter audita in alios . . transferunt. II, 68, 17 servus forte obuius ut percussor . . insimulatur. III, 81, 7 obviae fuere . . virgines Vestales cum epistulis Vitellii. 84, 29 obuius e Germanicis militibus . . IV, 62, 22 forte obvio interfectore* 3, 2, 8 etiam quorum diversa oppida, tamen obvii et . . aras . . statuentes . . dolorem testabantur. 12, 28, 1 qui . . propioribus compendiis ierant, obvio hosti et aciem auso plus cladis faciunt. 14, 13, 7 promptiora . . inveniunt, obvias tribus, festo culta senatum, . . 37, 5 eques . . perfringit quod obuium et validum erat. III, 59, 1, 34. 39. 13, 8. 15, 12 obuium qm habere cf. h. α p. 512^a. — A 40, 9 libertum in ipso freto Oceani obuium Agricolae . . remeasse. I, 35, 9 obuius in Palatio . . speculator . . exclamavit. III, 59, 10 obuium illic Cerialem habuere. IV, 50, 6 *haud procul cubiculo* obuium forte servum . . interrogare. 1, 34, 4 raptim profectus obvius *extra castra* habuit (legiones). 12, 7, 4 Claudius . . obuius *apud forum* praebet se gratantibus. 13, 8, 15 apud Aegeas . . obuium Quadratum habuit,

15,16,13 Corbulo cum suis copiis apud ripam Euphratis obvius . . II, 87, 8 onerabant multitudinem obvii *ex urbe* senatores equitesque. 3, 5, 13 non fratrem, nisi *unius diei via*, non patruum saltem *porta tenuis* obvium (fuisse). 14, 4, 6 venientem . . obvius *in litora* [Pichena litore] . . excepit manu. 12, 41, 14 obvii *inter se* Nero Britannicum nomine, ille Domitium salutavere. — *c. dat.* A 38, 10 nemo exploratoribus obvius (erat). 40, 9 cf. supra. 1, 24, 11 Druso propinquantem quasi per officium obviae fuere legiones. 14, 32, 19 victor Britannus Ceriali . . in subsidium adventanti obvius fudit legionem. — 2, 79, 1 obvius *navibus*. 54, 7 illum . . sacra Samothracum visere nitentem obvii *aquilones* depulere i. q. contrarius. III, 10, 27 profectus eadem nocte Flavianus obvius Vespasiani *litteris* discrimini exemptus est i. q. in itinere reddita.

b) subst. A 36, 21 exterriti . . equi . . transversos aut obvios incurabant. III, 17, 12 Antonius instare percussis, sternere obvios. 14, 30, 9 inferunt signa sternuntque obvios et igni suo involunt. IV, 49, 19 centurio . . obvios et subitae rei miraculo attonitos . . hortari. 82, 7 percontatur obvios, num . . 1, 65, 18 (equi) lapsantes excussis rectoribus disicere obvios, proterere iacentes. 3, 1, 19 comitatum Agrippinae longo maerore fessum obvii et recentes in dolore anteibant. 13, 25, 4 comitantibus qui . . obvii vulnera inferrent. 14, 8, 10 Anicetus . . refracta ianna obvios *servorum* abripit.

B) transl. a) 16, 25, 6 aspiceret populus virum *morti* obvium i. q. ad m. subeundam paratum, promptum.

b) α) i. q. leicht zur hand 13, 43, 6 brevius visum urbana crimina incipi, quorum obvii testes erant. III, 80, 3 raptis quod *cuique* obvium telis signum pugnae exposcunt. 15, 19, 8 quod . . nullis oneribus gratiam honores cuncta prompta et obviam haberent (orbi). 16, 2, 10 obviam opes deferre deos i. q. offen daliegend cf. 2, 3 parata praeda. *subst.* III, 33, 10 quidam *obvia aspernati . . abdita scrutari, defossa ernere. *β) i. q. entgegen-, zuvorkommend* I, 19, 4 patrum favor aderat: multi voluntate, effusius qui noluerant . . plurimi obvio obsequio. 2, 2, 15 prompti aditus, obviam comitas. *γ) i. q. entgegenkommend, sich darbietend* 4, 33, 16 obviam rerum similitudine et satietate.

oceanus. in *re milit.* 2, 81, 6 Sentius oceanere cornua tubasque . . iussit.

occasio. *c. gen. subi.* G 37, 22 inde otium, donec occasione *discordiae* nostrae et civilium armorum expugnatis legionum hibernis etiam Gallias adfectavere. I, 60, 4 legatus . . olim discors, sed occasione civilium armorum atrocius proruperat. 65, 4 Galba reditus Lugdunensium occasione *irac* in fiscum verterat. 15, 71, 18 pellitur Crispinus occasione *coniurationis*. 50, 23 *occasio solitudinis* (sc. Neronis necandi) animum exstimulaverat cf. exstimulo. — *c. gen. obi.* I, 80, 12 miles . . centuriones proditionis arguit . . , pars ignari . . , pessimus quisque in occasionem *praedarum*. 5, 3, 13 et publica mala singulis in occasionem *gratiae* (sc. sibi parandae) trahuntur. 15, 73, 13 ne publicis malis abuti ad occasionem privati *odii* (sc. explendi) vide-

retur. III, 6, 13 placuit *occasio invadendi* incuriosos. — I, 83, 19 num omnes nuntios palam audiri . . ratio rerum aut occasionum *velocitas* patitur? i. q. veloc. occ. utendarum. — 12, 66, 4 Agrippina, sceleris olim certa et oblatae occasionis *propera* i. q. in der erfassung der . . 16, 14, 4 Sosianus . . inquiet animo et occasionum haud segnis. — 15, 51, 14 *crebras* o. (sc. esse Neronis necandi), quia Nero multo apud Puteolos . . maris usu laetabatur. — A 14, 14 insulam . . adgressus terga occasioni patefecit i. q. post se rebellandi, sui invadendi occasionem patefecit. — G 30, 8 (Chatti) *intelligere* occasiones (sc. hostes adgrediendi), differre impetus. I, 84, 2 vos quidem istud pro me (sc. fecistis): sed in discursu ac tenebris . . *patefieri* occasio etiam adversus me potest. 12, 66, 4 *offerre* cf. supra. 15, 20, 6 quam occasionem Thraesa ad bonum publicum *vertens* . . — A 18, 3 cum et milites (Romani) velut omnia expeditione ad securitatem et hostes *ad* occasionem (sc. Romanos adgrediendi) **verterentur*. 11, 29, 10 ipse (Narcissus) ad occasiones intentus . . 14, 23, 6 (Corbulo) gnarus facilem mutatu gentem, ut segnem ad pericula, ita infidam ad (bei) occasiones (sc. nocendi Romanis). 15, 73, 13 cf. supra. — A 24, 13 Agricola . . unum ex regulis gentis exceperat ac specie amicitiae in occasionem retinebat i. q. ut eo uteretur, si quando daretur occasio insulae invadendae, belli excitandi. I, 80, 12 cf. supra. II, 7, 7 arma in occasionem distulere. 5, 3, 13 cf. supra. — A 27, 7 Britannii non virtute *se, sed *occasione* et arte ducis **victos* rati i. q. durch günstigen zufall. *occasione* i. q. bei gelegenheit G 37. I, 60, 65. 15, 71 cf. supra. 4, 37, 3 Hispania . . oravit, ut . . delubrum Tiberio . . exstrueret. qua o. Caesar . . huiusce modi orationem coepit. 12, 41, 14 depellitur tali o.

occasus. *a)* III, 86, 13 praecipiti in occasum die. *b) c. oppos.* V, 6, 2 ab o. Phoenices obiactet cf. latus b. β.

occidio. in *re milit.* 12, 56, 17 post multum vulnerum occidioni exempti sunt. 13, 57, 12 quo voto equi viri, cuncta **viva* occidioni dantur. — [Ex Halmii coniect. 12, 38, 11.]

occido. *propr. a)* in *univ. α) c. sim.* I, 6, 9 introitus in urbem *trucidatis* tot milibus inermium militum infaustus omine atque ipsis etiam qui occiderant formidolosus cf. 6, 4 *interfectis*, 6, 7 *perierant*. 48, 5 fratres eius Magnum Claudius, Crassum Nero interfecerant: ipse . . ad hoc tantum maiori fratri praelatus est, ut prior occideretur. 54, 11 interfectos (esse legatos), ac . . fore ut acerrimi militum . . per tenebras et insectiam ceterorum occiderentur. 1, 42, 6 neve occisus Augusti pronepos, interfecta Tiberii nurus nocentiores vos faciant. 2, 3, 8 occiso Artaxia per dolum propinquorum cf. 3, 6 interfecerat. 15, 65, 3 post occisum opera Pisonis Neronem Piso quoque interficeretur. IV, 49, 5 occiso Pisone plerique ad gratiam *interfectoris* inclinavere. I, 41, 12 non interfuit occidentium quid diceret cf. 41, 10 obtulisse ultro *percussoribus* ingulum, 41, 12 percussor. I, 6 *perire* cf. supra. 29 cf. β. β) I, 29, 18 imperii vicem doleo, si nobis aut *perire* hodie necesse

est aut . . occidere. 58, 10 apud saevientes occidere palam, ignoscere non nisi fallendo licebat. 6, 9 qui occiderant cf. *a.* 44, 9 certatim ostentantibus cruentas manus qui occiderant, qui interfuerant. 41, 12 cf. *a.* G 25, 6 verberare servum . . rarum (apud Germanos): occidere (sc. servum) solent, non disciplina et severitate, sed impetu et ira. III, 66, 15 nedum . . ullam in Vitellium nisi occidendi (sc. Vitellium) licentiam habeant. 14, 9, 12 responderunt Chaldaei fore ut imperaret (Nero) matremque occideret; atque illa 'occidat' inquit 'dum imperet'. 6, 46, 17 'occides hunc tu' inquit 'et te alius'. III, 80, 11 pulsantur comites, occiditur proximus licitor. I, 21, 9 occidi Othonem posse. [Ritter, Ulrichs del. totum loc.] 59, 7 (Vitellius) centuriones . . occidi iussit, damnatos fidei crimine. II, 63, 2 Vitellius . . occidi Dolabellam iussit cf. 64, 3 interfici. III, 34, 11 (Cremonenses) occidi coepere. 2, 66, 4 (Rhescuporis) occidi Cotyn iubet mortemque sponte sumptam ementitur. I, 42, 3 non esse ab Othone mandatum ut occideretur. 48, 54 cf. *a.* D 17, 8 (Cicero) septimo idus *Decembres occisus est. I, 8, 13 Capitonem occisum . . indignabantur cf. 7, 5 interfecerant. 34, 5 occisum (esse) in castris Othonem. 35, 10 cruentum gladium ostentans, occisum a se Othonem exclamavit. A 28, 3 occiso centurione ac militibus, qui . . 42, 2 occiso Civica. I, 53, 9. IV, 42, 36 occiso Nerone. 49, 5. 2, 3, 8 cf. *a.* III, 70, 19 quantum occisis uno sene et uno iuvene profici? IV, 59, 14 occisis Mogontiaci tribunis, pulso castrorum praefecto. 70, 31 occisis . . legatis. 1, 77, 2 occisis non modo e plebe, *set militibus et centurione, vulnerato tribuno. I, 37, 14 quam gloriam ad principatum attulit nisi occisi Sabini . . in Hispania, . . Nymphidii in castris? III, 85, 3 Vitellium . . coactum . . Galbae occisi locum contueri. 1, 8, 27 cum occisus dictator Caesar aliis pessimum . . facinus videretur. 42, 15, 65 cf. *a.* I, 39, 8 agitasse Laco . . de occidendo Vinio dicitur. 15, 51, 7 Proculus, occidendae matris Neroni inter ministros.

b) in *re milit.* III, 22, 19 occisi (sunt) sex . . centuriones, abrupta quaedam signa. 51, 3 gregarius eques occisum a se proxima acie fratrem professus cf. 51, 4 caedem. V, 20, 11 occiso praefecto castrorum . . paucisque militibus. 4, 25, 11 (hostes) pecorum modo trahi, occidi, capi. 6, 35, 16 fama . . occisi (sc. regis) . . exterruit Parthos victoriamque concessere.

occido. sensu *praegn.* A) de *hom.*, *propr.* IV, 37, 8 Vitellii imagines . . repositae, cum iam Vitellius occidisset. 1, 1, 12 postquam occiderant, oppon. *florentes* cf. *florens*. 4, 50, 11 utriusque destinatum cum libertate occidere cf. 50, 13 qui eodem modo *oppetent*. *c. abl.* 2, 73, 7 utrumque . . suorum insidiis externas inter gentes occidisse cf. 73, 4 *interiit*. 3, 46, 19 illic sua manu, reliqui mutuis ictibus occidere. V, 10, 4 fato (natürlicher tod) aut taedio (sc. vitae, selbst-mord) occidit.

B) de *sideribus* *a)* A 12, 12 nec occidere (sc. solem) et *exurgere*, sed transire adfirmant.

b) 6, 46, 13 Macroni non abdita ambage occidentem (sc. solem i. e. Tiberium) ab eo deserit, *orientem* (i. e. C. Caesarem) spectari exprobravit.

— **occidens.** *a)* A 10, 6 Britannia . . spatio ac caelo in *orientem* Germaniae, in occidentem Hispaniae obtenditur, Gallis in *meridiem* etiam inspicitur; *septentrionalia* eius . . aperto mari pulsantur. I, 86, 5 statuum . . sereno . . die ab occidente in orientem conversam. G 35, 1 hactenus in occidentem Germaniam novimus; in *septentrionem* ingenti flexu *redit. 1, 7 Rhenus . . modico flexu in occidentem versus septentrionali Oceano miscetur.

b) *meton.* A 30, 19 quos (Romanos) non *Oriens*, non Occidens satiaverit. G 45, 24 fecundiora nemora lucosque sicut Orientis secretis . . ita Occidentis insulis terrisque inesse. I, 2, 4 prosperae in Oriente, adversae in Occidente res cf. *com. crit.* 89, 13 Oriens Occidensque et quidquid utrumque virium est a tergo cf. *materia B. a.* II, 6, 5 quod (bellum) longa concordia quietus Oriens tunc primum parabat. namque olim . . civium arma in Italia Galliave viribus Occidentis coepta. 3, 34, 28 quotiens . . Augustum in Occidentem atque Orientem meavisse comite Livia! 13, 53, 11 navigabilia inter se Occidentis *Septentrionisque* litora fierent.

occipio. A) *intrs.* 12, 12, 16 quia *hiems* occipiebat.

B) *trs.* *a)* in *univ.*, *c. inf.* II, 16, 13 ubi dilectum agere Pacarius. *occepit*, . . 1, 39, 9 vexillum . . flagitare occipiunt (milites). *b)* *spec.* 3, 2, 12 iam *magistratum* occeperant (consules). 6, 45, 15 supremi Tiberio consules . . magistratum occeperunt.

occulo. *a)* *propr.* II, 13, 7 ubi filium occuleret, *comp. abdere, occultare, latere* cf. *lateo*. III, 11, 13 (eripuit) Saturninum . . obscuritas latebrarum, quibus occultebatur, . . balnearum fornacibus *abditus*. — 13, 44, 13 *ferrum veste occultum* infert (in cubiculum). 16, 1, 8 quae (sc. lateres et columnas aureas) per tantum aevi occulta (esse) augendis praesentibus bonis cf. 1, 11 Dido . . illas opes *abdidisse*. Alii suppl. fuisse, ita ut o. sit adiectivum. Nipp. non necessario occultata. *b)* *transl.* IV, 64, 15 bona interfectorum in medium cedant, ne quis occultare quicquam aut segregare causam suam possit. 1, 11, 9 Tiberio etiam in rebus, quas non occultaret, . . suspensa semper et obscura verba: tunc vero nitenti, ut sensus suos penitus *abderet*, in incertum et ambiguum magis implicabantur. 3, 16, 7 quorum neutrum adseveraverim: neque tamen occultare debui narratum ab iis, qui . . —

occultus. I) *adi.* A) *propr.* *a)* cum fidissimis per occultos *tramites* . . Cremonam pergeret. 2, 23, 13 disiecit naves in aperta Oceani aut insulas . . per o. *vada* infestas. 16, 27, 3 aditum senatus globus togatorum obsederat non o. *gladiis*. 3, 9, 12 celebritate loci nihil occultum i. q. war alles zu sehen. II, 92, 18 *abditis* pecuniis per occultos aut ambitiosos *sinus* i. q. in heimlichen verstecken; alii explic. bei obscuren leuten. *β)* de *hom.* 13, 25, 19 ipse (Nero) occultus et plerumque *corum* (offen, sichtbar) prospectans i. q. verborgen, im geheimen. II, 24, 9 ferocissimos auxiliarium imminentibus viae lucis occultos componit: equites procedere longius iussi . . IV, 23, 18 intus (i. e. in turri ambulatoria) *occuli muros subruerent. — 15,

47,9 (rerum humanarum caput) non fore validum neque occultum cf. caput B. a p. 151^b.

B) *transl. a) in univ. α) de rebus* I, 54, 8 ut occultior *digressus* (legatorum) esset, nocte castris excedere iubet. 85, 6 militibus . . sparsis per domos occulto *habitu* i. q. verkleidet. III, 54, 15 nec *exploratione* occulta fallere Antonium temptavit, sed mandata imperatoris . . professus . . i. q. als spion. II, 23, 23 interfectores . . miscere cuncta, modo *palam* turbidis vocibus, modo occultis ad Othonem *litteris*. 11, 20, 15 miles . . componit o. litteras nomine exercituum. 1, 74, 5 o. *libellis* saevitiae principis adreptit. II, 98, 3 (legatus) nutabat, *palam* epistulis edictisque Vitellium, o. *nuntiis* Vespasianum fovens. IV, 15, 4 o. nuntiis pellexit . . auxilia. 86, 3 creditur Domitianus occultis ad Cerialem nuntiis fidem eius temptavisse. 28, 13 intentis custodiis, ne quis o. nuntius venientis auxilii penetraret. 2, 43, 20 credidere quidam data . . a Tiberio o. *mandata* (Pisoni). 15, 3, 3 legiones . . mittit, o. *praecepto*, compositis cuncta . . agerent. 6, 8, 22 *abditos* principis sensus, et si quid occultius parat, exquirere illicitum. 15, 65, 1 Flavium cum centurionibus o. *consilio*, neque tamen ignorante Seneca, destinavisse, ut . . III, 53, 5 *litteras* . . composuit . . (non) sine occulta in Mucianum *insectatione*. 65, 2 erant qui o. *suspicionibus* incesserent (Sabinum), tamquam . . 68, 6 repentina vis dictatorem Caesarem opprimerat, occultae Gaium *insidiae*, . . 4, 67, 19 non iam occultis adversum . . Neronem insidiis. 14, 31, 12 resumere libertatem o. *conjuratationibus* pepigerant. 1, 33, 4 anxius occultis in se patrum aviaeque *odiis*. 3, 64, 3 sincera adhuc inter matrem filiumque concordia sive o. *odiis*. 13, 19, 7 Silana . . Agrippinae diu percarat, mox occultis inter eas *offensionibus*. II, 78, 15 cum *spes* occultas versaret animo. 2, 41, 12 suberat o. *formido*, reputantibus . . 15, 52, 9 haec in commune (sc. dixit), ceterum *timore* o., ne . . 2, 38, 21 haec . . per silentium aut o. *murmur* exceperit i. q. heimlich, dumpf, leise. 6, 24, 5 adstipulis . . , qui vultum, gemitus, o. etiam murmur exciperent. 2, 39, 12 crebrescit vivere Agrippam, o. primum *sermonibus* . . , mox vago rumore. 55, 28 haud invito imperatore ea fieri o. *rumor* incedebat. 3, 11, 10 haud alias intentior populus plus sibi in principem occultae *vocis* aut suspicacis silentii permisit. 11, 10, 21 adegit Parthos mittere ad principem R. occultas *preces*. 12, 43, 5 nec occultis tantum *questus*, sed . . Claudium circumvasere *clamoribus turbidis*. 14, 60, 14 inde crebri *questus* nec occultis per vulgum. III, 49, 5 felicitas in tali ingenio avaritiam superbiam ceteraque o. *mala* patefecit. 4, 3, 4 placuit . . occultior *via* et a Druso incipere. 12, 46, 15 Pollio occulta *corruptione* impellit milites, ut . . 14, 62, 13 occulta quidem ad praesens, sed magna ei *praemia* . . promittit. 4, 52, 14 audita haec raram occultis *pectoris* vocem elicuere i. q. der verschlossenen Brust. 13, 51, 2 *leges* cuiusque publici, occultae ad id tempus, *proscriberentur* i. q. geheim gehalten. 2, 30, 10 uno libello manu Libonis nominibus Caesarum . . additas atroces vel occultas *notas* i. q. unverständlich, geheimnissvoll, verdächtig.

— 4, 31, 6 nec occultum est, quando ex veritate, quando adumbrata laetitia facta imperatorum celebrentur. 11, 28, 7 nec enim occultum, quid post tale matrimonium superesset. 14, 58, 1 Plauto parari necem non perinde occultum fuit, quia . . β) de *hom.* II, 81, 4 per occultos suorum *nuntios* excitus ab urbe Agrippa. V, 24, 4 Cerialis per o. nuntios Batavis pacem, Civili veniam ostentans, Velaedam . . monebat. . IV, 56, 11 inter ambiguos milites et occultos *hostes* optimum . . ratus . . i. q. qui occulte hostes eius erant. 16, 10, 10 illic eum milites o. *custodia* (wachtposten) circumdant. — 14, 22, 6 ipse placita maiorum colebat, habitu severo, casta et *secreta* domo, quantoque metu occultior, tanto plus famae adeptus i. q. ie mehr er sich zurückzog. 16, 5, 12 multis *palam* et pluribus occultis, ut nomina . . coeuntium scrutarentur. 3, 29, 7 fuisse . . , qui eius modi preces occultis includebant. 4, 12, 3 domum Germanici revirescere occultis laetabantur. 40, 22 longe antisae (sc. te) patris mei amicitias non occultis ferunt. 67, 16 quanto intentus olim publicas ad curas, tanto occultior [Weissenborn, Halm occultiores] in luxus et malum otium resolutus (Tiberius). 14, 32, 12 impudentibus qui occultis rebellionis consilii consilia turbabant. 'occ.' pertinet ad 'cons. turb.' — c. *gen.* 4, 7, 5 ultor metuebatur non occultis odii, set crebro querens . . i. q. non occultans odium. 6, 36, 8 patrem . . aliosque occultos consilii . . ad defectionem trahit i. q. im geheimen einverstandene. b) *spec.* i. q. *versteckt* II, 38, 10 Marius et . . Sulla victam armis libertatem in dominationem verterunt. post quos Pompeius occultior, non melior. 6, 51, 13 morum . . tempora illi (Tiberio) diversa: egregium . . , quoad . . ; occultum ac subdolum fingendis moribus, donec . . 4, 10, 8 occulto indicio Drusum veneni in patrem arguens i. q. nur andeutend.

II) *subst.* A) *propr.* 2, 13, 1 egressus augurali per occulta et vigilibus ignara, comite uno . . adit castrorum vias i. q. auf heimlichen wegen; non recte Roth auf verdeckten gängen. 20, 2 nihil ex his Caesari incognitum: consilia locos, *prompta* (i. e. peditem in planitie collocatam) occulta (i. e. equitem propinquis lucis tectum) noverat. III, 23, 15 Vitelliani adverso lumine (lunae) *conlucentes* velut *ex occulto* (sc. quod lunae umbra efficiebatur) iaculantibus incauti offerebantur i. q. den gleichsam aus dem dunkel, versteckt schl. 12, 32, 4 praedae passim actae, non ansis *aciem* hostibus, vel si ex occulto carpere agmen temptarent, punito *dolo* i. q. von einem versteckt aus. — c. *gen.* 1, 61, 4 praemisso Caecina, ut occulta saltuum scrutaretur.

B) *transl.* I, 24, 11 per socordiam praefecti, quem *nota* pariter et occulta fallebant. 2, 88, 5 non fraude neque occultis, sed *palam* et armatum populum R. hostes suos ulcisci. 12, 13, 4 rex Izates societatem Meherdatis *palam* induerat, in Gotarzen per occulta et magis fida inclinabat i. q. heimlich u. mit mehr treue: Nipp. 13, 15, 15 quia nullum erimen (erat) neque iubere caedem . . *palam* audebat, occulta molitur parique venenum iubet. — c. *gen.* I, 10, 15 occulta fati . . post fortunam credidimus i. q. das ge-

heime walten des schicksals. 15,74,3 qui (Sol) occulta coniurationis numine retexisset. — in *occulto* IV,4,7 invidia in o., adlatio in *aperto* (i. e. manifesta) *erant. 1,49,5 clamor vulnera sanguis *palam*, causa in o. (erat). 2,77,12 est tibi . . . Caesaris favor, sed in o. 3,18,19 quem futurum principem fortuna in o. tenebat. *per occultum* 4,71,21 quae (Augusta) florentes prignos cum per o. subvertisset, misericordiam erga adflictos *palam* ostentabat. 6,7,16 delationes (exercebant), alii *propalam*, multi per o. 4,42,8 audivit Tiberius probra, quis per o. lacerabatur. 5,4,13 exercentibus plerisque per o. atque eo procacius libidinem ingeniorum. — *occulte*. III,34,12 a propinquis . . . o. redemptabantur (Cremonenses). 70,25 monuit Martialem, ut per secretam aedium partem o. abiret. 1,48,7 (litteras) aquiferis . . . o. recitat. 3,43,6 arma o. fabricata inventuti dispertit. 15,6,2 o. pepigisse . . . ut . . . 6,29,16 (Macro) easdem artes occultius exercebat. A 42,5 primo occultius quietem . . . laudare, mox . . . postremo *non iam obscuri* suadentes . . . pertraxere (Agricolam) ad Domitianum i. q. versteckt, verblümt.

occulto. A) *propr.* α) de *rebus* II,13,6 *pecuniam* occultari, comp. *abdere, occultare, latere* cf. lateo. 4,35,13 (*libri*) manserunt, occultati et *editi*. II,29,4 *spolia* Galliarum et Viennensium *aurum*, pretia laborum suorum, *occultari clamitantes. 14,21,18 noctes, quibus tanta luce ignium *nihil illicitum* occultari queat. 3,7,8 *venenum nodo* crinium eius occultatum (esse).

β) de *hom.* II,98,7 plures fefellere, fide amicorum aut suomet astu occultati. Ad 's. astu' sensu med. accipi potest. IV,1,9 nihil usquam secretum aut clausum sinebant, Vitellianos occultari simulantes. 1,63,5 signum prorumpendi dedit iis, quos *per saltus* occultaverat. — *occultari* sensu med. II,72,4 extiterat quidam Scribonianum se Camerinum ferens, Neronianorum temporum metu in Histria occultatum. III,74,1 Domitianus . . . *apud aedium* occultatus cf. 74,4 delituit. 14,35,9 cecidisse legionem, quae proelium ausa sit; ceteros *castris* occultari aut fugam circumspicere. — III,86,15 qui (senatores) . . . *per domos* clientium *semet* occultabant. 84,25 pudenda *latebra* semet occultans . . . protrahitur. 2,17,21 quidam . . . *ramis* se occultantes . . . figebantur.

B) *transl.* α) de *rebus* I,88,11 quanto magis occultare et *abdere* pavorem nitebantur, manifestius pavidi. III,54,2 Vitellius . . . nuntios cladis occultans stulta *dissimulatione* remedia . . . malorum . . . differebat. 3,52,5 alia sumptuum . . . *dissimulatis* plerumque pretiis occultabantur; ventris et ganeae paratus adsiduis sermonibus *vulgati* fecerant curam, ne . . . IV,24,16 quas (litteras) Flaccus, quia occultari nequibant, pro contione *recitavit*. 6,38,9 quae ab heredibus occultata recitari Tiberius iussit. IV,85,8 Mucianus quod diu occultaverat, ut recens *exprompsit*. 4,57,8 (Tiberius) saevitiam ac libidinem cum factis *promeret*, locis *occultantem. IV,16,7 *erumpentibus* paulatim indicia, quae Germani . . . non diu occultaverant. 16,32,12 (Egnatius) subdolos, avaritiam ac libidinem

occultans; quae postquam pecunia *reclusa* sunt, dedit exemplum . . . — I,88 *pavorem* cf. supra. 4,29,9 exsequi accusationem adigitur, non occultante Tiberio vetus *odium*. 57,8 *saevitiam* ac *libidinem*. 16,32,12 *avaritiam* ac *libidinem* cf. supra. 12,44,11 is . . . regnum senecta patris detineri ferocius . . . iactabat, quam ut *cupidinem* occultaret. IV,14,1 Civilis desciscendi certus, occultato interim altiore *consilio*, . . . 14,44,5 consilium occultavit. [M oculi nit *addita* ta in *spatio vacuo* m. 2.] III,54 *nuntios* cladis cf. supra. IV,75,3 Vespasianum, quamquam nuntios occultarent, excessisse vita. 16,7 *indicia*. 24,16 *litteras*. 3,52,5 *sumptus* cf. supra. 14,3,10 *ferrum* et *caedes* quonam modo occultaretur, nemo reperiebat. 4,12 occultando *facinori* nox adhiberetur. II,34,3 exploratores cura diversa sciscitandi *sua* non occultabant. 1,24,2 *tristissima quaeque* maxime occultantem Tiberium. IV,85,6,38 cf. supra. 4,40,30 haec pro amicitia non occultavi. 15,53,17 nobis quoquo modo traditum non occultare in animo fuit. 4,19,12 silente reo, vel si defensionem coeptaret, non occultante cuius ira premeretur . . . — I,69,6 Cossus . . . notae facundiae, sed dicendi artem apta *trepidatione* occultans. 4,57,8 *locis* cf. supra. 16,14,14 furatus libellos, *quibus* dies genitalis eius et eventura secretis Pammenis (mit des P. geheimschrift vel in geheimnisvollen andeutungen cf. 2,30,10 occultas notas) occultabantur.

β) de *hom.* 11,22,5 de se non **infitiatus* conscios *non edidit*, incertum an occultans.

occumbo. IV,60,13 pugnacissimus quisque in vestigio, multi palantes occubere. *12,38,11 obcubuissent: totus locus nondum sanatus.

occupatio. D 21,21 concedamus . . . Caesari, ut propter magnitudinem cogitationum et occupationes *rerum* minus in eloquentia effecerit. 2,87,5 increpuit (Tiberius) eos, qui *divinas* occupationes ipsumque dominum dixerant.

occupo. A) *propr.* a) i. q. *in besitz nehmen* α) in *univ.* A 11,7 Hiberos veteres traiecissee easque *sedes* occupasse. G 28,4 quantum annis obstabat quo minus, ut quaeque gens evaluerat, occuparet permutaretque *sedes* promiscas adhuc . . . ? A 11,10 Gallos vicinam *insulam* occupasse. IV,12,8 Batavi . . . pars Chathorum, seditione domestica pulsi *extrema Gallicae orae* vacua cultoribus simulque *insulam* iuxta sitam occupavere. G 26,3 *agri* pro numero cultorum ab universis *in **vices* (cf. p. 596^b) occupantur. 13,55,1 eosdem agros Ampsivarii occupavere. G 29,17 levissimus quisque Gallorum et inopia audax dubiae possessionis *solum* occupavere. 15,58,1 urbem *per manipulos* occupatis *moenibus*, incesso etiam mari et amne, velut in custodiam dedit. 69,4 tribunum cum cohorte militum immittit iubetque praevenire conatus consulis, *occupare velut *arcem* eius. β) in *re milit.*, nonnullis locis ut I,62,84 i. q. praecoccupo. I,62,4 invadendam Italiam, occupandam *urbem*. III,64,11 gratiam patrati belli penes eum, qui urbem occupasset. II,100,2 partem equitum ad occupandam *Cremonam* praemisit. III,6,7 Varus occupata Aquileia . . . 57,15 Tarracinam occupavere. 3,43,3 cf. infra.

14,23,2 Corbulo . . utendum recenti terrore ratus ad occupanda Tigranocerta. 15,4,3 occupaverat Tigranocertam. II, 11,15 ad occupandas Padi ripas praemissus. III,5,13 ad occupandam ripam Aeni fluminis . . missus. II,15,4 occupato iuxta colle defensi. 15,9,9 cf. infra. III,42,3 occupantur plana Umbriae et qua Picenus ager Hadria adluitur. 53,7 sua constantia perruptas (esse) Alpes, occupatam Italiam. 11,9,2 casus Mithridati datus est occupandi Armeniam. IV,15,13 cohortium hiberna . . occupatum . . inrumpit. 2,80,3 (Piso) castellum . . occupat. 4,73,24 (Romanorum) manum occupata Cruptorigis . . villa . . mutuis ictibus probuisset. c. abl. III,35,10 simul transitus Alpium praesidiis occupati (sunt). 3,43,3 Augustodunum caput gentis armatis cohortibus Sacrovir occupaverat. 4,47,9 castris in loco communis valida manu montem occupat. 15,9,9 colles . . per socias cohortes, post legionum castris occupantur, tanta celeritate et ostentatione virium, ut . . — I,84,20 nationes aliquas occupavit Vitellius, imaginem quandam exercitus habet. IV,66,3 Civilis . . proximas civitates adfectare . . statuit. occupatisque Sunucis et inventute eorum per cohortes composita . .

b) i. q. praecooccupare, sich vorweg rasch versichern cf. a. β. 1,39,5 cum . . alii Capitolium peteret, plerique rostra occupanda censerent i. e. schleunig besteigen.

c) i. q. implere, occupatum tenere G35,3 Chaucorum gens, quamquam incipiat a Frisiis ac partem litoris occupet, . . i. q. inne hat, einnimmt.

B) transl. a) i. q. in besitz nehmen α) 1,10,9 (Augustum) utriusque (Hirtii et Pansae) copias occupavisse. 6,8,15 non Seianum Vulsiniensem, set Claudiae et Iuliae domus partem, quas adfinitate occupaverat, tuum, Caesar, generum . . colebamus. 10,1 occupandae rei p. argui non poterant (feminae). A 39,10 frustra . . civilium artium decus in silentium (actum), si militarem gloriam alius occuparet. 4,74,4 pavor . . occupaverat animos (senatus). β) G 22,2 ut apud quos (Germanos) plurimum (sc. temporis) hiems occupat.

b) i. q. in anspruch nehmen, beschäftigen D 29,12 . . , histrionalis favor et gladiatorum equorumque studia: quibus occupatus et ob sessus animus quantalium loci bonis artibus relinquit? IV,17,26 arripent (i. q. adgrederentur) vacui occupatos (sc. bello civili), integri fessos. 4,55,15 Pergamenos . . aede Augusto ibi sita satis adeptos creditum. Ephesii Milesiique, hi Apollinis, illi Dianae caerimonia occupavisse civitates (suas) visi (senatui) i. q. satis occ., ut novo cultu opus non esset.

c) i. q. praevenire, praecooccupare II,17,4 longa pax ad omne servitium fregerat (milites) faciles occupantibus et melioribus incuriosos i. q. dem welcher zuerst kommen würde, dem ersten besten: Wolff. IV,2,7 civitas pavida . . occupari redeuntem Tarracina L. Vitellium cum cohortibus (sc. priusquam in urbem veniret) extinguique reliqua belli postulabat. Potest explicari etiam i. q. opprimere, überfallen. I,56,14 occupari nutantem fortunam et offerri principem placuit. 76,12 occupaverat animos (Otho)

prior auditus i. q. er hatte einen vorsprung in den herzen gewonnen, da man von ihm zuerst gehört hatte: Her. V, 1,15 multi, quos urbe . . spes acciverat occupandi principem adhuc vacuum i. q. vorher gewinnen, sich eine stellung sichern bei. — i. q. impedire I,40,6 ire praecipites et occupare pericula iubet.

occurro. A) I) a) α) 1,27,2 ut quis . . militum amicorumve Caesaris occurreret (sc. militibus seditiosis), manus intentantes. 66,2 equus . . clamore territus quosdam occurrentium obturbavit. 16,32,5 in amplexus occurrentis filiae ruebat. — c. abl. 16,15,12 hactenus manu servi usus, ut innotum pugionem extolleret (servus), adpressit dextram eius iuguloque occurrit. — c. dat. III,80,7 varia legatorum sors fuit. qui Ceriali occurrerant, extremum discrimen adiere cf. 80,15 qui ad Antonium venerant. 1,52,20 panderet modo sinum et venienti Fortunae occurreret. β) c. dat. III,16,12 datum per agros signum, ut, qua cuique proximum, omnia praeda proelio occurreret i. q. zueilen, sich einstellen zum kampf.

b) spec. α) officii honorisque causa A 40,13 ne notabilis celebritate et frequentia occurrentium introitus (Agricolae) esset, . . c. dat. II,59,16 universum exercitum occurrere infanti filio iubet. IV,7,10 pertinere ad Vespasiani honorem, occurrere illi, quos innocentissimos senatus habeat. 13,5,11 Seneca (admonuit Neronem), venienti matri occurreret. β) precandi periculique vitandi causa c. dat. I,63,10 is terror Gallias invasit, ut venienti mox agmini universae civitates cum magistratibus et precibus occurrerent. γ) animo hostili IV,20,6 si nemo obsisteret, innoxium iter fore: sin arma occurrant, ferro viam inventuros. III,82,11 miles Vitellianus trinis . . praesidiis (i. e. tribus agminibus) occurrit (sc. Flavianis). c. dat. I,43,3 centurio . . stricto pugione occurrens armatis et scelus exprobrans. III,69,13 armatis occurrunt promptissimi Vitellianorum. 2,15,8 classem et avia Oceani quaesita (esse), ne quis venientibus occurreret. I,33,11 si cadere necesse sit, occurrendum (esse) discrimini. II,100,11 ingruenti bello tota mole occurreretur.

II) a) de inanimis V, 15,7 vagi inter undas aut, si quid stabile occurreret, totis *illic corporibus nitentes. . . 15,42,10 neque aliud umidum gignendis aquis occurrit quam Pomptinae paludes. b) G 33,1 iuxta Tencteros Bructeri olim occurrebant i. q. habitabant.

B) I) a) i. q. obsistere, hindernd entgegen-treten III,20,8 neque ambigua esse, quae *occurrant, *noctem et ignotae situm urbis, intus hostes et cuncta insidiis opportuna. 26,2 ut Cremonam venire, novum immensumque opus occurrit. c. dat. 15,40,3 prorutis per immensum aedificiis, ut continuae violentiae (incendii) campus et velut vacuum caelum occurreret.

b) oratione i. q. respondere IV,42,10 Messalla . . periculis fratris semet opponens flexerat quosdam. occurrit (sc. ei) truci oratione Montanus, eo usque progressus, ut . . c. dat. 14,55,2 ad quae Nero . . respondit: quod meditatae orationi tuae statim occurram, id primum tui munus habeo.

II) i. q. *inveniri*, sich darbieten A 2,9 omni bona arte in exilium acta, ne quid usquam honestum occurreret. c. dat. 16,13,5 omne mortalium genus vis pestilentiae depopulabatur, nulla caeli intemperie, quae occurreret oculis. — 14,53,22 una defensio occurrit (sc. mihi), quod muneribus tuis obniti non debui. — [A 37,6 occurrerant B.]

occurso. A) a) II,12,12 pleni agri, apertae domus; occursantes (sc. militibus) domini iuxta coniuges et liberos securitate pacis et belli malo circumveniebantur. c. dat. III,17,2 (Antonius dux) occurssare *paventibus*, retinere cedentes. 3,20,9 (Decrius) promptus inter tela occurssat *fugientibus*, increpat signiferos, quod. . 1,41,13 orant obsistant, rediret maneret, pars *Agrippinae* occursantes, plurimi ad Germanicum regressi. — 1,70,10 iumenta, sarcinae, corpora exanima interfluunt, occursant (sc. militibus) cf. *interfluunt*.

b) *spec. animo hostili* II,26,10 ea ubique formido fuit apud fugientes occursantes (sc. hostibus), in acie pro vallo, ut. . Fortasse ad B pertinet i. q. die herbeilenden cf. 26,2 qui subveniebant. 1,64,2 barbari. . se inferre munitoribus nisi lacessunt, circumgrediuntur, occursant.

B) i. q. *celeriter accurrere* 2,34,14 spectabatur (Tiberius) occursante populo compositus ore i. q. unter dem zulauf. Fortasse ad A pertinet.

occurssus. a) α) III,84,23 in Palatium regreditur (Vitellius). . desertum, dilapsis etiam infimis servitiorum aut occurssum eius *declinantibus*. 4,60,5 alius occurssum eius (Neronis) *vitare*, quidam salutatione reddita statim averti. 15,58,8 fortuitus sermo et *subiti occurssus*. . pro crimine accipi. — 14,5,20 Agrippina. . nando, deinde occurssu *lenuncolorum* Lucrinum in lacum vecta i. q. durch entgegenkommende kähne. β) *spec.* 16,24,2 omni civitate ad excipiendum principem. . effusa, Thraxa occurssu prohibitus. . i. q. empfangsfeierlichkeit: Roth.

b) II,88,17 ubi lubrico viae vel occurssu alicuius precidissent i. q. anrennen.

Oceanus. A) in *univ.* i. q. *weltmeer* A 15,14 Germanias excussisse iugum: et flumine, non Oceano defendi (sc. ut Britanniam). 40,9 libertum in ipso *freto* Oceani obvium Agricolae i. q. in freto Gallico. G 2,4 *immensus* ultra utque sic dixerim *adversus* O. raris ab orbe nostro navibus *aditur*. 15,37,10 animalia maris Oceano abususque petiverat (Tigellinus). — 1,9,17 *mari Oceano* (cf. B. c IV,12) et annibus longiuquis saeptum imperium.

B) *spec.* de *certis* maribus a) de *freto Gallico* I,9,9 (legiones Britannicae) procul et Oceano divisae (erant). 14,39,6 postquam Oceanum transmiserat.

b) de *mari Britanniam circumfluente* A 10,22 *naturam* Oceani atque aestus. . quaerere. 12,20 fert Britannia aurum. . *gignit* et Oceanus margarita. 25,10 cum hinc terra et hostis, hinc *victus* O. militari iactantia compararentur. 14,32,6 Oceanus cruento aspectu, dilabente aestu humanorum corporum effigies relictas. . Britannis ad spem. . trahebantur

c) de *mari Germanico* 1,63,12 legiones classe. . reportat; pars equitum *litore* Oceani petere Rhenum iussa. 4,72,15 haud spernenda. . manus litora Oceani praesidebat. 2,15,8 classem et *avia* Oceani quaesita, ne quis venientibus occurreret. 23,12 disiecit (auster) naves in *aperta* Oceani aut insulas. 11,20,7 inter Mosam Rhenumque. . fossam perduxit, qua *incerta* Oceani vitarentur. 2,24,1 *violentior* cetero mari Oceanus (est). G 1,8 Rhenus. . *septentrionali* Oceano miscetur. 2,6,16 donec Oceano miscetur (Rhenus). 6,19 (Rhenus) eundem in Oceanum effunditur. V,23,7 spatium velut aequoris electam, quo Mosae fluminis os annem Rhenum Oceano adfundit. G 34,10 nec defuit audentia Druso Germanico, sed *obstitit* Oceanus in se simul atque in Herculem inquiri. IV,12,8 quam (insulam) *mare Oceanus* a fronte, Rhenus amnis tergum ac latera *circumluit*. 1,70,6 (sidus) aequinoctii, quo maxime *tumescit* Oceanus. G 34,6 ipsum quin etiam Oceanum illa *temptavimus*. 2,8,5 lacus et Oceanum usque ad Amisiam flumen secunda navigatione *pervehitur*. 23,3 (legiones) per flumen Amisiam Oceano invexit. G 2,13 proximi Oceano Ingaeones (vocantur). IV,15,13 hiberna. . Oceano inrumpit. 79,14 ne. . legio adiuncta. . classe adflicaret Batavos, qua Oceano ambiuntur cf. G 1,3 ambit s. e. G 34,5 utraeque nationes usque ad Oceanum Rheno praetexuntur. 3,10 Ulixen. . in hunc Oceanum delatum adisse Germaniae terras. 13,53,10 copiae in Oceanum decurrerent, *opp.* mare medium cf. dein I. b.

d) de *mari Bultico* G 17,8 quas (beluas) *exterior* O. atque ignotum mare *gignit*. 40,8 est in *insula* Oceani castum nemus. Müllenhoff m. Germanicum intellegit. 44,3 protinus deinde ab Oceano Rugii.

e) de *mari Germanico et Baltico* G 1,3 cetera (Germaniae) Oceanus *ambit*, latos sinus et insularum immensa spatia *complectens*. 37,1 proximi Oceano Cimbri.

f) de *toto circa Sueciam mari* G 44,6 Suionum hinc civitates, *ipso in O.,. classibus valent. 44,15 subitos hostium incurssus *prohibet* Oceanus.

octavus. o. legio (septem locis) cf. p. 756^a. III,15,14 ad octavum a Bedriaco progressus. 14,53,5 octavus (annus est), ut imperium obtines. I,64,16 cohortem octavam decimam [Ritter; M XVIII; Halm duodevicensimam; Mommsen, Nipp. tertiam decimam]. 27,1 octavo decimo kalendas Februarias. 13,6,13 octavo decimo aetatis anno. 6,50,25 sic Tiberius finivit octavo et septuagesimo aetatis anno.

octingentesimus. 11,11,1 o. (anno).

octingenti. IV,74,17 o. annorum fortuna. 15,10,21 alarios o. IV,58,33 per octingentos viginti annos. I,1,2 octingentos et viginti prioris aevi annos. *13,58,2 octingentos et triginta ante annos.

octo. A 35,4. II,57,6. 61,5 o. milia. I,59,3. III,5,13. 13,18. V,1,11. 1,3,21. 49,17. 2,17,4. 4,5,6. 12,38,12. 14,38,3 o. cohortes, sim. 3,56,17. 4,8,3. 29,14 o. post annos.

octogesimus. 6,10,14 aetas ad octogesimum

annum processit. III, 34, 1 anno ducentesimo octogesimo sexto.

octoginta. IV, 82, 9. 14, 37, 10 o. milia. 11, 25, 22 cf. com. crit.

oculus. a) D 6, 19 *vulgata dicentium gaudia et imperitorum quoque oculis exposita percenseo: illa secretiora et tantum ipsis orantibus nota maiora sunt. G 38, 13 hostium oculis ornantur (Suebi). I, 17, 2 Pisonem. statim intuentibus et mox coniectis in eum omnium oculis nullum turbati . . animi motum prodidisse. III, 32 cf. d. 3, 3, 3 ne omnium oculis vultum eorum scrutantibus falsi intellegentur. III, 70, 6 domum, imminentem foro et iritandis hominum oculis. 2, 35, 8 sub o. Caesaris. 70, 2. 13, 17, 10 o. inimici cf. h. 3, 12, 17 vulgi o. 14, 63, 5 non alia exul visentium oculos maiore misericordia adfecit. I, 37, 11 in o. urbis. II, 35, 10 in o. exercitus cf. h. 4, 8, 10 subire oculos senatus cf. g.

b) IV, 81, 5 quidam oculorum tabe notus cf. 81, 6 caecitas. 81, 8 genas et oculorum orbis dignaretur (princeps) respargere oris excremento.

c) A 30, 11 in ipsis penetralibus siti nec servientium litora aspicientes, oculos quoque a contactu dominationis inviolatos habebamus. G 4, 5 truces et caerulei oculi, rutilae comae, magna corpora (sunt Germanis). IV, 43, 9 ambo infensi, vultu diverso, Marcellus minacibus o., Crispus renidens. I, 44, 2 insatiabiles o. II, 20, 8 acres o. cf. e.

d) G 33, 7 ne spectaculo quidem proelii invidere (dei). super sexaginta milia non armis telisque R., sed . . oblectationi oculisque ceciderunt i. q. augenweide. Halm expl. zu unserer ergötzung u. augenweide cf. Ulbricht, Freiberg 1875 p. 28. 38, 13 cf. a. D 6, 19 gaudia imperitorum oculis exposita cf. a. III, 32, 15 ceteri duces in obscuro: Antonium fortuna famaue omnium oculis exposuerat. II, 80, 9 tantae *altitudinis obfusam oculis caliginem disiecit (Vespasianus). 13, 17, 14 maioribus institutum referens, subtrahere oculis acerba funera. 14, 4, 18 Nero . . prosequitur abeuntem (matrem), artius oculis et pectori haerens. 15, 29, 15 quos (animorum motus) angebat insita adhuc oculis exercituum R. caedes aut obsidio. 16, 13, 6 nulla caeli intemperie, quae occurreret oculis.

e) D 8, 11 haec (exempla) . . proxima et quae non auditu cognoscenda, sed oculis spectanda habebamus. I, 44, 2 nullam caedem Otho maiore laetitia exceperat, nullum caput tam insatiabilibus o. perlustrasse dicitur. II, 70, 3 Vitellius . . spectato munere Caecinae . . vestigia recentis victoriae lustrare oculis concupivit, foedum . . spectaculum. 20, 8 insita mortalibus natura recentem aliorum felicitatem acerbis o. introspicere. 3, 12, 17 quo pertinuit nudare corpus et contractandum vulgi oculis permittere. ? 46, 3 oppidani neque oculis neque auribus satis competebant. III, 3, 1 talia flagrans oculis, truci voce . . effudit. 16, 29, 2 cum per haec . . Marcellus, ut erat torvus ac minax, voce vultu oculis ardesceret, . . II, 9, 11 *caput, insigne oculis comaque et torvitate vultus, . .

f) A 45, 25 novissima in luce desideravere aliquid oculi tui. III, 22, 14 proelium tota nocte

varium, . . exitiabile. nihil animus aut manus, ne oculi quidem provisus iuvabant. 3, 3, 3 vultum scrutantur cf. a.

g) A 45, 8 Nero subtraxit oculos suos iussitque scelera, non spectavit. 3, 53, 3 in hac relatione subtrahi o. meos melius fuit, ne denotantibus vobis ora ac metum singulorum . . ipse etiam viderem eos ac velut deprenderem. I, 17, 2 coniectis in eum omnium o. cf. a. III, 31, 16 maestum inermium agmen deiectis in terram o. sequebatur. 1, 34, 5 (legiones) obvias . . habuit, deiectis in terram o. velut paenitentia. IV, 72, 14 stabant (legiones) conscientia flagitii maestae, fixis in terram o. 3, 1, 17 (Agrippina) egressa navi defixit oculos. II, 70, 18 erant quos . . misericordia subiret. at non Vitellius flexit oculos nec . . exhorruit. IV, 14, 20 attollerent tantum oculos et inania legionum nomina ne pavescerent. V, 17, 4 quocumque oculos Romanus intenderet, captivitatem clademque . . obversari. 4, 70, 7 quo intendisset oculos, quo verba acciderent, fuga vastitas. 1, 25, 4 illi quotiens oculos ad multitudinem rettulerant, vocibus truculentis strepere, rursus viso Caesare trepidare. 4, 8, 10 posse (se, Tiberium) argui, quod tam recenti dolore subierit oculos senatus i. q. in conspectum venire. D 22, 19 (tectum), quod visum et oculos delectet. III, 39, 5 se . . pavisse oculos spectata inimici morte iactavit. 69, 28 hibernus imber repente fusus oculos auresque impediabat. 70, 6 irritare cf. a. 14, 63, 5 misericordia adfocere cf. a. A 34, 3 si . . ignota acies constitisset, aliorum exercituum exemplis vos hortarer: nunc vestra decora recensete, vestros o. interrogate (sc. quales hostes conspiciatis, num vobis timendi sint). G 43, 24 nullo hostium sustinente novum ac velut infernum adspectum; nam primi in omnibus proelii oculi vincuntur. III, 24, 8 frustra minis . . provocatos Vitellianos, si manus eorum oculosque non tolerent. IV, 62, 15 dux . . effosso o. dirus ore. 3, 20, 12 quamquam transfosso o. adversum os in hostem intendit. 2, 9, 5 amisso per vulnus o.

h) ante oculos D 16, 19 mihi versantur ante o. Ulixes ac Nestor. 23, 7 vobis . . versantur ante o. illi, qui Lucilium . . legunt. II, 75, 1 versabatur ante o. (Vespasiano) Germanici exercitus robur. I, 16, 11 sit ante o. Nero, quem . . IV, 18, 14 ut suo militi recens gloria ante o. (esset) et hostes memoria cladis terrerentur. V, 11, 11 Tito Roma et opes voluptatesque ante o. 13, 17, 10 ante o. inimici properata (est mors). — in oculis D 34, 30 cui cotidie audientia notae leges, non novi iudicum vultus, frequens in o. consuetudo contionum, saepe cognatae populi aures. I, 37, 11 cum in o. urbis decumari deditos iuberet. II, 35, 10 quae cuncta in o. utriusque exercitus quanto laetiora Vitellianis, tanto . . IV, 77, 7 donec universa clades in o. fuit. 3, 29, 8 magis in o. vetus mos (erat). — II, 50, 12 (avem) coetu hominum . . (non) territam pulsamve, donec Otho se ipse interficeret; tum ablatam ex oculis. — sub oculis 2, 35, 8 nihil satis illustre aut ex dignitate populi R. nisi coram et sub o. Caesaris . . dicebat. 70, 2 si effundendus spiritus sub o. inimicorum foret.

odi. a) c. *oppos.* et *sim.* A 22,18 honestius putabat (Agricola) *offendere* quam odisse. 32,10 metus ac terror sunt infirma vincla caritatis; quae ubi removeris, qui *timere* desierint, odisse incipient. 2,87,7 angusta et lubrica oratio sub principe, qui libertatem *metuebat*, adulationem oderat. G 15,6 mira diversitate naturae, cum idem homines sic *ament* inertiam et oderint quietem. 15,67,6 oderam te, inquit, nec quisquam tibi fidelior militatus fuit, dum *amari* meruisti. odisse coepi, postquam parricida . . . extitisti. 1,80,8 neque eminentis virtutes *sectabatur*, et rursum vitia oderat (Tiberius).

b) α) *abs.* A 22,32 cf. α. β) c. *acc.* A 42,14 proprium humani ingenii est odisse (sc. eum) quem laeseris. II,68,24 manebat admiratio viri et fama, set oderant (sc. eum) ut fastiditi. 3,12,8 si . . . luctu meo laetatus est, odero (sc. eum) seponamque a domo mea. 15,67,8 odisse (sc. te) coepi cf. α. I,9,10 (legiones) doctae *hostem* potius odisse (sc. quam cives). 15,67,6 te cf. α. 71,12 quasi principem non quidem odissent, sed tamen existimarentur. 16,16,8 ne **oderim* tam segniter pereuntis. — G 15 quietem. 1,80 vitia. 2,87 adulationem cf. α. [*D 23,11.]

odium. A) α) c. *oppos.* et *sim.* G 33,9 maneat . . . duretque gentibus, si non *amor* nostri, at certe odium sui. I,1,17 neque amore quisquam et sine odio dicendus est. IV,31,5 auxilia e Gallia, quis nec amor neque odium in partes, militia sine adfectu (*gleichgiltig*), . . . desciscunt. 6,44,1 sensit . . . falsos in amore (sc. in se) odia (sc. adversus Tiridaten) non fingere. 13,19,4 nemo adire praeter paucas feminas, amore an odio incertas. I,83,13 tumultus . . . initium non cupiditate vel odio, quae multos exereit in discordiam egere . . . nimia *pietas* vestra . . . excitavit. 4,11,10 ex nimia *caritate* in eum Caesaris et ceterorum in utrumque odio quamvis fabulosa . . . credebantur. 12,30,10 Vangio ac Sido . . . subiectis . . . dum adipiscerentur dominationis, multa caritate, et maiore odio, postquam adepti sunt. 6,46,5 nepotes, quorum Druso genitus sanguine et caritate propior . . . Germanici filio robur inventae, vulgi *studia*, eaque apud avum odii causa. I,11,10 Mauritaniae, Raetia . . . in *favorem* aut odium contactu valentiorum agebantur. 15,48,4 nomina dederant . . . cum odio Neronis, tum favore in Pisonem. I,72,14 pessimus quisque . . . adversus publicum odium privatam *gratiam* (*beliebtheit* bei einzelnen) praeparat. 4,35,4 sine obrectatore fuit prodere de iis, quos mors odio aut gratiae exemisset. 6,26,14 precibus Augustae nec minus inimicitias Agrippinae defensa erat (Planina). ut odium et gratia desiere, ius valuit. 30,21 unus . . . incolomis multaque gratia mansit, reputante Tiberio publicum sibi odium. 14,62,8 Anicetus . . . levi post admissum scelus gratia, dein graviore odio, quia . . . 4,18,13 beneficia eo usque laeta sunt, dum videntur exsolvi posse: ubi multum antevenere, pro gratia odium redditur. I,41,7 extremam eius vocem, ut cuique odium aut *admiratio* fuit, varie prodidere. 72,9 diverso adfectu, quibus odium Neronis inerat et quibus *desiderium*. 6,29,16 nihil hunc *amicitia* Seiani, sed labefecit

haud minus validum ad exitia Macronis odium. 12,18,5 ad Eanonem convertit, propriis odiis **non infensum* et recens coniuncta nobiscum *amicitia* validum. 3,64,4 sincera adhuc inter matrem filiumque *concordia* sive occultis odiis. V,5,6 apud ipsos (Iudaeos) fides obstinata, *misericordia* in promptu, sed adversus omnes alios hostile odium. 16,6,4 . . . , quamvis quidam scriptores tradant, odio magis quam ex *fide*. — I,2,19 cum . . . agerent verterent cuncta odio et *terrore*. II,31,4 addiderat huic terrorem atque odium caedes Galbae. I,51,28 plurima ad fingendum . . . materies in ipsis castris, odio *metu*. 64. II,64. V,2. 1,1. 6. 14,61 cf. p. 827^a. I,65,7 unde aemulatio et *invidia* et uno anne discretis conexum odium. II,5,11 invidia discordes, exitu demum Neronis positus odiis in medium consulere. 99,14 odiorum invidiaeque erga Valentem admonebatur. 2,56,4 saepius discordes sunt (Armenii), adversus Romanos odio et in Parthum invidia. 3,10,10 vera aut in deterius credita iudice ab uno facilius discerni, odium et invidiam apud multos valere. 4,60,15 atrox Drusi ingenium super cupidinem potentiae et solita fratribus odia accendebatur invidia. I,72,16 eo infensor populus, addita ad vetus Tigellini odium recenti Vinii invidia, concurrere. 3,75,12 illi . . . commendatio ex iniuria, huic . . . odium ex invidia oriebatur. 13,15,13 Nero intellecta invidia odium intendit. 42,1 multorum odia meritis reus, haud tamen sine invidia Senecae damnatur. 15,64,1 Nero nullo in Paulinam proprio odio, ac ne glisceret invidia crudelitatis, iubet inhiberi mortem. I,60,2 Trebellius . . . contemptus exercitui *invisus*que. accendebat odium eius Caelius legatus. 1,58,4 amicos inimicosque ex vestris utilitatibus delegi, neque odio patriae (quippe proditores etiam iis quos anteponunt *invisi* sunt), verum quia . . . 14,3,14 Anicetus . . . mutuis odiis Agrippinae *invisus*. IV,70,12 Brigantius . . . ut ferme acerrima proximorum odia sunt, *invisus* avunculo *infensus*que. I,34,4 Piso . . . recenti favore et infensus Vinio, seu quia erat seu quia irati ita volebant; et facilius de odio creditur. V,1,13 valida et solito inter accolae odio infensa Iudaeis Arabum manus. 5,11,6 multis . . . orantibus, ponerent (consules) odia in perniciem itura, mansere infensi ac minitantes. 15,28,1 non infensum nec cum hostili o. Corbulonis nomen etiam barbaris habebatur. II,92,5 Caecina ac Valens . . . olim anxii odiis, quae bello et castris male dissimulata pravitas amicorum et fecunda gignendis *inimicitias* civitas auxerat. 1,10,13 Cassii et Brutorum exitus paternis inimicitias datos, quamquam fas sit privata odia publicis utilitatibus remittere. 6,26,14 cf. supra. 11,6,8 nunc inimicitias accusationes, odia et iniurias foveri. 2,36,10 vix per singulos annos *offensiones* vitari . . . quantum odii fore ab iis, qui . . . 76,6 discordiam erga Germanicum odio fortasse dignam, non *poena*. I,39,10 agitasse Laco . . . de occidendo Vinio dicitur, sive ut . . . animos militum mulceret, seu conscium Othonis credebatur, ad postremum vel odio. II,77,13 hos ira, odium, ultionis cupiditas ad virtutem accendit. 3,58,16 summum

pontificum etiam summum hominum esse, non aemulationi, non odio aut privatis adfectionibus obnoxium. 11,38,7 ne secutis quidem diebus odii gaudii, irae tristitiae, ullius denique humani adfectus signa dedit. 13,4,5 nulla odia, nullas iniurias nec cupidinem ultionis adferre (sc. ad novum imperium).

β) I, 33,14 odii *pertinacia* cf. ε. 65, 11 *causas* odiorum praetenderant. 1, 33, 5 cf. γ. 2. 6, 46, 5 ea apud avum odii causa cf. α. 11, 38, 7 odii gaudii *signa* (non) dedit cf. α. 12, 48, 5 *semina* . . . odiorum iacienda (esse). 15, 73, 13 *ocasio* cf. ε. — 16, 28, 6 Agrippinum, paterni in principes odii *heredem*.

γ) 1) c. *gen. obi.* G 33, 4 Bructeris . . . excisis vicinarum consensu nationum, seu *superbiae* odio seu praedae dulcedine. I, 6, 2 senem . . . odio *flagitiorum* (Vini) oneratum. 77, 19 *cuius* (*maiestatis*) tum odio etiam bonae leges peribant. IV, 10, 3 ea cognitione renovari odia *accusationum* [Nipp. *accusatorum*] videbantur. — G 33, 9 duret gentibus odium *sui* cf. α. I, 60, 2 o. *eius* cf. α. Wolff expl. o. exercitus in Trebellium. 12, 12 hunc vel illum . . . destinabant, etiam in *T. Vini* odium. 72, 9 et 16 cf. α. II, 16, 5 Othonis odio iuvare Vitellium . . . statuit. 76, 25 Vitellius . . . nulla militari fama, Galbae odio proventus i. q. o. militum adversus G. 3, 13, 8 odio Germanici et rerum novarum studio Pisonem vulgus militum . . . corrupisse. 15, 48, 4 cf. α. III, 45, 3 (Venutius) super insitam ferociam et *R. nominis* odium propriis in . . . regnam stimulis accendebatur. 1, 58, 4 o. *patriae* cf. α. 12, 59, 9 curia exactus est, quod patres odio *delatoris* contra ambitum Agrippinae pervicere. 15, 44, 18 haud proinde in crimine incendii quam (in) odio *humani generis* convicti sunt. 2) c. *gen. subi.* I, 58, 12 *sedatis iam militum odiis. II, 66, 9 nec diu in tantis *armatorum* odiis quies fuit. IV, 70, 12 ferme acerrima *proximorum* o. sunt. 1, 33, 5 (Germanicus) anxius occultis in se *patrii aviaeque* odiis, quorum causae acriores, quia iniquae. 4, 11, 10 ceterorum in utrumque odio cf. α. 12, 12 *vetus Augustae* o. . . exagitare (Seianus). 15, 19 notis in eum Seiani odiis. 19, 4 odiis Seiani per dedecus suum gratificabatur. 6, 29, 16 cf. α. 12, 29, 4 Vannius . . . odio *accolarum*, simul domesticis discordiis circumventus. 44, 17 tamquam *novercae* odiis impar pergit ad patruum. 13, 42, 1 *multorum* odia meritis reus. 14, 1, 17 duratura filii o. cf. ζ. 32, 21 qua clade et odiis *provinciae*, quam avaritia eius in bellum egerat, trepidus procurator . . . 15, 2, 6 videbar contra *vetera fratrum* o. et certamina . . . penates rite composuisse.

δ) A 43, 13 speciem . . . doloris . . . prae se tulit (Domitianus), securus iam odii. 4, 7, 5 ultor metuebatur non occultus *odii, set crebro querens . . . 12, 22, 1 atrox odii Agrippina ac Lolliae infensa . . . molitur crimina. — 3, 58, 16 odio obnoxius cf. α. 12, 44, 17 *novercae* odiis impar.

ε) I, 33, 14 stimulante Icelo (Laconem) *privati* o. *pertinacia* in publicum exitium. 1, 10, 13 *privata* o. publicis utilitatibus remittere. 2, 80, 8 se . . . arceri . . . a Sentio *privatum* o. falsis criminibus tegente. 15, 73, 13 ne publicis malis abuti

ad occasionem privati o. videretur. 12, 18, 5 Eunonen . . . *propriis* o. *non infensum. 15, 64, 1 Nero nullo in Paulinam proprio o. 16, 20, 5 agitur in exilium (Silia), tamquam non siluisset . . . proprio o. (sc. Neronis in eam). I, 72, 14 adversus *publicum* o. *privatam* gratiam praeparat. 4, 36, 12 (Serenum) o. publicum tutiorem faciebat. 6, 30, 21 reputante Tiberio publicum sibi o. I, 72, 16 *vetus* o. cf. α. III, 32, 6 exercitus . . . veteri odio ad excidium Cremonensium incubuit. 4, 12, 12. 21, 15. 29, 10. 13, 37, 11. 15, 2, 6. 52, 18. IV, 1, 7 quae saevitia *recentibus* o. sanguine explebatur. 1, 1, 13 Tiberi Gaique . . . res . . . *recentibus* o. compositae sunt. 4, 21, 15. I, 64, 4 in Othonem ac Vitellium odium *par* (Gallus erat). II, 66, 9 in *tantis* armatorum o. IV, 42, 4 *summum* o. 12, 30, 10 *maiore* o. 14, 62, 8 *graviore* o. IV, 1, 2 victores *inplacabili* odio victos consectabantur. 43, 12 cum . . . *pertinacibus* o. tenderent, consumptus per discordiam dies. 70, 12 ferme *acerrima* proximorum o. sunt. 14, 31, 13 resumere libertatem . . . pepigerant, acerrimo in veteranos o. 15, 49, 6 *vidida* o. 6, 29, 16 *validum* ad exitia Macronis o. V, 5, 6. 15, 28, 1 *hostile* o. cf. α. 13, 4, 5 *nulla* o. . . adferre cf. α. 15, 64, 1 cf. supra. IV, 24, 9 *aperta* o. 2, 57, 12 discesserunt apertis [Lips.; M. Pfitzner *opertis*] o. (Germanicus et Piso). 1, 33, 5. 3, 64, 4 *occultis* o. 4, 15, 19 *notis* in eum Seiani o. V, 1, 13 *solito* inter accolae o. 4, 60, 15 solita fratribus o. I, 65, 7 uno amne discretis *concezum* o. 14, 3, 14 Anicetus . . . *mutuis* o. Agrippinae invisus. 1, 6, 12 Liviam . . . *novercalibus* o. . . invidi iuvenis caedem festinavisse. 12, 2, 4 coniunx . . . haudquaquam *novercalibus* o. visura Britannicum, Octaviam. 1, 32, 3 ea (sc. centuriones) *vetustissima militaribus* o. materies. 16, 28, 6 *paternum* o. cf. β.

ζ) 4, 19, 4 odiis Seiani per dedecus suum *gratificabatur*. 35, 4 quos mors odio aut gratiae *exemisset*. 15, 21, 10 quaedam . . . virtutes odio sunt. — I, 6, 2 senem . . . odio flagitiorum (Vini) oneratum. 12, 29, 4 odio accolarum *circumventus* cf. γ. 2. 1, 53, 13 (Iuliam) adulter contumacia et odiis in maritum *accendebat*. — I, 11, 10 in odium agi cf. α. IV, 42, 4 Regulum subversa . . . Orfiti domus in summum odium extulerat. — II, 77, 13 *hos* ira, odium, ultionis cupiditas ad virtutem *accendit*. V, 2, 10 quos (Aethiopus) rege Cepheo metus atque odium mutare sedes *perpulerit*. 4, 36, 12 (Serenum) o. publicum *tutiorem* faciebat. 6, 29, 16 hunc *labe fecit* Macronis odium cf. α. — G 33, 9 *maneat duretque* gentibus . . . odium sui. 14, 1, 17 credente nullo usque ad caedem eius (matris) duratura filii o. 3, 10, 10 odium et invidiam apud multos (iudices) *valere* cf. α. 75, 12 huic . . . odium ex invidia *oriebatur*. 15, 68, 12 Neroni odium adversus Vestinum ex intima sodalitate *cooperat*. 6, 26, 14 ut odium et gratia *desiere*, ius valuit. 3, 17 *prorupere* concepta pridem o. 5, 11, 6 odia in perniciem *itura*. I, 72, 9 quibus odium Neronis *inerat*. 41, 7 ut cuique odium aut admiratio *fuit*. 65, 7. IV, 31, 5. 6, 30, 21. 12, 3, 11. 6, 47, 5 unde illis odia, mox Othoni *exitium. — 2, 2, 17 quia ipsorum (Parthorum) moribus aliena, perinde odium *pravis et honestis* (erat). —

A 39, 14 statuit (Domitianus) *reponere* odium, donec impetus famae . . languesceret. II, 5, 11. 5, 11, 6 *ponerent* (consules) odia in perniciem itura. I, 58, 12 post victoriam demum, *sedatis* [Doederl.; M, Jacob, Prammer statis; al., Meiser stratis] iam militum odiis, dimissus est. II, 30, 16 *condito* o. eandem utilitatem fovere (duces). I, 69, 17 *recondere* cf. infra. II, 59, 13 *velare* cf. b. 14, 56, 13 factus natura et consuetudine exercitus velare odium fallacibus blanditiis. II, 92, 5 male *dissimulare*. 16, 5, 16 cf. infra. 2, 80, 8 a Sentio privatum o. falsis criminibus *tegente*. 4, 29, 10 non *occultante* Tiberio vetus o. adversum exulem. I, 60, 2 *accendebat* odium eius Caelius legatus. 4, 12, 12 *exagitare*. 11, 6, 8 *fovere*. II, 92, 5 *augere* cf. a. 1, 55, 13 Segestes . . discors manebat, auctis privatim o. 69, 17 cf. infra. 13, 15, 13 Nero intellecta invidia odium *intendit*. IV, 10, 3 *renovare* cf. γ. 1. 24, 9 aperta odia armaque palam *depelli*. 1, 10, 13 privata o. publicis utilitatibus *remittere*. 12, 54, 11 (Galilaei et Samaritae), discordes olim et tum contemptu regentium minus *coercitis* o. 1, 69, 17 *accendebat* haec . . Seianus, peritiam morum Tiberii odia in longum *iaciens*, quae *reconderet* auctaque *promeret*. 3, 32, 5 quod initium Pompeius *agitandi* adversus Lepidum odii nactus, ut scordem . . incusavit. 13, 37, 11 Pharasmanes . . quo fidem in nos testaretur, vetus adversus Armenios odium promptius *exercebat*. 15, 52, 18 quamvis super eo crimine Nero vetus adversum insonentem odium *expleverit*. 16, 5, 16 tenuioribus statim inrogata supplicia, adversum inlustres *dissimulatum* ad praesens et mox *redditum* o. 4, 18, 13 pro gratia odium reddidit cf. a. 1, 74, 7 potentiam apud unum, odium apud omnis *adeptus*. 13, 42, 1 multorum odia *meritus* reus. 6, 3, 17 prorupere *concepta* pridem o. 12, 3, 11 cui (principi) non iudicium, non odium erat nisi *indita* et *iussa*. II, 31, 4 *addiderat* huic terrorem atque odium caedes Galbae. 4, 21, 15 eadem actitando recentia veteraque odia *advertit* i. q. in se convertit. 6, 44, 1 *ingere*. 13, 4, 5 nulla o. *adferre* (sc. ad novum imperium). 15, 49, 6 Lucanus (et) Lateranus vivida o. *intulere* (sc. in coniurationem).

η) I, 1, 8 odio *adversus* dominantes. V, 5, 2, 56. 3, 32. 4, 29. 13, 37. 15, 52. 68 cf. p. 51^b. — I, 64 in Othonem. IV, 31. 1, 33. 4, 11. 15. 14, 31. 15, 64. 16, 28 cf. p. 59^a. — II, 99, 14 odiorum invidiaeque erga Valentem admonebatur.

b) i. q. *taedium*, *widerwillen*, *abneigung* II, 8, 17 multi ad celebritatem nominis erecti rerum novarum cupidine et odio *praesentium*. 3, 44, 5 multi odio praesentium et cupidine mutationis suis quoque periculis laetabantur. II, 59, 13 (Vitellius) nullo principali paratu, sed vetere egestate conspicuus, donec Blaesus . . circumdaret principi ministeria, comitaretur liberaliter, eo ipso ingratus, quamvis odium Vitellius vernilibus blanditiis *velaret*. 4, 38, 9 haec mihi in animis vestris templa, haec pulcherrimae effigies et mansurae. nam quae saxo struuntur, si iudicium posterorum in odium vertit, pro sepulchris spernantur. Fortasse autem hi duo loci (II, 59, 4, 38) ad a pertinent.

B) *meton.* i. q. *homo odiosus* II, 95, 9 libertus

Vitellii Asiaticus Polyclitos Patrobios et vetera odiorum nomina aequabat.

odor. a) i. q. *malus odor* V, 6, 14 lacus . . sapore corruptior, *gravitate* odoris accolis pestifer. 4, 49, 13 adiacere corpora hominum, quos vulnera, quos sitis peremerat; pollui cuncta sanie, odore, contactu. b) *meton.*, plur. i. q. *räucherwerk*, *spezereien* G 27, 3 struem rogi nec vestibus nec odoribus cumulant. 3, 2, 7 vestem odores aliaque funerum sollemnia *cremabant*. 16, 6, 7 corpus non igni abolitum, ut R. mos, sed regum externorum consuetudine *differtum* odoribus conditur. 2, 60, 18 dona templis ebur atque odores.

odoror. *transl.* i. q. *libare* D 19, 15 si quis *odoratus *philosophiam* videretur.

offendo. A) *propr.*, vi *praegn.* 15, 4, 3 acto raptim agmine Monaeses . . non ideo nescium aut incautum Tigranen offendit i. q. antreffen.

B) *transl.* a) *absol.* α) i. q. *anstossen*, *anstoss erregen* 15, 21, 10 plura saepe peccantur, dum *demeremur* quam dum offendimus. D 10, 31 nec pro amico aliquo, sed, quod periculosius est, pro Catone offendis. nec excusatur *offensa* necessitudine officii aut fide advocacionis aut . . subitae dictionis impetu. 1, 13, 2 Arruntius haud multum discrepans a Galli oratione perinde offendit (sc. atque Asinius). β) A 22, 18 honestius putabat (Agricola) offendere quam *odisse* i. q. aperte vehementerque vituperare militem, qui aliquid deliquerat. b) c. *acc.* D 2, 2 cum offendisse potentium *animos* diceretur (Materius recitatione Catonis). 10, 40 pro periclitante amico potentiorum *aures* offendere. 26, 32 neminem . . laudare ausus est . . veritus . . , ne *multos* offenderet [b laederet], si paucos excerpisset. 27, 6 minus iratus, antequam *te* Aper offenderet maiores tuos lacessendo. 32, 33 satis multos offendi. III, 9, 26 submisso Caecina, velut offendere *Vespasianum* timens, (scripserat). IV, 42, 30 *quem* adhuc quaestorium offendere non audemus, praetorium . . *ausuri sumus? i. q. antasten: Her. — *offendi* vi *med.* i. q. *sich beleidigt fühlen* D 27, 8 non sum . . offensus *Apri disputatione, nec vos *offendi* decebit, si quid forte aures vestras perstringat. — *offensus* i. q. *beleidigt*, *aufgebracht*, *unwillig* D 27, 7 cf. paulo ante. 6, 50, 11 Tiberius, incertum an offensus tantoque magis iram premens, . . c. *dat.* 2, 55, 8 (Piso) offensus *urbi* propria quoque ira, quia . . seq. *acc. c. inf.* A 42, 13 salarium . . Agricola non dedit, sive offensus non petitem, sive ex conscientia, ne . . seq. *quod* 3, 21, 11 Caesar addidit civicam coronam, *quod* non eam quoque Apronius . . tribuisset, questus magis quam offensus. — [D 10, 28 codd. cf. offensa.]

offensa. [Non nisi in dial. et hist. legitur.] *transl.* i. q. *anstoss* c. *gen. subi.* D 3, 5 nihilne te . . fabulae malignorum terrent, quo minus offensas *Catonis tui* ames? 10, 28 tamquam minus obnoxium sit offensae [Acidal.; codd., Peter offendere] poetarum quam oratorum studium. 10, 31 nec excusatur offensa cf. offendo B. a. a. II, 71, 11 Marinum destinatum a Galba consulem distulit, nulla offensa, sed mitem et iniuriam segniter laturum i. q. nicht weil er etwas gegen ihn hatte: Roth. — i. q. *kränkung*,

beleidigung c. gen. *obi*. II, 1, 18 si pergeret in urbem, nullam officii gratiam . . . sin rediret, offensam haud dubiam *victoris*. I, 47, 6 quae (convicia ac probra) promiscue iacta haesisse animo eius nemo sensit; *omisisset* *offensas an *distulisset* (einstweilen ungeahndet lassen), brevitatem imperii in incerto fuit. II, 1, 21 obliviscendum offensarum de bello agitantibus. IV, 80, 11 neque ipse deerat adrogantia **vocare* offensas, nimis commemorandis quae meruissent. — i. q. *ungnade, ungnädige stimmung* IV, 4, 18 is praecipuus illi dies *magnae* offensae initium et *magnae* gloriae fuit. II, 92, 10 Vitellium, *subitis* o. aut intempestivis blanditiis mutabilem, contemnebant metuebantque. III, 38, 10 ubi asperatum Vitellium et posse Blaesum perverti satis patuit iis, qui *principum* offensas acriter speculantur, . . . 65, 8 quamquam manente in speciem concordia, offensarum aperta metuebantur i. q. *versteckter groll, feindschaft*. IV, 11, 6 male dissimulata (est) in eos Muciani iracundia, quamvis vultu tegeretur. sed civitas *rimandis* offensis sagax . . . i. q. *gespannte verhältnisse, verstimmungen*.

offensio. [Non nisi in ann. legitur.] *transl.* i. q. *anstoss* 1, 8, 18 neque in iis quae ad rem p. pertinentur consilio nisi suo usurum, vel cum *periculo* offensiois. 13, 29, 6 (Claudius quaestoribus), ne *metu* offensioisum segnius consularent, extra ordinem honores promisit. 1, 12, 9 vultu (Tiberii) offensioisem coniectaverat. 2, 36, 9 vix per singulos annos offensioisem *vitari*. — i. q. *kränkung, beleidigung, anfeindung* c. gen. *subi*. 4, 39, 16 satis aestimare firmari domum adversum *iniquas Agrippinae* offensioisem. c. gen. *obi*. 14, 61, 18 quod alioquin suum (sc. Poppaeae) delictum? quam *cuiusquam* offensioisem? i. q. wen sie jemals gekränkt habe? 4, 41, 14 (Seianus) extollens laudibus quietem et solitudinem, quis abesse taedia et offensioisem. 16, 21, 6 ea offensio (Thraseae) altius penetrabat. Potest explicari etiam der ärger hierüber. — i. q. *ungnädige stimmung, unwill, groll* 4, 20, 14 *principum inclinatio* in hos, offensio in illos cf. inclin. 1, 76, 15 non crediderim ad ostentandam saevitiam movendasque *populi* offensioisem concessam filio materiem. 2, 42, 12 non dissimulatis *filii* (Tiberii) offensioisibus clementiam offerebat (Archelao Livia). 16, 23, 2 in *quo (proconsulatu Asiae) offensioisem *principis* auxit iustitia atque industria. 4, 21, 6 in animo (Tiberii) revolvente iras, etiam si *impetus* offensioisem languerat, memoria valebat. 6, 9, 6 *causa* offensioisem (Tiberii) Vistilio fuit, seu composuerat quaedam . . . sive ficto habita fides. 3, 64, 7 Tiberi nomen suo postscripterat, idque ille credebatur ut inferius maiestate *principis gravi* et dissimulata offensioisem abdidisse. 4, 29, 14 addiderat quaedam contumacius quam tutum apud aures superbas et offensioisem proniores i. q. *übelnehmen*. 53, 8 Caesar . . . ne offensioisem aut metus manifestus foret, sine responso . . . instantem reliquit. 14, 49, 14 offensioisem (Neronis) *manifesta*. 1, 76 *movere*. 2, 42, 3, 64 *dissimulare*. 2, 57, 7 amici *accendendis* offensioisibus callidi intendere vera, adgerere falsa. 4, 18, 6 *auctam* (esse) offensioisem (in eum) ipsius intemperantia,

immodice iactantis . . . 16, 23, 2 cf. supra. — i. q. *gespanntes verhältnisse, feindschaft* 3, 54, 31 sin . . . *simultates* faciunt ac mihi (Tiberio) relinquunt, credite, p. c., me quoque non esse offensioisum avidum; quas cum *graves* et plerumque *iniquas* pro re p. *suscipiam, inanes et inritas* neque mihi aut vobis *usui futuras iure deprecor*. 4, 38, 5 constantem in periculis, offensioisum pro utilitate publica non pavidum credant (sc. me, Tiberium). 6, 15, 11 flexit (Tiberius) ad graviora et offensioisem ob rem p. *coeptas*. 3, 24, 21 sibi (Tiberio) adversus eum (D. Silanum) *integras parentis sui* (Augusti) offensioisem (esse). 1, 33, 10 accedebant *muliebres* offensioisem novocalibus Liviae in Agrippinam stimulis i. q. *simultates*, quales mulierum esse solent. 13, 19, 7 Silana . . . Agrippinae diu percara, mox *occulis* inter eas offensioisibus, quia . . .

offerō. A) a) 1, 41, 10 obtulisse (Galbam) ultro percussoribus *ingulum*: agerent ac ferirent, si . . . 1, 53, 20 *cervicem* percussoribus obtulit. III, 85, 2 Vitellium . . . coactum modo erigere os et offerre contumeliis . . . 1, 35, 21 miles . . . strictum obtulit *gladium* (sc. Germanico). 43, 3 amantius ille qui *gladium* offerebat. 4, 10, 10 vitandam *portionem*, quae prima *ei apud filium epulanti offerretur.

b) *offerri* i. q. *sich zeigen, erscheinen* IV, 83, 4 memorant, Ptolemaeo regi . . . oblatum per quietem . . . maiore quam humana specie *iuvenem*, qui moneret, ut . . . 84, 7 minax *facies* Scyrodthemidi offertur, ne destinata deo ultra moraretur. 11, 21, 5 oblata ei *species* muliebris ultra modum humanum et audita est vox . . . 13, 41, 14 adicitur *miraculum* velut numine oblatum.

c) i. q. *entgegenbringen, entgegenführen* II, 44, 7 legatum irae militum inconsultus pavor obtulit. IV, 1, 4 passim trucidatis, ut quemque fors [M sors] obtulerat (sc. victoribus). 11, 34, 12 urbem ingrediendi offerebantur communes liberi, nisi Narcissus amoveri eos iussisset. — *offerri* vi *med.* i. q. *sich darbieten* A 37, 10 vulnerare, capere, atque eosdem oblati [Rhenan.; codd. ablatis] aliis trucidare. I, 26, 10 ne per tenebras, ut quisque . . . militibus oblati esset, ignorantibus plerisque, pro Othone destinaretur i. q. in den weg käme. III, 14, 5 forte oblati . . . milites, ignaros et insontes, trucidant i. q. in die hände laufen. 25, 13 (filius) oblatum forte patrem et vulnere stratum dum semianimum scrutatur, . . . — animo *hostili* i. q. *occurrere, se obicere* II, 14, 17 Treverorum turmae obtulere se hosti incaute. III, 84, 14 convulsis portis reliquus globus obtulit se victoribus, et cecidere omnes contrariis vulneribus. II, 59, 5 uxor eius cum se percussoribus obtulisset, simul interfecta est.

B) a) i. q. *ambieten* A 42, 7 (quidam) *operam* suam in adprobanda excusatione offerre. III, 58, 11 servorum numerum et pondus argenti senatoribus indicit. equites R. obtulere operam *pecuniasque*. I, 57, 10 Treveri . . . *auxilia equos, arma pecuniam* offerentes. 1, 71, 7 ad supplenda exercitus damna certavere Galliae Hispaniae Italia, quod cuique promptum, *arma equos aurum* offerentes. II, 52, 12 onerabat . . . curas ordo Mutinensis *arma et pecuniam* offerendo.

*I,74,2 epistulae offerebant pecuniam et *gratiam* et quemcumque *quietis locum* prodigae vitae legisset. III,63,11 non omisere. Primus ac Varus crebris nuntiis *salutem* et pecuniam et *secreta Campaniae* offerre Vitellio. 2,40,10 hortatur, simulata conscientia adeant (servum), offerant pecuniam, fidem atque pericula pollicentur. 5,8,3 illum indices arguebant *claustra* aerarii. et militarem pecuniam rebus novis obtulisse. III,78 dotales *opes* cf. infra. IV,17,8 manentibus honorata *militia*, digredientibus *spolia* Romanorum offerebantur. 46,26 (milites) spernunt oblatos *agros*, militiam et stipendia orant. 13,10,4 Caesar effigiem Domitio. . . petivit a senatu; sibi *status* . . . auro solidas . . . offert imperatori *victoria* cantus. 1,56,15 occupari nutantem fortunam et offerri *principem* placuit. 57,10 *auxilia* cf. supra. IV,17,4 Germaniae. . . misere legatos auxilia offerentes. III,5,6 (principes Sarmatarum) *plebem* et *vim equitum* . . . offerebant. IV,51,5 aderant legati regis Vologesi quadraginta *milia* Parthorum *equitum* offerentes. 12,17,2 misere legatos, veniam liberis corporibus orantes: servitii decem milia offerebant. 13,38,8 ideo artum inde *nummerum* (*militum*) finiri et hinc maiorem *offerri*, ut dolus pararetur i. q. freistellen, verstaten. III,78,7 post secretas Vitellii epistulas, quibus *consulatum* et nobilem *filiam* et dotales *opes* pretium proditiis offerebat. IV,79,2 orabant auxilium Agrippinenses offerebantque *uxorem* . . . Civilis et *filiam* Classici, relicta sibi pignora societatis. 2,86,4 egit grates Agrippae et Pollioni, quod offerendo filias (sc. virgines Vestales legendas) de officio in rem p. certarent. 3,14,8 offerebat *familiam* reus et ministros in tormenta flagitabat. 13,9,16 conversum regem ad offerendos *obsides*. I,15,9 me . . . amor patriae impulit, ut *principatum* . . . bello adeptus quiescenti (tibi) offeram, exemplo divi Augusti, qui. . . III,78 *consulatum* cf. supra. 2,26,17 modestiam eius adgrederetur (Tiberius) alterum consulatum offerendo. I,74,15 addidit epistulas. . . *concordiam* offerentes. 2,42,12 quae (mater) non dissimulatis filii offensionibus *clementiam* offerebat (sc. Archelao), si. . . 13,13,11 Agrippina. . . per blandimenta iuvenem adgredi, suum potius *cubiculum* ac *sinum* offerre contegendis quae. . . 11,35,14 Proculum, custodem a Silio Messalinae datum et *indicium* offerentem, . . . 14,3,12 obtulit *ingenium* Anicetus. 23,7 barbari, pro ingenio quisque, alii *preces* offerre, quidam deserere vicos. 1,43,7 neque di sinant ut Belgarum quamquam offerentium decus istud. . . sit, subvenisse R. nomini, compressisse Germaniae populos. 76,9 edendis gladiatoribus, quos. . . fratris ac suo nomine obtulerat, Drusus praesedit i. q. quos. . . se editurum esse promiserat. — 12,20,8 arriperet oblata i. q. das anerbieten, den antrag. — II,86,7 scriptitasse Othoni credebatur, ducem se partibus offerens. III,57,7 ducem se defectoribus obtulit. 14,2,3 Agrippinam. . . eo usque provectam, ut medio diei. . . offerret se [M om.] saepius temulento (Neroni) comptam et incesto paratam. — 11,33,6 ius militum uno illo die in aliquem libertorum

transferret, seque offert suscepturum. 16,26,13 cupidine laudis offerebat se intercessurum senatus consulto.

b) a) i. q. *darbieten*, *geben* D 7,2 quo (die) mihi *latus clavus* oblatus est. A 42,12 *salarium* tamen proconsulare [Bletterius; codd. proconsulari] solitum offerri et quibusdam a se ipso concessum Agricolaie non dedit (Domitianus). G 18,1 *dotem* non uxor marito, sed uxori maritus offert. II,82,12 donativum militi neque Mucianus. . . nisi modice ostenderat, ne Vespasianus quidem *plus* civili bello obtulit quam alii in pace. 1,37,12 *pecunia* et *missio* quamvis non flagitantibus (sc. militibus) oblata est. 16,13,18 quam pecuniam Lugdunenses ante obtulerant *urbis* casibus. 13,34,5 nobili familiae honor auctus est oblati in singulos annos quingenis *sestertiis*. II,69,11 amputari legionum. . . numeros iubet. . . et promiscuae *missiones* offerebantur. 1,37,12 cf. supra. III,49,8 ut licentia militem inbueret, interfectorum centurionum *ordines* (sc. assignandos, die besetzung der stellen) legionibus offerebat. I,76,2 Crescens Neronis libertus. . . *epulum* plebi ob laetitiam recentis imperii obtulerat. 2,57,16 in convivio, cum apud regem Nabataeorum *coronae* aureae. . . Caesari. . . offerrentur. 14,5,18 Acerronia. . . contis et remis et quae fors obtulerat navalibus *telis* conficitur. 15,44,23 *hortos* suos ei spectaculo Nero obtulerat i. q. hergeben. 16,3,2 consumebantur veteres *opes* quasi oblati, quas multos per annos prodigeret. 1,28,11 utendum inclinatione ea Caesar et *quae* casus obtulerat in sapientiam vertenda ratus. . . 12,62,7 (Byzantii) adiutum Antonium memorabant, quaeque Sullae aut Lucullo. . . obtulissent, mox recentia in Caesares merita. 69,6 nullo in diversum auctore quae offerebantur secuti sunt. inlatusque castris Nero. . . imperator consalutatur. 4,11,4 quis. . . inaudit filio *exitium* offerret, idque sua manu. . . ? i. q. zufügen. 59,1 forte illis diebus oblatum Caesari anceps *periculum* auxit vana rumoris i. q. zustossen. 1,28,15 vigiliis, stationibus. . . se inserunt, *spem* offerunt, metum intendunt. 13,19,11 illa *spe* ultionis oblata parat accusatores. 15,64,7 oblata mitiore spe. 2,42,5 amoliri iuvenem. . . statuit struxitque *causas* aut forte oblatas arripuit. 12,66,3 Agrippina, sceleris olim certa et oblatae *occasionis* propera. 13,36,6 bene gerendae rei *casum* offerri [Agricola; M, Walther afferri] scripserat. — 13,19,19 laetus oblati i. q. occasione. — D 4,6 laetor. . . oblatum nobis *iudicem*, qui. . . 4,71,6 oblati in eandem operam *recentibus* (sc. *ministri* scelerum) veteres. . . adflixit. 15,72,9 quia nunc primum oblati est (Nymphidius sc. mihi narranti), pauca repetam. 16,20,2 ambigenti Neroni, quoniam modo noctium suarum ingenia notescerent, offertur *Silia* i. q. ei occurrit, in mentem venit. — II,54,2 intererat consiliis. . . Vitellius seque iam adulantibus offerebat i. q. zeigte sich zugänglich: Her. III,75,14 interrogantibus, quis Capitolium incendisset, se reum Atticus obtulerat eaque confessione. . . crimen adgnovisse. . . videbatur i. q. hatte sich als schuldig bekannt. — IV,61,4 ferebatur (Civilis) parvulo

filio quosdam captivorum sagittis . . *figendos* obtulisse.

β) i. q. *preisgeben, hingeben* III, 23, 15 Vitelliani . . velut ex occulto iaculantibus incauti (schutzlos) offerebantur i. q. blossgestellt werden. — A 37, 13 hostium . . catervae armatorum paucioribus terga praestare, quidam inermes ultro ruere ac se morti offerre. 1, 42, 4 coniugem et liberos meos, quos pro gloria vestra libens ad exitium offerrem, . . summoveo.

officina. II, 82, 2 destinantur validae civitates *caecercendis armorum* officinis. — D 32, 29 Cicero . . refert, quidquid in eloquentia effecerit, id se non *rhethorum* officinis [Haase add.], sed Academiae spatiis consecutum.

officio. a) *propr.* A 12, 11 si nubes non officiant, aspici per noctem solis fulgorem. c. *dat.* 1, 28, 8 ortae nubes offecere *visui*. b) *transl.*, c. *dat.* III, 53, 14 neque officere (se) *gloriae* eorum, qui . . 4, 34, 15 neque id *amicitiae* eorum officit. 6, 38, 13 *cui* (*veritati*) adulatio officit.

officium. I) A) i. q. *pflicht, verpflchtung* A 9, 10 ubi officio *satis factum*, nulla ultra potestatis persona. 3, 53, 9 illi quidem (sc. aediles) officio *functi sunt*, ut ceteros quoque magistratus sua munia implere velim. 22, 18 neque cessurum (fuisse) nisi *damnandi* officio.

B) *spec.* i. q. *gehorsam* I, 18, 11 legiones, paucis seditionis auctoribus, non ultra verba . . errasse et brevi in officio fore. 1, 48, 11 maiorem legionum partem in officio vident. 3, 42, 4 pauci equitum corrupti, plures in officio mansere.

II) i. q. *pflichtmässige handlung* A) in *univ.* i. q. *pflicht, dienst, dienstleistung, dienstverrichtung* D 10, 32 nec excusatur offensa *necessitudine* officii aut fideadvocationis. — G 25, 5 cetera *domus* officia uxor ac liberi exsequuntur. IV, 5, 14 Thrasea . . cunctis *vitae* officii aequabilis (i. q. aequabiliter fungens). 11, 11, 9 magistratus . . exsequantur officia *caerimoniarum*. 12, 32, 14 inveniendis sociis ad officia *legum* i. q. beobachtung, gehorsam. — 4, 38, 2 ego me, p. c., mortalem esse et *hominum* officia fungi . . , vos testor. III, 17, 2 nullum in illa trepidatione Antonius constantis *ducis* aut fortis [Acidal.; codd. fortissimi] *militis* officium omisit. IV, 16, 15 pars remigum . . tamquam imperitia officia *nautarum propugnatorumque* impediabant. 2, 23, 8 miles . . casum maris ignarus dum turbat nautas vel intempestive iuvat, officia *prudantium* corrumpibat. 6, 5, 12 repetito inter se atque Cottam *amicitiae* principio crebrisque *eius* officii commemoratis. 11, 3, 4 percursis *Asiatici* in rem p. officii i. q. *verdienste* um. 4, 56, 4 Zmyrnaei . . transcendere ad ea, quis maxime fidebant, in populum R. officii. — D 9, 32 poetis, si modo dignum aliquid elaborare . . velint, relinquenda conversatio *amicorum* et *incunditas urbis, descenda* cetera o. III, 17, 2 *omittere* cf. supra. IV, 71, 10 (Galli) *proniore* ad officia, quod *spernebantur* (a duce R.). 16, 15 *impedire*. 2, 23, 8 *corrumpere*. G 25, 5. 11, 11, 9 *exsequi*. IV, 40, 16 *iustum* o. [Nipp.; M iudicium; Ernesti iudicium] *explesse* Musonius videbatur. 4, 38, 2 *fungi*. 6, 8, 16 tui *consulatus* socium, tua officia in re p. *capessentem* colebamus i. q. deinen vertreter in der staatsverwaltung. V, 1, 6 (Titus) comi-

tate et adloquiis officia (sc. militum ducumque) *provocans* i. q. *diensteifer*.

B) *spec.* a) i. q. *dienstbestissenheit* III, 58, 13 ea simulatio officii a metu profecta verterat in favorem. 2, 86, 5 egit grates Agrippae et Pollioni, quod offerendo filias de officio *in rem p.* certarent.

b) i. q. *gefälligkeit, aufmerksamkeit, liebesdienst* 1) in *univ.* 2, 58, 11 cui (Pisoni) gratissimus erat (Vonones) ob plurima o. et dona, quibus provinciam devinxerat. 6, 8, 29 insidiae in rem p., consilia caedis adversum imperatorem puniantur: de *amicitia* et officii (erga Seianum) idem finis (sc. *amicitiae* et officiorum erga Sei.) et te, Caesar, et nos absolverit. 12, 26, 7 desolatus . . etiam servilibus ministeriis *puer *intempestiva novercae* o. in ludibrium vertebat.

2) *praegn.* i. q. *ehren-, ehrfurchtsbezeugung* A 18, 28 magnus haberi Agricola, quippe cui ingredienti provinciam, quod tempus alii per ostentationem et officiorum *ambitum* transigunt, labor et periculum placuisset i. q. haschen nach huldigungen. I, 74, 11 praetoriani, quos per *simulationem* officii legatis Otho adiunxerat. 6, 50, 10 (medicus) *perspectum* officii manum (Tiberii) complexus. II, 1, 16 si pergeret in urbem, nullam officii *gratiam* in alterius honorem *suscepti*. A 40, 14 ne notabilis . . introitus esset, *vitato amicorum* officio noctu in urbem . . venit. 2, 1, 7 Phraates . . cuncta *venerantium* officia ad Augustum *verterat*. 42, 7 rex Archelaus . . invisus Tiberio, quod eum Rhodi agentem nullo officio *coluisset*. II, 1, 5 Titus . . causam profectiois officium erga principem . . ferebat. 3, 1, 7 adventu eius (Agrippinae) audito intimus quisque . . multique etiam ignoti . . , pars officium in principem rati, plures illos secuti, ruere ad oppidum Brundisium. Bötticher, Nipp. expl. *pflicht, schuldigkeit*. 48, 9 Tiberium . . Rhodi agentem coluerat. quod tunc patefecit (Tiberius) in senatu, laudatis in se officii. 12, 56, 14 *ripas* . . multitudo innumera complevit . . , visendi cupidine aut officio in principem. 1, 24, 11 Druso propinquant quasi per officium *obviae* fuere legiones. — 16, 7, 3 (prohibuit) Cassium officio *exsequiarum* (Pop-paeae). III, 25, 19 (filius) attollere corpus (patris), aperire humum, *supremo erga* parentem officio *fungi* i. q. *liebesdienst*. 3, 3, 5 matrem Antoniam non . . reperio ullo insigni officio *functam*. 5, 2, 1 Tiberius, quod *supremis* in matrem officii defuisset, . . — 16, 18, 2 illi (Petronio) dies per somnum, nox officii et oblectamentis *vitae* transigebatur i. q. *aufwartungen, besuche*.

c) i. q. *amt* D 6, 7 idque scire non pecuniae, non orbitati, non officii alicuius *administrationi*, sed sibi ipsi dari? A 14, 9 Didius parta . . continuit, paucis . . castellis in ulteriora promotis, per quae *fama aucti* officii quaereretur cf. Andresen. 25, 1 aestate, qua sextum officii *annum* incohabat, . . IV, 48, 10 legatorum vis adolevit *diuturnitate* officii. 3, 12, 7 si (Piso) legatus officii *terminos*, obsequium erga imperatorem exiit . . I, 20, 9 exactioni triginta equites R. praepositi, novum officii *genus* et ambitu ac numero onerosum. A 19, 11 officii et *administrationibus* potius non peccaturos *praepone*, quam *damnare* cum peccasset. 16, 5, 3

qui . . officio *legationum* aut privata utilitate advenerant (Romam) i. q. in ihrem beruf, stellung als abgeordnete.

offundo. a) *propr.* II, 3, 11 certissima fides haedorum fibris. sanguinem *arae* obfundere vetitum: precibus et igne puro altaria adolentur. b) *transl.* II, 80, 8 tantae altitudinis [Triller; M multitudinis] obfusam *oculis* caliginem disiecit (Vespasianus). 1, 68, 14 *hosti* facile excidium. . . cogitanti sonus tubarum, fulgor armorum, quanto inopina, tanto maiora offunduntur [Rhenan.; M offenduntur]. 11, 20, 2 ille . . quamquam multa simul offunderentur, metus ex imperatore, contemptio ex barbaris, ludibrium apud socios, . . signum receptui dedit. — 11, 31, 6 constat eo pavore offusum Claudium, ut . .

olea. A 12, 15 olea vitisque cf. frux. 3, 61, 4 Latonam . . oleae, quae tum etiam maneat, adnisan edidisse ea numina.

oleo. de malo odore a) *propr.* G 45, 28 flamma pinguis et olens cf. flamma. b) *transl.* D 22, 23 quaedam procul arceantur (ab oratione) ut iam obliterata et olentia. [Andresen antiquitatem olentia.]

oleum. 14, 47, 9 cf. facilitas b. β.

olim. Non nisi *de tempore praeterito*. A) *de tempore et remotiore et propiore* i. q. *erst, früher, vor zeiten, ehemals* D 32, 19 ut (eloquentia) quae o. omnium artium domina pulcherrimo comitatu pectora implebat, *nunc* circumcisa et amputata . . quasi una ex sordidissimis artificiiis discatur. 38, 10 apud quos (praetores) quanto maiora negotia o. exerceri solita sint, quod maius argumentum est quam quod causae centumvirales, quae nunc primum optinent locum, adeo splendore aliorum iudiciorum obruebantur, ut . . A 12, 2 o. regibus parebant, nunc per principes factionibus . . distrahantur. 15, 4 singulos sibi o. reges fuisse, nunc binos imponi (sc. legatum et procuratorem). G 33, 1 iuxta Tencteros Brueteri o. occurrebant: nunc Chamavos . . immigrasse narratur. 36, 5 qui o. boni aequique Cherusci, nunc inertes ac stulti vocantur. 41, 9 in Hermunduribus Albis oritur, flumen inclutum et notum o.; nunc tantum auditur. IV, 54, 9 captam o. a Gallis urbem, sed integra Iovis sede mansisse imperium: fatali nunc igne signum caelestis irae datum. . . Druidae canebant. 2, 61, 8 ventum Elephantinen ac Syenen, claustra o. R. imperii, quod nunc rubrum ad mare patescit. 3, 58, 13 privatis o. simultatibus effectum, ut . . nunc deum munere summum pontificum etiam summum hominum esse. 12, 43, 11 at hercule o. Italia legionibus longinquas in provincias commecatui portabat, nec nunc infecunditate laboratur. 15, 21, 1 o. quidem . . privati etiam mittebantur, qui provincias viserent . . : at nunc colimus externos et adulamur. II, 6, 4 (civile bellum) Oriens tunc primum parabat. namque o. . . civium arma in Italia . . coepta. III, 11, 5 ut o. virtutis modestiaeque, tunc procacitatis et petulantiae certamen erat. 6, 4, 3 Latiaris . . praecipuus o. circumveniendi Sabini et tunc luendae poenae primus fuit. 13, 18, 12 excubias militares, quae ut coniugi imperatoris *o., *tum [Lips.; M solitum] ut matri servabantur, et Germanos *nuper eundem in

honorem custodes additos degredi iubet. 14, 64, 15 quae rerum secundarum o., tum publicae cladis insignia fuisse. G 3, 14 aram . . eodem loco o. repertam, monumentaque . . adhuc extare. V, 4, 9 longam o. famem crebris adhuc ieiuniis fatentur cf. 4, 8 quondam. IV, 57, 8 sic o. Sacrovirum et Aeduos, *nuper* Vindicem Galliasque singulis proeliis concidisse. eadem rursus numina . . raptores foederum expectarent. 13, 18, 12 cf. supra. 16, 22, 5 (Thraseam) adsiduum o. et indefessum . . triennio non introisse curiam; *nuperrimeque* . . privatis . . clientium negotiis vacavisse. I, 67, 2 Helvetii, Gallica gens o. armis virisque, *mox* (nachmals) memoria nominis clara. III, 47, 10 caesa ibi cohors, regium auxilium o.; *mox* donati civitate R. . . arma in nostrum modum (sc. habebant). IV, 65, 10 deductis o. et nobiscum per conubium sociatis quique *mox* provenerunt haec patria est. 1, 53, 2 Iulia . . obiit, ob impudicitiam o. a patre . . Pandateria insula, *mox* oppido Reginorum . . clausa. 12, 60, 8 divus Augustus apud equestres, qui Aegypto praesiderent, lege agi . . iusserat. . ; *mox* alias per provincias . . pleraque concessa sunt, quae o. (i. e. temporibus rei p.) a praetoribus noscebantur. IV, 70, 10 accessit ala Singularium, excita o. a Vitellio, *deinde* in partes Vespasiani transgressa. 12, 18, 2 Cotys, proditor o., *deinde* hostis, metuebatur. 1, 16, 10 erat in castris Percennius quidam, dux o. theatralium operarum, *dein* gregarius miles. — D 16, 18 cum audio antiquos, quosdam veteres et o. natos intellego, ac mihi versantur ante oculos Ulixes ac Nestor, quorum aetas *mille fere et trecentis annis* saeculum nostrum antecedit. A 11, 17 quod Britannorum o. (a Claudio) victis evenit. G 2, 3 nec terra o., sed classibus advehebantur qui mutare sedes quaerebant. 8, 10 vidimus sub divo Vespasiano Velaedam diu . . numinis loco habitam; sed et o. Albrunam . . venerati sunt. 28, 1 validiores o. Gallorum res fuisse (sc. quam Germanorum) . . divus Iulius tradit. 28, 12 pari o. inopia cf. p. 246* C. a. 28, 20 Ubii . . transgressi o. et . . super ipsam Rheni ripam collocati. 42, 3 sedes (a Marcomanis) pulsus o. Boiis virtute parta. I, 5, 11 laudata o. et militari fama celebrata severitas eius angebat asperrantes veterem disciplinam. 5, 14 ut haud minus vitia principum amarent quam o. virtutes verebantur. 51, 13 nec socios, ut o., sed hostes . . vocabant (Gallos). II, 86, 21 pro certis et o. partis nova ambigua . . malebat. III, 47, 4 is fuit Anicetus . . libertus, praepotens o., et postquam regnum in formam provinciae verterat, mutationis inpatiens cf. 47, 2 quondam. IV, 14, 13 neque enim societatem, ut o., sed tamquam mancipia haberi. 64, 17 liceat nobis vobisque utramque ripam colere, ut o. maioribus nostris. 84, 21 sedem . . Memphis perhibent, inclutam o. et veteris Aegypti columnen. V, 7, 1 haud procul . . campi, quos ferunt o. uberes magnisque urbibus habitatas fulminum iactu arsisse cf. 7, 7 quondam. 1, 26, 8 Tiberium o. nomine Augusti desideria legionum frustrari solitum: easdem artes Drusum rettulisse. 2, 45, 7 deriguntur acies, pari utrimque spe, nec ut o. apud Germanos, vagis incuribus. 3, 33, 6 pla-

citum o., ne feminae in socios . . traherentur. 34,5 neque enim, ut o., obsideri urbem. 40,5 nobilitas ambobus et maiorum bona facta, eoque R. civitas o. data, cum id rarum . . esset. 54,13 cur ergo o. parsimonia pollebat? 55,5 dites o. familiae nobilium . . studio magnificentiae prolabebantur. 4,16,5 neque adesse, ut o., eam copiam. 33,4 ut o. plebe valida . . noscenda (erat) vulgi natura . . sic converso statu . . 64,12 evenisse id o. Claudiae Quintae. 67,16 Tiberius . . quanto intentus o. publicas ad curas, tanto *occultior in luxus . . resolutus. 6,26,12 (Plancina) nupta o. Pisoni . . 39,4 haec Tiberius non mari, ut o., divisus . . accipiebat, sed urbem iuxta. 11,23,7 suffecisse o. indigenas consanguineis populis, nec paenitere veteris rei p. 12,49,3 Paelignus . . Claudio . . familiaris, cum privatus o. conversatione scurrarum iners otium oblectaret. 60,13 cum . . Marius et Sulla o. de eo . . bellarent. 13,32,5 redditur ordini Varus . . avaritiae criminibus o. percussus. 34,14 Corbulo dignum . . rebatur parta o. a Lucullo Pompeioque recipere. 14,12,17 praetura functos . . sedibus patris reddidit, ab Agrippina o. pulsos. 27,9 non enim, ut o. (i. e. a Sulla usque ad Augustum: Nipp.), universae legiones deducebantur . . sed ignoti inter se . . 43,4 non quia dubitarem, super omnibus negotiis melius . . o. provisum et quae converterentur *in deterius mutari. 63,9 praesentem saevitiam melioris o. fortunae recordatione adlevabant (Agrippina et Julia). 15,15,8 circumstetere vias, captiva o. mancipia aut iumenta adgnoscentes abstrahentesque. 17,12 detraheret (Corbulo) castella trans Euphraten annemque, ut o., medium faceret.

B) i. q. *seit langer zeit, schon längst* 16,28,20 abrumpet vitam ab ea civitate, cuius caritatem o., *nunc* et aspectum exuisset. 2,62,5 erat inter Gotones . . Catualda, profugus o. vi Marobodu et *tunc* dubiis rebus eius ultionem ausus. 12,54,10 ita divisus (nationibus), ut huic Galilaeorum natio, Felici Samaritae parerent, discordes o. et *tum* . . minus coercitis odiis. II,7,8 arma in occasione distulere, Vespasianus Mucianusque *nuper*, ceteri o. mixtis consiliis. 15,51,9 is mulieri o. cognitus, seu *recens* orta amicitia, . . spem dedit . . — A 3,2 quamquam primo statim beatissimi saeculi ortu Nerva Caesar res o. dissociabiles miscuerit, principatum ac libertatem, . . Recte Andresen i. q. per longum iam tempus; Wölffl., philol. 27 p. 135 ad A trahit. I,60,3 accendebat odium . . legatus . . o. discors, sed occasione civilium armorum atrocius proruperat. 67,6 rapuerat pecuniam missam in stipendium castelli, quod o. Helvetii suis militibus ac stipendiis tuebantur. II,92,5 munia imperii Caecina ac Valens obibant, o. anxii odiis. 6,16,4 adversum legem dictatoris Caesaris . ., omisam o., quia . . 24,18 penetrabat . . admiratio, callidum o. et . . obscurum (principem Tiberium) huc confidentiae venisse, ut . . 12,66,3 tum Agrippina, sceleris o. certa et oblatae occasionis propra . ., de genere veneni consultavit. 13,15,19 ut proximus quisque Britannico neque fas neque fidem pensi haberet, o. provisum erat. 14,15,10 nec ulla moribus o. corruptis plus libidinum circumdedit quam

illa conlucies. 15,55,8 ferrum, cuius argueretur, o. religione patria cultum . . ac fraude liberti subreptum respondit. 16,21,3 Nero . . interfecto Thrasea et Sorano, o. utrisque infensus. — [Falso D 13,24 Steiner.]

omen. *propr.*, in *univ.* i. q. *vorbedeutung* I,86, 19 id ipsum, quod . . iter belli esset obstructum, a fortuitis vel naturalibus causis in *prodigium* et omen imminutum cladium vertebatur. III, 56,3 contionanti — *prodigiosum* dictu — tantum foedarum volucrum supervolavit, ut . . accessit dirum omen, profugus altaribus taurus . . II,78,11 triumphalia et consulatus . . inplese fidem ominis [M hominis] videbantur: ut haec adeptus est, *portendi* sibi imperium credebat. 6,37,11 quia eorum, quae terra caelove *portenderentur*, certior fides, fluminum instabilis natura simul ostenderet omnia [M omnia] raperetque. — I,62,18 ea quies interritae alitis fuit, ut haud dubium *magnae et prosperae rei* omen [M nomen] acciperetur. 86 *cladium* cf. supra. I,28,3 luna claro repente caelo visa languescere. id miles rationis ignarus omen *praesentium* accepit. — II,1,12 augebat famam ipsius Titi ingenium . ., prosperae Vespasiani res, praesaga responsa, et inclinatis ad credendum animis *loco* ominum [ab, Nipp. omnium] etiam fortuita [Grotius; F fortuna]. 91,1 apud civitatem cuncta interpretantem funesti ominis [M omis] loco acceptum est, quod . . 78 *fides* ominis cf. supra. — I,62 *haud dubium* o. II,91 *funestum* o. III,56 *dirum* o. cf. supra. IV,24 *malum* o. cf. infra. 4,64,3 feralem annum ferebant et ominibus [M omnibus] *adversis* susceptum principi consilium absentiae. 15,7,6 Armeniam intrat *tristi* *omine. nam . . nulla palam causa turbatus equus, qui . . IV,49,18 centurio . . magna voce *laeta* Pisoni omnia [Acidal; M oia i. e. omnia, quod rec. Her., Wolff.] tamquam principi continuare. 1,35,13 legatam a divo Augusto pecuniam (reposebant veterani), *faustis* in Germanicum ominibus. 5,4, 10 populus . . **faustis* in Caesarem ominibus [M omnibus] falsas litteras . . clamitat. II,78,5 *recursabant* animo vetera omnia [Rhenan; M omnia]: cupressus arbor . . repente prociderat ac . . — I,62, 1,28 *accipere* cf. supra. 2,13,13 accipere (se, legiones) omen. 15,8,1 Paetus *spretis* o. [M 1 m. hominibus] . . rapit exercitum. 16,35,7 omen . . di *prohibeant*. IV,49 *continuare*. 6,37 *ostendere*, *rapere* cf. supra. — I,86 in omen vertere. — IV,24,14 interfecto proditore fortunam virtutemque suam malo *omine* [M homine] *exsolverent*. I,6,8 introitus in urbem trucidatis tot milibus inermium militum *infaustus omine* [M homine]. IV,83,9 Ptolemaeus omine et miraculo *excitus* sacerdotibus . . nocturnos visus aperit. 2,14,4 (Germanicus) *auctus* omine, addicentibus auspiciis, vocat contionem. 11,21,7 tali omine *in spem sublatus* . . — [Loc. corrupt. 15,74,16 cf. com. crit. — II,74,3. V,17,5 cf. com. crit.]

ominor. A 44,16 *ei *non *licuit durare in *hanc beatissimi saeculi *lucem ac principem Traianum videre, quod *augurio* votisque apud nostras auris ominabatur i. q. augurabatur et vehementer optabat.

omitto. A) *propr.* I, 86, 2 in vestibulo Capitolii omissas (esse) *habenas* bigae, cui Victoria institerat i. q. manibus Victoriae elapsas esse. IV, 37, 4 raptis temere *armis* ac statim omissis, in fugam vertuntur i. q. abiectis, positis. 70, 23 ea clade percussis Treveri, et plebes omissis armis per agros palatur. V, 17, 7 suam . . . victoriam Germanis obtitisse, dum omissis *telis* praeda manus impediunt i. q. den kamp aufgeben.

B) *transl.* I) in *univ.* a) de *rebus* i. q. *aufgeben*, *verlassen* I, 2, 6 perdomita *Britannia* et statim omissa [Lips. cf. Wölffl. philol. 27, 119; M. missa]. II, 65, 2 Vitellium Cluvius adsequitur omissa *Hispania* (sc. cui praeerat). III, 4, 7 Flavianum, omissa *Pannonia* ingressum Italiam. . . 6, 36, 5 tum omissa (sc. est ab Artabano) *Armenia* versaeque Artabani res cf. 36, 2 abscedebat. 14, 61, 16 ommitteret . . . *Campaniam* et in urbem . . . pergeret. 1, 28, 25 redire paulatim amor obsequii: omittunt *portas*, signa . . . suas in sedes referunt. 36, 5 augebat metum . . . , si ommitteretur *ripa* (sc. a legionibus), invasurus hostis. 47, 2 fixum Tiberio fuit non omittere *caput rerum*. 3, 47, 6 neque decorum principibus, si una alterave civitas turbet** omissa *urbe*, unde in omnia regimen. 1, 56, 14 reliqui omissis *pagis vicisque* in silvas disperguntur. 2, 68, 4 omissis maritimis *locis* avia saltuum petiit. 4, 48, 6 (Thraeces) raptis opulenti omittere *stationes*. 51, 14 repercussae . . . voces adeo cuncta miscuerant, ut quaedam *munimenta* Romani quasi perrupta omiserint. 74, 9 visendi sui copiam facerent. non illi tamen in urbem . . . degressi sunt: satis visum omittere *insulam* et in proximo Campaniae aspici. 12, 46, 17 impellit milites, ut pacem flagitarent seque *praesidium* omissuros [Freinsheim; M. amnis] munitarentur. 63, 9 vis piscium immensa . . . omissis alterius *litoris flexu* hos ad portus defertur. — 11, 8, 17 coactus Vardanes omittit *Seleuciam* i. q. obsidionem urbis. 15, 5, 16 Monaces omittit *Tigranocertam* iubet. — 15, 36, 1 omissa in praesens *Achaia* . . . urbem revisit (Nero) i. q. consilio in Achaia proficiscendi. — II, 83, 7 ambiguo consilii, num omissa *Moesia* Dyrrachium pedite atque equite (sc. occuparet) i. q. bei seite liegen lassen. 14, 33, 11 barbari omissis *castellis praesidiisque* militarium, quod uberrimum spoliandi . . . petebant. — A 18, 3 cum . . . milites velut omissa *expeditione* ad securitatem . . . vertentur. 15, 6, 3 omissis utrimque bello et abeunte Vologese Tigranes quoque Armenia abscederet. 3, 20, 12 neque *proclium* omisit, donec desertus suis caderet. IV, 34, 29 Vocula omissis *fugientium tergis* vallum . . . augebat i. q. desistere fugientes persequi. V, 15, 4 Germani notis vadis persultabant, omissa plerumque *fronte* latera ac terga circumvenientes i. q. den frontangriff aufgeben. 1, 65, 23 iuvit hostium aviditas, omissa *caede* praedam sectantium. 15, 5, 4 omitteret potius *obsidionem*. II, 29, 9 vetitis obire vigilias centurionibus, omissis *tubae sono*, quo miles ad belli munia cietur i. q. das blasen der tuba einstellen: Her. IV, 19, 19 Flaccus omisit *inceptum*. 1, 19, 3 caespes iam pectori usque adcreverat, cum tandem . . . inceptum omisere. 6, 32, 11 sed

non Tiberius omisit incepta. 13, 16, 5 ne *omitteretur *institutum* . . . , talis dolus repertus est. 4, 16, 5 neque adesse, ut olim, eam copiam, omissa confarreandi *adsuetudine* aut inter paucos retenta. IV, 86, 9 Domitianus . . . usurpata antea *munia* imperii omittit. 6, 32, 9 Phraates . . . omissis *cultu R.*, cui per tot annos insueverat, instituta Parthorum *sumit. 15, 9, 10 Parthi omissis *paratu* invadendae Suriae spem omnem in Armeniam (vertebant). 52, 4 Caesar . . . epulas inibat omissis *excubiis* et fortunae suae *mole*. III, 9, 20 Flavianarum partium duces omissa prioris fortunae *defensione* pro Vespasiano magnifice . . . praesumpserunt. 6, 40, 18 omissa defensione finem vitae sibi posuit. 13, 33, 8 pervicaci accusatione conflictatus postremo defensionem omisit ac lege repetundarum damnatus est. IV, 44, 4 eos, qui *coeptam*, deinde omissam *actionem* repeterent, monuit . . . tamquam rogaret. patres *coeptam libertatem*, postquam obviam itum, omiserunt. 6, 30, 3 accusatores . . . pecuniam a Vario Ligure omittendae *delationis* ceperant. D 4, 8 ut omissis forensium *causarum angustiis*, in quibus mihi satis superque sudatum est, sanctiorem illam . . . eloquentiam colam. 3, 17 omissis orationum et *causarum studiis* omne tempus . . . circa Thyestem consumas. 5, 16 omittit [Rhenan.; codd. amitti] studium, quo non aliud . . . industrius excogitari potest. 26, 19 primus (Severus) contempto ordine rerum, omissa *modestia ac pudore verborum* . . . non pugnat, sed rixatur. II, 42, 5 *omisso pugnae *ardore* Othoniani ultro salutavere. III, 81, 6 ni . . . omisisset intempestivam *sapientiam*. IV, 47, 4 nec multo post necessitas abiit sive omissa *simulatio*. 54, 2 Civilis omissa *dissimulatione* in populum R. ruere. 30, 9 Civilis omissa expugnandi *spe* . . . per otium adsidebat. 13, 37, 23 posse illi regnum . . . contingere, si omissa *spe* longinqua et sera praesentem potioremq; sequeretur. 11, 17, 6 nec patrem rubori, quod *fidem* adversus Romanos . . . sumptam nunquam omisisset. 12, 5, 6 nec ante omissa *cunctatio*, quam . . . 14, 34, 3 omittit cunctationem et congressi acie parat. I, 2, 15 nobilitas, opes, omissi gestique *honores* pro crimine (erant) i. q. ausschlagen, verzichten auf. 6, 45, 13 decreti in principem honores; quos omiserit *recepit*ve, in incerto fuit ob propinquum vitae finem. I, 47, 6 omisisset **offensas* an distulisset i. q. ganz ungestraft lassen cf. *offensa*. 13, 50, 3 dubitavit Nero, an cuncta *vectigalia* omitti iuberet i. q. aufheben. 15, 18, 3 *tropaea* de Parthis . . . sistebantur, decreta ab senatu integro adhuc bello neque tum omissa (sc. quominus sisterentur), dum aspectui consuleretur sprete conscientia. [M. amissa.] 2, 83, 18 pleraque manent: *quaedam* statim omissa sunt aut vetustas obliteravit. 3, 60, 11 (civitates) *quod* falso usurpaverant sponte omisere. 6, 46, 19 gravescente valetudine *nilil* e libidinibus omittit. 12, 50, 8 parum provisi *commeatus* . . . perpellunt Vologesen omittit *praesentia*. vacuumque rursus Armeniam Radamistus invasit. 15, 29, 1 Romanus laudat juvenem omissis *praecipitibus* tuta . . . capessentem. — IV, 6, 9 primo minax certamen . . . ; mox . . . multis senatorum deprecantibus, omisit Priscus (sc. certamen).

Alii suppl. reum. — i. q. *ausser acht lassen, unterlassen, verabsäumen* D 16, 10 exsequemur eas partes, quas intellexerimus te non tam omisisse quam nobis reliquisse. 26, 1 si omisso optimo illo . . . *genere eloquentiae* eligenda sit forma dicendi, . . . A 16, 5 nec ullum in barbaris *saevitiae genus* omisit ira et victoria. II, 42, 13 omisso pilorum *iactu gladii* . . . loricis perumpere. 6, 35, 5 cum . . . Sarmatae omisso *arcu*, quo brevius valent, contis gladiisque ruerent. III, 16, 12 qua cuique proximum, omissa *praeda* proelio occurreret. 17, 2 nullum in illa trepidatione Antonius constantis ducis aut fortis militis *officium* omisit. IV, 84, 5 Ptolemaeus non *studium*, non *preces* omittit. 6, 44, 5 non *fraus*, non *preces, nihil* omisum, quo ambiguos inliceret, prompti firmarentur. 2, 42, 8 rex . . . invisus Tiberio, quod eum Rhodi agentem nullo officio coluisset. nec *id* Archelaus per superbiam omiserat. 80, 1 nec Piso . . . omisit *tutissima* e praesentibus, sed castellum . . . occupat. 85, 8 exactum et a . . . marito, cur in uxore delicti manifesta *ultionem* legis omisisset. 3, 18, 12 omiserat Claudii *mentionem* cf. 18, 14 percontatus est an prudens praeterisset. 12, 11, 4 se divo Augusto adaequabat (Claudius), petium ab eo regem referens, omissa Tiberii *memoria*, quamquam is quoque miserat. 3, 54, 23 hanc, p. c., *curam* sustinet princeps; haec omissa funditus rem p. trahet. 11, 7, 5 neque tamen eloquentiam gratuito contingere: omitti *curas familiares*, ut quis se alienis negotiis intendat. 6, 16, 4 adversum *legem* dictatoris Caesaris. . . , *omisam olim, quia . . . 12, 23, 6 *Salutis augurium* . . . septuaginta annis omisum repeti ac deinde continuari placitum. 13, 51, 2 omissas *petitiones* (sc. debiti) non ultra annum resumerent i. q. die nicht eingetribenen, versäumten forderungen. — 3, 53, 7 nescio an suasurus fuerim omittit potius praevallida et adulta *vitia* quam hoc adsequi, ut palam fieret quibus flagitiis impares essemus i. q. übersehen, hingehen lassen. — c. *acc. praed.* 15, 8, 4 rapit exercitum . . . vastandis regionibus, quas Corbulo integras omisisset. 16, 23, 6 portui Ephesiorum aperiendo curam insumperat vimque civitatis Pergamena . . . inultam omiserat. — seq. *inf.* 4, 40, 33 ipse quid intra animum volutaverim . . . , omitam ad praesens referre: id tantum aperiam, . . . A 1, 3 clarorum virorum facta . . . posteris tradere, antiquitus usitatum, *ne nostris quidem* temporibus quamquam incuriosa suorum aetas omisit. III, 63, 9 non omisere . . . Primus ac Varus . . . salutem et pecuniam . . . offerre Vitellio. 2, 15, 3 nec Arminius aut ceteri Germanorum proceres omittentibus suos quisque testari. 4, 68, 4 neque omiserat coniugem liberosque eius percolere. 15, 57, 14 non omittentibus Lucanus et Senecio . . . conscios edere. 16, 9, 11 nec omisit Silanus obniti et intendere ictus. — seq. *quo minus* II, 40, 4 Celso et Paulino abnuentibus militem . . . sarcinis gravem obicere hosti, non omisuro [M amissuro], quo minus expeditus . . . in compositos in agmine . . . adgrederetur i. q. nicht unterlassen, es sich nicht entgehen lassen. — seq. *quin* 3, 27, 10 ac ne bello quidem Italico . . . omisum, quin multa et diversa sciscerentur.

b) de hom. i. q. *aufgeben, verlassen* III, 11, 14 omisis *lictioribus* Patavium concessit. 13, 44, 3 adulterium et mox, ut omitteret *maritum*, emeratur. — II, 71, 12 Marinum destinatum a Galba consulem distulit (Vitellius), nulla offensa . . . Costa omittitur, ingratus principi i. q. wird übergangen. 6, 2, 14 sed quos omitti posse, quos deligi? — IV, 78, 13 obstitit vincentibus primum inter ipsos certamen, omisso *hoste* spolia consecrandi i. q. ablassen von, sich nicht kümmern um. 4, 23, 4 priores duces, ubi impetrando triumphalium insigni sufficere res suas crederant, hostem omittent.

II) *spec. a*) i. q. *unerwähnt lassen, übergangen* D 3, 11 si qua omisit Cato, sequenti recitatione Thyestes dicet. 23, 4 et haec *invitus rettuli et *plura* omisi, quae . . . 4, 10, 2 non omiserim . . . *rumorem*, validum adeo, ut . . . 6, 7, 24 neque sum ignarus a plerisque scriptoribus omissa multorum *pericula et poenas*. 20, 8 non omiserim *praesagium* Tiberii. 15, 24, 3 se (sc. regem Vologesen) *priora* et totiens *iactata* super optinenda Armenia nunc omittit [M committere.] — 3, 76, 5 cum ferme cunctos proceres cum honore nominavisset (sc. in testamento), *Caesarem* omisit.

b) i. q. *freigeben, loslassen* 13, 28, 4 fautores histrionum . . . a praetore in vincula ductos tribunus omitti (iusserat). 15, 69, 14 circumdati . . . custodia qui simul discubuerant, nec nisi provecta nocte omisi sunt. — [Non necessario add. Urlichs A 10, 18, coni. Agricola 13, 46, 12 et 14, 26, 3.]

omnino. a) 11, 11, 16 ipse . . . unam o. anguem in cubiculo visam narrare solitus est. 32, 12 interim, tribus o. comitantibus . . . spatium urbis pedibus emensa . . . b) i. q. *ganz und gar, durchaus* 6, 6, 3 quid scribam vobis, p. c., aut quo modo scribam aut quid o. non scribam hoc tempore, . . .

omnis. *plur. nom.* omnis G 39, 4 C. 1, 4, 2 M, corr. Muret. *acc. omnis* II, 74, 8. 76, 34. 87, 3. III, 54, 10. 56, 8. 75, 7. IV, 55, 18. 1, 3, 16. 74, 7. [74, 20 Halm; M om̄s; Nipp., Ritter omnes cf. 4, 37, 14 M om̄s, Nipp., Halm omnes, Ritter omnis!] 3, 34, 15. 4, 40, 25. 6, 25, 14. 13, 16, 19. 14, 31, 19.

I) *adi.* A) *sing. a*) i. q. *ganz α*) de rebus α) I, 1, 5 omnem potentiam ad unum conferri pacis interfuit. β) G 1, 1 *Germania* omnis . . . separatur i. q. als ganzes, in seiner gesamtheit. II, 81, 1 *Suria* omnis in eodem sacramento fuit. 90, 4 conscios . . . ipsis qui aderant omnique *Italia*, per quam . . . inceserat. III, 42, 4 omnisque *Italia* inter Vespasianum ac Vitellium Appennini iugis dividebatur. 11, 24, 8 Etruria Lucaniaque et omni *Italia* in senatum accitos. III, 52, 1 praemitti equites omnemque *Umbriam* explorari placuit. 2, 65, 13 Thraeciaeque omni potitus. A 23, 6 omnis propior *sinus* tenebatur. *38, 19 unde proximo Britanniae *latere* lecto omni redierat. G 19, 6 (adulteram) expellit domo maritus ac per o. *vicum* verberare agit. IV, 26, 4 dispositae per o. *ripam* stationes. 53, 6 *spatium* o., quod templo dicabatur, evinctum (est) vittis. 2, 23, 9 o. dehinc *caelum* et *mare* o. in austrum cessit. 14, 8, 6 omnis *ora* compleri. 45, 7 o. *iter*, quo damnati . . . ducebantur, . . . saepsit. III, 25, 20 per o. *aciem* . . . belli exsecratio. IV, 50, 25 recepta (est) omnis *praeda*, nisi quam . . . D 3, 17

o. *tempus* . . circa Thyestem consumas. IV, 62, 3 medium o. tempus per varias curas egere. 3, 16, 20 cum o. hoc tempus in urbe egerit. G 14, 3 infame in o. *vitam* ac probrosum . . recessisse. — IV, 28, 11 per o. id *bellum* meliore usi fide quam fortuna. I, 16, 22 impletum est o. *consilium*, si te bene elegi. II, 24, 6 ne omne belli *decus* illuc concederet. III, 8, 18 gloriae avidus atque o. belli decus sibi retinens. 2, 46, 3 Inguomerum tenens illo in corpore decus omne Cheruscorum . . testabatur. D 10, 13 o. *eloquentiam* omnesque eius partes sacras . . puto i. q. die beredsamkeit überhaupt. III, 31, 18 posita omni *ferocia* cuncta victi patiebantur. II, 27, 14 o. belli *fortunam* in ipsorum manu sitam iactantes. D 14, 9 Maternum ut o. *ingenium* ac *studium* suum ad causas agendas converteret exhortatus est. III, 32, 18 vernile dictum o. *invidiam* in eum vertit. 31, 4 ne . . nulla ultra venia (esset) omnisque *ira* victoris . . revertetur. 12, 60, 9 Claudius o. *ius* (rechtspflege) tradidit (procuratoribus), de quo totiens . . certatum. D 10, 2 quod unum esse pretium omnis [CF omnes, om. b] *laboris* sui fatentur. 9, 20 o. illa laus . . ad nullam certam . . pervenit frugem. 9, 2 inde o. *fluxit oratio*. I, 1, 5 o. *potentiam* cf. ca. III, 69, 3 tamquam o. *res p.* in Vespasiani sinum cecidisset, . . G 30, 12 o. *robur* in pedite. I, 38, 6 vestra virtus expectatur, apud quos omne honestis consilii robur et sine quibus quamvis egregia invalida sunt. G 39, 9 eoque o. *superstitio* respicit. A 43, 7 per o. *valeitudinem* eius . . intimi veneri. I, 79, 10 mirum dictu, ut sit o. Sarmatarum *virtus* velut extra ipsos.

β) de hom. D 28, 18 cuius probatis . . moribus omnis eiusdem familiae *suboles* committeretur. A 29, 13 adfluebat omnis *iuventus* et quibus . . viridis senectus. G 6, 15 quos ex o. inventute delectos ante aciem locant. II, 17, 13 adesse o. Caecinae *exercitum*. III, 21, 4 legiones omnemque exercitum, qui Hostiliae egerat, . . 1, 61, 2 permoto ad miserationem omni qui aderat exercitu. 13, 35, 11 retentus o. exercitus sub pelibus. 14, 38, 1 contractus deinde o. exercitus . . 2, 64, 7 o. eam *nationem* Rhoemetalces tenuerat. 3, 11, 7 adrecta o. *civitate*. 16, 24, 1 o. civitate ad excipiendum principem . . effusa. 6, 24, 14 nepotes *domumque* o. caedibus complevisset. 12, 65, 11 insidiis domum o. convelli. 14, 42, 5 cum . . *familiam* o., quae sub eodem tecto mansitaverat, ad supplicium agi oporteret. 15, 23, 15 o. *senatu* Antium . . effuso.

δ) i. q. *ieder α* de rebus αα) I, 21, 2 (Otho), cui compositis rebus *nulla* spes, omne in turbido consilium erat. ββ) G 20, 1 in o. *domo* nudi . . in hos artus . . excrescunt. 24, 1 genus spectaculorum unum atque in o. *coetu* idem. 40, 13 clausum (est) o. *ferrum*. I, 89, 3 conversa in militum usum omni *pecunia*. 6, 17, 9 o. pecuniam mercandis agris condiderant. 12, 58, 6 Ilienses o. publico *munere* solverentur. 61, 8 o. *tributo* vacui . . insulam colerent. A 38, 10 quibus in o. *partem* dimissis. — IV, 42, 27 ut o. *aetas* instructa sit. V, 13, 13 multitudinem obsessorum omnis [M hominis] aetatis, virile ac muliebres secus, sescenta milia fuisse. 4, 62,

10 adfluxere avidi talium . . virile ac muliebres secus, o. aetas. 6, 19, 7 iacuit immensa strages, o. *sexus*, o. aetas, inlustres ignobiles. 14, 38, 8 o. aetate ad bellum versa. 15, 45, 5 egesto auro, quod triumphis . . omnis populi R. aetas . . sacraverat. A 41, 11 cum damna damnis continuarentur atque o. *annus* . . cladibus insigniretur, . . Roth, Draeg., Pramm. expl. das ganze. 2, 8 o. *bona arte* in exilium acta. 6, 9 pro consule in o. *aviditatem* pronus. III, 26, 13 omnisque *caedes* et *vulnera* et *sanguis* aviditate praedae pensabatur. 15, 52, 11 Silanus . . ad o. *claritudinem* sublatus. I, 63, 2 o. *comitate* exceptos. 21, 2 o. in turbido *consilium* cf. ca. A 4, 8 per o. honestarum artium *cultum* pueritiam . . transiegit. I, 89, 16 aspernatus est o. *cunctationem* ut Neroni quoque exitiosam. III, 38, 12 eum o. *dedecore* maculosum egregia fama anteibat. D 31, 27 mutuabimur a Peripateticis aptos et in o. *disputationem* paratos iam locos. 2, 15 Aper omni [F; BbC cū; Halm fort. multa] *eruditione* imbutus . . 14, 44, 17 habet aliquid ex iniquo o. magnum *exemplum*, quod . . 63, 13 crimen omni *exitio* gravius. I, 72, 6 corrupto ad o. *facinus* Nerone. IV, 59, 7 ad o. facinus durato. II, 56, 3 in o. *fas nefasque* avidi aut venales. 11, 2, 3 (milites), quos pecunia . . in o. *flagitium* [Rhenan.; M omni flagitio] obstrictos arguebat. 14, 2, 17 (Agrippina) exercita ad o. flagitium. D 30, 10 quorum (oratorum) infinitus labor . . et in o. *genere* studiorum assidue exercitationes ipsorum etiam continentur libris. 16, 13, 4 in qua (urbe) omne mortalium genus vis pestilentiae depopulabatur. III, 28, 9 integri cum sauciis . . voluntur, varia pereuntium forma et o. *imagine* mortium. D 31, 21 orator . . adhibebit manum et temperabit orationem [Bb¹ omnem orat.], parato o. *instrumento* et ad o. *usum* reposito. II, 91, 5 o. *humani* divinique *iuris* expers. 6, 26, 2 sciens. 1, 40, 5 cur . . coniugem inter furentes et o. *humani* iuris violatores haberet? V, 9, 17. 12, 46, 11 paelicem . . polluerat inque o. *libidinem* venalis habebatur. 16, 20, 3 Silia, . . ipsi ad o. *libidinem* adscita. II, 92, 17 id o. *modo* servilia ingenia corrumpabant. III, 11, 12 o. modo nisi. 20, 11 adempto o. *prospectu*. 82, 5 o. *prolationem* ut inimicam victoriae suspectabant. IV, 36, 11 o. *pudorem* nox ademerat. D 30, 29 is est orator, qui de o. *quaestione* pulchre . . dicere . . possit. II, 91, 7 o. infimae plebis *rumorem* . . adfectavit. V, 9, 17 Felix per o. *saevitiam* ac *libidinem* ius regium . . exercuit. 13, 43, 10 equitum R. agmina damnata omnemque Claudii saevitiam Suillio obiectabant. 12, 48, 4 omne [Lips.; M omnes] *sce-lus* externum cum laetitia habendum. 3, 8, 9 haec palam (dixit) et vitato o. *secreto*. 15, 50, 8 Natalis particeps ad o. *secretum* Pisoni erat. II, 68, 23 Verginium o. *seditionem* infestavit. 17, 3 longa pax ad o. *servitium* fregerat faciles occupantibus. I, 44, 3 tum primum levata o. *solicitudine* mens . . III, 70, 7 ita privato et o. principatus *speciem* vitanti convenisse. 1, 53, 7 (Iuliam) omnis *spei* egenam inopia . . peremit. 12, 14, 14 o. spe perditam. 15, 9, 11 Parthi . . spem o. in Armeniam verterent. G 45, 10 insigne superstitionis formas aprorum gestant: id pro

armis omnique *tutela* securam deae cultorem. . praestat. [omniq. Lips. et cod. Turic.; codd. omniumque, quod retin. Schweizer-Sidl., al. i. q. schutz gegen alles; Urlichs, Hirschfeld hominumque.] D 31, 21 ad o. *usum* cf. supra. 30, 19 ut omnem omnium artium *varietatem* complecteretur. — A 30, 13 atque omne *ignotum* pro magifico est.

β) de *hom.* II, 93, 14 *omnisque*. . Germaniae miles Valentem adsectabatur. III, 47, 13 lectissimas Liburnicarum omnemque militem Mucianus Byzantium adegerat. 69, 5 primores senatus et plerique equestris ordinis *omnisque* miles urbanus et vigiles domum complevere. 15, 14, 12 placuit. . decedere o. militem finibus Armeniorum. III, 79, 9 neque o. *eques* concors (erat). 3, 25, 5 cum o. *domus* delatorum interpretationibus subverteretur.

B) *plur. a)* de *rebus α)* D 6, 2 (eloquentiae) incunditas non *uno* aliquo momento, sed omnibus prope diebus ac prope omnibus horis contingit. 22, 26 nec omnes clausulas uno et eodem modo determinet. III, 33, 16 cum omnia sacra profanaque in ignem considerent, *solum* Mefitis templum stetit. 6, 46, 15 Caesari. . omnia Sullae vitia et *nullam* eiusdem virtutem habiturum praedixit. D 9, 15 toto anno, per omnes dies, magna noctium parte unum librum excludit. 30, 25 ex multa eruditione et plurimis artibus et omnium rerum scientia exundat. . eloquentia. 31, 36 incidunt causae, plurimae quidem ac paene omnes, in quibus. . , *pleraeque autem, in quibus. . 31, 33 informamus. . eum qui *quasdam* artes *haurire, omnes *libare debet. V, 10, 6 *cuncta* camporum omnesque praeter Hierosolyma urbes. . tenebat. β) I, 76, 14 Aegyptus omnesque versae in Orientem *provinciae*. . 84, 15 caput imperii et decora o. provinciarum ad poenam vocare. IV, 3, 15 Aegyptum Iudaeam Suriamque et omnis provincias exercitusque lustraverant. 1, 78, 2 datum in o. provincias exemplum. 4, 37, 14 o. per [Nipp.; M per om̄s per] provincias. . sacrari ambitiosum. III, 2, 4 per o. Italiae *municipia* desides. 7, 9 imagines in o. municipiis recolli iussit. V, 10, 6 o. *urbes* cf. α. IV, 64, 18 quo modo lucem diemque omnibus hominibus, ita o. *terras* fortibus viris natura aperuit. 14, 12, 2 decernuntur supplicationes apud o. *pulvinaria*. D 6, 2 o. *diebus, horis* cf. α. 9, 15 per o. dies. 2, 24, 9 per o. illos dies *noctesque*. 4, 8, 4 per o. valetudinis eius dies. D 8, 8 caelestis vis (eloquentiae) multa. . o. *saeculis* exempla edidit 6, 25, 14 per omnis *annos* donum Iovi sacraretur. 11, 22, 7 spectaculum. . per o. annos celebrandum. — 3, 38, 4 (maiestatis crimen) tum o. *accusationum* complementum erat. 13, 16, 19 dolorem, caritatem, omnis *adfectus* abscondere didicerat. II, 87, 3 (Vitellius) ad omnis municipiorum villarumque *amoenitates* resistens. D 32, 11 qui tamquam in aciem o. *armis* instructus, sic in forum o. *artibus* armatus exierit. 1, 49, 1 diversa omnium, quae umquam accidere, civilium armorum facies (erat). D 30, 19 ut omnem o. *artium* varietatem complecteretur. 31, 33 cf. α. 32, 12 cf. supra. 32, 19 olim o. artium domina pulcherrimo comitatu pectora implebat (eloquentia).

15, 56, 8 ó. ad eum opprimendum artes conquirebat. 14, 64, 8 venae eius per o. *artus* exsolvuntur. V, 10, 11. . ad omnes principatus novi *eventus casusve* utile videbatur. D 31, 36 *causae* cf. α. 15, 38, 2 sequitur *clades*. . omnibus, quae huic urbi per violentiam ignium acciderunt, gravior. Alii omn. pro neutro accipiunt. D 22, 26 *clausulas* cf. α. II, 24, 2 angebant Caecinam nequiquam omnia *coepa* et senescens exercitus sui fama. III, 58, 20 omnia inconsulti impetus coepa initiis valida spatio languescunt. D 5, 20 o. *consilia factaque* nostra cf. infra. I, 83, 18 num o. nuntios palam audiri, o. consilia cunctis praesentibus tractari ratio rerum. . patitur? 4, 40, 25 cum in omnis *curas* distraheretur. D 34, 5 huius o. *dictionibus* interesse. . adsuescebat. A 46, 9 o. *facta dictaque* eius secum revolvant. III, 49, 6 o. dictis factisque *viam sibi ad potentiam struere. 4, 37, 11 qui o. facta dictaque eius vice legis observem. V, 10, 11 ad o. *eventus* cf. supra. 4, 11, 8 Scianus *facinorum* o. repertor habebatur. D 5, 20 si ad utilitatem vitae o. *consilia factaque* nostra dirigenda sunt. . A 46 cf. supra. II, 23, 17 Othonianis. . o. *ducum facta prave aestimantibus. III, 49, 4, 37 cf. supra. 13, 21, 9 adesis o. *fortunis*. 14, 31, 19 sacerdotes. . omnis *fortunas* effundebant. 15, 38, 21 amissis o. *fortunis*. 16, 33, 4 exutusque o. *fortunis*. I, 47, 4 decernitur Othoni. . nomen Angusti et o. principum *honores*. 13, 2, 13 o. in eam honores cumulabantur. A 32, 10 o. victoriae *incitamenta* pro nobis sunt: nullae Romanos coniuges accendunt, nulli parentes fugam exprobraturi sunt. 14, 13, 12 sequē in o. *libidines* effudit, quas. . IV, 25, 8 exemplares o. *litterarum*, quibus. . auxilia orabat, exercitui recitavit. I, 9, 8 per o. civilium bellorum *motus* innocentius egerunt. 13, 4, 8 non se *negotiorum* o. iudicem fore. 14, 43, 4 super o. negotiis melius. . olim provium (esse). D 32, 9 ut per o. eloquentiae *numeros* isse. . fateatur. I, 83, 17 o. *nuntios* cf. supra. III, 56, 8 alios rogatans et ad omnis nuntios. . trepidus. D 23, 2 illud. . in o. *orationibus* pro sententia positum esse videatur. 10, 14 o. eloquentiam omnesque eius *partes* sacras. . puto. 30, 16 se. . o. philosophiae partes penitus hausisse. 13, 49, 11 cetera per o. imperii partes. . egregia. IV, 20, 10. 34, 26 o. *portis* prorumpunt. G 43, 23 primi in o. *proclis* oculi vincuntur. 31, 11 o. penes hos initia *pugnatum* (sunt). D 6, 13 homines. . in summa *rerum* o. abundantia confitentes, id quod optimum sit se non habere. 30, 25 o. rerum scientia cf. α. I, 84, 2 in. . tenebris et rerum o. confusione. 85, 15 coacto. . senatu arduus rerum o. modus (erat). IV, 84, 24 lovem. . rerum o. potentem. 4, 14, 4 quis (Amphictyonibus) praecipuum fuit rerum o. iudicium. 40, 20 qui te. . o. de rebus consulunt. III, 33, 16 o. *sacra profanaque* cf. α. A 18, 21 depositis o. *sarcinis*. 15, 51, 15 o. *scelera* principis orditur. 14, 56, 14 Seneca, qui finis o. cum dominante *sermonum*, grates agit. 16, 4, 7 primo carmen in scaena recitat; mox flagitante vulgo ut o. *studia* sua publicaret. . II, 68, 20 Vitellius. . ad o. *suspiciones* pavidus. 2, 60, 19 copias frumenti et o. *utensilium*. 6, 46, 15 o. Sullae *vitia* cf. α. II, 80, 6 (militēs) Caec-

sarem et Augustum (sc. vocare) et o. principatus *vocabula* cumulare. — 14, 54, 4 (invidia), ut o. *mortalia*, infra tuam magnitudinem iacet. 4, 15, 3 Longus, o. illi *tristium laetorumque* socius. 11, 16, 21 (filium) infectum . . servitio, cultu, o. *externis*. 1, 19, 8 facili civitate ad accipienda credendaque o. *nova*, cum tristia sunt. A 32, 14 caelum ipsum ac mare et silvas, *ignota* o. circum spectantes. II, 80, 9 *laeta* o. et *affluentia* exceptit. III, 54, 4 cum . . *laeta* o. fingeret, falsis ingravescebat (Vitellius). 1, 42, 20 hunc ego nuntium patri, *laeta* o. aliis e provinciis audientibus, feram? III, 79, 3 interfectum Sabinum, . . tremere urbem, *maesta* o. accepit i. q. lauter hiobsposten: Prammer. V, 17, 5 quocumque oculos Romanus intenderet, captivitatem clademque et *dura* o. [M oia; al. omnia] obversari. II, 74, 3 (Vespasianum) *fausta* Vitellio o. [M omnia cf. com. crit.] precantem per silentium (audierunt milites) i. q. lauter heil u. segen. [Her., Wolff IV, 49, 18 *laeta* Pisoni o. cf. omen.] — D 38, 20 principis disciplina . . eloquentiam sicut *omnia alia* [B b om.] pacaverat. II, 94, 13 conscius sibi . . deesse pecuniam o. alia militi largiebatur. 4, 11, 14 cum o. alia conciperent.

b) de hom. a) D 5, 19 ad *totius* imperii atque omnium gentium notitiam. 34, 15 quamquam unum sequerentur, tamen omnes eiusdem aetatis patronos . . cognoscebant. 3, 17, 8 quod pro o. civibus leges obtineant, uni Germanico non contigisse. 19, 11 Vipsania . . excessit, una omnium Agrippae liberorum miti obita. 6, 30, 20 unus omnium Seiani adfinium incolumis . . mansit. I, 50, 22 (Vespasianus) *solus* omnium ante se principum in melius mutatus est. G 27, 9 haec in commune de omnium Germanorum origine . . accepimus: nunc *singularum* gentium instituta . . expediam. β) A 13, 4 primus o. *Romanorum* divus Iulius . . ingressus. IV, 64, 13 Romanos o. in finibus vestris trucidetis. 15, 25, 3 o. inde Romanos excessisse. G 27, 9 o. *Germani* cf. a. IV, 63, 10 si promissa ea sedes o. Germanis foret. D 5, 19 o. *gentes* cf. a. G 29, 1 o. harum gentium virtute praecipui Batavi . . 35, 4 Chaucorum gens . . omnium quas exposui gentium lateribus optenditur. 44, 4 omniumque harum gentium insigne rotunda scuta. IV, 74, 17 pulsus . . Romanis quid aliud quam bella o. inter se gentium existent? A 29, 11 foederibus o. *civitatum* vires exciverant. G 39, 4 in silvam . . sacram o. [C omnis] eiusdem sanguinis *populi* legationibus coeunt. 43, 7 omnesque hi populi pauca campestrium . . insederunt. I, 38, 8 o. *militum* arma nobiscum sunt. 41, 4 manifesta in Othonem o. militum studia (erant). 51, 2 caeso cum o. *copiis* Vindice. II, 14, 6 ne o. *copiis* in terrestre iter versis . . classis acceleraret. 14, 22 deletaeque o. copiae forent, ni . . 74, 8 omnis *exercitus* flammaverat adrogantia . . militum. 82, 18 ad o. exercitus legatosque scriptae epistulae. IV, 3, 15 omnis provincias exercitusque cf. a. 55, 18 omnis exercitus suis quemque bellis distineri. 1, 3, 16 omnisque per exercitus ostentatur. III, 22, 11 Italici o. se *manipulis* miscuerant. 55, 3 o. equitum *alio* obsidere Appenninum iubet. 78, 10 abscisis o. *praesidiis*. I, 4, 8 o. *legiones ducesque* conciverat.

III, 78, 8 o. id ducum consilium fuisse. II, 82 o. *legatos* cf. supra. IV, 77, 19 ut o. legati vestri . . ceciderint. — 6, 30, 20 unus o. Seiani *adfinium*. III, 29, 10 . . inter o. *auctores* constat. 3, 34, 15 num ergo omnis *caelibus* integros? 17, 8 pro o. *civibus* cf. a. 65, 7 ut . . o. *consulares* . . censerent. 1, 73, 6 cultores Augusti, qui per o. *domos* . . habebantur. IV, 64, 18 lucem o. *hominibus* natura aperuit cf. a. 3, 19, 11 una o. Agrippae *liberorum*. IV, 41, 2 quo (iure iurando) . . o. *magistratus*, ceteri, ut sententiam rogabantur, deos testes advocabant . . 12, 64, 6 deminutus o. *magistratum* numerus. I, 50, 5 duos o. *mortalium* impudicitia ignavia . . deterrimos. D 34, 15 o. eiusdem aetatis *patronos* cf. a. I, 50, 22 solus o. ante se *principum* cf. a. 13, 39, 22 capta . . munimenta omnesque *puberes* trucidati (sunt), nullo milite amisso, paucis admodum vulneratis. 4, 9, 9 cum . . o. Albanorum *reges* . . spectarentur. D 29, 2 cui (ancillae) adiungitur unus aut alter ex o. *servis*, plerumque vilissimus. 21, 9 in omnium [Acidal.; codd. hominum] *studiosorum* manibus versantur accusationes quae . . G 3, 2 (Herculem) primum o. *virorum* fortium ituri in proelia canunt. — V, 5, 6 apud *ipsos* (Iudaeos) . . misericordia in promptu, sed adversus *omnes alios* hostile odium.

II) *subst. a) omnes I) a) c. oppos. et sim.* A 19, 19 donec quod omnibus in promptu erat *paucis* lucrosus fieret. III, 69, 11 consilium ab omnibus datum est, periculum pauci sumpsere. I, 28, 7 ut pessimum facinus auderent *pauci*, *plures* vellent, omnes paterentur. 56, 9 nec cuiquam ultra fides . . , sed . . unde plures erant, omnes fuere. A 27, 6 prospera omnes sibi vindicant, adversa *uni* imputantur. III, 78, 15 haud facile quis uni adsignaverit culpam, quae omnium fuit. 1, 74, 7 potentiam apud unum, odium apud omnis adeptus. 6, 43, 2 omnes in unum cedebant. 3, 53, 15 cum recte factorum sibi *quisque* gratiam trahant, *unius* invidia ab omnibus peccatur. I, 82, 8 quia *neminem unum* destinare irae poterant, licentiam in omnes poscentibus . . 35, 6 nemo scire et omnes adfirmare. III, 73, 7 omnes praecipere, nemo exsequi. A 30. G 45. I, 48 *solus* cf. γ. I, 20, 17 tamquam . . formidine *singuli* pellerentur, omnibus suspectis. 1, 13, 19 fessus clamore omnium, expostulatione singulorum flexit . . II, 87, 10 one-rabant multitudinem . . senatores equitesque, *quidam* metu, *multi* per adulationem, *ceteri* ac paulatim omnes, ne . . III, 24, 2 Antonius . . *alios* pudore . . , *multos* laude . . , omnes spe . . accendens. 75, 7 alii segnem, *multi* moderatum . . credidere. quod inter omnis constiterit . . 14, 5, 11 nec dissolutio navigii sequebatur, turbatis omnibus et quod *plerique* ignari etiam conscios impediabant. I, 30, 9 haec principatus praemia putat, quorum libido ac voluptas penes *ipsum* sit, rubor ac dedecus penes omnes. I, 74, 20 quo . . loco censebis, Caesar? si *primus*, habebis quod sequar: si post omnes [Halm omnis], vereor ne . . dissentiam.

β) *nom.* D 18, 28 omnes mihi videntur verum dixisse. 25, 21 omnes . . eandem sanitatem eloquentiae prae se ferunt, ut si omnium pariter libros in manum sumpseris, scias . . 28, 4 (pro-

ferre) in medium quae o. sentimus. 40, 19 cf. b. δ. A 27 cf. α. G 2, 20 ut o. primum a victore . . Germani vocarentur. 11, 2 de minoribus rebus principes consultant, de maioribus o. I, 25, 12 in commune o. terrebantur. 28, 35, 56 cf. α. II, 7, 11 bellum o. cupiebant. 28, 9 o. illuc sequerentur. 49, 6 donec o. inviolati digrederentur. 53, 6 redire o. Bononiam. 76 cf. 2. 87 cf. α. III, 52, 14 bique o. . . volentia rescribere. 73 cf. α. 84, 15 cedere o. contrariis vulneribus. 1, 4, 2 o. [M omnis] . . iussa principis aspectare. 13, 11 omnesque praeter Lepidum . . circumventi sunt. 40, 1 arguere Germanicum o., quod . . 2, 38, 17 securi o. aliena subsidia exspectabant. 3, 18, 18 fama . . potius o. destinabantur imperio quam . . 4, 25, 14 Tacfarinatem o. . . consecerentur. 6, 9, 2 qui efferret quae o. animo agitabant. 11, 4, 15 cum idem . . sentiam quod o., putate me idem dicere quod o. 12, 37, 8 cf. δ.

γ) *gen.* 4, 42, 10 ut . . *adulatione* omnium aegre componeret animum. 6, 17, 1 commoto . . o. *aere alieno*. II, 9, 8 paratis o. *animis*. 53, 13 o. animi in Vitellium inclinavere. 3, 7, 2 erectis o. animis. V, 16, 18 alacrior o. *clamor*, quis . . amor (erat) . . 1, 13, 19 fessus clamore o. D 25, 13 o. autem *concessu* [Put. consensu] haec oratorum aetas maxime probatur. I, 49, 19 o. *consensu* capax imperii. 3, 1, 17 idem o. *gemitus* (erat). 15, 61, 16 fatali o. *ignavia*. D 25, 22 o. *libros* cf. β. G 22, 13 detecta et nuda o. *mens*. I, 36, 1 haud dubiae . . o. mentes. III, 38, 22 versas (esse) illuc o. mentes. I, 17, 2 coniectis in eum o. *oculis*. III, 32, 15 Antonium fortuna famaque o. oculis exposuerat. 3, 3, 2 ne o. oculis vultum eorum scrutantibus falsi intellegerentur. 13, 8, 17 ne . . o. ora in se verteret. 14, 22, 3 et o. ore Plautus celebratur. 56, 9 mea avaritia . . in ore o. versabitur. IV, 17, 17 nunc easdem o. *partes* (esse). 14, 11, 14 Nero, cuius inmanitas o. *questus* anteibat. 6, 3, 14 maleficum, o. *secreta* riman-tem. D 10, 36 haec . . praecipue laudari et mox o. *sermonibus* ferri. IV, 8 cf. infra. G* 46, 4 *sordes* o. (sc. propriae sunt) ac *torpor*. I, 71, 1 contra *spem* o. 39, 13 o. *studiis* cf. 2. 13, 46, 6 se ire ad illam . ., *vota* o. et gaudia felicium. IV, 8, 8 *vultus* quoque ac *sermones* o. circumspectans. — III, 78 quae (culpa) o. fuit cf. α. — IV, 18, 15 Civilis . . matrem suam sororesque, simul o. *coniuges* parvosque *liberos* consistere a tergo iubet. 3, 28, 10 ut . . velut *parens* o. populus vacantia teneret. — A 30, 20 *soli* o. opes atque inopiam pari adfectu concupiscunt (Romani). G 45, 14 *soli* o. *sucinum* . . legunt. I, 48, 17 Claudius . . *soli* o. Vinio *ficilibus* ministrari iussit. 3, 61, 1 *primi* o. Ephesii adiere.

δ) *dat.* A 19, 19 quod omnibus in promptu erat cf. α. G 4, 5 habitus corporum . . idem o. (est). 17, 1 tegumen o. *sagum* . . spina conser- tum . . locupletissimi veste distinguuntur . . 35, 12 prompta o. arma (sunt). I, 21, 13 mortem o. ex natura aequalem. 1, 21, 8 eadem o. inminere clamitantes. 3, 28, 13 terror o. intentabatur. 4, 24, 14 ipse consultor aderat o. 6, 48, 3 non eadem o. decora respondit. 12, 37, 7 si vos o. imperitare vultis, sequitur ut omnes servitutem accipiant? 13, 35, 18 ipse . . laudem strenuis, solacium invalidis, exemplum o. ostendere.

ε) *acc.* I, 44, 12 omnes conquiri et interfici iussit. 81, 9 abire . . o. e convivio iussit. II, 6, 6 Pompeio, Cassio, Bruto . ., quos o. trans mare secutum est civile bellum . . III, 24 cf. α. 54, 10 quos omnis Vitellius . . interfici iussit. IV, 8, 6 sufficere o. obsequio. 1, 62, 3 o. ut coniunctos . . condebant. 3, 46, 20 incensa . . villa o. cremavit. 4, 56 cf. 2. 6, 44, 21 pudore proditiōnis o. exsolvit. 11, 4, 15 cf. β. 14, 55, 17 nondum o. fortuna antecellis. I, 30, 9 dedecus penes o. 82, 8 licentiam in o. cf. α. 85 cf. 2. 4, 59, 6 hinc metus in o. 6, 50, 21 pavor hinc in o. 11, 16, 11 pari in o. studio ageret. II, 76, 34 tua ante omnis [Rup. omnia] experientia. III, 75, 7 quod inter omnis constitit. IV, 46, 17 metus per o. et praecipua Germanici militis formido (erat). 1, 74, 7 odium apud omnis a lepto . . 74, 20 post o. cf. α. 6, 42, 6 (Parthus) accitus in partem adversum o. valescit.

ζ) *abl.* I, 20, 17 omnibus suspectis cf. α. 75, 6 Othoniani novitate vultus, o. in vicem *gnaris*, prodebantur. 3, 2, 15 *gnaris* o. II, 49, 1 dimotis o. . . requievit. III, 43 cf. 2. 14, 5, 11 turbatis o. cf. α. 44, 7 caedem patrare *poterat* o. nesciis? III, 69, 11. 3, 53, 15 ab o. peccatur cf. α.

2) *seq. qui* I, 39, 13 languentibus omnium studiis, qui primo alacres fidem . . ostentaverant [M ostentaverint]. 85, 7 maligna cura in omnes, quos nobilitas . . rumoribus obiecerat. II, 76, 3 omnes, qui magnarum rerum consilia suscipiunt, aestimare debent, an . . III, 43, 3 concitisque omnibus, qui . . bellum sponte subeant . . V, 16, 18 alacrior omnium clamor, quis . . amor (erat) . . 4, 56, 11 omnes qui adstabant detraxisse corpori tegmina.

b) *omnia* 1) α) c. *oppos.* et *sim.* A 45, 22 omnia sine dubio . . superfuere honori tuo: *paucioribus* tamen lacrimis comploratus es. 1, 11, 6 non ad *unum* omnia deferrent. 36, 8 seu *nihil* militi sive omnia concederentur, in ancipiti res p. 2, 22, 8 nihil abnuendo veniam omnium acceperat. 40, 7 modo nihil sperendum, modo non omnia metuenda . . reputabat. 3, 30, 19 satias capit aut illos, cum omnia tribuerunt, aut hos, cum iam nihil reliquum est quod cupiant. 11, 27, 2 in civitate omnium gnara et nihil reticente. 16, 28, 14 facilius perluros (esse) *singula* *inrepan- tis vocem quam nunc silentium perferrent omnia damnantis. V, 20, 6 . ., nec omnia pa- trandi fiducia, sed *multa* ausis *aliqua* in parte fortunam adfore. 3, 55, 19 nec omnia apud priores meliora, sed nostra quoque aetas *multa* laudis . . imitanda posteris tulit.

β) *nom.* D 38, 8 ut omnia in foro, omnia le- gibus, omnia apud praetores gererentur. A 33, 17 omniaque prona victoribus atque eadem victis adversa (sunt). 33, 23 manus et arma et in his o. (nobis sunt). 45 cf. α. G 24, 7 ut, cum o. de- fecerunt, . . de corpore contentand. 46, 10 quae o. diversa Sarmatis sunt. I, 46, 1 o. . . arbitrio militum acta (sunt). 52, 7 in maius o. accipie- bantur. 79, 7 apud Romanos o. proelio apta (erant). 85, 10 unde plena o. suspitionum (erant). II, 68, 6 apud Vitellium o. indisposita, tem- lenta (erant). V, 4 cf. 2. 1, 36, 8 o. concederen- tur cf. α. 3, 55, 19 nec o. apud priores meliora cf. α. 11, 24, 30 cf. 2. 35, 2 o. liberti oboediebant

i. q. omnes, etiam Caesar. 13,8,1 apud senatum o. in maius celebrata sunt. 15,54,2 taciturnitate o. cohibita (sunt). 69,10 o. simul properantur.

γ) *gen.* G 39, 10 tamquam . . ibi regnator omnium deus (sit), cetera subiecta atque parentia. II,80 cf. 2. V, 3, 10 o. ignari . . iter incipiunt. 6, 48, 12 Caesarem . . ignaram o. aut pessimis innutritum. 2, 22, 8 nihil abnuendo veniam o. accepere. 75 cf. 2. 4, 25, 10 ab Romanis . . cuncta proelio provis: hostibus contra o. nesciis non arma, non ordo . . 11, 27, 2 in civitate o. gnara et nihil reticente.

δ) *acc.* D 40, 18 apud quos (Athenienses) omnia populus, omnia imperiti, omnia, ut sic dixerim, omnes poterant. A 19, 8 o. scire, non o. exsequi (Agricola). I, 36, 12 nec deerat Otho . . adorare vulgus, iacere oscula et o. serviliter pro dominatione (sc. facere). II, 32, 16 ipsis o. (esse) opulenta et fida. III, 13, 6 atque o. de Vitellio in deterius (sc. refert). 64, 5 o. (esse) prona victoribus. 81, 10 facilius o. conventura (esse). 84, 20 cum o. metuenti praesentia maxime displicerent. 2, 40, 7 cf. α. IV, 4, 12 eaque o. . . consul . . censuit. 62, 6 o. in arbitrio eorum (esse), quos . . V, 20, 6 nec o. patranda fiducia cf. α. 1, 11, 6 non ad unum o. deferrent. 3, 30, 19 o. tribuerunt cf. α. 4, 67, 4 perosus municipia et colonias omniaque in continenti sita. 11, 15, 9 et laeta quidem in praesens o. (esse), sed . . 23, 14 oppleturos o. divites illos, quorum avi . . i. e. omnia curiae et honorum loca. 13, 20, 19 reputaret tenebras et vigilatam . . noctem omniaque temeritati et inscitiae propiora (esse). 42, 21 crimen, periculum, o. potius toleraturum quam . . 16, 28, 14 o. damnare cf. α. G 16, 8 materia ad o. utuntur infirmi. I, 40, 4 attoniti vultus et conversae ad o. aures (erant). III, 50 cf. 2. 3, 47, 6 omnia urbe, unde in o. regimen. — 2, 38, 20 haec . . cum adsensu audita ab iis, quibus omnia principum, honesta atque inhonesta, laudare mos est.

ε) *abl.* D 19, 20 pervulgatis iam omnibus. 36, 8 mixtis o. et moderatore uno carentibus. I, 68, 13 cum dirutis o. Aventicum . . peteretur.

2) *seq. relat.* II, 80, 14 omniumque quae diceret atque ageret arte quadam ostentator. III, 50, 11 is Silvanum socordem bello . . regebat et ad omnia [Halm, Pramm.; M omniaque; Puteol., Nipp., Her. ad omniaque], quae agenda forent, quieti cum industria aderat. V, 4, 3 profana illic o. quae apud nos sacra (sunt). 2, 75, 2 Agrippina . . omnium . . quae ultionem morarentur intolerans. 11, 24, 30 omnia, p. c., quae nunc vetustissima creduntur, nova fuere. — [De II, 1. 4, 64. 5, 4. 6, 37. IV, 49 cf. omen.]

onerarius. 2, 39, 6 o. navis.

onero. A) *propr.* I, 80, 6 *vehicula* cohortis . . onerari aperto armamentario iubet. V, 6, 21 in summa navis trahunt (liquorem bituminis): inde nullo iuvante influit oneratque (sc. *navem*). c. *abl.* G 16, 11 eos (*specus*) multo insuper fimo onerant, suffugium hiemis. 30, 13 quem (*peditem*) super arma ferramentis quoque et copiis onerant (Chatti). I, 48, 12 iussu Caesaris oneratus catenis, mox . . dimissus, . . III, 74, 8 Sabinus et Atticus onerati catenis . . 2, 3, 6 regem

Armeniorum specie amicitiae inlectum, dein catenis oneratum, . . 65, 12 incautum Cotyn et . . obstantem catenis onerat. IV, 15, 23 viribus cohortium abductis Vitellius e proximis . . pagis *segnem numerum* armis oneraverat i. q. den waffen-dienst auferlegen: Roth.

B) *transl. a)* i. q. *belästigen, zur last fallen* 3, 34, 8 pauca feminarum necessitatibus concedi, quae ne coniugum quidem *penates*, adeo *socios* non onerent.

b) i. q. *belasten, überhäufen* I, 6, 3 *senem* (Galbam) . . odio flagitiorum (Vinii) oneratum . . — 4, 68, 17 iunxit questus, audentius iam onerat (sc. probris, contumeliis) *Seianum, saevitiam, superbiam, spes* eius. — I, 25, 4 *Proculum* . . et *Veturium* . . pretio et promissis onerat. IV, 39, 19 Mucianus . . multis in senatu laudibus cumulatam secretis promissis onerat.

c) i. q. *ärger, noch lästiger, unerträglicher machen, vermehren* 1, 69, 16 accendebat haec onerabatque Seianus i. q. augebat verbis, ut graviora viderentur. II, 64, 8 *Triariae licentiam* modestum . . exemplum onerabat, Galeria i. q. liess in schlimmerem lichte erscheinen: Her. 87, 8 onerabant *multitudinem* obvii ex urbe senatores equitesque. IV, 14, 4 quem (*dilectum*) suapte natura gravem onerabant ministri avaritia et luxu. II, 52, 11 onerabat paventium *curas* ordo Mutinensis arma . . offerendo. 1, 19, 7 parum in tempore incipientis principis curas onerari. 16, 30, 15 cuius (patris) onerasse *pericula* videbatur i. q. verschlimmern. — [M, Walther II, 57, 12.]

oneratus. *transl.* I, 20, 10 novum *officii genus* et ambitu ac numero (appellatorum) onerosum (sc. equitibus). 21, 3 *luxuria* etiam principi o., inopia vix privato toleranda.

onus. I) *propr.* I, 79, 8 Sarmatae . . graves onere *sarcinarum* . . caedebantur. III, 77, 13 (naves) in litore captae, aut *nimio ruentium* onere pressas mare hausit. 1, 20, 9 praefectum . . sarcinis gravant (milites) . . per ludibrium rogitantes an tam *immensa onera* . . libenter ferret. 6, 28, 22 ubi par oneri . . sit (phoenix), subire patrium corpus. 13, 35, 16 manus . . oneri (i. e. fasci lignorum) adhaerentes. 14, 5, 10 lecti parietibus . . validioribus, quam ut *oneri cederent*. 15, 15, 16 pontem cessurum (esse) oneri.

II) *transl. A)* in *univ.* IV, 3, 8 gratia oneri (est). V, 24, 10 exulem eum (Civilem) . . recipientibus oneri (esse). 2, 37, 15 satis habebam, si tenues res meae nec mihi pudori nec cuiquam oneri forent. IV, 9, 4 eam curam consul . . ob *magnitudinem* oneris et remedii difficultatem principi reservabat i. q. schwere aufgabe. 1, 11, 5 se . . didicisse quam *arduum*, quam *subiectum fortunae regendi* cuncta onus. 3, 69, 15 satis onerum principibus, satis etiam potentiae (esse). 15, 19, 8 satis pretii esse orbis, quod multa securitate, nullis oneribus (sc. educandi liberos) gratiam honores cuncta . . obvia haberent.

B) *spec. a)* i. q. *last, belastung, abgabe* IV, 65, 13 vectigal et onera *commerciorum* resolvimus (abschaffen). V, 25, 9 respicerent Raetos . . et ceterorum onera *sociorum*: sibi non tributa . . indici. 12, 62, 2 Byzantii . . cum *magnitudinem* onerum apud senatum deprecantur, . . 63, 10 *magnitudine* onerum urgente *finem* aut

modum orabant. 1, 76, 6 Achaiam ac Macedoniam onera *deprecantis* levare . . proconsulari imperio . . placuit. G 29, 6 (Batavi) exempti oneribus et collationibus. 2, 42, 23 provinciae Suria atque Iudaea, fessae oneribus, deminutionem tributi orabant. 4, 6, 19 ne provinciae *novis* oneribus turbarentur utque *vetera* . . *tolerarent*, providebat. 46, 12 mansura haec, si nullo novo onere temptarentur: sin ut victis servitium indiceretur, esse sibi ferrum.

b) i. q. *last*, *ausgabe* I, 46, 12 pars manipuli . . vaga, dum mercedem centurioni exsolveret, neque *modum* oneris quisquam (miles) neque genus quaestus pensi habebat. 1, 78, 5 imparem oneri rem p. (esse).

onustus. a) *propr.* IV, 35, 14 *frumentatoribus* onustus i. q. schwer beladen. c. *abl.* 1, 63, 18 cito agmine onustum sarcinis armisque *militem* (antevenit). 21, 2 paucos (milites), maxime praeda onustos, . . claudi carcere iubet. 12, 28, 3 cf. b. IV, 52, 14 (*naves*) frumento onustas saevo . . mari committit. 15, 43, 11 *naves* . . onustae rudere. 2, 41, 12 *currus* quinque liberis onustus. 12, 13, 12 *pharetras* telis onustas cf. 13, 12 *vacuis* pharetris. c. *gen.* 15, 12, 5 magna *vis camelorum* onusta frumenti.

b) *transl.* c. *abl.* 2, 15, 5 onusta vulneribus *terga*. 12, 28, 3 (*milites*) praeda famaue onusti . . revertuntur.

opacitas. 11, 3, 13 ne *opacitas arborum* vapore ignis *minueretur*.

opacus. V, 3, 13 in *rupem* nemore opacam concessit. 6, 10 *Libanum* . . tantos inter ardores opacum fidumque nivibus.

opera. I) *propr.* A) in *univ.* D 30, 4 in quibus (elementis) . . *parum laboratur*: nec in auctoribus cognoscendis nec . . in notitia . . temporum satis operae *insumitur*. 3, 44, 7 increpabant Tiberium, quod in tanto rerum motu *libellis* accusatorum innumeret operam. D 31, 24 *dedisse* operam *dialecticae* proficiet. 37, 13 Lentulos et Metellos . . multum in his studiis operae curaeque *posuisse*.

B) *spec.* i. q. *mühwaltung*, *dienst*, *dienstleistung* III, 74 cf. *infra*. 13, 42, 15 *praemium* honestae operae adsequi. 16, 12, 3 accusatori praemium operae locus in teatro . . datur. I, 44, 12 praemium (exposebant) ob aliquam *notabilem* illa die o. 16, 21, 6 *spectabilis* cf. *infra*. 3, 66, 10 proavum . . Mamerco *infami* opera dehonestabat. 13, 42, 15 *honesto* o. cf. *supra*. 21, 10 *novissima* cf. *infra*. 14, 57, 10 cui (Neroni) caveri . . ab urbanis insidiis *praesenti* *opera* i. q. durch un-mittelbares, sofortiges handeln, eingreifen. 62, 9 eum Caesar operae *prioris* admonet. II, 86, 18 (Fuscus) pro Galba dux coloniae suae, eaque opera procuracionem adeptus, . . 4, 31, 20 Catus . . Libonem . . indicio perculerat. eius operae memor Tiberius . . 71, 7 oblati in eandem o. recentibus (scelerum ministris) veteres . . adflixit (Tiberius). A 42, 6 operam suam in adprobanda excusatione *offerre*. III, 58, 11 equites R. obtulere operam pecuniasque i. q. persönl. dienste. 16, 4 aviditate *navandae* o. Varus cum promptissimis equitum prorupit i. q. seinen diensteifer zu zeigen. 74, 10 praemia *navatae* [M *enovatae*, *al. enavatae*; Halm a se *navatae*]

operae petebant. 3, 42, 10 Indus . . discors Floro et ob id *navandae* o. (sc. nobis, Romanis) avidior. 15, 51, 18 accingeretur . . navare operam et militum acerrimos ducere in partes, ac digna pretia expectaret. 16, 21, 6 Iuvenalium ludicro parum *spectabilem* o. *praebuerat* (Thrasea) i. q. thätige theilnahme beweisen. 13, 21, 10 novissimam suscipiendae accusationis operam anni *repndunt*. 14, 41, 7 qui talem o. (sc. praevaricationis) *emptitasset vendidissetve*. *plur.* 14, 14, 19 notos equites R. operas *arenae* *promittere* subegit (Nero). — A 33, 7 fide atque opera *nostra* Britanniam vicistis. 15, 65, 3 post occisum opera *Pisonis* Neronem i. q. mitwirkung.

II) *meton.* 1, 16, 10 Percennius quidam, dux olim *theatralium* operarum i. q. claqueur.

operio. I) A) a) in *univ.* III, 2, 23 sedecim alarum coniuncta signa pulsu sonituque et *nube* ipsa (staubwolke) operient ac superfundent oblitos proeliorum equites equosque. 'Pulsu son.' per zeugma coniunctum cum 'op. ac superf.' 2, 17, 20 plerosque tranare Visurgim conantes iniecta tela aut vis fluminis, postremo moles ruentium et incidentes ripae operuere i. q. verschütten. 'Op.' pertinet per zeugma ad 'ini. tela aut vis flum.' [Ritter obruere.] 4, 62, 14 (convulsa moles amphitheatri) immensam vim mortalium, spectaculo intentos aut qui circum adstabant, praiceps trahit atque operit. de *rebus* 2, 30, 7 an habiturus foret opes, quis viam Appiam Brundisium usque *pecunia* operiret. 15, 37, 20 cuncta . . spectata, quae etiam in femina nox operit.

b) *spec.* α) II, 59, 17 (filium) *paludamento* operatum sinu retinens. 12, 47, 23 *veste* multa gravique operos necat.

β) i. q. *sepelire* 15, 28, 10 tribuno ducere manipulos atque operire reliquias malae pugnae imperavit.

B) *transl.* a) 3, 69, 3 ne quis vita probrosus et operus *infamia* provinciam sortiretur.

b) 1, 53, 7 Caecina . . miscere cuncta et privata vulnera *rei p. malis* operire statuit. 3, 18, 10 domestica mala *tristitia* operienda (esse). part. perf. *subst.* III, 65, 8 quamquam manente in speciem concordia, offensarum operata metuebantur i. q. offensae operatae, versteckte feindschaft.

II) i. q. *claudere* 3, 15, 16 operiri fores iussit. — [2, 57, 12 M operitis odiis, quod nonnulli retin.; Lips. apertis. 11, 12, 10 Nipp. cf. opperior.]

operor. i. q. *occupatum esse* α) V, 20, 11 militem *caedendis materiis* operatum turbavere. part. praes. *subst.* 1, 64, 3 miscetur operantium bellantiumque clamor i. q. 64, 1 munitor, schanzarbeiter. β) 3, 43, 5 *nobilissimam* Galliarum subolem, *liberalibus studiis* ibi (Augustoduni) operatam i. q. sich beschaffigend.

b) 2, 14, 2 vidit se (Germanicus) operatum i. q. offernd. — [1, 18, 8 Gronov.]

operosus. G 27, 5 monumentorum o. *honor* cf. monum.

opifex. II, 66, 9.

opimus. I, 2, 1 opus adgredior *opimum* casibus, atrox proeliis.

opinio. A) in *univ.* G 4, 1 ipse *eorum* opinioni [Meiser; codd. opinionibus cf. Baumstark, Schweizer-Sidl.] accedo, qui . . 14, 22, 2 sidus

cometes effulsit, de quo *vulgi opinio* est, tamquam mutationem regis portendat. A 9, 20 revocatus est, *comitante opinione Britanniam* ei provinciam dari. 15, 20, 16 capiamus consilium, quo . . nobis opinio *decadat*, qualis quisque habeatur, alibi quam in civium iudicio esse. 6, 22, 4 multis *insitam* (esse) o. non. homines dis curae. A 40, 3 triumphalia ornamenta . . decerni in senatu iubet *addique insuper opinionem*, Suriam provinciam Agricolaie destinari i. q. andeutung am schlusse des senatsprotokolles. Roth, al. expl. vermuthung unter die Leute bringen.

B) *spec. a*) i. q. *bona fama* D 10, 1 ne opinio quidem et fama, cui soli serviunt, . . aequae poetas quam oratores sequitur. *b*) i. q. *mala fama* D 15, 6 *malignitatis opinionem non verberis.

opinor. D 2, 11 quamvis maligne plerique opinantur, nec Secundo promptum esse sermonem et . . G 3, 9 Ulixen quidam opinantur . . adisse Germaniae terras. — D 25, 3 (Aper) primum, ut opinor, nominis controversiam movit. 32, 28 Cicero his, ut opinor, verbis refert . . 37, 8 quae . . iam undecim, ut opinor, Actorum libris . . edita sunt. 37, 25 non, opinor, Demosthenem orationes illustrant, quas . .

oportet. *a*) seq. *acc. c. inf.* 1, 83, 20 tam necesse quaedam milites quam scire oportet. — G 12, 6 tamquam scelera ostendi oporteat, dum puniuntur, flagitia abscondi. II, 27, 9 quam (seditionem) altiore initio (neque enim rerum . . ordinem interrumpi oportuerat) repetam. IV, 7, 13 quorum accusatores etiam si puniri non oporteat, ostentari non *debere*. V, 17, 9 quae provideri astu ducis oportuerit, providisse. 12, 6, 3 quando *maritandum* principem cuncti suaderent, deliqui oportere feminam . . insignem. nec diu *acquirendum* quin . . 13, 41, 25 oportere dividi sacros et negotiosos dies. 14, 42, 6 cum . . familiam omnem . . ad supplicium agi oporteret.

b) *absol.* 1, 15, 28 suadere principi quod oporteat multi laboris (est).

opperior. *A*) *intrans.* i. q. *warten* II, 69, 1 quam (legationem) ibi opperiri iusserat. 100, 8 scripsit Valens exercitui ut in itinere opperiretur. III, 12, 8 Bassus pudore seu metu, quisnam exitus foret, intra domum opperiebatur. Prammer ad B refert 'quis. exit. foret' ad 'opper.' pertinere ratus. 12, 5, 9 opperiri intra palatium iubet. IV, 68, 26 Galliarum civitates in Remos convenere. Treverorum legatio illic opperiebatur. 1, 25, 2 globos armatorum certis castrorum locis opperiri iubent i. q. sich bereit halten. 2, 81, 1 Piso classem haud procul opperientem adpugnare . . temptavit. 12, 30, 6 ad classem in Danuvio opperientem per fugit. 15, 53, 13 Piso apud aedem Cereris opperiretur. 16, 26, 1 opperendum domui censebant.

B) *trans.* i. q. *erwarten, abwarten a*) *c. acc. c*) III, 1, 6 quibus opperiri *auxilia* et trahere bellum videbatur, . . 60, 7 ne suas quidem *legiones* opperiebantur, ut praedae . . socias. 13, 36, 7 maiores *copias* opperiri iubetur. III, 78, 3 *Mucianum* opperirentur. 13, 54, 12 aliis curis intentum Neronem opperiantur. 15, 13, 6 pars iussu ducis,

et alii . . Corbulonem opperientes. IV, 76, 2 opperendas (esse) Transrhenaorum *gentes*. 1, 29, 8 cum alii opperendos *legatos* . . censerent. 14, 38, 13 disperserat novum legatum opperendum esse. 4, 66, 10 opperendum *imperatorem* censuit. 6, 42, 17 placitum opperiri *viros* praepolentis. 11, 37, 16 suadebat, ne *percussorem* opperiretur. 15, 14, 1 opperendos sibi *fratres* . . rescripsit. 38, 15 dum trahunt *invalidos* aut opperiantur, . . cuncta impediabant. *β*) III, 19, 7 si *lucem* opperiantur, . . 13, 41, 5 lucem opperitur. 14, 10, 3 lucem opperiebatur tamquam exitum adlaturam. 4, 50, 14 Turesis sua cum manu *noctem* opperitur. IV, 81, 2 Vespasianus Alexandriae stans aestivis flatibus *dies et certa maris* opperiebatur. 3, 45, 6 ne suetam *requiem*, ne *spatia noctium* opperiretur. II, 46, 1 opperiebatur Otho *nuntium* pugnae nequaquam trepidus. 14, 7, 1 Neroni nuntios patrati facinoris opperienti adfertur . . 1, 30, 12 nonanus opperendas Tiberii *epistulas* clamitaverat. 53, 18 milites . . invenere in prominenti litoris, *nihil laetum* opperientem. 3, 59, 3 pontificis maximi *sententiam* opperirentur. 16, 4, 12 sententias iudicum opperiebatur (Nero) ficto pavore. V, 11, 9 neque dignum videbatur *famem* hostium opperiri. 2, 69, 9 Seleuciam degreditur (Piso), opperens *aegritudinem*, quae rursus Germanico acciderat. 11, 26, 5 non eo ventum, ut *senectam* principis *opperirentur. 14, 59, 7 constantiam opperientem *mortis* . . suasisse. 15, 69, 15 pavorem eorum, ex mensa *exitum* opperientium. A 18, 8 (Ordovices) recentis legati *animum* opperiri. II, 34, 5 Caecina ac Valens . . , quod loco sapientiae est, alienam *stultitiam* opperiebantur. 11, 12, 10 opperiri [Beroaldus; M operiri; Nipp., Pfitzn. operire] *futura et praesentibus* frui pro solacio habebat. 13, 13, 3 neque *paenitentiam* filii aut *satietaem* opperiri (Agrippina). II, 80, 10 (Vespasianus) laeta omnia . . excepit; namque *id ipsum* opperens Mucianus . . militem in verba Vespasiani adegit. 11, 30, 3 nupsisse Messalinam . . exclamat; simul Cleopatram, quae *id* [Halm; M idem; Döderl. id ipsum] opperens adstabat, an comperisset interrogat.

b) 12, 28, 4 ad montem Taunum revertuntur, ubi Pomponius cum legionibus opperiebatur, si Chatti . . casum pugnae praeberent.

c) 15, 68, 8 opperiebatur Nero, ut Vestinus . . in crimen attraheretur. — [4, 71, 14 Muret., Nipp.]

oppeto. i. q. *mortem oppetere* 2, 24, 11 (Germanicum) vix cohibere amici quo minus eodem mari oppeteret. 4, 50, 13 Tarsa . . dedit exemplum demisso in pectus ferro; nec defuere qui eodem modo oppeterent.

oppidanus. *a*) *adi.* IV, 18, 25 Labeo, oppidano *certamine* aemulus Civili i. q. kleinstädtisch. 14, 17, 4 o. *lascivia* in vicem lacescentis (Nucerini Pompeianique). 6, 15, 3 Vinicio o. *genus*: Calibus ortus . . i. q. nur aus einer landstadt.

b) *subst. a*) *de incolis oppidorum Italiae* 4, 67, 3 concursus oppidanorum (in Campania) disposito milite prohiberentur. 13, 48, 8 paucorum supplicio rediit oppidanis concordia (Puteolis). 15, 33, 8 contractum oppidanorum *vulgus* (Neapoli), et quos e proximis coloniis et municipiis . . fama acciverat.

β) *de incolis oppidorum extra Italiam* 12, 55, 4 (Clitae) decursu in litora aut *urbes vim cultoribus* (landbauer) et oppidanis . . andebant. 3, 46, 2 propinquabat (Augustoduno) legionum acies, *inconditque ac militiae nescii* o. neque oculis neque auribus satis competebant. 13, 41, 7 oppidani portis sponte patefactis se suaque Romanis permisere (Artaxatis).

oppidum. a) *de condenda urbe Roma* 12, 24, 5 a foro boario . . sulcus designavit oppidi coeptus cf. 24, 9 urbi.

b) *de oppidis Italiae* 1, 53, 2 Iulia . . oppido *Reginorum*, qui Siculum fretum accolunt, clausa. 14, 13, 1 cunctari (Nero) in oppidis *Campaniae*, quonam modo urbem (i. e. Romam) ingrederetur . . anxius. 15, 22, 8 cf. infra. 3, 71, 6 cunctas caerimonias *Italicis* in o. templaque . . imperii R. esse. 1, 8 ruere ad o. *Brundisium*. 15, 46, 1 gladiatores apud o. Praeneste temptata eruptione . . coerciti sunt. 14, 27, 3 in Italia *vetus* o. Puteoli ius coloniae . . apiscuntur cf. 27, 1 Asiae urbes. 15, 22, 8 motu terrae *celebre* Campaniae o. Pompei . . proruit. 3, 2, 8 etiam quorum *diversa* (entlegen) o., tamen obvii. 4, 27, 4 apud Brundisium et *circumicta* o.

c) *de oppidis extra Italiam sitis* V, 8, 1 magna pars Iudaeae *vicis* dispergitur, habent et oppida; Hierosolyma (cf. 8, 3 urbs) genti caput. 15, 12, 12 non vicos aut oppida Armeniorum, sed castra R. . . peti. 6, 41, 12 Tiridates . . Niocephorium et Anthemusiada ceterasque *urbes*, quae Macedonibus sitae Graeca vocabula usurpant, Halumque et Artemitam Parthica o. recepit. — 1, 63, 2 Divoduri (*Mediomatricorum* id o. est) . . V, 19, 4 non ausus *oppidum Batavorum armis tueri. 1, 36, 3 destinatum (esse) excidio Ubiorum o. 12, 27, 2 Agrippina . . in oppidum Ubiorum, in quo genita erat, . . coloniam deduci impetrat. 15, 12, 12 cf. supra. 12, 16, 3 ventum Sozam, oppidum *Dandaricae*, quod desertum . . optineri relicto ibi praesidio visum. 6, 41, 12 *Parthica* o. cf. supra. 4, 5, 3 (naves) in oppidum *Foioiulense* miserat. 2, 60, 2 Germanicus . . Nilo subvehabatur, orsus *oppido* a *Canopo*. condidere id Spartani. 11, 21, 4 in o. A drumeto. 12, 12, 13 invenem. . . attinuit apud o. Edessam. 15, 5, 6 apud o. Nisibin, . . triginta milibus passuum . . distantem, adiit regem. 4, 24, 5 **Thubuscum* o. circumsidet. 13, 39, 3 comeatu . . Trapezunte o. adventantes. 15, 53, 12 pugionem templo . . Fortunae *Ferentino in o. detraxerat. 13, 35, 7 (veterani in exercitu Corbulonis) nitidi et quaestuosi, militia per oppida expleta. 14, 33, 6 unius o. (sc. Londinii) damno servare universa statuit.

oppleo. a) *propr.* V, 23, 18 superfusus amnis . . humilem *insulam* in faciem stagni opplevit. 1, 70, 7 opplebantur *terrae* (sc. Oceano). 2, 18, 3 caesi hostes *decem milia passuum* cadaveribus atque armis opplevire.

b) *transl.* II, 94, 16 (Vitellius) sola perdendi (pecuniam) cura . . *circum* gladiatorum ferarumque spectaculis opplere. — 11, 23, 13 oppleturos *omnia* (i. e. omnia curiae et honorum loca) divites illos, quorum avi . .

oppo. a) *propr.* a) in *univ.* I, 32, 9 Vinus manendum intra domum, opponenda *servitia*

(sc. militibus iratis) . . censebat. III, 10, 20 opposuit *sinum* (sc. militibus iratis) Antonius stricto ferro. c. *dat.* 1, 35, 15 opposuerunt *ab-eunti* (sc. Germanico milites seditiosi) *arma*, minitantes, ni regrederetur. 4, 59, 8 Seianus . . manibus super Caesarem suspensus opposuit *sese incidentibus* (sc. saxis).

b) in *re milit.* II, 34, 6 transitum Padi simulantes adversus obpositam gladiatorum *manum*. 43, 13 (gladiatorum manum) *obpositae *cohortes* . . trucidaverant. 12, 39, 1 missas ad subsidium turmas profligant. tum Ostorius cohortes expeditas opposuit [Lips.; M exposuit]. III, 46, 10 castra . . excindere parabant, ni Mucianus sextam *legionem* opposuisset. 1, 65, 22 Caecina . . circumveniebatur, ni prima legio *sese* opposuisset. 2, 77, 4 si quid hostile ingruat, quem iustius *arma* oppositurum, quam qui . . III, 5, 10 opposita (sunt) in *latus auxilia*, infestâ Raetiâ. [M posita cf. Nipp.] c. *dat.* A 37, 5 Britannii . . circumire terga vincentium coeperant, ni . . Agricola quattuor equitum *alas* . . *venientibus* opposuisset. III, 58, 4 (Vitellius) *fratrem* cum . . cohortibus et . . equitibus ingruenti per Campaniam bello opposuit.

B) *transl.* a) 3, 36, 13 (non audet) ius experiri ob *effigiem* imperatoris oppositam. Roth, Pfütz. expl. *propr.* c. *dat.* D 5, 32 quid aliud infestis *patribus* . . Marcellus quam *eloquentiam* suam opposuit? 1, 46, 6 ire ipsum (Tiberium) et opponere *maiestatem* imperatoriam debuissit *cesuris* (militibus), ubi . . IV, 42, 9 Messalla . . *periculis* fratris *semet* opponens flexerat quosdam . . V, 25, 14 illum domesticis *malis* (unglück seines hauses) *excidium* gentis obposuisse.

b) *comparandi causa* D 26, 29 expectabam, ut . . totidem nominaret, ex quibus alium Ciceroni, alium Caesari, singulis deinde singulos opponeremus.

opportunitas. a) A 22, 6 adnotabant periti non alium ducem opportunitates *locorum* sapientius *legisse*. III, 34, 5 (Cremona) numero colonorum, opportunitate [M oport.] *fluminum*, ubere agri . . adolevit floruitque.

b) *de tempore* A 45, 14 tu vero felix, Agricola, . . opportunitate *mortis* i. q. durch den tod zu rechter zeit.

opportunus. In M I, 21. III, 20. V, 24. 2, 5. 6. 4, 21. 51. 60 oportunus. — 1) A) in *univ.* a) *propr.*, c. *dat.* A 24, 6 *Hibernia* medio inter Britanniam atque Hispaniam sita et *Gallio* quoque *mari* opportuna i. q. günstig gelegen für. 3, 38, 10 teneretur *insula* neque *Macedoniae* neque *Thraeciae* o. 12, 62, 10 quando ea *loca* insiderent, quae *transmeantibus* terra marique *ducibus exercitiibusque*, simul *vehendo comeatu* opportuna forent. Potest etiam ad b. β pertinere.

b) *transl.* α) *de tempore* III, 67, 4 (parens) paucis ante diebus o. *morte* excidium domus praevenit. 4, 21, 12 neque peractus (est reus) ob mortem o. V, 24, 6 o. erga populum R. *merito* cf. p. 824^b. 3, 39, 6 cuncta prospere acta (sunt) . . regis o. *eruptione* et adventu legionis.

β) αα) *de rebus* c. *dat.*, praep. *ad*, in 2, 6, 13 *insula* . . *accipiendis copiis* et transmittendum *ad bellum* opportuna. I, 21, 11 opportunos (esse) *magnis conatibus transitus* rerum. 4, 51, 11 nox

aliis in audaciam, aliis ad formidinem opportuna. ββ) de hom. c. dat. 4, 60, 19 gnarus praefecorem et insidiis magis o. (Drusum).

B) praegn. i. q. *ausgesetzt, blossgestellt c. dat.* III, 20, 10 intus hostes et cuncta insidiis o. c. praep. ad 2, 5, 11 longum impedimentorum agmen o. ad insidias, defensantibus iniquum. — *subst.* 4, 24, 8 solvit obsidium locorumque oportuna permunit.

II) *adv.* 4, 49, 4 obsidium coepit (Sabinus) per praesidia (castelle), quae opportune iam muniebat i. q. zweckmässig.

opprimo. I) A) *propr.*, vi praegn. i. q. *ersticken α)* de hom. 6, 50, 24 opprimi senem iniectione multae vestis iubet. β) 13, 57, 22 tegmina corpori derepta iniungunt, . . oppressura ignes.

B) *transl.* α) A 3, 8 ut corpora nostra lente augescunt, cito *extinguuntur*, sic *ingenia studia* quae oppresseris facilius quam *revocaveris*. I, 52, 15 tamquam *detectam* a se Verginii cunctationem, oppressa Capitonis *consilia* ingrata tulisset. 6, 43, 2 si statim . . nationes petivisset, oppressa (erat) cunctantium *dubitatio*. I, 26, 11 multa erumpentis seditionis *indicia* per consocios oppressa (sunt). 4, 27, 2 mota per Italiam servilis belli *semina* fors oppressit. I, 6, 13 (militis) Nero . . opprimendis *Vindicis coeptis* revocaverat. IV, 50, 17 ut obpressisse *bellum* crederetur. 11, 1, 13 citis cum militibus tamquam opprimendo bello *Crispinum* . . misit. 1, 52, 2 gaudebat (Tiberius) *oppressam seditionem*.

b) α) in *re milit.* i. q. *überwältigen, aufreiben, vernichten* III, 9, 6 opprimi universis . . viribus duae *legiones* . . potuerunt. V, 24, 1 potuisse tunc opprimi *legiones* et voluisse Germanos. 15, 24, 6 *Paetum* legionesque, cum opprimere posset, incolumes dimisisse. IV, 16, 5 dispersas *cohortes* facilius opprimi . . patuit. 19, 17 opprimi poterant, si . . motis utrimque copiis medios clausissent. 1, 2, 2 Pompeius apud Siciliam oppressus (est). 3, 41, 5 Andecavos . . legatus excita cohorte . . coeruit. Turoni legionario milite . . oppressi (sunt).

β) i. q. *stürzen, verderben* I, 2, 20 quibus de erat inimicus, per amicos oppressi (sunt). 5, 9 *Nymphidius* . . in ipso conatu oppressus (est), set quamvis capite defectionis ablato . . III, 68, 6 repentina vis dictatorem Caesarem oppresserat, occultae *Gaium* insidiae. IV, 39, 17 *Mucianus*, quia propalam opprimi *Antonius* nequibat, multis in senatu laudibus cumulatam secretis promissis onerat. 6, 10, 8 *Marino* particeps *Seianus* Curtium oppresserat. 11, 28, 11 posse opprimi *damnatam* (*Messalinam*) ante quam ream. 5, 11, 3 *segnem* *Regulum* ad opprimendos *Seiani* ministros . . perstrinxerat. 6, 48, 13 ad opprimendum *Seianum* delectus. 15, 56, 8 infensus *Senecae* omnes ad eum opprimendum artes conquirebat. 16, 32, 9 *cliens* hic *Sorani*, et tunc emptus ad opprimendum *amicum*. 13, 42, 6 eius (*Suillii*) opprimendi gratia. IV, 25, 21 tamquam nuntius . . falso crimine testis veri opprimeretur. 3, 16, 15 conspiratione inimicorum et invidia falsi criminis oppressus . .

II) i. q. *überfallen* III, 6, 15 placuit occasio invadendi incuriosos . . luce prima inermos plerosque oppressere. 43, 17 ibi eum . . *Liburnicae*

oppressere. capto *Valente* . . IV, 56, 9 simulatum ipsis obsequium, quo incautiorem *Voculam* opprimerent. 12, 44, 15 potioem dolum, quo incautum opprimerent. 15, 69, 5 opprimere delectam iuventutem. — accedit notio *interficiendi* II, 59, 2 praefecti opprimuntur: ipse *Albinus* . . trucidatus; *uxor* . . simul interfecta est. IV, 2, 16 paucos erumpere ausos circumiecti oppressere [M pressere]; ceteri in custodiam conditi. 14, 33, 10 si quos . . fessa aetas vel loci dulcedo attinuerat, ab hoste oppressi sunt.

opprobrium. meton. 3, 66, 9 obprobrium *maiorum *Mamercus*.

oppugnatio. in *re milit.* II, 4, 11 profligaverat bellum *Iudaicum* *Vespasianus* oppugnatione *Hierosolymorum* reliqua. 20, 13 consilia curasque in oppugnationem *Placentiae* magno terrore vertit. 45, 2 non ausis ducibus eadem die oppugnationem *castrorum*. III, 84, 1 plurimum molis in oppugnatione *castrorum* fuit. 2, 12, 4 ausuros (esse) *nocturnum* *castrorum* oppugnationem. 13, 6, 7 o. *urbium* cf. infra. V, 20, 10 quibus obvenerant castra *decumanorum*, oppugnationem *legionis arduam* rati . . II, 22, 14 *Caecina* pudore *coeptae* temere oppugnationis . . III, 20, 11 an oppugnationem *inchoaturos* adempto omni prospectu, quis aequus locus, . . ? 26, 5 *incipere* oppugnationem fesso . . exercitu arduum (esse). 13, 41, 6 praemissa levis armatura, quae muros . . ambiret oppugnationemque eminus inciperet. II, 45, 2, 12 *audere* cf. supra. 12, 46, 14 monet *Radamistum* oppugnationem quoquo modo *celerare*. 15, 16, 4 *Parthos* . . pabulo attrito *relicturos* (fuisse) oppugnationem. plur. 12, 45, 10 nihil tam ignarum (est) barbaris quam *machinamenta* et *astus* oppugnationum. 13, 6, 7 num *proelia* et oppugnationes *urbium* et cetera belli per *magistros administrari* possent.

oppugnator. in *re milit.* II, 21, 4. III, 71, 17 *oppon.* obsessi cf. *obsideo b. a.* II, 21, 15 *Viteliani* *pluteos* . . et *vineas* subfodiendis muris *protegendisque* oppugnatoribus . . expediunt. IV, 23, 21 ipsi oppugnatores ignibus petebantur.

oppugno. in *re milit.* IV, 23, 4 *legiones* nostras, *oppon.* obsideri cf. *obsideo b. a.* A 25, 15 *oppugnare . . *castella* adorti. V, 21, 2 *Vadam* *Civilis*, *Grinnes* *Classicus* oppugnabant. 11, 7 *Romani* ad oppugnandum versi (sunt). *oppugnantes* i. q. *oppugnatores* III, 30, 6 *opp.* defensores cf. *auxilium* p. 130^a. IV, 22, 14 spes oppugnantium *opp.* obsessi cf. *obsideo b. a.* V, 11, 15 *muri* . . *sinuati*, ut latera oppugnantium ad ictus patescerent. — [IV, 30, 9 M oppugnandi, em. Nipp. exp.]

ops. A) a) i. q. *geldmitte', reichthum, schätze, vermögen α)* c. *oppos.* et *sim.* D 8, 28 (non negantur) *divitiae* et *opes*, quas facilius invenies qui vituperet quam qui fastidiat. 16, 3, 2 consumebantur veteres *opes* quasi oblati, quas multos per annos prodigeret (*Nero*), quin et inde iam largiebatur; et *divitiarum* exspectatio inter causas *paupertatis* publicae erat. II, 81, 3 accessere cum regno *Sohaemus* haud spernendis viribus (*streitkräfte*), *Antiochus* vetustis opibus ingens et inservientium regum *ditissimi*

mus. III,32,14 tempus mercatus *ditem* alioqui coloniam *maiore opum specie complebat. A 30, 20 si *locuples* hostis est, avari (sc. Romani sunt), si *pauper*, ambitiosi . . . soli omnium opes atque *inopiam* pari adfectu concupiscunt. I, 48, 21 testamentum Vini magnitudine opum irritum, Pisonis supremam voluntatem *paupertas* firmavit. 4, 44, 3 Lentulo . . . gloriae fuerat bene tolerata paupertas, dein magnae opes innocenter *partae et modeste habitae. 16, 3, 2 cf. supra. 14, 57, 15 Sullam *inopem* . . . Plautum magnis opibus . . . I, 57, 10 auxilia equos, arma *pecuniam* offerentes, ut quisque corpore *opibus* ingenio validus. II, 84, 4 fatigabat . . . pecuniarum conquisitio: eos esse belli civilis nervos dictitans Mucianus . . . solam magnitudinem opum spectabat. 2, 30, 6 (consultavit) Libo, an habiturus foret opes, quis viam Appiam Brundisium usque pecunia operiret. 33, 8 auctu imperii adolevisse etiam privatas opes cf. 33, 10 pecunia. 3, 72, 5 nec Augustus arceuerat Taurum, Philippum . . . hostiles exuvias aut exundantis opes ornatum ad urbem . . . conferre cf. 72, 2 et 6 pecunia. 13, 34, 8 Cottae et Haterio annum pecuniam statuit princeps, quamvis per luxum *avitas opes dissipassent. 16, 1, 11 Dido Phoenissam . . . condita Carthagine illas opes abdidisse, ne novus populus nimia pecunia lasciviret cf. 1, 6 et 13 magna vis *aurei*. IV, 74, 20 vobis maximum discrimen (est), penes quos *aureum* et opes, praecipuae bellorum causae. 11, 24, 29 aureum et opes suas inferant (in urbem Romam) potius quam separati habeant. — IV, 12, 9 nec opibus (*rarum in societate validiorum) adtritris [Liedke; M adtriti] viros tantum *amaque* imperio ministrant (Batavi). 12, 37, 6 habui equos viros, arma opes: quid mirum, si haec invitus amisi? — I, 2, 14 *nobilitas*, opes, . . . honores pro crimine (erant). 49, 10 vetus in familia nobilitas, magnae opes (erant). 85, 7 maligna cura in omnes, quos nobilitas aut opes aut aliqua insignis claritudo rumoribus obiecerat. IV, 55, 4 Classicus nobilitate opibusque ante alios (erat). 2, 43, 16 praeter paternos spiritus uxoris quoque . . . nobilitate et opibus accendebatur. 12, 1, 5 suam quaeque (femina) nobilitatem formam opes contendere. I, 85 compon. *claritudo* cf. supra. 12, 64, 14 Lepida . . . parem sibi claritudinem credebat. nec forma aetas opes multum distabant. 13, 45, 9 opes claritudini generis sufficiebant. 14, 47, 8 (Regulus) nova generis claritudine neque invidiosis opibus erat. II, 59, 11 Blaesus . . . genere *illustri*, largus animo et par opibus. 6, 31, 13 Sinnaces, *insigni familia* ac perinde opibus. — I, 2, 14 compon. honores cf. supra. III, 37, 5 quod consul rem p., dux imperatorem, tantis opibus tot honoribus cumulatam amicum prodidisset. 1, 2, 10 cum . . . ceteri nobilium . . . opibus et honoribus extollerentur. 4, 34, 20 uterque opibus [M, Nipp. opibusque] atque honoribus pervigere. 6, 8, 20 spectamus . . . cui ex te (Tiberio) opes honores (sint). 11, 12, 13 (Agrippina Sillio) largiri opes, honores. 14, 53, 6 tantum honorum atque opum in me cumulasti, ut . . . — D 6, 10 ullane tanta ingentium opum ac magnae *potentiae* voluptas (est) quam . . . cf. 6, 12 in summa

rerum omnium abundantia. IV, 44, 16 accusatorum ingenia et opes et exercita malis artibus potentia timebantur. G 19, 8 non forma, non aetate, non opibus maritum invenerit (impudica). 12, 1, 5. 64, 14 cf. supra. II, 92, 12 nec eo segnius invaserant (Caecina ac Valens) domos hortos opesque imperii i. q. staatsvermögen. III, 13, 20 (Bassum et Caecinam), postquam domos hortos opes principi abstulerint, etiam *auferre *militem. 3, 55, 8 ut quisque opibus domo paratu speciosus, per nomen et clientelas inlustrior habebatur. II, 5, 5 Mucianum . . . magnificentia et opes et cuncta privatum modum supergressa extollebant. 2, 40, 18 multi . . . senatores sustentasse opibus, iussisse *consiliis* (dicebantur Agrippam). 6, 42, 3 trecenti opibus aut *sapientia* delecti ut senatus (Seleucia).

β) D 6, 10 ingentium opum *voluptas* cf. a. I, 48, 21. II, 84, 4 *magnitudo* o. cf. a. 16, 33, 2 magnitudine opum praecipuus inter Bithynos. III, 32, 14 maiore opum *specie* cf. a. 6, 14, 3 Geminus *prodigientia* opum ac mollitia vitae amicus Seiano. 13, 13, 13 suarum o., quae haud procul imperatoris aberant, *copias* tradebat (Agrippina Neroni). — IV, 5, 14 (Priscus) opum *contemptor*, recti pervicax. 3, 30, 4 (Volusius) opum, quis domus illa immensum viguit, primus *ad-cumulator*. — II, 69, 9 ut largitionibus adfectae iam imperii opes sufficerent, amputari legionum . . . numeros iubet i. q. staatsvermögen, finanzen. 92 cf. a. III, 72, 16 dedicavit (Capitolium) ea magnificentia, quam immensae postea *populi R.* opes ornarent potius quam auferent cf. 72, 12 modicae adhuc *populi R.* res. 19, 9 pro labore ac vulneribus clementiam et gloriam, inania, laturos, sed opes *Cremonensium* in sinu praefectorum legatorumque fore. IV, 44 *accusatorum* o. cf. a. 2, 43, 16 *uxoris* o. cf. a. 61, 5 instar montium eductae pyramides certamine et opibus *regum*. 3, 2, 6 (plebes et equites coloniarum) pro opibus *loci* vestem odores . . . cremabant. — D 6, 10. 14, 52, 5 Senecam adoriuntur, tamquam *ingentes* et privatum modum evectas opes adhuc auferet. A 44, 11 o. *nimis* non gaudebat (Agricola), *speciosae* contigerant. 15, 20, 2 Timarchus Cretensis reus agitur, ceteris criminibus, ut solent praevalidi provincialium et o. *nimis* ad iniurias minorum elati. I, 49, 10 in familia *magnae* o. (erant). 3, 76, 4 in magnis *o. . . Caesarem omisit (in testamento). 4, 44, 3 cf. a. 6, 22, 13 plerosque quamquam magnas per o. miserrimos (esse). 14, 57, 15 Plautum magnis o. 15, 71, 16 Egnatia, magnis primum et *integris* o., post ademptis. III, 37, 5 *tantis* o. cf. a. 72, 16 *immensae* *populi R.* o. cf. supra. 12, 22, 11 publicatis bonis cederet Italia. ita quinquagies sestertium ex o. *immensis* exuli relictum. 13, 30, 12 (Volusio) *praecipuae* opes bonis artibus (sc. partae) . . . fuerunt. 3, 72, 5 *exundantis* o. II, 69, 9 largitionibus *adfectae* imperii o. 15, 71, 16 *integrae* o. II, 81, 3 Antiochus *vetustis* o. ingens. 16, 7, 6 Cassius opibus *vetustis* et gravitate morum. 3, 2 *veteres* o. 13, 34, 8 **avitas* o. II, 84, 10. 14, 27, 3 *propriis* o. 2, 33, 8 *privatas* o. G 5, 7 numero (armentorum) gaudent, eaeque *solae* et *gratis-simae* opes sunt. 46, 13 caele in sagittis opes

[Meiser; codd. spes]. 11, 1, 6 moneret Claudium cavere vim atque opes principibus *infensas*. 14, 47, 8 *invidiosus* o. erat cf. α. III, 78, 6 nobilem filiam et *dotales* o. pretium proditionis offerebat i. q. reiche mitgift. 13, 13, 13 *imperatoriae* cf. supra. 16, 2, 10 *obvias* o. deferre deos. 14, 10 opes eius *praecipuas* ad eliciendam cupidinem eamque causam multis exitio esse. — D8, 7 ad has ipsas opes possunt videri eloquentiae beneficio venisse. G44, 11 est apud illos (Suionas) et opibus honos. I, 2, 14 nobilitas, opes, . . honores pro crimine (erant). 85, 7 obiciunt rumoribus qm cf. α. II, 5, 5 extollunt qm cf. α. III, 72, 16 ornant, augent qd cf. α. II, 69, 9. 13, 45, 9 sufficiunt. 14, 52, 5 ingentes et privatum modum evectas o. 12, 64, 14 nec forma aetas opes multum distabant. 13, 13, 13 haud procul imperatoris aberant. 2, 33, 8 auctu imperii adolevisse etiam privatas o. A44, 11 speciosae contigerant (Agricolae). III, 45, 7 inde opes et rerum secundarum luxus (erant Cartimanduae). 6, 8, 20 spectamus . . . cui ex te (Tiberio) opes honores (sint). 13, 30, 12 cf. supra. — I, 57, 10 *opibus validus*. II, 81, 3 ingens. 59, 11 par cf. α. IV, 41, 14 Neroni . . fratres concordia opibusque insignes ad exitum monstravisset. 3, 55, 8 speciosus cf. α. 12, 59, 2 Taurum opibus inlustrem . . pervertit. IV, 55, 4 Classicus nobilitate opibusque ante alios (erat). A44, 11 *opibus* nimis non *gaudebat* (Agricola). G19, 8 opibus maritum invenire cf. α. II, 84, 10 propriis quoque o. Mucianus bellum iuvit. III, 8, 8 exemplo opibusque partes iuvare (Veronenses). 2, 40, 18 sustentare. III, 37, 5 tantis o. cumulatus. 2, 2, 4 Caesar auxit opibus (Vononem). 1, 2, 10 extolli cf. α. 3, 30, 4 domus inmensum viguit cf. supra. 4, 34, 20 uterque opibus atque honoribus pervigere. 2, 43, 16 accendi. 15, 20, 2 o. nimis ad iniurias minorum elati. 14, 27, 3 Laodicea tremore terrae prolapsa, nullo a nobis remedio, propriis o. revaluit. 6, 42, 3 trecenti opibus aut sapientia delecti ut senatus. 13, 19, 10 ne opibus et orbitate Silanae maritus *poteretur*. — 16, 17, 16 opibus eius *inhians* (Nero). — D8, 28 opes *negligere, vituperare, fastidire* cf. α. A30, 20 concupiscere. I, 10, 4 attritis opibus, lubrico statu . . prope ab exule fuit. IV, 12, 9 cf. α. 13, 34, 8 per luxum *avitas* o. dissipare. 16, 3, 2 consumere, prodigere. 14, 52, 5 augere. II, 92, 12 invadere. III, 13, 20 auferre. 15, 71, 15 adimere. III, 78, 6. 16, 3, 2 offerre. 2, 10 *obvias* o. deferre deos. 11, 12, 13 largiri. 2, 30, 6. 11, 24, 29. 12, 37, 6 habere. 4, 44, 3 *magnae* o. innocenter *partae* et *modeste habitae*. 14, 53, 6 tantum . . opum in me cumulasti, ut . . 54, 7 cum opes meas ultra sustinere non possim. IV, 44, 16 accusatorum o. timebantur. III, 1, 6 cavere. 3, 72, 5 opes ornatum ad . . urbis conferre. 11, 24, 29 o. suas inferant (in urbem Romam). 12, 1, 5 contendere. 14, 35, 4 Boudicea . . testabatur . . non ut tantis maioribus ortam regnum et opes, verum ut unam et vulgo libertatem amissam . . ulcisci. 16, 1, 11 abdere. — Inest notio *divitiarum* et *auctoritatis* 14, 28, 10 Vibius . . Italia exigitur, ne graviore poena adficeretur, . . fratris *opibus enisus*. — 15, 41, 6 (exustae sunt) opes tot victoriis quaesitae et Graecarum artium

decora i. q. reichthum, gegenstände von werth.

b) *dicitur non solum de pecunia et divitiis, sed etiam de omnibus subsidiis et adiumentis* I, 61, 1 adiuncto Britannico exercitu ingens *viribus* (streitkräfte) opibusque Vitellius i. q. hülfsquellen, geldmittel. II, 19, 8 coloniam virum et opum validam . . sedem bello legisset. IV, 69, 12 alii foedera, quibusdam opes viresque . . iactantibus. 86, 5 qua cogitatione bellum adversus patrem agitaverit an opes viresque adversus fratrem, in incerto fuit. II, 32, 20 ipsis (esse) . . *publicas privatasque* o. et inmensam *pecuniam*, inter civiles discordias ferro validiorem i. q. hülfsmittel. III, 2, 11 nec procul Germaniam, unde vires; . . (ex Galliis Hispanisque) viros equos tributa, ipsamque Italiam et opes *urbis*. Respectu maxime *copiarum, exercituum* habito IV, 61, 6 (Civilis), *sisus Germanorum* opibus. 11, 8, 3 Mithridates . . in regnum remeavit, *sisus Pharasmanis* opibus. 1, 47, 5 validior per Germaniam exercitus, . . Galliarum opibus subnixus. 2, 63, 19 (Catualda) pulsus . . Hermundurorum opibus et Vibilio duce. 11, 8, 16 Gotarzes Daharum Hyrcanorumque opibus auctus bellum renovat. 17, 11 rex . . pulsus ac rursus Langobardorum opibus refectus. 12, 44, 6 Armenios . . Mithridates optinebat opibus *nostris*. Latiore sensu 1, 8, 29 nunc senem principem, longa potentia, *provisis etiam heredum* in rem p. opibus, auxilio . . militari tuendum i. q. ne successuris exercitus et reliquae opes deessent ad rem p. opprimendam: Wolf. 11, 15 opes *publicae* continebantur (libello), quantum civium sociorumque in armis, quot classes, . . tributa . . i. q. machtmittel. 11, 10, 11 extractis monumentis, quibus opes suas testabatur . . , regreditur i. q. macht.

B) i. q. *polit. macht* IV, 83, 3 (Ptolemaeus rex) Macedonum primus *Aegypti* opes firmavit. III, 44, 1 capto Valente cuncta ad *victoris* (Vespasiani) opes conversa (sunt). 2, 10, 2 (orditur) magnitudinem Romanam, opes *Caesaris*. 12, 60, 15 Oppius et Balbus primi Caesaris opibus potuere condiciones pacis et arbitria belli tractare i. q. a Caes., penes quem omnium rerum arbitrium erat, habuere potestatem . . 13, 7 castellum insigne fama, quod postremo inter Darium atque Alexandrum proelio *Persarum* illic opes *concederant*. 2, 3, 4 Armenia . . vacua tunc interque *Parthorum* et *Romanas* o. infida. 11, 16, 17 testificantur adimi veterem Germaniae libertatem et *Romanas* o. *insurgere*. 12, 36, 6 avebant visere, quis ille tot per annos opes *nostras sprevisset*. II, 38, 4 ubi subacto orbe . . *securas* o. *concupiscere* vacuum fuit. 12, 15, 1 Mithridates . . *amissis* opibus vagus. V, 11, 10 Tito Roma et opes voluptatesque *ante oculos* (erant), ac ni statim Hierosolyma conciderent, *morari* videbantur i. q. seine machtmittelstellung als caesar; Roth expl. herrlichkeiten, Gantrelle l'opulence, les grandeurs de Rome.

C) i. q. *kraft* a) 1, 55, 3 (bellum) in aestatem *summa* ope parabat i. q. summopere. b) de *ingenio* 6, 12, 16 dato sacerdotibus negotio, quantum *humana* ope potuissent, vera discernere.

D) i. q. *hülfe, beistand* D5, 22 qua (arte) sem-

per armatus *praesidium* amicis, opem alienis, salutem periclitantibus . . *feras. A 26, 12 utroque exercitu certante, his, ut *tulisse opem, illis, ne egnisse *auxilio* viderentur. — III, 31, 13 extremum malorum, tot fortissimi viri *proditoris* opem invocantes. V, 3, 7 ne quam *deorum hominumve* opem expectarent (Iudaei) utrisque deserti. Ceteros genet. cf. infra. — 13, 40, 2 metu, ne, si concessisset obsidioni, nihil opis in ipso videretur. — IV, 3, 6 cum . . Tarracinae *nulla ope iuvarentur*. 2, 46, 23 qui pugnantis in eundem hostem Romanos nulla ope iuvissent. 14, 59, 1 cf. infra. IV, 53, 14 deos precatus, ut . . sedes suas pietate hominum inchoatas *divina* ope attollerent. 78, 9 nec sine o. divina mutatis repente animis terga victores vertere. 81, 14 aestimari a medicis iubet, an talis caecitas ac debilitas ope *humana* superabiles forent. 15, 44, 7 non ope humana, non largitionibus principis aut deum placamentis decedebat infamia i. q. *zuthun*. IV, 41, 3 deos testes advocabant, nihil ope *sua* factum quo . . 24, 8 non *Antonii* neque *Muciani* ope Vespasianum magis adolevisse. 4, 71, 20 viginti annis exilium toleravit (Iulia) Augustae ope sustentata. 6, 3, 15 delectum ab Seiano (Paconianum), cuius ope dolus Caesari pararetur. 13, 20, 9 ope Senecae dignationem Burro retentam (esse). 37, 1 Tiridates super proprias clientelas ope Vologesi fratris adiutus. . bello infensare Armeniam. — D 5. A 26 opem *ferre* cf. supra. III, 10, 23 ut quemque notum . . adspexerat, *ad ferendam o. nomine ciens. 6, 17, 13 tulit opem Caesar disposito per mensas miliens sestertio. 14, 43, 16 cui familia opem feret, quae . . ? III, 31 *invocare*. V, 3 *expectare* cf. supra. 14, 59, 1 (Plantus) nullam o. *providebat* inermis atque exul. — III, 48, 14 urbem *Italiamque *externae* opis (i. e. frumenti) indigam fame urgueret. 3, 54, 19 Italia *externae* opis indiget. — [D 13, 3 Ritter suppl., 12, 15, 11 Halm.]

optimas. *subst.* 4, 32, 7 plebis et optimatum certamina. 33, 6 senatus et optimatum ingenia. 44, 6 avus . . pro optimatibus ceciderat.

optio. in *re milit.* I, 25, 3 Proculum tesseraarium speculatorum et Veturium optionem *eorundem* perductos i. q. feldwebel.

opto. i. q. *wünschen* D 4, 7 qui (iudex) me . . , quod iam pridem opto, . . compellat, ut . . I, 84, 5 si Vitellio et satellitibus eius eligendi facultas detur, quem nobis animum . . *inprecentur*, quid aliud quam *seditionem* et *discordiam* optabunt: ne miles centurioni . . obsequatur, hinc . . in exitium *ruamus*. Roth expl. wählen. 4, 25, 12 infensus miles memoria laborum et . . optatae totiens *pugnae*. I, 29, 11 sive optandum hoc nomen sive timendum erat. c. *inf.* D 9, 2 versus, quibus totam vitam Maternus insumere optat, . .

opulentia. A) i. q. *reichthum, wohlhabenheit* II, 4, 1 Titus *spectata* o. (templi) donisque regum . . V, 8, 2 illic *immensae* o. templum (erat). 14, 31, 1 rex Icenorum . . , *longa* o. clarus, Caesarem heredem . . scripserat. I, 51, 17 Sequanis Aeduisque ac deinde, prout opulentia civitatibus erat, infensi (milites) expugnationes urbium . . hauserant animo. IV, 63, 8 gentibus *invisa* (erat) civitas opulentia auctaque.

B) i. q. *macht* 2, 60, 10 manebant structis molibus litterae Aegyptiae, *priorem* o. complexae. 4, 55, 21 *auctam* adhuc *Lydorum* o. missis in Graeciam populis.

opulentus. a) i. q. *reich, wohlhabend* a) *propr.* 12, 63, 10 unde . . quaestuosus et opulenti (Byzantii). III, 8, 13 vectigalia opulentissimarum provinciarum. c. *abl.* II, 6, 19 Asia et ceterae provinciae nec virorum *inopes* et pecunia [Ritter; M pecuniae] opulenta i. q. reichlich versehen. 4, 48, 6 versi in luxum et raptis opulenti (Thraeces) omittere stationes. 3, 46, 9 quanto pecunia dices et voluptatibus opulentos, tanto magis inbelles Aeduos evincite. *β) transl.* II, 80, 17 Germanicae legiones in Suriam ad *militiam* o. quietamque transferret. b) i. q. *reich an hilfsmitteln* II, 32, 16 ipsis omnia (esse) opulenta et fida. 3, 43, 2 apud Aeduos maior moles exorta, quanto civitas opulentior et comprimendi procul praesidium. Nipp. explic. reich an polit. macht, quod in hunc locum non quadrat.

opus. I) A) a) i. q. *verrichtung, arbeit* G 10, 13 (equi) nullo mortali opere contacti. 16, 3, 7 populus agrestium efficiendo operi adsumptus. — vi *praegn.* G 25, 6 verberare servum ac vinculis et opere coercere rarum i. q. zwangsarbeit.

b) i. q. *das bauen, der bau* II, 41, 1 Caecinam operi pontis intentum.

c) in *re milit.* a) in *univ.* 1, 35, 5 angustias stipendii, duritiam operum ac propriis nominibus incusant vallum, fossas, pabuli materiae lignorum adgestus, et si qua alia ex necessitate aut adversus otium castrorum quaeruntur. G 4, 7 (Germanis) magna corpora et tantum ad impetum valida: *laboris* atque operum non eadem patientia (est). 1, 20, 11 Rufus diu manipularis, dein centurio, mox castris praefectus, antiquam . . militiam revocabat, vetus operis ac laboris et eo immitior, quia toleraverat. 11, 18, 11 legiones operum et laboris *ignavas, populationibus laetantes, veterem ad morem reduxit. III, 84, 6 quidquid tot proeliis laboris ac periculi hausissent, opere illo consummari clamitantes.

β) spec. i. q. *schanzarbeit* III, 11, 3 legiones . . labore et opere fessae. V, 1, 7 (Titus) comitate et adloquiis officia provocans ac plerumque in opere, in agmine gregario militi mixtus. III, 10, 4 legioni . . valli opus cesserat. IV, 28, 14 machinas molemque operum Batavis delegat i. q. die schwere schanzarbeit cf. p. 857^b. III, 26, 10 munire castra . . formidolosum, ne dispersos et opus molientes . . turbarent (hostes). 1, 63, 21 castra metari . . placuit, ut opus et alii proelium inciperent.

d) V, 12, 2 templum in modum arcis propriaeque muri, labore et opere [M opera] ante alios i. q. mühe u. kunst.

B) *meton.* a) i. q. *bau, bauwerk, gebäude* II, 21, 4 pulcherrimum amphitheatrum opus, situm extra muros, conflavit, . . ab obpugnatoribus incensum. III, 72, 22 Catuli nomen inter *tanta Caesarum opera usque ad Vitellium mansit. IV, 22, 3 subversa (sunt) longae pacis opera, haud procul castris in modum municipii exstructa, ne hostibus usui forent. III, 72, 14 gloria

operis (Capitolii) libertati reservata est. [Ritter, Her. patrati o.] IV, 53, 20 ne temeraretur opus (Capitolii) saxo aurove in aliud destinato. 6, 45, 6 duo opera struxit (Tiberius), templum Augusto et scaenam . . . theatri; eaque perfecta . . . haud dedicavit. IV, 23, 19 excussa ballistis saxa straverit informe opus (i. e. turrim). 1, 64, 12 obruto quod effectum operis duplicatus militi labor. 79, 16 difficultas operum. 12, 56, 2 perrupto monte, quo magnificentia operis a pluribus viseretur, lacu in ipso navale proelium adornatur. 57, 2 apertum (est) aquarum iter. incuria operis manifesta fuit, haud satis depressi ad lacus ima vel media. 57, 9 ministrum operis Narcissum in cusat cupidinis ac praedarum. 15, 7, 9 hostia, quae muniebantur hibernaculis adsistens semifacta opera fuga perripit.

b) in re milit. a) i. q. *vertheidigungswerk* V, 11, 12 urbem arduam situ opera molesque firmaverant, quis vel plana satis munirentur. β) i. q. *belagerungswerk* II, 21, 13 nox parandis operibus *absumpta (est). III, 20, 13 tormentis et telis an operibus et vineis adgredienda urbs foret. 6, 41, 8 legatus . . . collis, quos barbari insederant . . . operibus circumdedit.

c) de scriptis (Taciti) A 10, 23 naturam Oceani . . . neque quaerere huius operis est, ac multi retulere. I, 1, 1 initium mihi operis Ser. Galba iterum T. Vinius consules erunt. 2, 1 opus adgredior *opimum casibus, atrox proelii, discors seditionibus, ipsa etiam pace saevum. II, 8, 4 ceterorum casus . . . in contextu operis dicemus. 50, 7 fictis oblectare legentium animos procul gravitate *coepti operis crediderim.

II) *latiore sensu* a) i. q. *arbeit, aufgabe* II, 4, 12 obpugnatione Hierosolymorum reliqua, duro magis et arduo opere ob ingenium montis. III, 26, 1 ut Cremonam venere, novum immensumque opus occurrit.

b) i. q. *werk, unternehmen, that* A 13, 13 agitate Gaium Caesarem de intranda Britannia satis constat, ni . . . ; divus Claudius *auctor *iterati operis. 13, 53, 12 invidit operi (sc. fossae faciendae) . . . legatus. 2, 8, 5 precatus Drusum patrem, ut se . . . memoria consiliorum atque operum iuvaret. 15, 53, 13 pugionem . . . gestabat velut magno operi sacrum. III, 53, 11 quod . . . legiones . . . fudisset, id pulcherrimum et sui operis (esse). — [II, 21, 16 Halm add.]

opus. a) c. *abl.* α) D 1, 14 non ingenio, sed memoria et recordatione o. est. 19, 22 novis . . . eloquentiae itineribus o. est. 41, 14 quid enim o. est longis in senatu sententiis . . . ? quid multis . . . contionibus . . . ? quid voluntariis accusationibus . . . ? quid invidiosis . . . defensionibus . . . ? A 33, 10 seu fortitudine . . . seu patientia ac labore . . . o. fuit. I, 21, 12 nec cunctatione o. (esse), ubi perniciosior sit quies quam temeritas. 30, 2 neque relatu virtutum in *comparatione Othonis o. est. III, 54, 20 magno documento o. est. V, 16, 10 ut . . . hostem . . . excinderent, ultione magis quam proelio o. esse. 2, 21, 12 insisterent caedibus: nil o. (esse) captivis. 3, 6, 10 nil o. (esse) vetustioribus exemplis. 26, 3 neque praemiis o. erat. 6, 31, 19 nomine tantum et auctore o. (esse). 14, 62, 12 nec manu aut telo o. (esse):

fateretur Octaviae adulterium. 15, 3, 5 scripserat Caesari proprio duce o. esse, qui Armeniam defenderet. 27, 5 nec . . . eo ventum, ut certamine extremo o. esset. 16, 4, 4 Nero nihil ambitu nec potestate senatus o. esse dictitans . . . — add. *dat.* D 39, 15 oratori clamore plausuque o. est et velut quodam teatro. A 1, 14 at nunc narraturo mihi vitam defuncti hominis venia o. fuit. G 46, 22 rem difficillimam adsecuti sunt, ut illis ne voto quidem o. esset. I, 77, 2 Vitellio ad capessendam principatus fortunam bello o. erat. II, 47, 11 mihi non ultione neque solaciis o. est. 14, 6, 9 sibi ad praesens quiete o. (esse).

β) I, 62, 6 nihil in discordiis civilibus festinatione tutius, ubi *facto* magis quam *consulto* o. esset.

b) seq. ut D 31, 2 ad hoc efficiendum intellegebant o. esse, non ut in rhetorum scholis declamarent, nec ut . . . vocem exercerent, sed ut . . .

c) D 41, 21 credite, optimi et in quantum o. est disertissimi viri, . . . i. q. so weit es erforderlich ist: Andresen. Peter explic. so weit es recht u. nützlich ist.

ora. A) 2, 78, 6 Domitium inpositum tiremi vitae *litorum* oram . . . iubet i. q. rand.

B) *spec.* a) i. q. *küste* 5, 10, 14 Piraeum *Atticae* orae, dein Corinthiense *litus* . . . evadit. — A 10, 14 hanc oram novissimi *maris* . . . R. classis circumvecta . . . 4, 14, 5 qua tempestate Graeci conditis per Asiam urbibus ora maris potiebantur. I, 2, 11. III, 60, 12. 13, 26, 12 in oram *Campaniae* libertum releget. II, 2, 6 oram Achaiae et Asiae ac laeva maris praevectus, Rhodium . . . petebat. 2, 79, 1 oram Lyciae ac Pamphyliam praelegens . . . 11, 18, 5 *Gallorum* . . . oram vastabat. 12, 55, 9 *rex* eius orae Antiochus. III, 47, 9 Trapezuntem . . . a Graecis in *extremo Ponticae* o. conditam. IV, 12, 7 Batavi . . . *extrema* Gallicae o. vacua cultoribus . . . occupavere. 2, 53, 3 Nicopolim . . . venerat per Illyricam o. 5, 10, 14 cf. supra. *I, 2, 11 *hausta* aut *obruta fecundissima* Campaniae o. A 10 circumvehi. II, 2 praevehi. 2, 79 praelegere. 11, 18 vastare. 14, 8, 6 quibus, votis, clamore . . . omnis ora compleri. 2, 24, 10 (Germanicum) apud scopulos et *prominentis* oras . . . vix cohibuere amici quo minus . . . 4, 14, 5 ora maris *potiri*.

b) *meton.* i. q. *homines oram incolentes* III, 60, 12 Misenensem classem et *pulcherrimam Campaniae* oram *descivisse*.

oraculum. a) IV, 83, 26 *sors* (i. e. responsum) oraculi haud ambigua. V, 3, 3 regem . . . *adito Hammonis* oraculo remedium petentem . . . 2, 54, 10 adpellit Colophona, ut Clarii Apollinis oraculo *uteretur*. 6, 34, 11 oraculum Phruxi *celebrant*. D 12, 9 sic oracula *loquebantur*. 2, 54, 16 ferebatur (sacerdos) Germanico per ambages, ut mos oraculis, maturum exitum cecinisse.

b) de *responso* 3, 63, 7 Zmyrnaeos oraculum *Apollinis* . . . Tenios eiusdem *carmen* referre. 12, 63, 4 quibus (Graecis) Pythium Apollinem consulentibus, ubi conderent urbem, *redditum* oraculum est, quaerent sedem . . . 6, 21, 16 quae dixerat (Thrasullus) oraculi vice accipiens . . .

oratio. I) A) i. q. *das sprechen, das reden* 2, 87, 6 unde *angusta* et *lubrica* oratio sub principe, qui libertatem metuebat, adulationem

oderat. D 9,2 inde omnis fluxit oratio i. q. erörterung, verhandlung.

B) a) i. q. *der rednerische ausdrück, vortrag* D 39,5 quantum humilitatis putamus *eloquentiae* attulisse paenulas istas, quibus...? quantum virium detraxisse orationi auditoria et tabularia credimus, in quibus...?

b) i. q. *beredsamkeit, redegabe* D 37,11 Pompeium et Crassum non viribus modo et armis, sed ingenio quoque et oratione valuisse cf. 37,15 eloquentia.

c) i. q. *darstellungsweise, darstellung* D 20,10 vagus auditor adsuevit iam exigere *laetitiam* et *pulchritudinem* orationis. 31,25 sunt apud quos adstrictum... *dicendi genus* plus fidei meretur... alios *fusa* et *aequalis* et *ex communi ducta* sensibus oratio magis *delectat*. 22,5 (Cicero) primus *excoluit* orationem, primus et verbis dilectum adhibuit et compositioni artem... 26,4 melius est orationem [Andres.; codd. oratorem] vel hirta toga *induere* quam fucatis... vestibus insignire. 31,21 *temperabit* orationem, parato omni instrumento.

II) a) in *univ.* IV,40,19 Publio neque animus in periculis neque oratio *subpeditavit* i. q. worte zur rechtfertigung.

b) *spec.* i. q. *die rede* a) D 11,12 si quid in nobis notitiae... est, magis arbitror carminum quam orationum *gloria* partum. 14,20,16 ut proceres Romani *specie* orationum et carminum scaena polluantur i. q. sich in reden u. gedichten hören zu lassen, der rede- u. dichtungskunst. D 3,17 omissis orationum et causarum *studiis*. 19,8 vidit... cum *condicione* temporum et *diversitate* aurium *formam* quoque ac *speciem* orationis esse mutandam. 19,10 perferebat prior ille populus... **impeditissimarum* o. *spatia*. 21,15 *partes* cf. *δ*. A 35,2 *finem* orationis ingens alacritas consecuta est, statimque ad arma discursum. 6,9,1 *constantia* orationis. — I,90,9 *scriptor* orationis.

β) D 14,13 *delectasset* te et Apri nostri accuratissimus *sermo*... et *Materni* pro carminibus suis laeta, (et)... *audentior* et poetarum quam oratorum *similior* oratio. I,19,2 apud senatum non *comptior* Galbae, non longior quam apud milites *sermo*: *Pisonis* *comis* oratio. D 38,15. II,78,1 post Muciani orationem ceteri *audentius* circumsistere, hortari. 1,13,2 Arruntius haud multum discrepans a Galli oratione perinde offendit. 77,7. 15,35,10. 2,15,1 o. *ducis*. 11,25,1. 12,52,10. 16,27,5 o. *principis*. D 22,11. II,65,8 interpretabatur quaedam ex **orationibus eius* contumeliosa in Vitellium. III,37,7 nullā in oratione cuiusquam erga... *duces* obtreectatio (erat). IV,6,7 *égregius* utriusque o. 1,81,3 adeo diversa non modo apud auctores, sed in ipsius orationibus reperiuntur.

γ) D 21,15 ex *Caelianis* o. — D 6,21 *accuratam* *meditatamque* profert o. IV,68,27. 14,55,2 *meditata* o. D 14,13 *laeta, audentior*, poetarum quam oratorum *similior* o. cf. β. 19,10 **impeditissimae* o. 20,23 neque ideo minus *efficaces* sunt o. *nostrae*, quia ad aures indicantium cum voluptate perveniunt. 21,11 in omnium studio-
rum manibus versantur *acusationes* quae in Vatinius inscribuntur, ac praecipue *secunda*

ex his oratio; est enim verbis *ornata* et *sententiis*, [Wolff del. comma] auribus iudicum *accommodata*. 21,34 oratio, sicut corpus hominis, ea demum *pulchra* est, in qua non eminent venae nec ossa numerantur, sed... 37,24 nec quisquam *claram* et *inlustrem* o. efficere potest nisi qui causam parem invenit. II,90,2 *magnifica* o. III,37,1 *composita* in magnificentiam o. IV,4,15 *compositae* o. cf. *δ*. 6,7 *egregiae* o. 7,3 paulatim per altercationem ad *continuas* et *infestas* o. *profecti* sunt. 4,8,8 *continua* o. IV,42,10 *trux* o. 2,55,2 o. *saeva*. I,19,2 *comis* o. 1,10,30 Augustus... quamquam *honora* oratione, quaedam de habitu... iecerat, quae velut excusando exprobraret. 2,36,17. 12,6,1 *favorabili* o. 1,52,8 paucioribus Drusum... laudavit, sed *intentior* et *fida* oratione. D 21,11 auribus iudicum *accommodata* cf. supra. I,85,1 oratio **apta* ad perstringendos mulcendosque militum animos et severitatis modus... grate accepta. D 22,11 *priores* eius o. 21,15 **universae*. 23,2 in *omnibus* o. 13,11,7 *crebris* o. IV,74,24 *tali* o. 1,11,8. 14,11,15 o. *tali*. D 20,23 o. *nostrae*. 19,16. 21,33 o. *sua*. IV,8,12 *sua* o. 14,55,2 o. *tua*.

δ) D 19,16 si quis... ex ea (philosophia) *locum* aliquem *orationi* suae *insereret*. I,18,12 nec ullum orationi aut lenocinium addit aut pretium. 4,9,2 si modum orationi posuisset. 14,55,2 quod *meditatae* orationi tuae statim occurram, id... tui muneris habeo. — D 14,13 *delectat* oratio qm cf. β. 21,15 ex Caelianis o. nempe eae *placent*, sive **universae* sive partes earum, in quibus nitorem... adgnosimus. 37,25 non... Demosthenem orationes *inlustrant*, quas adversus tutores suos composuit. 20,23 ad aures perveniunt cf. γ. 21,11 in manibus versatur cf. γ. 22,11 *priores* eius (Ciceronis) orationes non *carent* vitiis antiquitatis: lentus est in principiis... 13,3,7 nemo risui temperare, quamquam oratio a Seneca *composita* multum cultus *praeferebat*. 2,63,11 *exalt* oratio, qua... 15,35,10 *secuta* (est) Neronis oratio ex more. — D 6,21 *proferre* orationem. II,90,2 apud... senatum populumque *magnificam* o. de semet ipso *prompsit*. D 38,15 *habere*. 3,12,1 die senatus Caesar orationem habuit *meditato* temperamento. 5,6,1 quadraginta orationes super ea re habitae, ex quibus ob metum pauciae, plures adsuetudine** 12,25,10 habitae apud senatum oratione eundem **in*... modum. 15,73,1 Nero vocato senatu, oratione inter patres habitae, edictum... adiunxit. D 22,8 quasdam *sententias* invenit (Cicero), utique in iis o., quas iam senior... *composuit*. 37,25. 13,3,7 cf. supra. D 37,24 *efficere* cf. γ. 38,15 ut... non... ullius magni oratoris *liber* apud centumviros dictus legatur, *exceptis* orationibus Asinii, quae pro heredibus Urbinae *inscribuntur*, ab ipso... habitae. A 33,1 *excepere* orationem alacres, ut barbaris mos, cantu fremituque et clamoribus dissonis. IV,59,1 varie *excepta* (est) oratio inter spem metumque ac pudorem. I,85,1 grate *accipitur* cf. γ. 3,57,1 *praeceperant* animis orationem patres. D 34,36 cum admiratione *legere* cf. infra. 16,27,5 ingressi curiam *senatores*, et oratio principis per quaestorem eius *audita*

est. 4,37,5 huiusce modi orationem *coepit*. 12, 11,1 *incipit* orationem Caesar de fastigio R. 4,4,3 quae fratri . . decreverat senatus repetita. *addidit* orationem Caesar, multa cum laude filii sui, quod . . 34,22 Ciceronis libro, quo Catonem caelo aequavit, quid aliud . . Caesar quam *rescripta* oratione, velut apud iudices, respondit? 16,7,8 *missa* ad senatum oratione removendos . . utrosque disseruit, obiectavitque Cassio quod . . 13,11,7 clementiam suam obstringens crebris o., quas Seneca . . voce principis *vulgabat*. 43,13 eam o. Caesar *cohibuit*, compertum sibi referens . . 2,15,1 orationem ducis *secutus* (est) militum ardor, signumque pugnae datum. 11,25,1 orationem principis secuto patrum consulto . . — D21,15 (orationes) in quibus nitorem . . adgnosimus. 21,24 in orationibus minorem esse fama sua (Brutum) etiam admiratores eius fatentur. [21,33 cf. infra.] 21,34 o. . . ea demum pulchra est, in qua non eminent venae . . 22,8 sententias invenit, utique in iis o., quas . . 23,2 illud . . in omnibus o. pro sententia positum esse videatur. III,37,7. 1,81,3 cf. β. 11,8 plus in oratione tali dignitatis quam fidei erat: — IV,7,3 per alterationem *ad infestas* o. provehi cf. γ. — D39,25 eius modi libri extant, ut ipsi quoque qui egerunt non aliis magis orationibus censeantur. — D21,33 Pacuvium et Accium non solum tragoediis, sed etiam orationibus suis expressit. [Ritter, Halm in trag.] 34,36 Pollio Catonem . . Calvus Vatinius iis o. insecti sunt (gerichtl. verfolgen), quas hodie quoque cum admiratione legimus. III,37,1 senatum composita in magnificentiam o. adlocutus. IV,4,15 vultu manuque, pauci . . compositis o. adsentiebantur. 42,10 occurrit truci o. Montanus, eo usque progressus, ut . . 68,27 meditata o. . contumelias . . effudit. 1,10,30 honora o. quaedam iecerat cf. γ. 52,8 Drusum laudavit fida o. cf. γ. 12,52,10 laudati . . oratione principis, qui . . sponte cederent. 1,77,7 tribunus . . increpitus est Galli oratione, silente Tiberio. 2,55,2 civitatem . . o. saeva increpat, oblique Germanicum perstringens. 63,11 extat oratio, qua magnitudinem viri . . extulit. 3,31,14 certabant orationibus et memorabantur exempla . . 4,17,12 in senatu oratione monuit in posterum, ne quis . . 34,22 *rescripta* o. respondit cf. supra. 12,6,1 haec favorabili o. praemisit. 14,11,15 Seneca adverso rumore erat, quod o. tali confessionem scripsisset. 16,7,8 *missa* o. disseruit cf. supra. IV,6,7 minax certamen (erat) et egregiis utriusque o. testatum. 8,12 non magis sua o. Thraseam quam iudicio senatus adflictum (esse). 74,24 tali o. graviora metaentes composuit erexitque. 4,8,8 effusum in lacrimas senatum . . o. continua erexit. 2,36,17 favorabili in speciem o. vim imperii tenuit. 13,11,7 clementiam suam obstringens crebris o.

oratiuncula. D21,6 cf. liber p. 765^a.

orator. A) i. q. der *sprecher* a) 1,19,14 superbiere miles, quod filius legati orator *publicae causae* satis ostenderet . . i. q. als unterhändler. 13,57,14 mittebat (Tiridates) oratores, qui suo Parthorumque nomine expostularent, cur . . i. q. gesandte.

b) 12,58,7 eodem oratore . . coloniae igni haustae subventum i. q. eodem orante, auf eine rede von demselben.

B) i. q. der *redner* a) α) c. *oppos.* et *sim.* D1,6 horum temporum disertis *causidici* et *advocati* et *patroni* et quidvis potius quam oratores vocantur. 17,1 transeo ad Latinos o., in quibus non Menenium . . nostrorum temporum disertis anteponeere soletis, sed Ciceronem et . . 25,11. 32,9 opp. disertis. 10,3 ne opinio quidem et fama . . aequae *poetas* quam oratores sequitur. 10,29 tamquam minus obnoxium sit *offensae poetarum quam oratorum studium. 14,12 Materni . . poetarum quam oratorum similior oratio. 12,12 aureum saeculum, et oratorum et criminum inops, poetis et *vatibus* abundabat. 13,2 ne fortunam quidem vatium et illud felix contubernium comparare timerim cum inquieta et anxia oratorum vita. 14,21,13 oratorum ac vatium (i. q. poetarum) victorias incitamentum ingenii adlaturas (esse). D14,26 otium suum mavult novorum *rhotorum* more quam veterum oratorum consumere. 25,26 quod invicem se obrectaverunt . . non est oratorum vitium, sed hominum. 41,9 supervacuum esset inter innocentes orator sicut inter sanos medicus.

β) D1,2 requiris . . cur, cum priora saecula tot eminentium oratorum *ingeniis gloriae*que floruerint, nostra . . aetas . . laude eloquentiae orbata vix *nomen* ipsius oratoris retineat. 7,12 fama et laus cuius artis cum oratorum *gloria* comparanda est? quinam industriores sunt . . cf. totum locum. 18,1 si qua ex horum o. *fama gloriae*que laus temporibus acquiritur. 41,12 minor oratorum *honor* obscuriorque *gloria* est inter bonos mores. 10,29 oratorum *studium* cf. α. 30,9 qua (disciplina) usos esse eos o. accepimus, quorum infinitus *labor* et cotidiana *meditatio* et . . *exercitationes* ipsorum etiam continentur libris. 30,27 neque oratoris *vis* et *facultas* . . angustis . . terminis cluditur. 32,24 hanc primam . . causam arbitror, cur in tantum ab *eloquentia* antiquorum o. recesserimus. 2,34,2 *saevitiam* oratorum accusationes munitantium increpans. 15,20,10 oratorum *licentia* Cinciam rogationem (peperit). D13,2 anxia oratorum *vita* cf. α. 16,16 interrogabo, quos vocetis antiquos, quam oratorum *aetatem* significatione ista determinetis. 20,22 nostrorum o. aetas pulchrior . . extitit. 25,14 haec oratorum (i. e. Demosthenis, Aeschini, . .) aetas maxime probatur. 30,13 prior (pars Bruti) *commemorationem* veterum o. habet. 30,9. 38,14 ut . . non . . ullius magni o. *liber* apud centumviro dictus legatur. 39,8 est aliquis oratorum *campus*, per quem nisi liberi et soluti ferantur, . . frangitur eloquentia. 6,20,6 scitum Passieni oratoris *dictum* percrebruit. 14,21,13 oratorum *victoriae* cf. α. — D34,27 oratorum *discipulus*. 4,52,17 Afer *primoribus* oratorum additus.

γ) D22,4 nec ulla re magis oratores *actatis eiusdem* praecurrit (Cicero) quam iudicio. 36,5 *horum temporum* oratores ea consecuti sunt, quae . .

δ) D1,2 tot *eminentium* o. ingenia cf. β. 37,27 nec Ciceronem *magnum* o. Quintius defen-

sus aut Archias faciunt. 38, 14 cf. β. 13, 3, 12 dictator Caesar *summus* o. aemulus (erat). 3, 31, 18 (Mamercus) oratorum ea aetate *uberrimus* erat. D 39, 23 *frigidissimos* o. cf. ζ. 15, 5 cum . . neminem hoc tempore oratorem esse contenderes *parem* [Lips. add.] antiquis. Alii cum Lips. contenderes 'atque id' *pro* antiquis; tum oratio sensu praegn. dictum est cf. b. 17, 1 *Latini* o. cf. α. 25, 11 inter *Atticos* o. primae Demostheni tribuuntur. 20, 22 *nostrorum* o. aetas. 26, 13 o. nostri. 14, 26 *veteres* o. 17, 29 ne . . antiquos ac **veteres* vocitatis oratores, quorum eorumdem hominum aures adgnosceret ac velut coniungere et copulare potuerunt. 30, 13. 31, 34. 33, 4. 11, 6, 2 veterum o. exempla referens, qui famam et posteros praemia eloquentiae cogitavissent. D 15, 5. 17, 29 *antiqui* o. cf. supra. 23, 5 ii, qui se antiquos o. vocant. 26, 30. 32, 24. 33, 16. 39, 16 antiqui o.

ε) 2, 37, 3 nepos erat oratoris Hortensii. 13, 34, 2 o. Corvinus. 6, 20, 6 Passieni o. dictum.

ζ) D 31, 6 haec est *oratori subiecta* ad dicendum *materia*. 31, 31 ne Epicuri quidem . . exclamationes adsumere iisque . . uti alienum erit oratori. 32, 35 iuris et philosophiae scientiam . . oratori necessariam laudo. 39, 14 oratori clamore plausuque opus est et velut quodam theatro; qualia cotidie antiquis o. contingebant. 40, 7 contiones assiduae . . quantum ardorem ingenii, quas oratoribus faces admovebant! *41, 1 quod superest antiqui oratoribus fori. 33, 26 quae (exercitationes) propriae esse *oratorum videntur. — D 6, 18 accipere adfectum, quemcumque orator *induerit. 19, 18 ipsorum oratorum paucissimi praecepta rhetorum aut philosophorum placita cognoverant. 31, 34 et iuris civilis scientiam veteres o. comprehendebant, et grammatica musica geometria imbuebantur. 19, 23 novis . . eloquentiae itineribus opus est, per quae orator fastidium aurium effugiat. 30, 9 qua (disciplina) usos esse eos o. accepimus. 31, 17 in his artibus exercitationibusque versatus o., sive apud infestos sive apud . . dicendum habuerit, tenebit venas animorum cf. totum locum. 19, 26 nec expectandum habent (iudices) oratorem, dum illi libeat de ipso negotio dicere, sed saepe ultro admonent atque alio transgredientem revocant. 26, 13 ut oratores nostri tenere dicere, histriones diserte saltare dicantur. 20, 1 quis nunc feret oratorem de infirmitate valetudinis suae praefantem? 36, 9 cum mixtis omnibus . . tantum quisque orator saperet, quantum erranti populo persuadere poterat. 37, 30 ut uberem ad dicendum materiam oratores haberent. 16, 2, 7 quinquennale ludicrum . . celebrabatur, ab oratoribusque praecipua materia in laudem principis adsumpta est cf. com. crit. D 34, 4 iuvenis . . deducebatur a patre . . ad eum o., qui principem in civitate locum optinebat. hunc *sectari*, . . cf. totum locum. 20, 14 iuvenes . . , qui profectus sui causa oratores *sectantur*. 26, 30 *detrectasse* . . antiquos o. contentus neminem sequentium *laudare* ausus est. 11, 3 parantem me . . non minus diu *accusare* oratores quam Aper laudaverat . . 20, 1 *ferre*. 31, 34 *imbuere* cf. supra. 33, 4 quibus *artibus *instrui* veteres o. soliti sint, dixisti.

33, 16 docendo quibus artibus antiqui o. *institui erudiri*que soliti sint. 39, 23 frigidissimos quoque o. ipsa certantis populi studia *excitare et incendere* (possunt). 22, 17 ego oratorem, sicut locupletem . . patrem familiae, non eo tantum volo tecto tegi quod imbrem . . arceat cf. totum locum. 2, 37, 8 Hortensii inter oratores sitam imaginem . . intuens.

b) vi praegn. D 14, 16 vos, viri optimi et temporum nostrorum oratores, non forensibus tantum negotiis . . ingenia vestra exercetis, sed . . 26, 17 non negaverim Cassium . . posse oratorem vocari. 30, 28 is est orator, qui de omni quaestione pulchre et ornate et ad persuadendum apte dicere . . cum voluptate audientium possit. 32, 9 ut legitime studuisse, ut per omnes eloquentiae numeros isse, ut denique oratorem esse fateatur (populus); quem non posse aliter existere nec extitisse umquam confirmo, nisi eum, qui . . in forum omnibus artibus armatus exierit. 40, 13 quem oratorem Lacedaemonium, quem Cretensem accepimus? 40, 18 Rhodii quidam, plurimi Athenienses oratores extiterunt. De 15, 5 cf. α. δ. — [D 26, 4 oratorem codd. cf. oratio I. B. c.]

oratorius. D 5, 14 (Maternus) natus ad *eloquentiam* virilem et oratoriam. 6, 1. 8, 14 o. eloquentia. 8, 32 qui se . . causis forensibus et o. *studio* dederunt. 10, 11 tamquam eos, quibus natura sua o. *ingenium* denegavit, deterream a carminibus. 26, 6 neque enim o. iste, immo hercle ne virilis quidem *cultus* est, quo . .

orbis. A) in *unio*. G 6, 12 dextros agunt (equos), ita *coniuncto* orbe, ut nemo posterior sit i. q. kreis, kreislinie. 6, 37, 7 Euphraten albetibus spumis in modum diadematis *sinuare* orbes.

B) *spec. a*) in *re milit.* 2, 11, 9 *collectos* in orbem . . proturbant.

b) i. q. *himmelskreis* V, 4, 16 quod de septem sideribus, quis *res mortales reguntur, *altissimo* orbe et praecipua potentia stella Saturni feratur.

c) i. q. *kreislauf* 3, 55, 18 nisi forte rebus cunctis inest quidam velut orbis.

d) i. q. *erdstrich, gegend* A 12, 9 dierum spatia (in Britannia sunt) ultra *nostris* orbis mensuram. G 2, 5 Oceanus rarior ab orbe nostro navibus aditur. 2, 2, 6 petitum alio ex orbe regem i. q. *welttheil*.

e) i. q. *erdkreis, welt α*) A 17, 1 ubi cum cetero orbe Vespasianus et Britanniam recipere . . 30, 17 (Romani) *raptores* orbis, postquam cuncta vastantibus defuere terrae, iam et mare scrutantur. I, 16, 17 ne . . territum fueris, si duae legiones in hoc *conculsi* orbis *motu* nondum quiescunt i. q. *welterschütterung*. III, 49, 1 hac *totius* orbis *mutatione* fortunae imperii transit. V, 25, 4 nec posse ab una natione *totius* orbis *servitium* depelli. D 6, 12 homines . . *totius* orbis *gratia* subnixos. [Pithoeus, Halm urbis, sed cf. Andresen.] I, 50, 13 prope *eversum* (esse) orbem. II, 38, 4 *subacto* orbe.

β) *orbis terrarum* A 31, 11 in hoc orbis t. *vetere famulatu* novi nos . . in exitium petimur (Britanni a Romanis). 15, 13, 17 Romanis orbem t. reliquum, quo bellum iuventur. — I, 4, 3 repetendum videtur . . , quis habitus provincia-

rum, quid in *toto* t. orbe validum, quid aegrum fuerit. IV, 58, 24 ne hoc prodigium *toto* t. orbe vulgetur. III, 60, 13 nec plus e *toto* t. orbe reliquum Vitellio quam quod inter Tarracinam Narniamque iaceat. G 45, 2 quo (mari) *cingi* *cludique* t. orbem. IV, 3, 16 civilia arma . . . velut *expiato* t. orbe cepisse finem videbantur.

γ) *orbis terrae* 11, 24, 13 specie deductarum per orbem t. legionum. 16, 28, 14 pacem illi per orbem t. . . displicere? 12, 5, 12 gravissimos principis labores, quis orbem t. *capessat*, . .

φ) i. q. *ein runder körper* II, 3, 13 simulacrum deae . . *continuus* orbis latiore initio tenuem in ambitum metae modo *exurgens*.

g) IV, 81, 8 genas et *oculorum* orbis dignaretur (princeps) respergere oris excremento i. q. oculos. Her., Pramm. explic. palpebras.

orbitas. spec. i. q. *kinderlosigkeit* D 6, 7 idque scire non *pecuniae*, non orbitati, non officii alicuius administrationi, sed sibi ipsi dari ipsos quin immo orbos et locupletes et potentes venire plerumque ad iuvenem et pauperem. 1, 73, 8 (Calvia), potens *pecunia* et orbitate, quae bonis malisque temporibus iuxta valent. 14, 40, 3 Balbus . . . simul longa *senecta*, simul orbitate et *pecunia* insidiis obnoxius. 13, 52, 7 valuit (Silvanus) *pecuniosa* orbitate et *senecta*. 19, 10 ne *opibus* et orbitate Silanae maritus poteretur (Africanus). II, 1, 8 materia sermonibus *senium* et orbitas principis (Galbae). 3, 23, 6 saeva . . Quirinio (clamitabant), cuius *senectae* atque orbitati et obscurissimae domui . . dederetur (Lepida). G 20, 17 nec ulla orbitatis pretia (sunt apud Germanos). — sensu *praegn.* 3, 25, 4 nec ideo coniugia et educatione liberum frequentabantur, praevalida orbitate i. q. die neigung zur kinderlosigkeit.

orbo. c. abl. a) D 1, 3 nostra . . aetas deserta et laude eloquentiae orbata. II, 28, 6 orbari se fortissimorum virorum *auxilio*. 1, 79, 15 Tiberim nolle prorsus accolis *fluvii* orbatum minore gloria fluere.

b) spec. 4, 8, 18 hos . . orbatos *parente* tradidi patruo ipsorum.

orbis. spec. i. q. *kinderlos* 3, 22, 3 Lepida . . defertur simulavisse partum ex Quirinio *divite* atque orbo. 11, 26, 8 se caelibem, orbum, nuptiis et adoptando Britannico paratum. 15, 19, 10 quando quis sine sollicitudine parens, sine luctu orbis longa *patrum* vota repente adaequaret. 14, 27, 8 neque coniugiis suscipiendis neque alendis liberis sueti (veterani) orbis sine posteris *domos* relinquebant. — *subst.* D 6, 8 cf. orbitas. 13, 42, 19 Romae testamenta et orbos velut indagine eius (Senecae) capi. 15, 19, 2 cum . . plerique orbi fictis adoptionibus adsciscerent filios. 19, 7 satis pretii esse orbis, quod . .

ordino. IV, 34, 19 ne tempore quidem ad ordinandam *aciem* capto *incompositi* fessique proelium sumpsere i. q. instruere.

ordior. a) in *univ.*, c. *praep.* a A 19, 4 a se suisque orsus primum domum suam coercuit (Agricola). 1, 67, 9 equos . . orsus a suis, legatorum . . fortissimo cuique bellatori tradit. 2, 60, 2 Germanicus . . Nilo subvehabatur, orsus oppido a Canopo.

b) spec. de oratione 6, 8, 3 ausus est . . Teren-

tius . . amplecti (Seiani amicitiam), *ad hunc modum* apud senatum ordiendo: *seq.* or. recta. 15, 2, 2 Vologeses concilium vocat . . atque *ita* orditur: *seq.* or. recta. 12, 5, 12 veniam dicendi ante alios exposcit orditurque: gravissimos principis labores . . egere adminiculis, . . — 1, 26, 2 is orditur *de* missione . . *de* praemiis finitae militiae, ut denarius diurnum stipendium foret, ne veterani sub vexillo haberentur. 16, 30, 2 Ostorius . . ingreditur (senatum) orditurque *de* amicitia Plauti, *quodque* proconsulatum . . pro claritate sibi . . egisset. 15, 26, 11 exercitum ad contionem vocat orditurque *magnifica* *de* . . rebus a se gestis. 3, 13, 3 Fulcinius vetera et inania orditur, ambitiose avareque habitam Hispaniam. 4, 53, 3 Agrippina . . profusis diu . . lacrimis, mox invidiam et preces orditur: subveniret solitudini, daret maritum; habilem (esse) adhuc iuventam sibi, . . 15, 55, 7 is . . defensionem orsus, ferrum . . subreptum respondit. 2, 10, 1 diversi ordiuntur, hic magnitudinem R., opes Caesaris et victis graves poenas . . ; neque coniugem . . hostiliter haberi: ille fas patriae, libertatem avitam, matrem precum sociam; ne . . proditor quam imperator esse mallet. 15, 51, 16 Epicharis plura (sc. dixit); et omnia scelera principis orditur, neque senatui . . quidquam manere. — c. *praep.* a IV, 14, 11 Civilis . . a laude gloriae gentis orsus . . servitii mala enumerat. 43, 3 a laude Cluvii orsus . . Eprimum urgebat. 32, 9 orsus a questu periculisque . . egregium inquit pretium laborum recepi. 1, 34, 12 a veneratione Augusti orsus flexit ad victorias . . Tiberii. 12, 62, 2 (Byzantii) orsi a foedere . . missas . . copias . . memorabant.

ordo. 1) i. q. *reihe, ordnung* A) in *univ.* a) II, 34, 11 ancorarum funes non extenti fluitabant, ut augescente flumine inoffensus ordo *navium* attolleretur. IV, 2, 13 *longus* *deditorum* ordo saeptus armatis per urbem incessit. 4, 9, 11 cum . . Attus Clausus ceteraque Claudiorum effigies *longo* ordine spectarentur (in funere). 15, 43, 3 domus . . nulla distinctione nec passim erectae, sed dimensis *vicorum* ordinibus et latis viarum spatiis. — 2, 32, 2 praeturae *extra ordinem* datae iis qui senatorii ordinis erant. 13, 29, 7 (quaestoribus) extra o. honores promisit. 51, 5 Romae praetor, per provincias qui pro praetore aut consule essent iura adversus publicanos extra o. redderent i. q. gleich, sofort.

b) I, 38, 14 rapta statim arma, sine more et ordine *militiae* i. q. ordnung des dienstes. II, 93, 9 *confusus* (est) pravitate vel ambitu ordo *militiae*. I, 60, 5 Trebellius seditionem et *confusum* o. *disciplinae* Caelio . . obiectabat. II, 80, 4 egressum cubiculo Vespasianum pauci milites, *solito* adsistentem ordine ut legatum salutaturi, imperatorem salutavere.

B) spec. a) α) de o. *subselliorum* in theatro 6, 3, 2 praetoriani . . ius apiscerentur in quattuordecim ordinibus sedendi. 15, 32, 4 lex Roscia nihil nisi de quattuordecim ordinibus sanxit. β) V, 23, 2 complet (militibus) quod biremium (erat) quaeque (naves) *simplici* ordine (sc. *remorum*) agebantur.

b) in *re milit.* α) i. q. *glied, reihe* II, 89, 7 . . , mox duodecim alarum signa et post *peditum*

ordines eques. 13, 38, 14 locum delegit, cuius pars altera colles erant clementer adsurgentes accipiendis peditum ordinibus. IV, 33, 9 *hostium* o. 12, 35, 14 *Britannorum* o. cf. infra. I, 55, 3 legiones. pro Galba adactae (sunt) multa cunctatione et raris *primorum* ordinum vocibus i. q. aus den vordersten gliedern. Her., Gantrelle expl. centuriones primorum ordinum. A 37, 21 ubi compositos *firms* ordinibus sequi. . . videre, in fugam versi i. q. in geschlossenen gliedern. II, 14, 16 Vitelliani. . . cohortes *densis* o. post equitem locant. III, 17, 11 firmati inter se densis o. excipiunt Vitellianos temere effusus. 63, 5 exercitus, ut ad proelium intentus ornatusque, densis circa viam o. adstiterat. II, 42, 8 incubuit (iis) hostium acies, *integris* o., robore et numero praestantior: Othoniani, quamquam *dispersi*, pauciores, fessi, proelium tamen acriter sumpsere i. q. in vollständigen, geschlossenen gliedern. IV, 33, 9 eques prorupit, exceptusque *compositis* hostium o. terga in suos vertit. 12, 35, 14 hi conferto gradu, *turbatis* contra Britannorum o. II, 24, 15 aggerem viae tres. . . cohortes *altis* o. obtinere i. q. in tiefer aufstellung. A 35, 13 Agricola. . . *diductis* o., quamquam porrectior acies futura erat. . . III, 18, 4 sed ubi fortuna contra fuit, non *laxare* ordines, non recipere turbatos i. q. öffnen, ausdehnen. 25, 6 postquam impulsos sensit Antonius, denso agmine obturbabat. *laxati* (gelockert) ordines *abrumpuntur*, nec *restitui* quivere inpedientibus vehiculis. 13, 40, 16 adsultare. . . Tiridates. . . specie trepidantis, si laxare ordines et diversos consecrari posset. IV, 18, 21 legionarius miles, quamquam rebus trepidis, arma ordinesque *retinebat*. Ubiorum. . . auxilia. . . dispersa totis campis palantur i. q. reih' u. glied. G 30, 8 (Chatti) audire praepositos, *nosse* ordines i. q. reih' u. glied halten, sich auf den kampf in reih' u. glied verstehen. I, 68, 3 (Raetica auxilia) non arma noscere, non ordines *sequi*, non in unum consulere i. q. reih' u. glied halten. 13, 38, 14 accipere cf. supra. 40, 9 recepta inter ordines impedimenta. 14, 34, 7 legionarius frequens ordinibus. . . adstitit.

β) 2, 80, 13 tum pro munimentis castelli manipulos explicat. . . contra veterani ordinibus (i. q. per ord.) ac subsidiis instructi (sunt) i. q. in centurien u. reserven: Nipp. — II, 22, 19 (Cerialis) primipilaris et Caecinae haud alienus, qui ordines in Germania *duxerat* i. q. centurio fuerat. IV, 5, 4 Priscus. . . patre, qui ordinem *primi pili* duxisset. 1, 29, 7 Catonius, *primi* ordinis *centurio*. III, 22, 19 occisi sex primorum o. centuriones. 4, 61, 14 apud quas (aras) tribunos ac primorum o. centuriones mactaverant. — 14, 27, 10 universae legiones deducebantur cum tribunis et centurionibus et *sui cuiusque* ordinis *militibus* i. q. kompagnie, abtheilung.

c) i. q. *stand α*) in univ. 3, 27, 6 leges. . . saepius *dissensione* ordinum. . . latae sunt. 12, 60, 13 tum ordinum diversa *studia*, et quae **evicerant*, publice valebant. 13, 27, 8 maiores, cum *dignitatem* ordinum dividerent, . . 54, 15 concessum caveae, *discrimina* ordinum, quis eques, ubi senatus percontantur (legati). IV, 51, 3 multi *cuiusque* ordinis. 15, 54, 1 mirum quam inter

diversi generis (herkunft) ordinis, aetatis sexus, *dites pauperes* taciturnitate omnia cohibita sint. 43, 7 addidit (Nero) praemia pro cuiusque ordine et rei familiaris copiis. I, 88, 8 motae urbis curae; nullus ordo metu aut periculo vacuus. 2, 33, 15 ut locis (sc. in theatro) ordinibus (als zwei höhere stände) dignationibus antissent (senatus et equites).

β) 1) de *ordine senatorio* A 4, 4 pater *illi Iulius Graecinus *senatorii* ordinis. IV, 44, 8 Sossianum senatorii o. 68, 13 ipsum, quamquam senatorii o. 13, 25, 11 Montanus senatorii o., sed qui nondum honorem capessisset. 15, 49, 11 Scaevinus et Quintianus, uterque senatorii o., . . 2, 32, 2 ii, qui senatorii o. erant. II, 82, 8 plerosque senatorii o. *honore* percoluit. 86, 5 is. . . senatorium o. *reciperaverat*. 14, 48, 5 senatorium o. precibus Tigellini. . . *recepterat*. II, 86, 17 quietis [Grotius, Halm, al. quaestus] cupidine senatorium o. *exuerat*. 6, 48, 21 Pontius *amitteret* o. senatorium. 12, 4, 10 Silanus. . . repente per edictum Vitellii (censoris) *ordine* senatorio *movetur*. 52, 11 laudati oratione principis, qui ob angustias familiares o. senatorio sponte cederent, *motique*, qui *remanendo* impudentiam paupertati adicerent. III, 52, 12 Griphum. . . a Vespasiano in senatorium o. adscitum [Ritter; M additum]. . . *absol.* I, 84, 18 ulline Italiae alumni. . . ad sanguinem et caedem depoposcerint ordinem, cuius *splendore et gloria*. . . obscuritatem Vitellianarum partium praestringimus? 1, 75, 10 Celeri praetorio, *veniam* ordinis (sc. relinquendi) ob paupertatem petenti, deciens sestertium largitus est. 3, 69, 21 vir quondam ordinis eiusdem. 11, 25, 14 peteret *exuendi* ordinis. 13, 11, 6 quem ob adulerium Messalinae *ordine demotum* [corr. ex remotum; Acidal. motum] reddidit senatui. 32, 4 *redditur ordini* Varus consularis. — 14, 43, 1 saepe numero, p. c., in hoc ordine interfui, cum. . . i. q. versammlung.

2) de *ordine equestri* II, 10, 5 Faustum *equestris* ordinis. . . ad cognitionem senatus vocabat. III, 81, 1. 6, 11, 9 Maecenatem equestris o. III, 69, 4 primores senatus et plerique equestris o. IV, 53, 2 Vestinum. . . equestris o. *virum*, sed auctoritate. . . inter proceres. 2, 83, 15 equester o. cuneum Germanici appellavit, qui iuniorum dicebatur, instituitque uti. . . i. q. die ritterschaft. 12, 60, 11 cum Sempronius rogationibus equester o. in possessione iudiciorum locaretur. — *absol.* 4, 40, 15 falleris, Seiane, si te mansurum in eodem ordine putas.

3) II, 52, 11 onerabat paventium curas ordo *Mutinensis* arma et pecuniam offerendo i. q. der gemeinderath. 13, 48, 2 audita *Puteolanorum* legationes, quas diversas ordo plebs ad senatum miserant.

4) in *re milit.* i. q. *rang, charge* I, 31, 14 (Longinus tribunus) non ordine *militiae*, sed e Galbae amicis, fidus principi suo. . . erat. 52, 6 avaritiam Capitonis *adimendis adsignandisve* militiae ordinibus integre mutaverat (Vitellius) i. q. rang-, offizierstellen. 52, 3 *redditi* (sunt) plerisque ordines. IV, 59, 10 interfectorem Voculae *altis* o., ceteros. . . praemiis atollit. III, 31, 3 ut quis *ordine anteibat*, cedere fortunae. 1, 44, 18

citatus ab imperatore (centurio) nomen, ordinem, patriam, numerum stipendorum . . . *edebat*. si tribuni, si legio industriam innocentiamque (centurionis) adprobaverant, *retinebat* ordinem [Kiessling; M ordines, quod retin. Piltzner i. q. züge, heeresabtheilung]: ubi avaritiam . . . obiectavissent, solvebatur militia. — III, 49, 8 ut licentia militem inbueret, interfectorum *centurionum* ordines legionibus *offerebat* i. q. die besetzung der stellen.

II) a) i. q. *ordnung, reihen, aufeinanderfolge* 6, 22, 10 quam (vitam) ubi elegeris, *certum imminetium* ordinem (esse). 16, 26, 17 sibi actam aetatem, et tot per annos *continuum vitae* o. *non deserendum*. 11, 13 *servavit* ordinem fortuna, ac seniores prius, tum cui prima aetas extinguntur. G 44, 9 nec remos in ordinem lateribus adiungunt (Suiones) i. q. ita ut certus ordo existat. — in *re milit.* 4, 25, 10 ab Romanis confertus pedes, *dispositae* turmae, cuncta proelio provisa: hostibus contra . . . non arma, non ordo, non consilium, sed pecorum modo trahi, occidi, capi. II, 41, 9 dum legiones de ordine *agminis* sortiuntur, equites prorupere. III, 22, 5 ordinem *agminis* disiecti . . . *adseverare* non ausim. 56, 6 Vitellius . . . quis ordo *agminis*, quae cura explorandi . . . alios rogans. 2, 16, 13 intentus paratusque miles, ut ordo *agminis* in aciem *adsisteret* cf. Nipp. III, 21, 12 hic *aquilarum signorumque* ordo (erat) i. q. die aufstellung. 1, 65, 13 ut haesere caeno . . . impedimenta, turbati circum milites, *incertus signorum* ordo, . . . — D 1, 19 *servato* ordine *disputationis* cf. numerus II. 23, 23 ea electio inventionis, is ordo *rerum* . . . est i. q. anordnung des stoffes. 26, 19 (Severus) primus *contempto* ordine rerum, omnia modestia . . . verborum . . . II, 27, 8 neque enim rerum a Caecina gestarum ordinem *interrumpi* oportuerat i. q. hergang. 38 cf. infra. 2, 27, 2 Libo defertur moliri res novas. eius *negotii* initium, ordinem, finem curatius *disseram*. 4, 11, 11 ordo *scleris* per Apicatum . . . *proditus*, tormentis Eudemi . . . *patefactus* est. 69, 12 missis ad Caesarem litteris ordinem *fraudis* suumque ipsi dedecus *narravere*. 13, 20, 4 *exposito indicii* ordine . . . audientem exterret. 14, 24, 11 ordinem *insidiarum* seque auctorem . . . per tormenta *edidit*. 15, 53, 4 ordinem *insidiis composuerant*, ut . . . II, 38, 18 me . . . morum reputatio longius tulit: nunc *ad rerum ordinem* **redeo* i. q. reihenfolge der ereignisse, faden der erzählung. 12, 40, 24 haec, quamquam a duobus pro praetoribus plures per annos gesta, coniunxi, ne . . . *ad temporum ordinem redeo*.

b) II, 77, 9 inter nos non idem *prosperarum adversarumque rerum* ordo erit: nam si vincimus, honorem, quem dederis, habeo: . . . pericula ex aequo patiemur i. q. verhältniss.

origo. A) de *rebus* 1, 79, 12 quae (natura) sua ora fluminibus, suos cursus utque originem, ita *finis* dederit. 5, 10, 19 scripsit haec Tiberio, neque nos originem finemve *eius rei* ultra comperimus. G 9, 4 unde causa et origo peregrino sacro, parum comperi. 4, 43, 17 nota memorantes de origine *eius* (aedis Veneris). 11, 18, 17 quae nimia . . . originem tamen e severitate ducis *traxere*.

B) de *hom.* a) A 11, 8 proximi Gallis et similes sunt, seu durante originis **vi*, seu . . . G 28, 14 Nervii circa *adfectionem* Germanicae originis ultro ambitiosi sunt. IV, 69, 12 quibusdam opes viresque aut *vetustatem* originis per iurgia iactantibus. — G 27, 9 haec . . . de omnium *Germanorum* origine ac moribus accepimus. IV, 83, 1 origo *dei* nondum nostris auctoribus celebrata (est). 84, 17 haec de origine et adventu *dei* celeberrima (sunt). 1, 81 cf. infra. 2, 54, 9 adito llio quaeque ibi varietate fortunae et *nostrae* origine veneranda. 11, 21, 1 de origine *Rufi*, quem gladiatore genitum quidam prodidere, neque falsa prompserim et vera exsequi pudet. 6, 51, 1 o. gentis Claudiae cf. infra. — A 11, 5. G 28, 14. IV, 28, 6 *Germanica* o. *5, 4 o. *Italica*. 6, 42, 12. 12, 44, 4. 13, 19, 15 *materna* o. 14, 22, 11 *paterna* o. 4, 21, 13 *sordida* o. — 6, 39, 8 Sabinus concessit vita, modicus originis, . . . — IV, 28, 6 (Ubii) *gens Germanicae originis*. 4, 21, 13 qui (Cassius) *sordidae* originis, maleficae vitae, sed orandi validus, . . . — IV, 5, 4 *Priscus origine Italica* e Caracinae municipio Clavii, patre, qui ordinem primi pili duxisset, . . . cf. com. crit. 11, 24, 3 Clausus origine Sabina. 2, 4, 3 Ariobarzanes, origine Medum, . . . 16, 1, 2 qui (Bassus) origine Poenus, mente turbida, . . . 6, 42, 12 probra in Artabanum fundebant, *materna* origine Arsaciden, cetera degenerem. 12, 44, 4 Volageses imperitabat, *materna* origine ex paelice Graeca. 13, 19, 15 Plautum, *per maternam* o. pari ac Nero gradu a divo Augusto, . . . II, 76, 21 splendidior origine (Corbulo) quam nos sumus, fateor, sed et Nero nobilitate natalium Vitellium anteibat. IV, 15, 3 ea gens . . . origine lingua virtute par Batavis; numero superantur. G 28, 20 ne Ubii quidem . . . origine erubescunt. — II, 50, 1 origo *illi* e municipio Ferentino, pater consularis. 14, 22, 11 id finibus Tiburtum acciderat, unde *paterna* Plauto origo. 6, 51, 1 pater *ei* Nero et *utrimque* origo gentis Claudiae (fuit). — A 11, 5 rutillae Caledoniam habitantium comae, magni artus Germanicam originem *adseverant*. IV, 83, 1 *celebrare* cf. supra. 1, 81, 4 (Tiberius) subtractis candidatorum nominibus originem cuiusque et vitam et stipendia *descripsit*, ut qui forent intellegeretur. 4, 1, 7 nunc originem, mores, et quo facinore dominationem raptum ierit, *expediam*. 6, 7, 23 tracti sunt. Iulius Africanus e Santonis . . . Seius Quadratus: originem non *repperi*. 13, 27, 6 plurimis equitum, plerisque senatoribus non aliunde (nisi ex libertinis) originem *trahi*.

b) sensu *concreto* a) G 2, 11 celebrant . . . Tuistonem deum terra editum et filium Mannum originem *gentis* *conditoresque i. q. ahnherr, stammvater. 4, 9, 8 cum origo *Iuliae gentis* Aeneas omnesque Albanorum reges et conditor urbis Romulus . . . spectarentur (in funere). IV, 55, 5 regium *illi* genus et pace belloque *clara* origo, ipse e *maioribus* suis hostis populi R. quam socios iactabat. β) 15, 44, 15 superstitio rursus erumpebat, non modo per Iudaeam, originem *eius mali*, sed per urbem etiam i. q. heimat.

orior. Legitur non nisi oreretur IV, 49, 31. 2, 47, 17. 4, *2, 4. 11, *23, 17. 15, 51, 12. *52, 15. orerentur 11, 38, 13.

A) 15,52,15 Vestini consulis acre ingenium vitavisse Pisonem crediderunt, ne ad libertatem oreretur [Pichena; M libertate moreretur] i. q. sich erheben.

B) α) 11,22,1 vixdum orto die. 1,29,1 orto die. 68,6 orta die. 13,21,1 luce orta. III,24,15 orientem solem (ita in Suria mos est) tertiani salutavere. transl. 6,46,13 orientem (sc. solem) i. e. C. Caesarem) ab eo spectari cf. occido B. b.

β) 1,28,7 ortae nubes offecere visui. 2,55,14 cum orta tempestas raperet in abruptum (Drusum).

γ) G 1,7 Rhenus, Raeticarum Alpium inaccessio . . vertice ortus, . . 41,9 in Hermunduris Albis oritur. 1,64,11 quantum aquarum circum surgentibus iugis oritur vertere in subiecta.

δ) A 12,16 solum praeter oleam vitemque et cetera calidioribus terris oriri sueta patiens frugum.

ε) 13,10,5 principium anni inciperet mense Decembri, quo ortus erat Nero. G 14,7 civitas, in qua orti sunt, . . 2,60,6 quem (Herculem) indigenae ortum apud se . . perhibent. 3,48,3 nihil ad . . patriciam Sulpiciorum familiam Quirinius pertinuit, ortus apud municipium Lanuvium. 6,15,4 Vinicio oppidanum genus: Calibus ortus, patre atque avo consularibus, cetera equestri familia erat. 11,16,8 illum primum Romae ortum nec obsidem . . 16,17 neminem isdem in terris ortum (esse), qui . . 14,41,3 ei . . Hispania, in qua ortus erat, interdictum est. A 4,2 Agricola, vetere et illustri Foro-Julienis colonia ortus, . . 16,21,7 Thrasea Patavi, unde ortus erat, . . 1,42,15 nos ut nondum eosdem, ita ex illis (divo Iulio et Augusto) ortos si . . miles aspernaretur, . . G 2,14 pluri deo ortos . . adfirmant. 1,3,21 Germanicum Druso ortum . . legionibus inposuit. 40,8 cum se divo Augusto ortam (esse) . . testaretur. 4,56,2 seu Tantalus Iove ortus illos, sive Theseus divina et ipse stirpe . . condidisset. 75,1 Agrippinam Germanico ortam . . 12,37,4 neque dedignatus esses claris maioribus ortum . . in pacem accipere. 14,35,4 non ut tantis maioribus ortam regnum . . , verum ut unam e vulgo . . filiarum pudicitiam ulcisci. 12,53,8 regibus Arcadiae ortus . . 15,72,11 matre libertina ortus . . ex Gaio Caesare se genitum ferebat. 4,52,11 se (Agrippinam) imaginem veram, caelesti sanguine ortam, intellegere discrimen. A 6,2 Domitiam, splendidis natalibus ortam, sibi iunxit. 3,30,6 Crispum equestri ortum loco . . in nomen adscivit. 14,53,18 egone, equestri et provinciali loco ortus, proceribus civitatis adnumeror? 21,6 nec quemquam Romae honesto loco ortum ad theatrales artes degeneravisse. 12,61,7 Xenophontem . . eadem familia ortum (esse). 15,48,5 is Calpurnio genere ortus . . — de populo 6,34,8 ferunt (Albani) se Thessalis ortos. — de avi phoenice 6,28,20 (nido) vim genitalem adfundere, ex qua fetum oriri.

ζ) V, 3, 1 orta per Aegyptum tabe. 12, 50, 7 atrox hiems seu parum provisi commeatus et orta ex utroque tabes perpellunt Vologesen . . 43, 4 frugum egestas et orta ex eo fames in prodigium accipiebatur. I, 80, 1 parvo interim

initio, unde nihil timebatur, orta *seditio* prope urbi excidio fuit. II, 26, 5 orta (est) . . in castris *seditio*, quod non universi ducerentur. 68, 2 apud victores orta (est) *seditio*, ludicro initio. 12, 54, 4 orta *seditio*. 32, 6 ortae apud Brigantas *discordiae* retraxere duces. IV, 12, 4 id *bellum* quibus causis ortum (sit), quanto . . gentium motu flagraverit, . . expediam. V, 10, 2 sub eo (Floro procuratore Iudaeae) bellum ortum (est). 3, 47, 1 Tiberius ortum *patrumque* bellum senatu scripsit. 12, 40, 12 orto *discidio* et statim bello. 35, 9 dum missilibus certabatur, *plus vulnerum* in nos et pleraeque *caedes* oriebantur. 14, 17, 1 levi *initio* atrox *caedes* orta (est) inter colonos . . gladiatorio spectaculo. V, 15, 2 *coeptum* (est) certamen, deinde orta *trepidatio*, cum . . paludibus . . equi haurirentur. 4, 2, 4 ut . . *fiducia* ipsis, in ceteros *metus* oreretur [Faernus; M credetur]. 13, 39, 27 unde orta (est) *fiducia* . . Artaxata adgrediendi. 2, 47, 17 ne consulari obtinente Asia *aemulatio* inter pares et ex eo *impedimentum* oreretur. 3, 39, 6 *dissensione* orta apud obsidentes. 4, 3, 6 orto forte *iurgio* intenderat Seiano manus. 13, 9, 10 hinc ortum inter praefectum et centurionem *iurgium* . . 12, 1, 1 orto apud libertos *certamine*, quis deligeret uxorem Claudio. 13, 28, 3 inter . . praetorem et . . tribunum . . ortum (est) certamen, quod . . 3, 75, 12 huic, quod consulatum adeptus est, *odium* ex invidia oriebatur. 14, 18, 9 abindicatis agris orta (est) adversus iudicem *invidia*. 15, 51, 10 recens *ortu amicitia*. 13, 15, 12 unde orta (est) *miseratio* manifestior. 15, 44, 25 unde . . *miseratio* oriebatur. III, 74, 11 *clamore* a [M om.; Baiter e] proximis orto. 1, 35, 9 veteranorum clamor oriebatur. V, 25, 2 inter Batavos . . *sermone* orti (sunt). 6, 46, 14 Caesari, forte orto sermone Sullam iridentis, . . D 26, 12 unde oritur illa foeda . . *exclamatio*. 40, 13 quae (*magna eloquentia*) in bene constitutis civitatibus non oritur. IV, 49, 31 clausus intra domum, ne qua motus novi *causa* vel forte oreretur. 16, 15, 3 *causa* festinandi ex eo oriebatur, quod . . 4, 32, 12 introspicere illa primo aspectu levia, ex quis magnarum saepe rerum *motus* oriuntur. 11, 38, 13 honesta quidem, sed ex quis *deterrima* orerentur [tristitibus multis]. 4, 60, 5 diversae insuper sollicitudinum *formae* oriebantur. 69, 4 *metus* . . forte ortae *suspicionis*. 6, 16, 12 quae (*fraudes*) totiens repressae miras per artes rursus oriebantur. 11, 23, 17 si *memoria* eorum oreretur [Bach; M moreretur; Gronov moveretur], qui . . 14, 22, 7 auxit rumorem pari vanitate orta *interpretatio* fulguris. 65, 6 unde Pisoni timor et orta (est) insidiarum in Nerone magna *moles*. 15, 51, 12 adicit . . destinationem vindictae, si *facultas* oreretur. D 7, 10 tum mihi . . videor . . habere quod, si non in *aliquo* (im innern iemandes cf. com. crit.) oritur, nec codicillis datur nec cum gratia venit. — 1, 39, 76. III, 14, 44. 1, 31. 2, 1. 15, 38 *initium principium* incendii huius ortum (esse). — **oriens.** a) A 10, 6 Britannia . . in orientem Germaniae . . obtenditur cf. occidentis a. I, 86, 5 statum . . ab oriente in orientem conversam. V, 6, 1 terra finesque qua ad Orientem vergunt

oppon. a meridie, ab occasu, septentrio cf. *latus b. β.* I, 76, 15 Aegyptus omnesque versae in Orientem provinciae nomine eius tenebantur.

b) meton. A 30. G 45. I, 2, 89. II, 6. 3, 34 cf. occidens *b.* G 45, 23 Orientis *secreta* (abgelegene gegenden). I, 50, 20 erant qui Vespasianum et *arma* Orientis augurarentur. III, 1, 11 venturum cum *copiis* Orientis Mucianum. 13, 8, 7 copiae Orientis ita dividuntur, ut . . . III, 46, 13 adfuit . . . fortuna populi R., quae Mucianum *viresque* Orientis illuc tulit. 11, 9, 1 distractis Orientis viribus et quonam inclinarent incertis. 13, 7, 2 supplendis Orientis *legionibus*. 14, 57, 7 propinquos huic Orientis, illi Germaniae *exercitus* commemorat. 2, 1, 2 mota (sunt) Orientis *regna provinciaeque* R. 15, 36, 2 provincias Orientis, maxime Aegyptum, . . . agitans. 2, 5, 2 turbari *res* Orientis. 42, 9 Gaio Caesare misso ad res Orientis. 6, 34, 14 Parthum *imperium* Orientis, claritudinem Arsacidarum . . . disserebat. V, 5, 25 Liberum patrem coli, *domitorem* Orientis. I, 10, 1 Oriens adhuc *inmotus* (erat). II, 6, 4 (bellum) longa concordia *quietus* O. tunc primum *parabat*. IV, 17, 21 *servirent* Suria Asiaque et *suetus regibus* O. A 30, 19 quos (Romanos) non Oriens, non Occidens *satiaverit*. G 37, 15 quid aliud nobis quam caedem Crassi . . . infra Ventidium deiecit Oriens *obiecerit*? V, 13, 9 fore ut *valesceret* Oriens profectique Iudaea *rum* poterentur. I, 89, 13 cf. materia B. a. II, 32, 17 contra ipsis omnia opulenta et fida, . . . Moesiam Delmatiam Orientem cum integris exercitibus, Italiam et . . . V, 8, 6 dum Assyrios penes Medosque et Persas Oriens fuit, . . . G 37 *deiectus* cf. supra. II, 73, 3 *adactum in verba* eius Orientem nuntiavere. 2, 43, 2 nec posse *motum* O. nisi Germanici sapientia *componi*. *I, 2, 4 prosperae in Oriente res. 3, 12, 4 (Pisonem) adiutorem Germanico datum . . . rebus *apud* Orientem administrandis. 6, 32, 15 cunctis, quae apud O. parabantur, Vitellium praefecit. II, 8, 10 militum quosdam *ex* Oriente commeantum adscivit. 98, 11 mare etesiarum flatu in Orientem navigantibus secundum, inde adversum erat. 3, 34, 28 in Orientem meare.

ornamentum. *a)* i. q. *ehrenzeichen* A 40, 1 *triumphalia* o. *decernere* cf. p. 531^b. 44, 10 consulari ac triumphalibus o. praedito quid aliud adstruere fortuna poterat? I, 79, 26 legati legionum *consularibus* o. donantur. *b)* i. q. *auszeichnung* D 8, 30 his et honoribus et ornamentis et facultatibus refertas domos eorum videmus, qui . . . cf. 8, 27 imagines ac tituli et statuae.

ornatus. A) 13, 13, 18 Caesar *inspecto* ornatu, quo principum coniuges ac parentes *effulserant*, deligit vestem et gemmas. — II, 20, 2 ornatum *ipsius* (Caecinae) . . . coloniae in superbiis trahabant, quod versicolori sagulo, bracas . . . indutus togatos adloqueretur. G 43, 14 praesidet sacerdos *muliebri* ornatu. I, 30, 5 habitus et incessu an illo muliebri o. mereretur imperium (Otho)? 14, 14, 5 *tali* ornatu adstare . . . R. apud templa numen praecipuum (i. e. Apollinem) cf. 14, 2 cithara ludicrum in modum canere. 15, 65, 8 ut Nero cithara, ita Piso *tragico* ornatu canebat. — V, 22, 11 Romani . . . ruunt per vias, pauci *ornatu militari*, plerique circum brachia

torta veste et strictis mucronibus i. q. anzug, rüstung.

B) i. q. *schmuck, ausschmückung* 3, 72, 5 hostiles exuvias . . . ornatum ad *urbis* . . . conferre. 1, 9, 20 urbem ipsam *magnifico* ornatu. 3, 9, 11 domus foro imminens festa [Lips. festo] ornatu.

orno. A) i. q. *ausstatten*, mit dem nöthigen *versehen* 6, 32, 1 (Tiberius) ornatus *Phraaten* (sc. regio cultu) accingitque (sc. copiis ad bella gerenda) paternum ad fastigium. 14, 56, 6 ornatum *robur* (meum) *subsidio* (tuo) impensius regis. Simul ad B pertinet 3, 72, 2 ab senatu petivit ut *basilicam* Plauti . . . propria pecunia firmaret ornaretque.

B) sensu *praegn.* i. q. *schmücken, zieren a) propr.* 15, 71, 3 agere grates deis, ornare *lauri domum*. G 13, 5 in ipso concilio . . . vel pater vel propinquus *scuto frameaque iuvenem* ornatus. *38, 13 in altitudinem quandam et terrorem adituri bella compta [ut] hostium oculis ornantur i. q. schmücken sich.

b) transl. a) in *univ.* D 32, 5 ipsa multarum artium scientia etiam aliud agentes *nos* ornatus. III, 72, 17 dedicavit (Capitolium) ea *magnificentia, quam* immensae postea populi R. opes ornarent potius quam auferent i. q. verschönern.

β) i. q. *auszeichnen, ehren* 12, 44, 19 multa ab eo (Mithridate) comitate in speciem liberum *cultus* primores Armeniorum ad res novas illicit, ignaro et ornante [Lips.; M orante] in super Mithridate. G 13, 18 (principes) expetuntur legationibus et *muneribus* ornantur. 2, 28, 6 Libonem ornatus *practura*, convictibus adhibet. 4, 2, 10 neque (Seianus) senatorio ambitu abstinebat clientes suos *honoribus* aut *provinciis* ornandi. [*al.* II, 57, 12 ornavitque Asiaticum anulis cf. honoro. Lips., Halm 16, 26, 6 detraheret . . . senatui, quem *semper* *ornavisset [M, Nipp. perornavisset], infamiam tanti flagitii.] — part. perf. *adi. ornatus.* A) III, 63, 4 *exercitus*, ut ad proelium intentus ornatusque, densis . . . ordinibus adstiterat i. q. gerüstet.

B) sensu *praegn.* i. q. *geschmückt a)* G 38, 11 principes et ornatiorem habent (*capillum*). 14, 4, 9 stabat inter alias *navis* ornator, tamquam id quoque honori matris daretur. *b)* de *oratione* D 21, 11 est *verbis* ornata et *sententiis*, [Wolff del. comma] auribus iudicum accommodata (*oratio*). 18, 10 Graeco politior et ornator *Crassus* (est). 20, 22 nostrorum oratorum *aetas* pulchrior et ornatio extitit. — *adv.* D 30, 29 is est orator, qui de omni quaestione pulchre et ornate et ad persuadendum apte dicere . . . possit. 31, 10 de quibus copiose et varie et ornate nemo dicere potest, nisi qui . . .

oro. A) i. q. *reden a)* D 6, 20 accipere adfectum, quemcumque orator induerit. *vulgata *dicentium* gaudia . . . percenseo: illa . . . tantum ipsis orantibus (i. q. oratoribus) nota maiora sunt. I, 90, 12 erant qui genus ipsum orandi (sc. Trachali) noscerent, crebro fori usu celebre i. q. den stil der rede. 3, 67, 6 cum . . . *facundissimis* totius Asiae . . . responderet solus et orandi nescius. 4, 21, 13 (Cassius) sordidae originis, maleficae vitae, sed orandi validus. — 4, 28, 5 pater oranti filio *comparatur i. q. der die anklagerede hielt: Pfitzn. [M peroranti cf. com. crit.]

b) D 7, 7 apud centumviros *causam* aliquam feliciter orare. 6, 29, 14 Scaurus . . insignis nobilitate et orandis causis, vita probrosus. 11, 5, 11 (lege Cincia) cavetur antiquitus, ne quis ob causam orandam pecuniam donumve accipiat. 13, 5, 2 ne quis ad causam orandam mercede aut donis emeretur. 42, 8 (repetita) poena Cinciae legis adversum eos, qui pretio causas oravissent. 14, 19, 3 multa eloquentia viguerant, ille orando causas, Servilius diu foro, mox tradendis rebus R. celebris. 13, 5, 8 legatis Armeniorum causam gentis apud Neronem orantibus.

B) i. q. *bitten a* 15, 63, 3 *rogat* oratque cf. e. d. 14, 54, 6 quo modo in militia aut via fessus adminiculum orarem, ita in hoc itinere vitae senex . . praesidium *peto*. Cf. *prex b. a.*

b) 1, 29, 5 si supplices audiat, scripturum patri ut placatus legionum preces exciperet. orantibus . . Blaesus et Apronius . . ad Tiberium mittuntur. Ceteros locos, ubi obiectum personae omissum est, v. infra.

c) *alqm* 1, 13, 25 neque . . mitigatus est (Tiberius), donec Haterius *Augustam* oraret eiusque curatissimis precibus protegeretur. 2, 29, 2 Libo . . circumire domos, orare *adfines*, vocem adversum pericula poscere. 12, 29, 7 nec *Claudius*, quamquam saepe oratus, arma . . interposuit. — 3, 12, 16 *vos* cf. e. β et δ. 6, 2 *principem* cf. f. 4 *senatum* cf. e. β. 11, 32 *Vibidiam*. 12, 9 *Claudius* cf. f. 15, 17 *optima Fortuna* cf. e. α. 63 *uxorem*. 64 *Statium* cf. e. d. — 13, 25, 13 vi attemptantem (Neronem) acriter reppulerat, deinde *adgnitum* oraverat i. q. abbitte thun.

d) *alqd* IV, 25, 9 quibus (litteris) per Gallias . . *auxilia* orabat (Hordeonius). 37 cf. infra. 2, 46, 20 misit legatos ad Tiberium oraturos auxilia. — II, 14, 3 aderant legati coloniarum *auxilium* orantes. IV, 79, 1 orabant auxilium Agrippinenses offerebantque uxorem . . Civilis. 1, 57, 2 legati a Segeste venerunt auxilium orantes. 2, 44, 6 Snebi . . auxilium adversus Cheruscos orantes. 14, 33, 7 neque fletu et lacrimis auxilium eius orantium flexus est. IV, 37, 2 centuriones cum epistulis ad civitates Galliarum misere, auxilia ac *stipendia* oraturos. 46, 27 spernunt oblatos agros, *militiam* et stipendia orant. preces erant, sed quibus contra dici non posset. III, 31, 8 (milites) *pacem* ne tum quidem orabant, cum bellum posuissent. IV, 60, 8 (obessi) missis ad Civilem legatis *vitam* orantes. neque ante preces admissae, quam . . 1, 35, 11 veteranorum clamor oriebatur, qui . . mederetur fessis, neu *mortem* in isdem laboribus [Ernesti, Nipp. add. obirent], sed *finem* tam exercitae militiae neque inopem *requiem* orabant. 12, 63, 11 magnitudine onerum urgente *finem* aut *modum* orabant. 2, 42, 24 provinciae . . fessae oneribus, *deminutionem* tributii orabant. 6, 24, 21 nepotem . . extrema vitae *alimenta* frustra orantem. 13, 55, 3 (Ampsivarii) sedis inopes tutum *exilium* orabant. 14, 25, 6 miserant Hyrcani ad principem R. *societatem* oratum. 54, 6 *adminiculum* cf. a. 15, 45, 12 ferebatur Seneca . . ruris *secessum* oravisse. 12, 7, 3 multitudo populum R. *eadem* orare clamitat. 15, 25, 11 non frustra *eadem* oraturum (esse) Tiridaten, si

preces ipse attulisset. 12, 17, 2 misere legatos, *veniam* liberis corporibus orantes: servitii decem milia offerebant. 14, 53, 3 Seneca . . *tempus* sermoni orat et accepto ita incipit. 15, 53, 6 Lateranus, quasi *subsidium* rei familiari oraret, deprecabundus . . prosterneret incautum. — 15, 30, 6 *spatium* cf. e. γ.

e) α) seq. ut II, 9, 7 fidem . . militum invocans, ut eum in Suria . . sisterent, orabat. 51, 4 ad Verginium versi (milites), modo ut reciperet imperium, nunc ut legatione . . fungeretur, minitantes orabant. III, 31, 11 catenas Caecinae . . exsolvunt orantque, ut causae suae deprecator adsistat. asperrantem . . lacrimis fatigant. IV, 81, 10 alius manum aeger . . ut pede . . Caesaris calcaretur, orabat. 2, 9, 4 ut liceret cum fratre conloqui oravit. 81, 9 Piso oravit, ut . . maneret in castello. 4, 37, 2 Hispania . . missis ad senatum legatis oravit, ut . . delubrum Tiberio . . exstrueret. 12, 51, 5 (coniunx) orare ut . . contumeliis captivitatis eximeretur. 14, 6, 8 nuntiaret filio . . evasisse gravem casum; orare ut . . visendi curam differret. 15, 17, 8 *optimam Fortunam* [Nipp., Halm fort.] orandam (esse), ut pedes . . equitem adsequeretur.

β) seq. ne II, 46, 10 praefectus identidem orabat, ne . . exercitum, ne . . milites desereret: maiore animo tolerari adversa . . IV, 52, 2 Titum . . multo apud patrem *sermone* orasse ferunt, ne . . temere accenderetur integrumque se . . praestaret. non legiones . . perinde firma imperii munimenta quam numerum liberorum; . . 1, 79, 4 audita . . coloniarum legationes, orantibus Florentinis, ne Clanis . . transferretur idque ipsis perniciem adferret. 2, 50, 10 proximo senatus die illius . . nomine oravit, ne cui verba . . crimini forent. 3, 12, 22 *vosque* oro ne . . obiecta crimina pro adprobatis accipiatis. 6, 4, 11 oravit *senatum*, ne curas imperatoris . . auferent: sufficere ipsum statuendis remediis. — 2, 72. 15, 63 *neu* cf. δ.

γ) 15, 30, 6 *spatium* oravit, quo . . matrem viseret.

δ) seq. *coniunctivo* III, 10, 25 conversus ad signa et bellorum deos, hostium potius exercitibus illum furorem . . inicerent orabat. Roth expl. beten. 1, 35, 11 cf. d. 41, 13 orant (sc. milites seditiosi Agrippinam) obsistunt, rediret maneret. 44, 1 supplices ad haec . . orabant per niret noxios, ignosceret lapsis . . 2, 21, 11 Germanicus . . orabat insisterent caedibus: nil opus (esse) captivis, . . 72, 2 ad uxorem versus *per* memoriam sui, *per* communes liberos oravit, exueret ferociam, . . submitteret animum, neu . . validiores inritaret. 5, 11, 6 multis patrum orantibus ponerent odia (consules) . . mansere infensi. 3, 16, 18 *vosque* oro liberis meis consultis. 15, 63, 3 complectitur *uxorem* et . . rogat oratque temperaret dolori *neu aeternum susciperet, sed . . desiderium mariti solaciis honestis toleraret. 64, 12 *Statium* . . orat provisum . . venenum . . promeret.

f) seq. *inf.* 6, 2, 9 *principem* orabat deligere senatores, ex quis . . 11, 32, 11 *Vibidiam* . . oravit pontificis . . aures adire, clementiam expetere. 12, 9, 3 consulem . . inducunt sententiam expromere, qua oraretur *Claudius* despondere Octa-

viam Domitio. 13,13,16 proximi amicorum metuebant orabantque cavere insidias mulieris.

g) seq. acc. c. inf. 11,10,23 adegit Parthos mittere ad principem R. occultas preces, quis permitti Meherdaten patrium ad fastigium orabant.

ortus. A) propr. G 45,3 extremus cadentis iam solis fulgor in ortum [Ce ortus] edurat.

B) transl. a) 6,22,15 plurimis mortalium non eximitur, quin primo cuiusque ortu ventura destinatur. 16,14,14 repertis quae de ortu vitae Ostorii composita erant.

b) A 3,2 primo statim beatissimi saeculi ortu Nerva Caesar res olim dissociabiles (miscuit).

ōs. A) a) G 46,14 (sagittas) inopia ferri osibus asperant i. q. mit Knochenspitzen versehen.

b) V, 17, 3 stare Germanos . . super vestigia gloriae, cineres ossaque legionum calcantes. 1,62,2 Romanus . . exercitus . . trium legionum ossa, nullo noscente alienas reliquias an suorum humo tegetet, . . condebant. 61,10 medio campi albertia ossa, ut fugerant, ut restiterant, disiecta vel aggerata. 4,44,15 habitus (est) supremis honor, ossaque tumulo Octavio inlata (sunt).

B) transl. de oratione D 21,4 quosque alios in eodem valetudinario haec ossa et haec macies probant cf. com. crit. 21,36 oratio, sicut corpus hominis, ea demum pulchra est, in qua non eminent venae nec ossa numerantur, sed . .

ōs. A) i. q. antlitz, angesicht 1) a) de hom. α) c. oppos. et sim. 2,21,6 miles . . latos barbarorum artus, nuda ora foderet. 15,64,9 ore ac membris in eum pallorem albertibus, ut . . III,10,12 supplices manus (tendebat), humi plerumque stratus, lacera veste, pectus atque ora (plur.) singultu quatiens. 1,23,1 incendebat haec fletu et pectus atque os manibus verberans. 43,13 vos, quorum alia nunc ora, alia pectora (gedanken) contueor, . . D 11,2 quae cum dixisset Aper acrius . . et intento (ernst) ore, remissus et subridens Maternus . . inquit. A 44,5 nihil *metus in vultu (Agricolae): gratia oris supererat. G 46,23 Oxionas ora hominum voltusque, corpora atque artus ferarum gerere. 14,16,9 nec deerant qui ore vultuque tristi (ernst) inter oblectamenta regia spectari cuperent. II, 1,10 augebat famam . . Titi ingenium . . , decor oris cum quadam maiestate. IV,62,15 dux Sanctus effosso oculo dirus ore, ingenio debilior. 16,32,10 (Egnatius) auctoritatem Stoicae sectae praeferebat, habitu et ore ad exprimendam imaginem honesti exercitus, ceterum animo perfidiosus. 1,41,3 gemitus ac plandus etiam militum aures oraque advertere. 31,21 non unus haec (dixit) . . nec apud trepidas militum aures . . , sed multa seditionis ora vocesque (erant). 3,74,9 quoquo inclinant (hostes), pars aliqua milites R. in ore (vor ihnen), in latere et saepe a tergo erat.

β) A 44,5 gratia oris. II,1,10 decor oris cf. α. G 31,4 crinem barbamque submittere, nec nisi hoste caeso exuere votivum obligatumque virtuti oris habitum. 9,7 neque in ullam humani oris speciem adsimulare (deos). 12,68,6 Agripina . . Britannicum veram paterni oris effigiem

appellare. II,8,6 unde illi super similitudinem oris pronior ad fallendum fides (erat). IV,13,8 Civilis . . ingenio sollers et Sertorium se aut Annibalem ferens simili oris dehonestamento. 2,9,9 unde ea deformitas oris interrogat fratrem. IV,40,3 crebra oris confusio (rothwerden) pro modestia accipiebatur. 13,45,11 rarus in publicum egressus (Poppaeae), idque velata parte oris. — G 46,5 *ora *procerum. 46,23 ora hominum. I,69,3 tela ac manus in ora legato-rum intentant (milites). IV,30,8 praeter suorum ora . . sublime rapti cf. machinamentum. 1,41,3. 43,13. 2,21,6. 3,53,4. 4,3,7. 13,8,17. III,36,4 (Vitellius) non in ore vulgi agere, sed umbraculis hortorum abditus . . i. q. sich vor den augen der menge sehen lassen, zeigen. 77,14 Iulianus ad Vitellium perductus . . in ore eius iugulatur i. q. vor seinen augen. 3,74,9 in ore cf. α. — 1,31,21 multa seditionis o. vocesque cf. α. — D 11,2 intento o. 14,16,9 o. tristi cf. α. G 9,7 humani o. species. 12,68,6 paterni o. effigies. 3,20,12 quamquam transosso oculo adversum os in hostem intendit. — 13,25,6 ut ipse quoque exciperet ictus et ore praeferebat. IV,62 dirus ore cf. α. II,48,4 senes precibus movebat, placidus ore, intrepidus verbis. 2,34,15 spectabatur (Tiberius) occursante populo compositis ore. 16,32,10 habitu et ore exprimere imaginem honesti i. q. in haltung u. miene cf. α. — 15,64,9 os albet cf. α. — G 46,5 *ora *procerum conubiis mixtis nonnihil in Sarmatarum habitum foedantur cf. com. crit. 46,23 ora hominum gerere cf. α. A 36,10 Britanni . . ferire umbraculis, ora *fodere . . coepere. 2,21,6 cf. α. 14,10 denserent ictus, ora mucronibus quaerent. III,10,12 pectus atque ora singultu quatiens. 1,23,1 pectus atque os manibus verberans. 4,3,7 Drusus . . orto forte iurgio intenderat Seiano manus et contra tendentis os verberaverat. III,31,18 victores . . intentabant ictus: mox, ut praebere ora contumeliis et . . cuncta victi patiebantur, . . 85,2 Vitellium . . coactum . . erigere os et offerre contumeliis . . 3,20,12 in hostem intendere cf. supra. 16,9 Caesar flexo in maestitiam ore . . 53,4 denotantibus vobis ora ac metum singulorum, qui pudendi luxus arguerentur. 1,43,13 contueri cf. α. 41,3 gemitus ac plandus etiam militum aures oraque advertere. 13,8,17 ne, si . . Suriam intravisset Corbulo, omnium ora in se verteret, corpore ingens, verbis magnificis.

b) de avi 6,28,6 id animal (phoenicem) ore ac distinctu pinnarum a ceteris avibus diversum consentiant.

II) 1,61,12 adiacebant fragmina telorum equorumque artus, simul truncis arborum antefixa (erant) ora (sc. militum occisorum) i. q. schädel. Grimm Mythol. p. 41 suppl. equorum, sed cf. Nipp.

B) i. q. mund a) α) IV,81,9. 16,4,10 oris aut narium excrementa. — 11,3,12 cum se honestius calliditate Tiberii . . periturum dixisset, quam quod fraude muliebri et inpudico Vitellii ore caderet. 14,60,11 Tigellino castiora esse muliebria Octaviae respondit quam os eius. — G 3,8 adfectatur . . fractum murmur, obiectis ad os scutis. 1,70,11 manipuli, modo pectore, modo ore tenus exstantes (sc. aqua). 34,8 inseruerunt

digitos, ut *vacua dentibus ora contingeret*. 2,40, 13 vinctum *clauso ore* in Palatium traxere. 4,54,8 intacta ore (poma) servis tramisit (Agrippina).

β) D37,39 (eloquentia) nobilitata discrimini- bus in ore *hominum* agit. II,78,21 nec quicquam magis in ore *vulgi* (erat). 14,56,9 mea avaritia, meae crudelitatis metus in ore *omnium* versabitur. II,73,4 erat. . in ore famaue Vespasianus. A41,12 cum . . omnis annus . . cladibus insigniretur, posebatur ore *vulgi* dux Agricola. 14,22,4 *omnium* ore Plautus celebratur. — 14,16,7 nec ore *uno* fluens (species carminum) i. q. aus einem gusse cf. p. 578^a B. a. α.

b) *meton.* i. q. *mundwerk, zunge, rede* II, 23, 19 ut quisque animo ignavus, *procaax ore* . . incessebant (legatos). 5,3,10 *adrogantiam* oris et contumacem animum (Agrippinae) incusavit (Tiberius). Müller, Roth explic. hochmüthiger blick. 15,45,9 hic Graeca doctrina ore tenus exercitus animum bonis artibus non inbuerat i. q. nur mit dem munde, der zunge.

c) *transl.* i. q. *mündung, öffnung, eingang* α) 4,59,5 eius (*specus*) os lapsis . . saxis obruit quosdam ministros. 14,23,11 ora et *exitus speculum* sarmentis . . completos igni exurit.

β) G1,10 donec (Danuvius) in Ponticum mare sex *meatibus* erumpat: septimum os paludibus hauritur. 1,79,11 quae (natura) sua ora fluminibus, suos cursus utque originem, ita *finis* dederit. Roth explic. quelle. 2,5,15 integrum equitem equosque per ora et *alveos fluminum* media in Germania fore. V,7,11 Belus amnis Iudaico mari inlabitur, circa cuius os . . 23,6 spatium velut aequoris electum, quo Mosae fluminis os amnem Rhenum Oceano adfundit. 2,6,19 eius immenso ore . . in Oceanum effunditur (Rhenus). 60,6 proximum amnis (Nili) os dicatum Herculi. [Loc. corr. 2,8,7 classis Amisiae ore [Seyffert add.] relicta laevo amne.] — 2,54,4 Propontidis angustias et os *Ponticum* intrat.

osculor. 4,63,2 ut coepere dimoveri obruta, concursus ad exanimos complectentium, osculantium.

osculum. 11,27,7 discubitu inter convivas, oscula complexus, noctem denique actam licentia coniugali. 14,56,12 his (verbis) adicit complexum et oscula, . . exercitus velare odium fallacibus blanditiis. 1,22,10 cum osculis, cum lacrimis dolorem meum implevero. . . I,72,21 inter supra *concubinarum* et oscula. A40,16 *breve* o. 13,18,17 post breve o. digrediens. IV,46,19 cervicibus innecti, *suprema* o. *petere*. 14,2,4 iam *lasciva* o. et . . flagitii blanditias adnotantibus proximis. A40,16 *exceptus* (Agricola a Domitiano) brevi *osculo*. 15,29,7 conloquium osculo finitum (est). 71,4 genua ipsius (Neronis) advolvi et dextram **osculis* fatigare. I,36,12 nec deerat Otho protendens manus adorare vulgus, *iacere* oscula i. q. kushände zu werfen.

ostendo. A) *propr.* G12,6 tamquam *scelera* ostendi oporteat, dum puniuntur, flagitia *abscondi*. 6,37,11 quia eorum, quae terra caelove portenderentur, certior fides (esset), fluminum instabilis natura simul ostenderet **omina*

raperetque. G41,7 cum ceteris gentibus *arma* modo *castraque* nostra ostendamus (zu sehen geben), his (sc. Hermunduris) domos villasque *patefecimus* non concupiscentibus. — G43,14 apud Nahanarvalos antiquae religionis *lucus* ostenditur. III,23,12 donec . . luna surgens ostenderet *acies* falleretque. 54,17 missi qui *locum* proelii, Cremonae *vestigia, captas legiones* ostenderent. 1,34,8 (milites) curvata senio *membra* ostendebant (Germanico). 15,55,6 urgens periculum . . docet. *telum* quoque in necem eius paratum ostendit. I,82,2 convivium (inruperunt milites), ostendi sibi *Othonem* ex-postulantes. 1,44,10 stabant pro contione legiones dstrictis gladiis; reus in suggestu per tribunum ostendebatur. 2,71,17 ostendite populo R. divi Augusti neptem eandemque coniugem meam. 12,38,4 neque minus id clarum, quam quod Syphacem Scipio, Persen Paulus, et si qui alii vinctos reges populo R. ostendere (in triumpho). — II,13,8 cum . . interrogarent, ubi filium oculeret, *uterum* ostendens latere respondit i. q. zeigen, hinweisen auf. 6,34,19 simul horridam suorum *aciem*, picta auro Medorum *agmina, hinc viros, inde praedam* ostendere. — in *re milit.* 4,49,1 Sabinus *exercitum* aequo loco ostendit, si barbari . . proelium auderent. 13,40,4 statuit . . ostendere *aciem* et dato die proelium incipere i. q. sich in schlachtordnung zu zeigen. 56,11 Rhenum transgressus *arma* a tergo ostenderet i. q. mit einem angriff im rücken drohen.

B) *transl.* a) in *univ.* 13,35,19 ipse . . in agmine, in laboribus frequens adesse, laudem strenuis (sc. tribuere), solacium invalidis (sc. praebere), exemplum omnibus ostendere i. q. vor augen balten, gewähren. — i. q. *hinweisen auf, aufmerksam machen* A13,6 primus omnium Romanorum divus Iulius cum exercitu *Britanniam* ingressus . . potest videri ostendisse (sc. domandam) posteris, non tradidisse (sc. domitam). II,19,4 vetustissimus quisque (miles) . . *metum* ac *discrimen* ostendere, si . . Caecina . . cohortes circumfudisset.

b) *spec.* a) i. q. in *aussicht* stellen I,65,11 *magnitudinem praedae* ostendebant (Lugdunenses militibus). II,82,11 *donativum* militi neque Mucianus prima contione nisi modice ostenderat, ne Vespasianus quidem plus civili bello *obtulit* quam alii in pace. III,48,8 *merces* prodicionis aut *bellum* ostendebatur. 1,16,4 mutatus princeps *licentiam* turbarum et ex civili bello *spem* praemiorum ostendebat. 13,45,14 neque adfectui suo aut alieno obnoxia (Poppaea), unde *utilitas* ostenderetur, illuc libidinem transferebat. 15,12,11 simul suas legiones adire, hortari, priorum admonere, novam *gloriam* ostendere.

β) i. q. *an den tag legen, kundthun, beweisen* 1) α) 6,24,19 huc confidentiae venisse (Tiberium), ut tamquam dimotis parietibus ostenderet *nepotem* sub verbere centurionis, inter servorum ictus, [Halm comma non posuit] extrema vitae alimenta frustra orantem i. q. sehen liess. — II,47,3 quanto *plus spei* ostenditis, . . IV,81,4 multa miracula evenere, quis caelestis *favor* et quaedam in Vespasianum *inclinatio*

numinum ostenderetur. 4, 64, 16 augendam caerimoniam loco, in quo tantum in principem honorem di ostenderint [M, Pfitzn. ostenderent]. 11, 4, 9 quidam . . . ita interpretatum tradidere, vergente autumno mortem principis ostendi i. q. significari, portendi. — 11, 22, 13 quaestores regibus etiam tum imperantibus instituti sunt, quod lex curiata ostendit ab Bruto repetita. ββ) A 31, 21 primo statim congressu ostendamus, quos sibi Caledonia viros seposuerit. γγ) seq. *acc. c. inf.* 1, 19, 15 superbire miles, quod filius legati orator publicae causae satis ostenderet necessitate expressa quae . . . 3, 71, 15 quae principe Augusto constituta satis ostendebant annuam absentiam . . . Dialibus non concedi. 13, 3, 20 aliquando carminibus pangendis inesse sibi elementa doctrinae ostendebat (Nero).

2) c. *acc. praedic.* IV, 49, 16 ducem se . . . exercitiis ostenderet i. q. sich zeigen, darbiehen. V, 1, 5 decorum se promptumque in armis ostendebat. 4, 59, 17 a libertis . . . exstimulatur ut erectum se [hoc loco addo!] et fidentem animi ostenderet. [Ritter animi se; Pichena, Halm animum.] 16, 10, 20 princeps immobilem se precibus et invidiae iuxta ostendit. 18, 9 (Petronius) consul vigentem se ac parem negotiis ostendit. 22, 6 qui vulgaribus . . . patrum consultis semet factorem aut adversarium ostenderet. 6, 24, 19 alimenta orantem cf. 1.

γ) i. q. *darthun, darlegen* D 33, 3 susteptum a te munus adeo peregrisse nondum videris, ut incohasset tantum et velut *vestigia ac liniamenta* quaedam ostendisse videaris. II, 19, 10 Spurrinna, non tam culpam exprobrans quam *rationem* (planmäßiges verfahren) ostendens . . . [Nipp. rationem; M. ratione.] 2, 72, 5 alia secreto (Germanicus uxori dixit), per quae ostendere credebatur *metum* ex Tiberio.

ostentatio. A) 15, 9, 10 colles . . . legionum castris occupantur, tanta celeritate ac ostentatione *virium*, ut . . . i. q. entfaltung.

B) *transl. a)* D 19, 12 multarum *divisionum* ostentatio . . . in honore erat i. q. das prahlen mit. A 18, 27 tempus per o. transigere i. q. unter gepränge cf. officium B. b. 2.

b) 2, 82, 12 passim silentium et gemitus, nihil compositum in ostentationem i. q. zum schein.

ostentator. a) 1, 24, 10 additur . . . Seianus . . . magna apud Tiberium auctoritate, rector iuveni (Druso) et ceteris *periculatorum praemiorumque* ostentator i. q. als deutlicher hinweis auf . . . ; recte Roth 'der den anderen ihre aussichten, die schlimmen wie die guten, vor augen stellen sollte'. Aliter Nipp., aliter Pfitzn.

b) II, 80, 15 (Mucianus) *omnium* quae diceret atque ageret arte quadam ostentator i. q. geschickt in glänzendes licht zu stellen.

ostento. A) *propr.* I, 35, 10 cruentum *gladium* ostentans, occisum a se Othonem exclamavit. 44, 8 capita gestabantur . . . certatim ostentantibus cruentas *manus* qui occiderant. III, 62, 2 Valens . . . interficitur: *caput* eius . . . cohortibus ostentatum (est), ne quam ultra spem foverent. 31, 14 *velamenta et infulas* pro muris ostentant. 13, 54, 13 inter ea, quae barbaris ostentantur (Romae), intravere (legati Frisii) Pompei theatrum. I, 35, 4 equitum plerique . . . refractis

Palatii foribus ruere intus ac se Galbae ostentare, praereptam sibi ultionem quaerentes i. q. stellten sich vor G. hin. 3, 9, 5 in agmine atque itinere crebro se militibus ostentavisset (Piso). 4, 70, 8 . . . fuga vastitas, deseri itinera fora. et quidam regrediebantur ostentabantque se rursus. IV, 7, 13 quorum (amicorum Vespasiani) accusatores etiam si puniri non oporteat, ostentari (sc. Vespasiano advenienti) non debere i. q. dürfe man nicht vor ihn hinstellen: Roth; Her., Wolff explic. gross thun, prunken mit cf. B. b. β. 34, 11 circumferebantur signa vexillaque, ostentati etiam *captivi*. 12, 36, 13 phalerae, torques quaeque bellis . . . quaesiverat (Caratacus) traducta, mox . . . coniunx et filia, postremo ipse ostentatus (est in triumpho). 54, 20 Quadratus Felicem inter iudices ostentavit, receptum in tribunal i. q. stellte als einen der richter zur schau. 1, 3, 16 (Tiberius) filius, collega imperii . . . adsumitur omnisque per exercitus ostentatur i. q. als solcher vorgestellt. — in *re milit.* III, 10, 2 adventu duarum legionum . . . ostentare *vires* et . . . vallo Veronam circumdare placuit. V, 11, 2 castris . . . positus instructas *legiones* ostentavit. 23, 1 Civilem cupido incessit navalem *aciem* ostentare. 6, 37, 20 Vitellius ostentasse Romana *arma* satis ratus . . .

B) *transl. a)* in *univ.* i. q. *zeigen, hinweisen auf* A 20, 8 ubi satis terruerat (hostes), parcendo rursus *invitamenta* pacis ostentare. I, 52, 16 Valens . . . instigare Vitellium, *ardorem* militum ostentans [M. obtentans]. HI, 66, 4 condiciones abnuebant, *discrimen* ac *deducus* ostentantes et fidem in libidine victoris (fore). IV, 49, 8 urbe profugi ostentabant Pisoni *mutantes Gallias, paratam Germaniam, pericula* ipsius et in pace *suspecto* tutius bellum (esse). 2, 45, 13 Arminius . . . ut quosque advectus erat, *receptam libertatem, trucidatas legiones, spolia* adhuc et *tela* Romanis *derepta* in manibus multorum ostentabat. 27, 9 iuvenem . . . ad Chaldaeorum promissa . . . impulit, dum proavum *Pompeium, amitam Scriboniam*, . . . plenam imaginibus *domum* ostentat. 4, 46, 15 simul *castella rupibus indita conlatosque* illuc *parentes et coniuges* ostentabant. 12, 15, 13 nec fuit in arduo societas *potentiam R.* adversus rebellem Mithridaten ostentantibus. 16, 7, 14 adumpsisse Silanum, iuvenem genere nobilem, animo praeruptum, *quem* novis rebus ostentaret i. q. auf den er für die revolution hinweisen wollte, als zukünftigen kaiser.

b) *spec. α)* i. q. *in aussicht stellen* I, 22, 5 (liberti) *aulam Neronis et luxus, adulteria, matrimonia* ceterasque regnorum *libidines* avido talium (Othoni), si auferet, ut sua ostentantes, quiescenti ut aliena exprobrabant. 74, 4 epistulae (Othonis) offerebant pecuniam et gratiam . . . *paria* Vitellius ostentabat. III, 57, 4 classem . . . ad defectionem traxit, fictis Vespasiani epistulis *pretium* prodicionis ostentans. IV, 58, 8 bellum cum populo R. vestris se manibus gesturum *Classicus sperat imperiumque et sacramentum* Galliarum (huldigungseid für G.) ostentat (sc. vobis). 59, 17 (deditos) pergere ad obsessos iubet, *veniam* ostentantes, si . . . V, 24, 5 Cerialis per occultos nuntios Ba-

tavis *pacem*, Civili *veniam* ostentans, . . 1, 35, 14 si vellet imperium, *promptas res* [Walther add.; Heins. *prompta*; Rhenanus, Nipp. *promptos* (sc. se esse)] ostentavere. 12, 12, 14 vocante Carene *promptasque res* ostentante, si citi advenissent. 11, 29, 12 *paelices* . . uxore deiecta *plus potentiae* *ostentando perpulit delationem subire. IV, 39, 19 (Antonius Mucianus) *promissis onerat*, . . *Hispaniam* ostentans discessu Cluvii *vacuam*. 12, 44, 13 Pharasmanes *iuvenem potentiae* *promptae . . *vergentibus iam annis* suis metuens, *aliam ad spem trahere et Armeniam* ostentare.

β) i. q. *prahlend zeigen, zur schau tragen* A 9, 16 ne *famam* quidem . . *ostentanda *virtute* aut per *artem* quaesivit. I, 39, 14 *languentibus omnium studiis*, qui primo *alacres fidem* atque *animam* *ostentaverant. 2, 8, 12 *insultant aquis artemque nandi ostentant* (Batavi). 16, 23, 12 ut *magnitudinem* imperatoriam caede insignium virorum quasi regio *facinore ostentaret* (Nero).

γ) i. q. *drohend zeigen* III, 78, 8 id ducum consilium fuisse, ostentare potius urbi *bellum* quam inferre. — 2, 63, 15 Maroboduus . . *Ravennae habitus*, si quando *insolescerent Suebi*, quasi *rediturus* [M, Pfitzn. *reditus*] in regnum ostentabatur.

δ) *zum schein zur schau tragen* 3, 30, 13 eo acrior (vigor animi), quo *somnum et inertiam* magis ostentabat. 4, 71, 22 (Augusta) *florentes privignos cum per occultum subvertisset, misericordiam* erga *adfectos palam ostentabat*.

ε) *an den tag legen, kundthun* 1) IV, 85, 14 ipse Luguduni *vim fortunamque principatus* e proximo *ostentaret. 12, 27, 2 Agrippina, quo *vim suam sociis quoque nationibus ostentaret*, in oppidum Ubiorum . . *coloniam deduci impetrat*. 15, 21, 7 *maneat provincialibus* *ius *potentiam* suam tali modo ostentandi [M ostentandi]. 1, 76, 14 non *crediderim ad ostentandam sacvitiam* (sc. filii) . . *concessam filio materiem*. 3, 41, 9 *spectatus Sacrovir intacto capite pugnam pro Romanis ciens, ostentandae*, ut *feribat, virtutis*. 4, 8, 5 Tiberius . . *nullo metu an ut firmitudinem animi ostentaret*, . . *curiam ingressus est*. 6, 38, 10 quae ab *heredibus occultata recitari Tiberius iussit, patientiam libertatis alienae ostentans*. 14, 3, 19 *additurum principem defunctae templum et aras et cetera ostentandae pietati*. — 1, 61, 8 Vari *castra lato ambitu* . . *trium legionum manus ostentabant* i. q. *liess erkennen*, dass drei legionen daran gearbeitet hatten. — 15, 49, 8 *famam carminum eius premebat Nero prohibueratque ostentare* (sc. carmina) i. q. *recitare, edere*.

2) c. *acc. praedic.* II, 63, 7 *tamquam . . ducem se victis partibus ostentasset* i. q. *sich zeigen, darbiehen*. III, 38, 21 *cavendum hostem, Innios . . avos iactantem, qui se stirpe imperatoria comem ac magnificentium militibus ostendet*. — 3, 8, 4 Tiberius quo *integrum iudicium ostentaret*, . .

ξ) i. q. *darthun, darlegen* αα) c. *acc. praed.* 12, 1, 5 *suam quaeque (femina) nobilitatem formam opes contendere ac digna tanto matrimonio ostentare*. [digna ed. *princ. et fort. 1 m. Med.*; M, Pfitzn. *dignam*.] ββ) *seq. acc. c. inf.*

14, 25, 7 *miserant Hyrcani ad principem R. societatem oratum, attineri a se Vologesen pro pignore amicitiae ostentantes*. — [*I, 78, 5 cf. ostentus.]

ostentum. a) I, 10, 16 *occulta fati et ostentis ac responsis destinatum Vespasiano . . imperium post fortunam credidimus*. 12, 64, 6 *numerabatur inter ostenta deminutus omnium magistratum numerus* cf. 64, 1 *mutationem rerum in deterius portendi cognitum est crebris prodigiis*. III, 56, 5 *praecipuum ipse Vitellius ostentum erat* i. q. *unglückspropheteiung* cf. 56, 1 *prodigiosum dictu*, 56, 3 *accessit dirum omen*.

b) 15, 34, 8 *Vatinius inter foedissima eius aulae o. fuit* i. q. *scheusal*.

ostentus. non nisi *dat.* A) *propr.* 1, 29, 16 *Vibulenum et Percennium interfici iubet*. *tradunt . . corpora extra vallum abiecta ostentui* i. q. *zur schau, zum exempel*.

B) *transl.* a) in *univ.* α) 12, 14, 18 (Meherdaten) *aurebus decisiv vivere iubet, o. clementiae suae et in nos dehonestamento*. 15, 29, 16 *iturum Tiridaten o. gentibus* i. q. *zum schauspiel für die völker*. III, 35, 9 in *Britanniam . . nuntios famamque, in Galliam Calenum . . o. misere* i. q. *um aufsehen zu machen*.

β) I, 78, 5 *nova iura (dono dedit) . . Africae, o. magis quam mansura* i. q. *zum schein*. [F ostentat; al. ostenta; Ernesti, Prammer ostentata.]

b) 15, 64, 10 *membris in eum pallorem albenibus, ut o. esset multum vitalis spiritus egestum* i. q. *beweis*.

ostium. a) III, 48, 5 in *ostio fluminis Chobi*. 15, 42, 8 *ostia Tiberina*. b) D 12, 4 *sedente ante ostium litigatore*.

ostrum. *meton.* II, 20, 6 *insignis equo ostroque (vehebatur) i. q. schabracke von purpur*.

otiosus. a) in *univ.* G 44, 15 *otiosae* [Colerus; codd. *ociosa*] *armatorum manus facile lascivunt* i. q. *müssige hände*.

b) α) 13, 3, 9 *adnotabant seniores, quibus otiosum est vetera et praesentia contendere, . . i. q. ein zeitvertreib*. β) *latiore sensu in malam partem de orat.* i. q. *langweilig, weitschweifig* D 18, 25 *Brutum (Ciceroni visum esse) otiosum atque diunctum*. 22, 12 *Cicero otiosus circa excessus* cf. *lentus*.

c) D 40, 7 *non de otiosa et quieta re (zustand im staat) loquimur*. — *subst.* A 40, 17 *otiosi* i. q. *togati* cf. *otium a. a.*

otium. a) in *univ.* 1) α) c. *oppos. et sim.* A 6, 14 *tribunatus annum quiete et otio (geschäftslosigkeit) transit, gnarus sub Nerone temporum, quibus inertia (unthätigkeit) pro sapientia fuit*. 42, 6 *quietem et otium laudare*. 21, 3 *ut homines . . in bella faciles quieti et otio (behagliches leben) per voluptates adsuescerent, hortari . . , ut templa fora domos extruerent*. 40, 18 *uti militare nomen, grave inter otiosos, aliis virtutibus temperaret, tranquillitatem atque otium penitus hausit*. V, 4, 11 *septimo die [M, Her. diei] otium placuisse (Iudaeis) ferunt, quia is finem laborum tulerit; dein blandiente inertia septimum quoque annum ignaviae datum*. 14, 53, 10 *Augustus Agrippae Mytilenense secretum, Maecenati urbe in*

ipsa velut peregrinum o. permisit; quorum alter bellorum socius, alter Romae pluribus laboribus iactatus ampla . . praemia acceperat. 55, 5 Augustus Agrippae et Maecenati usurpare otium post labores concessit. 4, 67, 17 Tiberius . . , quanto intentus olim publicas ad curas, tanto *occultior in *luxus* et malum o. resolutus. 13, 46, 20 Otho . . Lusitaniae praeficitur; ubi . . integre sancteque egit, procax otii (privatleben) et *potestatis* (amt) temperantior. — 14, 57, 16 Plautum magnis opibus ne fingere quidem *cupidinem* otii, sed veterum Romanorum imitamenta praeferre. 58, 9 vana haec more famae *credentium* otioangebantur i. q. durch die musse leichtgläubiger. IV, 5, 70. 14, 39 *segne* o. 12, 49 *iners* o. 4, 67 *malum* o. 14, 53 *peregrinum* o. 13, 46 Otho procax otii. A 6 tribunatus annum otio transiit (Agricola) cf. supra. G 15, 2 quotiens bella non ineunt, non multum venatibus, plus *per* otium transigunt i. q. müssiggang, nichtsthun. IV, 30, 10 Civilis omnia expugnandi (castra) spe rursus per o. adsidebat. 13, 54, 14 (legati Frisii in Pompei theatro) per o. (neque enim ludicris ignari oblectabantur) . . discrimina ordinum . . percontantur i. q. aus langweile. A 21 homines *otio adsuescere* cf. supra. 14, 39, 15 is non iritato hoste neque lacescitus honestum pacis *nomen segni otio imposuit*. V, 4 otium *placuisse* (Iudaeis) cf. supra. A 42 otium *laudare*. 40 penitus **haurire*. 14, 55 *usurpare* cf. supra. IV, 5, 7 Priscus . . ingenium . . altioribus studiis . . dedit, non . . ut nomine magifico *segne* o. *velaret*, sed . . 70, 5 *Classicus* *segne* plerumque o. *trahens* . . i. q. lebte in thatenloser ruhe dahin. 12, 49, 4 cum privatus olim **conversatione* scurrarum *iners* o. *oblectaret* (Claudius). 14, 3, 3 Nero . . (Agrippinam) abscedentem in hortos aut . . Antiatem in agrum laudare, quod otium **capesseret*. 53, 10 *permittere* cf. supra. — *plur.* 14, 20, 14 ut . . degeneret studiis externis inventus, gymnasia et otia et turpes amores *exercendo* i. q. bequemes leben, müssiggang.

β) in *re milit.* II, 93, 4 miles . . non servare vigilias neque *labore* firmari: per inlecebras urbis et inhonesta dictu corpus otio, animum libidinibus imminuebant. 1, 16, 8 lascivire miles, . . *luzum* et otium cupere, disciplinam et *laborem* aspernari. — 1, 35, 8 et si qua alia ex necessitate aut adversus otium *castrorum* quaeruntur cf. opus I. A. c. 13, 54, 1 *continuo exercituum* o. fama incessit ereptum ius legatis ducendi in hostem. II, 34 *segne* o. 1, 46 *militare* o. A 16, 20 cum adsueta expeditionibus miles otio lasciviret. II, 93 corpus otio imminuunt cf. supra. III, 78, 3 digressus Narnia . . exercitus festos Saturni dies *Oericuli* *per* otium agitabat. 1, 31, 13 in finibus Ubiorum habebantur (legiones) *per* otium aut levia munia. II, 34, 7 ne . . miles *segne* o. *tereret* i. q. seine zeit in träger musse. 1, 16,

8 *cupere* cf. supra. 11, 20, 6 ut miles otium *exueret*, . . fossam perduxit. 1, 46, 14 *per* . . raptus aut servilibus ministeriis militare o. *redimebant* cf. 46, 15 vacationem emere. 82, 18 (Othonem) tribuni centurionesque circumstant, . . otium et salutem *flagitantes* i. q. dauernde freiheit vom dienst, entlassung: eodem sensu IV, 20, 4 longa atque irrita militia fessis patriae atque otii *cupidinem* esse.

2) *transl.* 3, 27, 12 Sulla dictator . . otium *eius rei* . . paravit i. q. stillstand.

b) i. q. *freie zeit*, *musse* D 10, 13 in hac studiorum parte *oblectare* otium . . possunt. 14, 25 otium suum mavult novorum rhetorum more . . *consumere*. 6, 20, 13 scientia Chaldaeorum artis, cuius apiscendae otium apud Rhodum, magistrum Thrasillum *habuit*.

c) i. q. *ruhe*, *friede* D 38, 18 longa temporum *quies* et continuum populi otium et assidua senatus *tranquillitas* et **maxime principis disciplina* . . eloquentiam sicut omnia alia pacaverat [B, Vahlen depacaverat]. G 14, 7 si civitas . . longa *pace* et otio torpeat, . . petunt . . eas nationes, quae tum *bellum* aliquod gerunt, quia . . ingrata genti *quies*. II, 67, 6 legio in Hispaniam missa, ut *pace* et otio mitesceret. V, 10, 8 proximus annus civili *bello* intentus quantum ad Iudaeos *per* otium transiit. *pace* *per* Italiam parta . . 12, 12, 2 militares artes *per* otium (in rahiger zeit) ignotae, industriosque aut ignavos *pax* in aequo tenet. 15, 6, 5 cur deserta *per* otium quae *bello* defenderant? A 11, 16 Gallos in *bellis* floruisse accepimus; mox *segnitia* cum otio (sc. quod longa pace partum erat) intravit. G 37, 22 mox ingentes C. Caesaris *minae* in ludibrium versae. inde otium (fuit), donec . . 13, 25, 1 otium foris, foeda domi lascivia (erat). 1, 2, 6 militem donis, populum annona, cunctos *dulcedine* otii pellexit (Augustus). D 38 *continuum populi* o. G 14 *longum* o. cf. supra. III, 83, 9 quantum in *luxurioso* o. libidinum, quidquid in acerbissima captivitate scelerum (esse solet). V, 10, 12, 12. 15, 6 *per* o. cf. supra. G 14 civitas longo o. torpet. II, 67 legio otio mitesceret cf. supra. — de o. *exercitus*, oppon. *seditio* 1, 19, 14 profecto iuvene *modicum* o. (inter milites *seditiosos* erat). — [Loc. corrupt. 14, 58, 12.]

OVO. A) IV, 72, 7 stare . . integram *sedem spoliis* exercituum et ducum *caedibus* ovantem.

B) 2, 64, 3 decrevere patres ut Germanicus atque Drusus *ovantes urbem introirent*. 3, 19, 10 Drusus urbe egressus repetendis auspiciis, mox ovans introiit. 47, 11 Dolabella . . censuit ut ovans e Campania urbem introiret (Tiberius). 11, 3 Drusus . . , quamquam patres censuissent *ob* . . res . . gestas ut *ovans iniret*, prolato honore urbem intravit. 13, 8, 3 ovans urbem iniret. 32, 6 Plautio, quem ovasse de Britannis rettuli, nupta cf. com. crit.